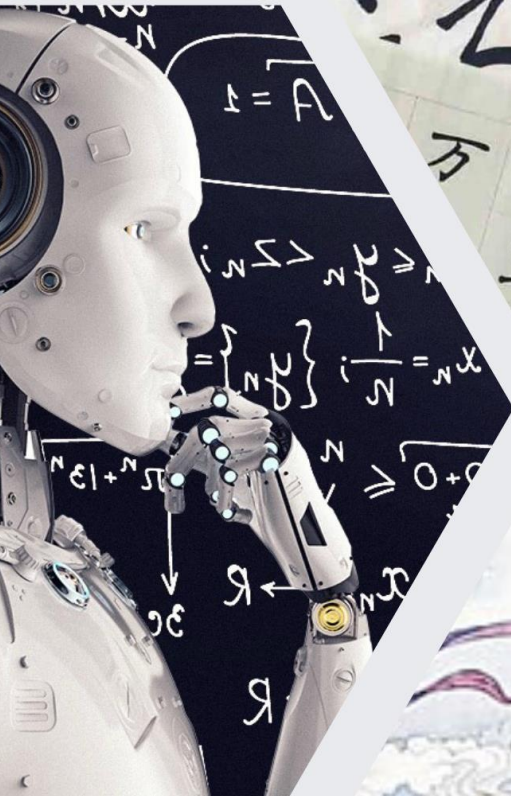

วิทยไมตรีไทย-จีน

Way Forward 2021

“การศึกษาด้านมนุษยศาสตร์
และสังคมศาสตร์ในจีน”

วารสารรายเดือน วิทย์ไม่ตรีไทย-จีน นำเสนอข่าวสาร
ข้อมูล ความรู้ และเรื่องราวเกี่ยวกับการอุดมศึกษา
วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม รวมถึง
เรื่องที่น่าสนใจหลากหลายมิติของสาธารณรัฐประชาชนจีน

บรรณาธิการ

พสุภา ชินวรโสภาค
อัครราชทูตที่ปรึกษา
ฝ่ายวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

กองบรรณาธิการ

น้ำทิพย์ ทองทิพย์
บุษรินทร์ เณรแก้ว

จัดทำโดย

ฝ่ายวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
สถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงปักกิ่ง
กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

เลขที่ 21 ถนนกวงหวา เขตฉวหยาง กรุงปักกิ่ง 100600
สาธารณรัฐประชาชนจีน

โทรศัพท์ (86-10) 8531-8790

โทรสาร (86-10) 8531-8791

เว็บไซต์ www.stsbeijing.org

อีเมล stsbeijing@mhesi.go.th

เฟซบุ๊ก www.facebook.com/stsbeijing

สวัสดีค่ะ

ฝ่ายวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี สถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงปักกิ่ง ร่วมกับคณะทำงานส่งเสริมและเผยแพร่องค์ความรู้ด้านการศึกษาในสาธารณรัฐประชาชนจีน เครือข่ายอาจารย์ และนักศึกษาไทยระดับอุดมศึกษาในประเทศจีน จัดกิจกรรม Way Forward 2021 “ รู้ภาษาจีน รู้ลึกอย่างไร ต้องเรียนที่ไหน ” Season มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ทั้งหมด 5 ครั้ง เพื่อเผยแพร่การศึกษาในสายนี้ให้กับผู้สนใจในประเทศไทย

วารสาร “วิทยุไมตรีไทย-จีน” ฉบับเดือนกันยายน 2564 นี้ ได้รวบรวมข้อมูลจาก Way Forward 2021 การศึกษาด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ในมหาวิทยาลัยของจีน เป็นเสมือนคู่มือให้กับนักศึกษาเพื่อเป็นข้อมูลในการตัดสินใจเลือกเรียนต่อสายนี้ที่จีน และผู้สนใจได้ทราบข้อมูลจากผู้ที่เรียนด้านนี้ที่จีนโดยตรง รวมถึงสนับสนุนวิทยสถานด้านสังคมศาสตร์ มนุษยศาสตร์ และศิลปกรรมศาสตร์แห่งประเทศไทย (Thailand Academy of Social Science Humanities and Arts) หรือ สำนักงาน “รัชชา” ของกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ที่เกี่ยวข้องกับจีนด้วยค่ะ

พสุภา ชินวรโสภาค

บรรณาธิการ

สารบัญ

Way Forward 2021.....	05
คณะกรรมการ ZTED (Zhong Tai Education – 中泰教育资讯保障组).....	08
ลีลันคิลปะแห่งโลกภาษาและวรรณกรรมจีน.....	09
○ "ศิลปศาสตร์" ศาสตร์พื้นฐานของหลักสูตรทั้งปวง.....	10
○ หลักสูตรด้านภาษาและวรรณกรรมจีน.....	14
○ หลักสูตรภาษาและอักษรจีนศึกษาหรือภาษาจีนโบราณ.....	18
○ หลักสูตรวรรณกรรมเปรียบเทียบหรือวรรณกรรมโลก.....	23
○ ความท้าทายและประโยชน์ของการเรียนต่อจีน.....	26
“คติชนวิทยา” จีนสอนอะไร อย่างไร.....	27
○ ศตวรรษที่ 21 เรายังเรียนคติชนวิทยาไปทำไม.....	28
○ หลักสูตรคติชนวิทยา.....	32
○ การศึกษาคติชนในโลกที่เปลี่ยนไป.....	36
○ คติชนกับการพัฒนาต่อ ยอดในไทย.....	41
○ ความท้าทายและประโยชน์ของการเรียนต่อจีน.....	46
รู้ “เขา” จากประวัติศาสตร์ รู้ “เรา” บนความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ.....	47
○ หลักสูตรประวัติศาสตร์.....	49
○ หลักสูตรประวัติศาสตร์นิพนธ์.....	51
○ หลักสูตรรัฐศาสตร์.....	55
○ ทิศทางการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างประเทศในปัจจุบัน.....	61
○ แนะนำหนังสือและนักวิชาการจีน.....	62
ศิลปภาษา – ศาสตร์พาที.....	66
○ ภาษาศาสตร์ภาษาจีนคืออะไร.....	66
○ หลักสูตรภาษาศาสตร์.....	69
○ แนวทางการวิจัยสายภาษาศาสตร์.....	76
○ ภาษาศาสตร์และเทคโนโลยี.....	81
“เศรษฐศาสตร์” “กฎหมาย” และ “เรียนรู้จีน” ก้าวอย่างศตวรรษ 5.0++.....	86
○ การศึกษาต่อสาขานิติศาสตร์หรือกฎหมายจีน.....	87
○ เศรษฐศาสตร์ที่จีน.....	99
○ สถาบันวิจัยทางด้านเศรษฐศาสตร์และการเงินที่จีน.....	106
○ เรียนรู้จากจีน ต่อยอดสู่ไทย.....	109
○ “TASSHA” วิทยสถานสังคมศาสตร์ มนุษยศาสตร์ และศิลปกรรมศาสตร์แห่งประเทศไทย.....	112
○ ทิศทางส่งเสริมการศึกษาวิจัยมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ของไทย.....	115

Way Forward 2021

ที่มา

ในปี พ.ศ. 2563 ฝ่ายวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี สถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงปักกิ่ง กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม จัดกิจกรรม Way Forward 2020 จำนวน 13 ครั้ง เพื่อนำเสนอหัวข้อที่ทันสมัย น่าสนใจ และเกี่ยวข้องกับสาธารณรัฐประชาชนจีน โดยมีกลุ่มเป้าหมายประกอบด้วย นักเรียนไทยที่กำลังเรียนที่จีน ผู้ที่จบการศึกษาจากจีน นักวิชาชีพไทยในจีน คนไทยที่ทำงานในจีน และผู้สนใจในเรื่องจีน โดยวิทยากรที่มีความรู้และประสบการณ์ในเรื่องต่าง ๆ จากการประเมินผลการจัดกิจกรรมพบว่ามีความสนใจเรื่องการศึกษาของจีนมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับผลตอบรับที่มีผู้สนใจวารสารวิทยุไมตรีไทย-จีนฉบับเรื่องนโยบายการศึกษาจีนมากที่สุดเช่นกัน

ในปี พ.ศ. 2564 ฝ่ายวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีฯ จึงจัดกิจกรรม Way Forward 2021 เรื่องการศึกษาด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี มนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ และเรื่องที่เกี่ยวข้อง โดยจะเป็นการนำเสนอความก้าวหน้าด้านการศึกษาของจีน รวมกับความก้าวหน้าด้านวิทยาการในสาขาดังกล่าวของจีนไปพร้อมกัน ที่จะประโยชน์ต่อผู้ที่สนใจที่จะศึกษาต่อที่จีน และสร้างเครือข่ายนักศึกษาไทยในจีน ที่จะสามารถเชื่อมโยงความร่วมมือในด้านต่าง ๆ ได้ในอนาคตทั้งในประเทศไทยและประเทศจีนได้

ฝ่ายวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี สถาบันเอกอัครราชทูต ณ กรุงปักกิ่ง
(กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี, วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม)
ZTED ร่วมกับ เซี่ยงจี้กั๋วเจียว

Way Forward 2021

"รู้ภาษาจีน รู้ลึกอย่างไร ต้องเรียนที่ไหน"
Season มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ EP1

สืบค้นศิลปะแห่งโลกภาษาและวรรณกรรมจีน

- ศิลปศาสตร์สำคัญอย่างไร
- มหาวิทยาลัยจีนที่เปิดสอนหลักสูตรภาษาจีนกับประเทศ
- หลักสูตรภาษาและวรรณกรรมจีน จักรวรรดิศึกษา วรรณคดีเปรียบเทียบ
- แนวทางการศึกษาเปรียบเทียบวรรณกรรมไทย-จีน

แขกรับเชิญ

ดร.ศ. จิรพร จีระกุล
อาจารย์ประจำคณะมนุษยศาสตร์
Beijing Foreign Studies University

ดร. สุพจน์ กวีวรรณ
อาจารย์ประจำคณะมนุษยศาสตร์
Tianjin Normal University

ศิริเพ็ญ ก้านเพงแก้ว
ผู้สอน ภาษาจีนระดับปริญญาตรี
Beijing Normal University

เบญจวิทย์ วัฒนศิริ
ผู้สอน วรรณคดีเปรียบเทียบ
Shanghai University

ร่วมคุยด้วย : เซี่ยงจี้กั๋วเจียว

วันจันทร์ เศรษฐกุดั่น
ผู้ดำเนินรายการ
สัปดาห์ 9 MCOT HD 30 สัปดาห์ก่อน

วันเสาร์ที่ 19 มิถุนายน 2564
14.00 - 16.30 น. (ไทย)
15.00 - 17.30 น. (จีน)

LIVE วิทยุไทยทีวี

zoom Meeting ID: 851 7391 6289
Passcode: 752600

www.ssbjbeijing.org

ฝ่ายวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี สถาบันเอกอัครราชทูต ณ กรุงปักกิ่ง
(กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี, วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม)
ZTED ร่วมกับ เซี่ยงจี้กั๋วเจียว

Way Forward 2021

"รู้ภาษาจีน รู้ลึกอย่างไร ต้องเรียนที่ไหน"
Season มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ EP2

"คติชนวิทยา" จีนสอนอะไร อย่างไร

- คติชนวิทยาเรียนอะไร
- หลักสูตรคติชนวิทยาในประเทศไทยมีอะไรบ้าง
- คติชนวิทยากับคติชนในศตวรรษที่ 21
- คติชนวิทยากับการพัฒนาที่ยั่งยืนของไทย

แขกรับเชิญ

ดร.เพ็ญพิสุทธิ์ สักแก้ว
อาจารย์ประจำคณะมนุษยศาสตร์-ภาษาจีน
มหาวิทยาลัยเซี่ยงจี้กั๋วเจียว
Beijing Foreign Studies University

วันชัย เวโรจน์กุล
อาจารย์ประจำคณะมนุษยศาสตร์-ภาษาจีน
มหาวิทยาลัยเซี่ยงจี้กั๋วเจียว
Beijing Foreign Studies University

ธิญานพรณ วอชิงเลียง
อาจารย์ประจำคณะมนุษยศาสตร์-ภาษาจีน
มหาวิทยาลัยเซี่ยงจี้กั๋วเจียว
Beijing Foreign Studies University

ดร.สุภัทรา รัตนตั้งตระกูล
อาจารย์ประจำคณะมนุษยศาสตร์-ภาษาจีน
มหาวิทยาลัยเซี่ยงจี้กั๋วเจียว
Beijing Foreign Studies University

ร่วมคุยด้วย : เซี่ยงจี้กั๋วเจียว

วันจันทร์ เศรษฐกุดั่น
ผู้ดำเนินรายการ
สัปดาห์ 9 MCOT HD 30 สัปดาห์ก่อน

วันเสาร์ที่ 31 กรกฎาคม 2564
14.00 - 16.30 น. (ไทย)
15.00 - 17.30 น. (จีน)

LIVE วิทยุไทยทีวี

zoom Meeting ID: 872 6086 6280
Passcode: 352705

www.ssbjbeijing.org

ฝ่ายวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี สถาบันเอกอัครราชทูต ณ กรุงปักกิ่ง
(กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี, วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม)
ZTED ร่วมกับ เซี่ยงจี้กั๋วเจียว

Way Forward 2021

"รู้ภาษาจีน รู้ลึกอย่างไร ต้องเรียนที่ไหน"
Season มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ EP3

รู้ "เขา" จากประวัติศาสตร์

รู้ "เรา" บนความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ

- "ประวัติศาสตร์" และ "รัฐศาสตร์" เรียนอะไร
- หลักสูตรและมหาวิทยาลัยในจีน
- การจัดการศึกษาในปัจจุบัน
- เรียนรู้จากจีน ด้วยของไทย

แขกรับเชิญ

ดร.เปียวทาส สรรพพร
ผู้ช่วยอธิการบดีฝ่ายบริหาร (การศึกษานานาชาติ)
Beijing Foreign Studies University

ดร.จุฬารัตน์ เลิศรัตนานนท์
อาจารย์ประจำคณะมนุษยศาสตร์-ภาษาจีน
Beijing Foreign Studies University

ดร.พิชญะ บุญก
รองอธิการบดีฝ่ายบริหาร (การศึกษานานาชาติ)
Beijing Foreign Studies University

ดร.สุวิมล ปรสสุภาไพศาล
ผู้ช่วยอธิการบดีฝ่ายบริหาร (การศึกษานานาชาติ)
Beijing Foreign Studies University

ร่วมคุยด้วย : เซี่ยงจี้กั๋วเจียว

วันจันทร์ เศรษฐกุดั่น
ผู้ดำเนินรายการ
สัปดาห์ 9 MCOT HD 30 สัปดาห์ก่อน

วันเสาร์ที่ 14 สิงหาคม 2564
14.00 - 16.30 น. (ไทย)
15.00 - 17.30 น. (จีน)

LIVE วิทยุไทยทีวี

zoom Meeting ID: 879 0077 3444
Passcode: 145106

www.ssbjbeijing.org

ฝ่ายวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี สถาบันเอกอัครราชทูต ณ กรุงปักกิ่ง
(กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี, วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม)
ZTED ร่วมกับ เซี่ยงจี้กั๋วเจียว

Way Forward 2021

"รู้ภาษาจีน รู้ลึกอย่างไร ต้องเรียนที่ไหน"
Season มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ EP5

"เศรษฐศาสตร์" "กฎหมาย" และ "เรียนรู้จีน" ก้าวเข้าศตวรรษ 5.0++

เปิดประเด็นเสวนา Season มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

- "เศรษฐศาสตร์" และ "กฎหมาย" ในจีน ที่ไหน อย่างไร
- ความร่วมมือระหว่างหน่วยงานด้านกฎหมายไทย-จีน
- สถาบันวิจัยทางด้านเศรษฐกิจและการเงินของจีน
- การทำสงครามการค้าจีน-สหรัฐฯ
- มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ของไทย
- เรียนรู้จากจีน ด้วยของไทย

แขกรับเชิญ

ดร.ศ. จิรพร จีระกุล
อาจารย์ประจำคณะมนุษยศาสตร์
Beijing Foreign Studies University

ดร.พัชรวิภา อภิรัตน์
ผู้ช่วยอธิการบดีฝ่ายบริหาร (การศึกษานานาชาติ)
Beijing Foreign Studies University

ไพโรจน์ อึ้งมฤค
ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยกฎหมาย
Beijing Foreign Studies University

ดร.กัญญาพัชร เกษมรัตน์
ผู้ช่วยอธิการบดีฝ่ายบริหาร (การศึกษานานาชาติ)
Beijing Foreign Studies University

ร่วมคุยด้วย : เซี่ยงจี้กั๋วเจียว

วันจันทร์ เศรษฐกุดั่น
ผู้ดำเนินรายการ
สัปดาห์ 9 MCOT HD 30 สัปดาห์ก่อน

วันเสาร์ที่ 4 กันยายน 2564
14.00 - 17.00 น. (เวลาไทย)
15.00 - 18.00 น. (เวลาจีน)

FACEBOOK: วิทยุไทยทีวี

zoom Meeting ID: 876 7669 3465
Passcode: 802363

www.ssbjbeijing.org

ฝ่ายวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี สถาบันเอกอัครราชทูต ณ กรุงปักกิ่ง
(กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี, วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม)
ZTED ร่วมกับ เซี่ยงจี้กั๋วเจียว

Way Forward 2021

"รู้ภาษาจีน รู้ลึกอย่างไร ต้องเรียนที่ไหน"
Season มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ EP4

ศิลปภาษา - ดาสดร์นาท

- ภาษาศาสตร์ เรียนที่ไหน อย่างไร
- ขบวนการวิจัยภาษาศาสตร์ในประเทศไทย
- ภาษาศาสตร์กับ AI ในศตวรรษที่ 21
- สำเร็จการศึกษาด้วยเงื่อนไขใด

แขกรับเชิญ

ดร.พนพร วัฒนากุล
อาจารย์ประจำคณะมนุษยศาสตร์-ภาษาจีน
มหาวิทยาลัยเซี่ยงจี้กั๋วเจียว
Beijing Foreign Studies University

ดร.สุวิมล ปรสสุภาไพศาล
ผู้ช่วยอธิการบดีฝ่ายบริหาร (การศึกษานานาชาติ)
Beijing Foreign Studies University

ดร.ศิริวรรณ ชื่น
อาจารย์ประจำคณะมนุษยศาสตร์-ภาษาจีน
มหาวิทยาลัยเซี่ยงจี้กั๋วเจียว
Beijing Foreign Studies University

สายนก จงศ์วิภา
อาจารย์ประจำคณะมนุษยศาสตร์-ภาษาจีน
มหาวิทยาลัยเซี่ยงจี้กั๋วเจียว
Beijing Foreign Studies University

ร่วมคุยด้วย : เซี่ยงจี้กั๋วเจียว

วันจันทร์ เศรษฐกุดั่น
ผู้ดำเนินรายการ
สัปดาห์ 9 MCOT HD 30 สัปดาห์ก่อน

วันเสาร์ที่ 28 สิงหาคม 2564
14.00 - 16.30 น. (ไทย)
15.00 - 17.30 น. (จีน)

LIVE วิทยุไทยทีวี

zoom Meeting ID: 896 3181 4480
Passcode: 802363

www.ssbjbeijing.org

Way Forward 2021 หัวข้อด้านการศึกษาก่อนหน้านี้ จัดโดยอาจารย์คนไทยในมหาวิทยาลัยจีน นักเรียนไทยที่กำลังเรียนมหาวิทยาลัยของจีนและศิษย์เก่ามหาวิทยาลัยจีน

ฝ่ายวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี สถาบันเอกอัครราชทูต ณ กรุงปักกิ่ง กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (อว.) เริ่มต้นสร้างกิจกรรม Way Forward ให้พี่ ๆ น้อง ๆ นักเรียนไทยในจีนทั้งอดีตและปัจจุบัน ได้รู้จักกัน ได้ทำงานด้วยกันในกิจกรรมนี้ ด้วยหวังว่า จะใช้เครือข่ายนี้ในการดึงเอาความรู้และประสบการณ์ที่พี่ ๆ น้อง ๆ ได้รับจากจีน มาใช้ให้เกิดประโยชน์กับพี่ ๆ ที่เขาอยู่ พี่ ๆ ที่เขาทำงาน และขยายออกไปให้กว้างและไกลที่สุด เพื่อส่งต่อให้อีกหลายต่อหลายคนได้ประโยชน์เช่นกัน Way Forward, Pay It Forward

Way Forward 2021

“รู้ภาษาจีน รู้ลึกอย่างไร ต้องเรียนที่ไหน”

Season มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

ช่องทางดาวนิโหลดเอกสารประกอบการเสวนา

1. สีสันศิลปะแห่งโลกภาษาและวรรณกรรมจีน

<https://www.stsbeijing.org/contents/16110>

2. “คติชนวิทยา” จีนสอนอะไร อย่างไร

<https://www.stsbeijing.org/contents/16829>

3. รู้ “เขา” จากประวัติศาสตร์ รู้ “เรา” บนความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ

<https://www.stsbeijing.org/contents/16844>

4. ศิลปภาษา - ศาสตร์พาที

<https://www.stsbeijing.org/contents/16915>

5. “เศรษฐศาสตร์” “กฎหมาย” และ “เรียนรู้จีน”

ก้าวอย่างศตวรรษ 5.0++

<https://www.stsbeijing.org/contents/16973>

คณะทำงาน ZTED

Zhong Tai Education – 中泰教育资讯保障组

ในปี พ.ศ. 2563 “ฝ่ายวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี” สถานเอกอัครราชทูตไทย ณ กรุงปักกิ่ง ในสังกัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (อว.) ได้จัดตั้งคณะทำงาน ZTED (Zhong Tai Education – 中泰教育资讯保障组) โดยความร่วมมือของกลุ่มคณาจารย์และตัวแทนบัณฑิตที่กำลังศึกษาและสำเร็จการศึกษาจากประเทศจีน เพื่อร่วมกันดำเนินงานส่งเสริมและเผยแพร่องค์ความรู้ด้านการศึกษาในประเทศจีนไปสู่ผู้เกี่ยวข้องและผู้สนใจในการศึกษาจีน สืบค้นและรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องด้านการศึกษาในประเทศจีน เพื่อนำข้อมูลมาวิเคราะห์ศักยภาพด้านกำลังคนในสาขาต่าง ๆ ที่สำเร็จการศึกษาจากจีน และใช้ประโยชน์ในเรื่องการวางแผนพัฒนากำลังคน เพื่อรองรับความต้องการและการคาดการณ์ในอนาคต โดยเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ผ่านเว็บไซต์ www.stsbeijing.org กิจกรรมของ “ฝ่ายวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี” เช่น วารสารวิทยุไมตรีไทย-จีน กิจกรรม Way Forward 2020

กรอบปณิธานในการดำเนินงาน

กรอบปณิธานในการดำเนินงานของคณะทำงาน ZTED คือ 3 คุ] “3 ส” หรือ “3 สร้าง” ได้แก่

1. สร้างสรรค์งาน
2. สรรสร้างคน
3. เสริมสร้างสังคมสุขสันต์ มั่นคง มั่งคั่ง

กิจกรรมที่ได้ดำเนินงาน

ด้านการส่งเสริมองค์ความรู้การศึกษาในประเทศจีน

จัดเก็บข้อมูลความรู้อย่างเป็นระบบ และเผยแพร่องค์ความรู้ในเว็บไซต์ฝ่ายวิทยุฯ สถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงปักกิ่ง (กระทรวงอว.) เช่น

1. “วารสารวิทยุไมตรีไทย-จีน” ที่เผยแพร่องค์ความรู้เกี่ยวกับด้านการศึกษา เช่น
 - ฉบับเดือนตุลาคม 2563 เรื่อง “เส้นทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของจีน”
 - ฉบับเดือนกุมภาพันธ์ 2564 เรื่อง “ทุนเรียนต่อจีนและชีวิตนักเรียนไทยในจีน”
 - ฉบับเดือนกรกฎาคม 2564 เรื่อง “การศึกษาด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีในจีน”
2. กิจกรรมเสวนาออนไลน์ Way Forward 2021 เวทีเผยแพร่ความรู้ของนักศึกษาไทยในจีน ครอบคลุมเนื้อหาหลากหลายมิติ เช่น
 - ข้อมูลการศึกษาในประเทศจีน
 - ข้อมูลเกี่ยวกับหลักสูตรและงานวิจัย

Way Forward 2021

“รู้ภาษาจีน รู้ลึกอย่างไร ต้องเรียนที่ไหน”
Season มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ EP1

สีสันศิลปะแห่งโลกภาษาและวรรณกรรมจีน

- ศิลปศาสตร์สำคัญอย่างไร
- มหาวิทยาลัยจีนที่เปิดสอนหลักสูตรภาษาจีนทั่วประเทศ
- หลักสูตรภาษาและวรรณกรรมจีน อักษรจีนศึกษา วรรณคดีเปรียบเทียบ
- แนวทางการศึกษาเปรียบเทียบวรรณกรรมไทย-จีน

แขกรับเชิญ

ศ.ดร. จรัสศรี จิรภาส

อาจารย์ประจำคณะเอเชียศึกษา
Beijing Foreign Studies University

ดร. สุพินญา ทวีรนวิริยา

ป.เอก วรรณกรรมเปรียบเทียบและวรรณกรรมโลก
Tianjin Normal University
อาจารย์ประจำสาขาวิชาภาษาจีนเพื่อการสื่อสาร
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ

ศิริเพ็ญ กำแพงแก้ว

ป.เอก ภาษาและอักษรจีนศึกษา
Beijing Normal University

เชมรัฐ วงศ์ทิมารัตน์

ป.เอก วรรณคดีจีนโบราณ
Shandong University
อาจารย์ประจำวิทยาลัยจีนศึกษา
มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

ชวนคุยโดย : เรื่องจีนกับเรา

วัชรินทร์ เศรษฐภูถัน

หัวหน้ากองข่าวต่างประเทศ
ช่อง 9 MCOT HD 30 สำนักข่าวไทย

วันเสาร์ที่ 19 มิถุนายน 2564

14.00 – 16.30 น. (ไทย)

15.00 – 17.30 น. (จีน)

LIVE

วิทยุโมตรียไทยจีน

ฝ่ายวิทยาศาสตร์ฯ สอว.ปักกิ่ง

zoom

Meeting ID: 851 7391 6289

Passcode: 752600

"สี่สัปดาห์แห่งโลกภาษาและวรรณกรรมจีน"

Way Forward 2021 ครั้งที่ 9 Season มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ EP1

1. "ศิลปศาสตร์" ศาสตร์พื้นฐานของหลักสูตรทั้งปวง

1.1 กรอบวิทยาการดั้งเดิมของ "ศิลปศาสตร์" ฟ้าตะวันตกและตะวันออก

1) กรอบแนวคิดตะวันตก

Liberal Arts คือ ความรู้ทั่วไป และทักษะทาง "ปัญญา" ไม่ใช่วิชาชีพเฉพาะด้าน ที่ไม่เกี่ยวกับทักษะเชิงช่าง

สมัยกรีกโบราณ "ศิลปศาสตร์" มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมความมีหน้ามีตาและความมีเกียรติของชนชั้นสูงในสังคม แบ่งเป็น 2 แขนง 7 สาขา

2 แขนง	ไตรศิลปศาสตร์	จตุรศิลปศาสตร์
7 สาขา	- ไวยากรณ์รวม - ตรรกศาสตร์ - วาทศาสตร์	- เลขคณิต - เรขาคณิต - ดนตรี - ดาราศาสตร์

สมัยฟื้นฟูศิลปวิทยา ขอบเขตกว้างขึ้นเป็น General Education มีวิชาเฉพาะเพิ่มขึ้น เช่น นิติศาสตร์ รัฐศาสตร์ แพทยศาสตร์ และสาขาในสายวิชาชีพ เช่น บัญชี บริหารธุรกิจ เป็นต้น

2) กรอบแนวคิดตะวันออก

กรอบวิทยาการสาย "ศิลปศาสตร์" ของอินเดีย

รายวิชาในกรอบ "ศิลปศาสตร์" ของอินเดียประกอบด้วย 18 สาขา ได้แก่

● สูติ (ความรู้ทั่วไป)	● นิติ (นิติศาสตร์)	● ฉันทสา (การประพันธ์)
● วิเสสิก (ความรู้สร้างมงคล)	● ติกิจฉา (แพทย์)	● สัททา (ไวยากรณ์)
● สัมมติ (กฎธรรมเนียม)	● คณิกา (บริหารร่างกาย)	● เกตุ (วาทศิลป์)
● โชติ (ดาราศาสตร์)	● ปุราณ (โบราณคดี)	● มันทา (มนต์)
● สังขยา (คำนวณ)	● อติหาสา (ตำนานหรือประวัติศาสตร์)	● คันธัพพา (นาฏศิลป์)
● โยคยันตร์ (ช่างยนต์)	● มายา (พิชัยสงคราม)	● ธนุพเพธา (ยิงธนู)

ปัจจุบันมีด้วยกัน 3 หมวด ได้แก่ มนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ และวิทยาศาสตร์

1.2 พัฒนาการ “ศิลปศาสตร์” ของจีน

หลี่ซื่อหลง (李四龙) อาจารย์สายปรัชญาชาวจีนจากมหาวิทยาลัยปักกิ่ง กล่าวว่า “ศิลปศาสตร์” เป็นศาสตร์ที่สำคัญมาก ศิลปศาสตร์ไม่ควรมีไว้แหวนเป็นโมบาย แต่เป็นพันธกิจหลัก การบ่มเพาะคนเก่งเป็นพันธกิจสำคัญแห่งชาติ ศิลปศาสตร์เป็นพื้นฐานของการศึกษา โดยเฉพาะสำหรับมหาวิทยาลัยอันดับต้น การให้การศึกษาข้ามสหวิทยาการภายใต้ “ศิลปศาสตร์” เป็นรากฐานการบ่มเพาะคนมีความรู้ มีศิลปะวิทยาการขั้นสูง

- ในสมัยจีนโบราณ เน้นทักษะ 6 แหวง หลี่ เยว่ เซอ อี้ ชู ชู่ (礼、乐、射、御、书、数) กล่าวคือ เป็นการเน้นพัฒนาทักษะด้านการเข้าสังคม ด้านดนตรี ด้านอาวุธ ด้านการขับขี่ ด้านการศึกษา และด้านคำนวณ
- ชาวจีนโบราณยังให้ความสำคัญกับการศึกษา โดยมองว่า ความรู้คือการเรียนรู้อย่างไม่มีที่สิ้นสุด ดังที่ “ขงจื้อ” กล่าวไว้ว่า “วัย 15 มุมานะเล่าเรียน 30 สร้างเนื้อสร้างตัว 40 เรียนรู้การตัดสินใจ 50 เข้าใจชีวิต 60 เข้าใจวิถีธรรมชาติ 70 ใช้ชีวิตตามปรารถนาแต่ให้อยู่ในกรอบศีลธรรม”
- ยุคปลายชิงตันศักราชหมิ่นกั๋ว คำว่า “วิทยาศาสตร์” “ปรัชญา” “ศาสนา” แพร่หลายจากญี่ปุ่นสู่จีน หลัง “ขบวนการ 4 พฤษภาคม” ปี ค.ศ.1919 ชาวจีนล้อเลียนวัฒนธรรมแปลกใหม่ทีแพร่หลายสู่จีนว่า Mr.Sci และ Mr.Der (ย่อมาจากวิทยาศาสตร์และประชาธิปไตย)
- สิ่งทีหลงเหลือจาก “ยุคปฏิรูปร้อยวัน” หรือการเปลี่ยนแปลงระบอบอู่ซวี คังยิวเหวและเหลียงฉีเซา เป็นบุคคลสำคัญในการปฏิวัติครั้งนั้น ผลพลอยจาก “การปฏิรูปร้อยวัน” ได้เกิดสิ่งนำสมัยหลาย ๆ ด้านสู่จีน ที่สำคัญคือ 京师大学堂 (มหาวิทยาลัยแห่งชาติแห่งแรกของจีน และเป็นทีมาของมหาวิทยาลัยชื่อของจีนคือมหาวิทยาลัยปักกิ่ง) ภายหลังจากก่อตั้งมหาวิทยาลัยปักกิ่ง ทางมหาวิทยาลัยได้เปิดสอนหลักสูตรต่าง ๆ 7 สาขาได้แก่ ศิลปศาสตร์ รัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ แพทยศาสตร์ วิทยาศาสตร์ เกษตรศาสตร์ วิศวกรรมศาสตร์ และบริหารธุรกิจ เห็นได้ว่า “ศิลปศาสตร์” เป็นศาสตร์ทีได้รับความสำคัญในสถาบันการศึกษาของจีนตั้งแต่เริ่มแรก
- ปี 1980 ประเทศจีนให้ความสำคัญกับ “ศิลปศาสตร์” มากขึ้นและได้รับการพัฒนาขึ้นเรื่อย ๆ ในเวลาต่อมา

1.3 ความสำคัญของการเรียนรู้ภาษาและวัฒนธรรมนานาชาติ

ทัศนะของนักวิชาการและผู้นำจีน

1) ประธานาธิบดีจีน สีจิ้นผิง

คำปราศรัย ณ นครเซี่ยงไฮ้ ในระหว่างทีหารือเกี่ยวกับการปฏิรูปประเทศกับผู้แทนสภาประชาชนแห่งชาติจีนและสมาชิกผู้แทนสภาปรึกษาการเมืองแห่งประชาชนจีน เมื่อวันที่ 13 มีนาคม 2014) เยาวชนจีนจำต้องศึกษาเรียนรู้ภาษาต่างประเทศและไม่ทิ้งภาษาของตน ความสำคัญของการเรียนรู้ภาษาและวัฒนธรรมนานาชาติประเทศ ตามทัศนะของประธานาธิบดีจีน

- 1) การสื่อสารระหว่างกันสำคัญยิ่ง ความร่วมมือระหว่างนานาชาติสำคัญ
- 2) การเรียนรู้ภาษาต่างประเทศและศึกษาเรียนรู้ปัญหาระหว่างประเทศ จะทำให้วิสัยทัศน์ชาวจีนกว้างไกลขึ้น
- 3) ความเชื่อมั่นในวัฒนธรรมประจำชาติ เป็นพลังพื้นฐานในการสร้างชาติที่ยั่งยืน

- 4) การศึกษาภาษาต่างประเทศ ไม่เพียงแต่จะทำให้เข้าใจวัฒนธรรมระหว่างประเทศ แต่ยังช่วยให้เข้าใจวัฒนธรรมประจำชาติได้ดียิ่งขึ้น ขณะที่ศึกษาเรียนรู้วัฒนธรรมข้ามชาติ เราควรวิวัฒน์พร้อมกับอนุรักษ์วัฒนธรรมประจำชาติของเราให้สืบทอดต่อไปด้วย

2) ศาสตราจารย์เฉินฉี (沈奇) อาจารย์ประจำศูนย์วิจัยยุทธศาสตร์ภาษาต่างประเทศของจีน นครเซี่ยงไฮ้

“ภาษาเป็นเครื่องมือสื่อใจ” ภาษามีส่วนสำคัญอย่างมาก ในการขับเคลื่อนนโยบายหนึ่งแถบหนึ่งเส้นทาง (一带一路) ข้อริเริ่ม “หนึ่งแถบหนึ่งเส้นทาง” ไม่เพียงเป็นเส้นทางสำหรับการติดต่อสื่อสารทางด้านเศรษฐกิจหรือธุรกิจการค้าเท่านั้น แต่ยังเป็นเส้นทางในการแลกเปลี่ยนความรู้ วัฒนธรรมและอารยธรรมระหว่างกันอีกด้วย ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศจะดีหรือไม่ ขึ้นอยู่กับความสัมพันธ์ของประชาชนของประเทศนั้น ๆ ความสัมพันธ์ระหว่างประชาชนระหว่างประเทศจะกระชับแน่นแฟ้นเพียงใด ขึ้นอยู่กับความเข้าใจซึ่งกันและกัน ภาษาจีนใช้คำว่า 心要相通 จะต้องสื่อสารกันได้ให้รู้เรื่อง ศาสตราจารย์เฉินฉีเน้นย้ำว่า “เข้าเมืองตาหลิ่ว ต้องหลิ่วตาตาม” การติดต่อเจรจากับต่างประเทศ ภาษาเป็นเครื่องมือพื้นฐานที่จำเป็นยิ่ง การที่เราไม่รู้ภาษาเขา เช่นเดียวกับเด็กที่ไม่ประสีประสา เพราะฉะนั้นจำเป็นอย่างมากที่จะต้องเข้าใจและศึกษาเรียนรู้ภาษาและวัฒนธรรมนานาประเทศ

1.4 สถาบันการศึกษาของจีนที่เน้นการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศทั่วโลก

ประเทศจีนให้ความสำคัญกับภาษาและการแลกเปลี่ยนด้านวัฒนธรรมเป็นเวลานาน ปัจจุบันได้มีการเปิดสอนภาษาต่างประเทศหลายแห่ง มหาวิทยาลัยที่มีชื่อเสียงทางด้านการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศที่สำคัญ เช่น Shanghai International Studies University (SISU) เปิดสอน 49 ภาษาทั่วโลก และ Beijing Foreign Studies University (BFSU) เปิดสอนภาษาต่างประเทศทั่วโลกมากกว่า 90 ภาษา เป็นต้น

1.5 เรียนภาษาเชิงลึกได้ประโยชน์อย่างไร---ทัศนะของผู้บรรยาย

หากจะย่นย่อในโลกอนาคต จำเป็นจะต้องเรียนรู้ภาษาและวัฒนธรรมนานาประเทศ โดยเฉพาะภาษาและวัฒนธรรมจีน การเรียนรู้ภาษาและเข้าใจวัฒนธรรมต่างชาติจะทำให้เราสื่อสารกันง่ายขึ้น ไม่ควรพึ่งพาโปรแกรมแปลซึ่งแม้ว่าจะพัฒนาแม่นยำขึ้นเรื่อย ๆ แต่เราจะพบได้ว่าความสำเร็จของการสื่อสารข้ามวัฒนธรรมไม่ใช่แค่กรอบของภาษาในบริบทภาษาเท่านั้น ในหลายโอกาสเราอาจจะต้องใช้ภาษากาย ภาษาตา และทักษะอื่น ๆ เช่นความรู้ความเข้าใจเบื้องต้นเบื้องต้นทางวัฒนธรรมของคู่เจรจากด้วย ในช่วงศตวรรษที่จีนเติบโตทุกขณะ อยากแนะนำให้พยายามศึกษาเรียนรู้วิทยาการจีนให้ลึกซึ้งมากขึ้น

หากมีความรู้ภาษาจีนในเชิงลึก ก็จะสามารถสืบค้นเอกสารวิชาการสำคัญ ๆ ของจีนได้สะดวกรวดเร็ว และได้ข้อมูลมหาศาล ยกตัวอย่างเช่น ถ้าพิมพ์คำว่า 一带一路 หรือ นโยบายหนึ่งแถบหนึ่งเส้นทาง ในฐานข้อมูลวิชาการของจีน China National Knowledge Infrastructure (CNKI) เราก็จะพบว่า มีบทความและวิทยานิพนธ์จำนวน 113,822 ชิ้น หรือคำว่า “จีนก้าวออกไป” หรือ 中国走出去 ก็จะพบจำนวนผลงานทางด้านวิชาการทั้งสิ้น 25,370 ชิ้น (ข้อมูลก่อนวันบรรยาย) ข้อมูลในฐานข้อมูลวิชาการจีนจะทำให้เราเรียนรู้จีนได้มากกว่า การเรียนรู้จีนผ่านข้อมูลแปลหรือจากแหล่งข่าวต่างประเทศอื่น ๆ การศึกษาผลงานวิจัยของจีนผ่านภาษาอังกฤษนั้น ส่วนใหญ่จะเป็นข้อมูลที่แปลในแบบสั้น ๆ ย่อ ๆ ไม่ละเอียดลึก อาจจะทำให้ผู้ศึกษาพลาดข้อมูลเชิงลึกหลาย ๆ ด้าน

1.6 กรอบหัวข้อวิทยานิพนธ์และบทความวิชาการสายวรรณคดีเปรียบเทียบ

- วรรณกรรมจีนที่แพร่หลายในประเทศไทยหรือที่แพร่หลายในประเทศต่าง ๆ
- และการแพร่กระจาย โดยศึกษาอิทธิพลของของวรรณกรรมแพร่หลายจากประเทศหนึ่ง ไปสู่อีกประเทศหนึ่ง
- การแพร่กระจายของวรรณกรรม เช่น การศึกษาตามแนวนโยบาย หนึ่งแถบหนึ่งเส้นทางหรือ 一带一路 ซึ่งประเทศจีนเองก็อยากจะเรียนรู้ว่า ชาวต่างประเทศมองจีนอย่างไร การแพร่กระจายของวัฒนธรรมจีนไปยังประเทศต่างๆ ทั่วโลกเป็นไปในรูปแบบไหน อย่างไร และได้รับการยอมรับจากทั่วโลกมากน้อยแค่ไหน
- การแพร่หลาย การตอบสนองและการรับของอิทธิพลจากวรรณกรรมมากน้อยแค่ไหน
- ทฤษฎีการแปลของวรรณกรรม กล่าวคือ การศึกษาแนวทางหรือกลวิธีการแปลวรรณกรรม เช่น ในประเทศไทยมีสามก๊กฉบับแปลทั้งหมดกี่สำนวน การแปลแต่ละสำนวนมีความแตกต่างกันอย่างไร
- การแปลและการแพร่กระจายของวรรณกรรม
- การเปรียบเทียบของวรรณกรรม
- ภาพลักษณ์ของวรรณกรรมที่ปรากฏในสังคมนั้น ๆ
- รูปแบบการผลิตผลงานทางด้านวรรณกรรม
- พัฒนาการของวรรณกรรม
- ลักษณะร่วมของวรรณกรรม
- เปรียบเทียบวรรณกรรมเชิงพุทธศาสนา ปรัชญา มานุษยวิทยา เป็นต้น
- ลักษณะเด่นและความสัมพันธ์ทางสังคมของวรรณกรรม
- การวิพากษ์...ของ....
- ภาพลักษณ์ของตัวละครในวรรณกรรม
- สถานภาพและบทบาทของ....ในวรรณกรรม
- กลวิธีทางภาษาในงานเขียนของวรรณกรรม
- ปัญหาสังคมที่สะท้อนผ่านวรรณกรรม
- อัตลักษณ์งานแปลของวรรณกรรม
- การเปรียบเทียบการแปลของวรรณกรรม ระหว่างวรรณกรรม A และวรรณกรรม B ภายใต้ทฤษฎี Z
- ปัญหาการแปลของวรรณกรรม
- แนวทางการแปลของนวนิยาย กวีนิพนธ์ การ์ตูน ภาชิต สำนวน คำศัพท์ บทละคร บทเพลง คำทางวัฒนธรรม คำแสดง วจนลีลา คำศัพท์ กลุ่มคำ ภาษาของ..เป็นต้น)

2. หลักสูตรด้านภาษาและวรรณกรรมจีน (中国语言文学类专业)

หลักสูตรระดับปริญญาโทและปริญญาเอก

- สาขาวิชารัฐศาสตร์ 文艺学
- สาขาวิชาภาษาศาสตร์และภาษาศาสตร์ประยุกต์ 语言学及应用语言学
- สาขาวิชาภาษาและอักษรจีนศึกษา 汉语言文字学
- สาขาวิชาเอกสารจีนโบราณ 中国古典文献学
- สาขาวิชารัฐคดีจีนโบราณ 中国古代文学
- สาขาวิชารัฐกรรมจีนปัจจุบัน 中国现当代文学
- สาขาวิชาภาษาและวรรณกรรมชนกลุ่มน้อย 中国少数民族语言文学
- สาขาวิชารัฐกรรมเปรียบเทียบและวรรณกรรมโลก 比较文学与世界文学

โครงสร้างหลักสูตรระดับปริญญาโท

หลักสูตรแต่ละมหาวิทยาลัยก็จะแตกต่างกันออกไป แต่โดยทั่วไปผู้เรียนจะต้องศึกษาประมาณ 32 หน่วยกิต ประกอบด้วย

- หมวดวิชาศึกษาทั่วไป
- หมวดวิชาเอกบังคับ
- หมวดวิชาเอกเลือก
- วิชาความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับประเทศจีน และวิชาพื้นฐานภาษาจีน (สำหรับ นศ.ต่างชาติ)
- ติพิมพ์บทความตามเกณฑ์ที่กำหนด อย่างน้อย 1 เรื่อง (สำหรับบางมหาวิทยาลัย)
- วิทยานิพนธ์ 1 เรื่อง
- ระยะเวลาเรียนตามหลักสูตร 3 ปี

โครงสร้างหลักสูตรระดับปริญญาเอก

โดยทั่วไปผู้เรียนจะต้องศึกษาประมาณ 20 หน่วยกิต

- หมวดวิชาศึกษาทั่วไป
- หมวดวิชาเอกบังคับ
- หมวดวิชาเอกเลือก
- วิชาความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับประเทศจีน และวิชาพื้นฐานภาษาจีน (สำหรับ นศ.ต่างชาติ)
- ติพิมพ์บทความตามเกณฑ์ที่กำหนด อย่างน้อย 2 เรื่อง
- วิทยานิพนธ์ 1 เรื่อง
- ระยะเวลาเรียนตามหลักสูตร 3 หรือ 4 ปี(ขึ้นอยู่กับแต่ละมหาวิทยาลัย)

2.1 สาขาวิชาวรรณศิลป์ (文艺学专业)

โครงสร้างหลักสูตรระดับปริญญาโท

ตัวอย่างรายวิชาที่น่าสนใจ เช่น

หมวดวิชาเอกบังคับ 必修课 เช่น

- หัวข้อเฉพาะด้านทฤษฎีวรรณศิลป์ 文艺理论专题
- หัวข้อเฉพาะด้านทฤษฎีสุนทรียศาสตร์ 美学理论专题

หมวดวิชาเอกเลือก 选修课 เช่น

- การวิจารณ์วรรณกรรม 文学批评学
- การวิจัยการศึกษาทกวีจีนโบราณ 中国古代诗学研究
- หัวข้อเฉพาะด้านสุนทรียศาสตร์ยุคปัจจุบันของโลกตะวันตก 西方现代美学专题
- การเผยแพร่วรรณศิลป์ 文艺传播学
- ระเบียบวิธีวิจัยทางวรรณศิลป์ 文艺学方法论

โครงสร้างหลักสูตรระดับปริญญาเอก

ตัวอย่างรายวิชาที่น่าสนใจ เช่น

หมวดวิชาเอกบังคับ 必修课 เช่น

- ทฤษฎีพื้นฐานทางวรรณศิลป์และสุนทรียศาสตร์ 文艺学、美学基础理论

หมวดวิชาเอกเลือก 选修课 เช่น

- การวิจัยด้านสุนทรียศาสตร์ของโลกตะวันตก 西方美学研究
- การวิจัยสุนทรียศาสตร์นิเวศวิทยา 生态美学研究
- การวิจัยเปรียบเทียบสุนทรียศาสตร์ของจีนและตะวันตก 中西美学比较研究
- การวิจัยจิตวิทยาการสร้างสรรค์ศิลปะ 艺术创造心理学研究
- การวิจัยภาษาวรรณกรรม 文学语言研究

2.2 สาขาวิชาวรรณกรรมจีนปัจจุบัน (中国现当代文学专业)

โครงสร้างหลักสูตรระดับปริญญาโท

ตัวอย่างรายวิชา ได้แก่

หมวดวิชาเอกบังคับ 必修课 เช่น

- การวิจัยแนวโน้มนักคิดด้านวรรณกรรมจีนปัจจุบัน 中国现当代文学思潮流派研究
- ระเบียบวิธีวิจัยด้านมนุษยศาสตร์ 人文科学方法论

หมวดวิชาเอกเลือก 选修课 เช่น

- การวิจัยชีวิตและผลงานของหลู่ซุน 鲁迅研究
- การวิจัยบทละครพูดจีนปัจจุบัน 中国现代话剧研究
- การวิจัยเปรียบเทียบวรรณกรรมของชาวจีนโพ้นทะเลในประเทศตะวันออกและตะวันตก 东西方海外华人文学的比较研究
- การวิจัยวรรณกรรมออนไลน์ 网络文学研究

โครงสร้างหลักสูตรระดับปริญญาเอก

ตัวอย่างรายวิชา ได้แก่

หมวดวิชาเอกบังคับ 必修课 เช่น

- ทฤษฎีและวิธีการวิจัยวรรณกรรมจีนปัจจุบัน 中国现当代文学研究的理论与方法

หมวดวิชาเอกเลือก 选修课 เช่น

- การวิจัยประวัติวรรณกรรมจีนในศตวรรษที่ 20 二十世纪汉语文学史研究
- การวิจัยนิยายจีนปัจจุบัน 中国现代小说研究
- การวิจัยจิตวิญญาณของวรรณกรรมจีนปัจจุบัน 中国现当代文学精神研究
- บทละครพูดปัจจุบันและบทละครโบราณ 现代话剧与传统戏曲
- การวิจัยนักเขียนจีนยุคปัจจุบันกับประวัติการศึกษาต่างประเทศ 现当代作家与留学背景研究

2.3 สาขาวิชาวรรณคดีจีนโบราณ (中国古代文学专业)

โครงสร้างหลักสูตรระดับปริญญาโท

ตัวอย่างรายวิชา ได้แก่

หมวดวิชาเอกบังคับ 必修课 เช่น

- การวิจัยร้อยแก้วและร้อยกรองจีนโบราณ 中国古代诗歌散文研究
- การวิจัยนิยายและบทละครจีนโบราณ 中国古代小说戏曲研究

หมวดวิชาเอกเลือก 选修课 เช่น

- การวิจัยชีวิตและผลงานของตู้ฝู่ 杜甫研究
- การวิจัยชีวิตและผลงานของซูชีอู๋ 苏轼研究
- การวิจัยนิยายเรื่องความฝันในหอแดง 红楼梦研究
- ประวัติการวิจารณ์วรรณกรรมจีนยุคใกล้ 近代文学批评史
- หัวข้อวิจัยด้านเอกสารประวัติศาสตร์จีนและต่างชาติ 中外历史文献研究专题

โครงสร้างหลักสูตรระดับปริญญาเอก

ตัวอย่างรายวิชา ได้แก่

หมวดวิชาเอกบังคับ 必修课 เช่น

- การวิจัยเฉพาะด้านวรรณกรรมสมัยก่อนราชวงศ์ฉินถึงราชวงศ์ฮั่น 先秦两汉文学专题研究
- ประวัตินิยายจีน 中国小说史
- ประวัติวรรณกรรมพื้นบ้านของจีน 中国俗文学史

หมวดวิชาเอกเลือก 选修课 เช่น

- ทฤษฎีและแนวทางการวิจัยด้านประวัติวรรณคดีจีน 文学史研究导论
- การวิจัยบทกวีประเภทซีอู่ในสมัยราชวงศ์ซ่ง 宋诗研究
- ทฤษฎีทั่วไปเกี่ยวกับนิยายลึกลับสมัยราชวงศ์หมิงและชิง 明清传奇通论
- การวิจัยกลุ่มวรรณกรรมหนานเซ่อ 南社研究

3. หลักสูตรภาษาและอักษรจีนศึกษาหรือภาษาจีนโบราณ (ด้านศัพทมูลวิทยา) 汉语言文字学 (训诂学)

แนะนำหลักสูตรภาษาและอักษรจีนศึกษาหรือภาษาจีนโบราณ

ภาษาและอักษรจีนศึกษา หรือ ภาษาจีนโบราณ = องค์ความรู้ด้านอักษร(จีน)ศาสตร์ + องค์ความรู้ด้านประวัติศาสตร์ภาษาจีน

- ศึกษารากเหง้าของภาษาก่อนที่จะถือกำเนิดมาเป็นอักษรภาพ อักษรลายเส้น อักษรรูปเหลี่ยม และอักษรลายพู่กันที่เป็นศิลปะชั้นสูงของจีน
- ศึกษาวิวัฒนาการในแต่ละช่วงของอักษรจีนกว่าจะมาเป็นอักษรมาตรฐานหรืออักษรข่ายซู (楷书) ที่ใช้กันอย่างแพร่หลายในทุกวันนี้
- ศึกษาปัจจัยต่าง ๆ ที่ส่งผลกระทบต่อการเปลี่ยนแปลงของตัวอักษรจีน ทั้งทางด้านวัฒนธรรม การเมือง ความเชื่อ ประเพณี ภูมิอากาศ ภูมิประเทศ และเทคโนโลยีในแต่ละยุคสมัย
- ศึกษาบทบาทสำคัญของคุณสมบัติการแสดงความหมาย ซึ่งเป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัวของอักษรจีน

แนวทางการวิจัย

- ด้านศัพทมูลวิทยา (训诂学) เน้นศึกษาวิวัฒนาการด้านความหมายของคำหรืออักษรจีนในเอกสารโบราณ
- ด้านอักษรวิทยา (汉字学) เน้นศึกษาวิวัฒนาการด้านรูปแบบตัวอักษรจีนและความสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบตัวอักษรจีนและเสียงอ่านที่ส่งผลต่อความหมายของคำ
- ด้านมาตรฐานของอักษรจีนกับการจัดการสารสนเทศ (汉字规范与中文信息处理) เน้นศึกษาการนำอักษรจีนที่ได้รับการรับรองมาตรฐานมาจัดการในศาสตร์ของเทคโนโลยีและสารสนเทศ เพื่อตอบสนององกระแสดิจิทัล
- ด้านสัทวิทยา (训诂学) เน้นศึกษาวิวัฒนาการด้านเสียงอ่านของคำหรืออักษรจีนในเอกสารโบราณ
- ด้านอักษรานุกรมชั่วเหวินวิทยา (说文学) เน้นศึกษาเกี่ยวกับทฤษฎีและองค์ความรู้ของอักษรานุกรมชั่วเหวินเจี๋ยจื้อ
- ด้านความสัมพันธ์ระหว่างไวยากรณ์และพจนวิทยา (语法学和词汇学) เน้นศึกษาความสัมพันธ์ของไวยากรณ์จีนโบราณและประวัติศาสตร์ไวยากรณ์ภาษาจีน กับความหมายของคำที่ปรากฏในคัมภีร์หรือเอกสารโบราณ

ประโยชน์ที่ได้รับจากการศึกษาด้านนี้

การศึกษาภาษาและอักษรจีนศึกษามีความสำคัญต่อการทำความเข้าใจและรับรู้เรื่องราวตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันของการเป็นประเทศจีนที่ยิ่งใหญ่ในทุกวันนี้ กล่าวคือ ผู้ที่ศึกษาด้านนี้จะมีความรู้ มุมมองและวิธีการคิดที่กว้างขวาง ลึกซึ้งและเป็นระบบ รวมถึงมีทักษะความรู้ความสามารถในการประยุกต์ใช้ภาษาจีนได้เป็นอย่างดี ไม่ว่าจะเป็นภาษาเขียนหรือภาษาพูด ภาษาทางการหรือภาษาไม่เป็นทางการ หรือแม้แต่ความสามารถทางภาษาจีนโบราณและภาษาจีนปัจจุบัน อักษรจีนตัวเต็ม(ตัวหัว) หรืออักษรจีนตัวย่อ(จีนแผ่นดินใหญ่) ก็สามารถเข้าใจได้เป็นอย่างดี ทั้งนี้เนื่องจาก ภาษาจีนปัจจุบันได้ถูกพัฒนาและมีรากฐานมาจากภาษาจีนโบราณนั่นเอง ดังนั้น ผู้ที่ศึกษาด้านภาษา

และอักษรจีนศึกษาสามารถทำงานในตำแหน่งงานหรือหน่วยงานที่มีการใช้ภาษาจีนในการติดต่อสื่อสารโดยทั่วไปได้ อาทิ สถาบันการศึกษาต่างๆ กระทรวงศึกษาธิการหรือหน่วยงานราชการที่ต้องใช้ภาษาจีนในการติดต่อสื่อสาร สำนักข่าว องค์การ

ธุรกิจ สำนักพิมพ์ หรือแม้กระทั่งการเป็นนักวิชาการ นักวิจัยหรือนักการแปลก็สามารถทำได้ เป็นต้น สามารถประยุกต์ใช้ภาษาจีนได้เป็นอย่างดี เช่น ภาษาจีนโบราณและภาษาจีนปัจจุบัน อักษรจีนตัวเต็ม(ไต้หวัน) และอักษรตัวย่อ (จีนแผ่นดินใหญ่) ภาษาทางการและภาษาไม่เป็นทางการ และภาษาเขียนและภาษาพูด

ข้อเสนอแนะสำหรับผู้สนใจ

- มีทักษะทางภาษาจีนในระดับดี
- มีความรู้พื้นฐานด้านภาษาจีนโบราณ
- มีความรู้พื้นฐานด้านอักษรจีน
- สามารถใช้อักษรจีนตัวเต็มได้
- อื่นๆ เช่น สนใจและชื่นชอบด้านภาษาและอักษรจีน รักการอ่าน ช่างคิดช่างสังเกต เป็นต้น

ทำไมต้องศึกษาที่มหาวิทยาลัยครุศาสตร์ปักกิ่ง หรือ เป่ย์ชื้อต้า

อ้างอิงจากประกาศของกระทรวงศึกษาธิการจีน รอบที่ 4 การจัดอันดับผลงานด้านวรรณกรรมจีน ภาษาและอักษรจีน ศึกษาของมหาวิทยาลัยในจีน ระหว่างปี 2021-2022 จากจำนวนมหาวิทยาลัยทั้งหมด 148 แห่ง และจากรายงานของเว็บไซต์กลุ่มศึกษาต่อของจีน (考研派) ปัจจุบันประเทศจีนมีการเปิดหลักสูตรภาษาและอักษรจีนศึกษา ระดับดุษฎีบัณฑิต จำนวน 65 แห่ง ทั้งนี้ โดยส่วนใหญ่จะเปิดทำการเรียนการสอนในระดับมหาบัณฑิต

(ที่มา : <http://kaoyan.xdf.cn/201205/1237372.html>, http://www.kaoyan.com/kaoyanahuanyc/221793_2.html สืบค้นเมื่อวันที่ 15 พ.ค.

อันดับ	รายชื่อมหาวิทยาลัย			ผลการประเมิน	ระดับที่เปิดสอน	
	จีน	อังกฤษ	ไทย		ปริญญาโท	ปริญญาเอก
1	北京大学	Peking University	มหาวิทยาลัยปักกิ่ง	A+	✓	✓
2	北京师范大学	Beijing Normal University	มหาวิทยาลัยครุศาสตร์ปักกิ่ง	A+	✓	✓
3	复旦大学	Fudan University	มหาวิทยาลัยฟู่ตัน	A	✓	✓
4	华东师范大学	East China Normal University	มหาวิทยาลัยครุศาสตร์หัวตง	A	✓	✓
5	南京大学	Nanjing University	มหาวิทยาลัยหนานจิง	A	✓	✓
6	浙江大学	Zhejiang University	มหาวิทยาลัยเจ้อเจียง	A	✓	✓
7	山东大学	Shandong University	มหาวิทยาลัยซานตง	A	✓	✓
8	四川大学	Sichuan University	มหาวิทยาลัยเสฉวน	A	✓	✓
9	中国人民大学	Renmin University of China	มหาวิทยาลัยประชาชนจีน	A-	✓	✓
10	首都师范大学	Capital Normal University	มหาวิทยาลัยครุศาสตร์เมืองหลวง	A-	✓	✓
11	南开大学	Nankai University	มหาวิทยาลัยหนานไค	A-	✓	✓
12	南京师范大学	Nanjing Normal University	มหาวิทยาลัยครุศาสตร์หนานจิง	A-	✓	✓
13	武汉大学	Wuhan University	มหาวิทยาลัยอู่ฮั่น	A-	✓	✓
14	中山大学	Sun Yat-sen University,	มหาวิทยาลัยจงซาน (ซุนยัตเซ็น)	A-	✓	✓
15	清华大学	Tsinghua University	มหาวิทยาลัยชิงหัว	B+	✓	✓

16	北京语言大学	Beijing Language and Culture University	มหาวิทยาลัยภาษาและวัฒนธรรมปักกิ่ง	B+	✓	✓
17	中央民族大学	Minzu University of China	มหาวิทยาลัยชนชาติจีน	B+	✓	✓
18	吉林大学	Jilin University	มหาวิทยาลัยจีหลิน	B+	✓	✓
19	东北师范大学	Northeast Normal University	มหาวิทยาลัยครุศาสตร์ต่งเป๋ย	B+	✓	✓
20	上海师范大学	Shanghai Normal University	มหาวิทยาลัยครุศาสตร์เซี่ยงไฮ้	B+	✓	✓
21	苏州大学	Soochow University	มหาวิทยาลัยซูโจว	B+	✓	✓
22	浙江师范大学	Zhejiang Normal University	มหาวิทยาลัยครุศาสตร์เจ้อเจียง	B+	✓	✓
23	福建师范大学	Fujian Normal University	มหาวิทยาลัยครุศาสตร์ฝูเจี้ยน	B+	✓	✓
24	山东师范大学	Shandong Normal University	มหาวิทยาลัยครุศาสตร์ซานตง	B+	✓	✓
25	河南大学	Henan University	มหาวิทยาลัยเหอหนาน	B+	✓	✓
26	华中师范大学	Central China Normal University	มหาวิทยาลัยครุศาสตร์หวิงจง	B+	✓	✓
27	暨南大学	Jinan University	มหาวิทยาลัยจี้หนาน	B+	✓	✓
28	西南大学	Southwest University	มหาวิทยาลัยซีหนาน	B+	✓	✓
29	陕西师范大学	Shaanxi Normal University	มหาวิทยาลัยครุศาสตร์ส่านซี	B+	✓	✓
30	天津师范大学	Tianjin Normal University	มหาวิทยาลัยครุศาสตร์เทียนจิน	B	✓	✓
31	河北大学	Hebei University	มหาวิทยาลัยเหอเป่ย์	B	✓	✓
32	河北师范大学	Hebei Normal University	มหาวิทยาลัยครุศาสตร์เหอเป่ย์	B	✓	✓
33	内蒙古大学	Inner Mongolia University	มหาวิทยาลัยมองโกลเลียใน	B	✓	✓
34	黑龙江大学	Heilongjiang University	มหาวิทยาลัยเฮยหลงเจียง	B	✓	✓
35	哈尔滨师范大学	Harbin Normal University	มหาวิทยาลัยครุศาสตร์ฮาร์บิน	B	✓	✓
36	上海大学	Shanghai University	มหาวิทยาลัยเซี่ยงไฮ้	B	✓	✓
37	江苏师范大学	Jiangsu Normal University	มหาวิทยาลัยครุศาสตร์เจียงซู	B	✓	✓
38	厦门大学	Xiamen University	มหาวิทยาลัยเซี่ยเหมิน	B	✓	✓
39	湖南师范大学	Hunan Normal University	มหาวิทยาลัยครุศาสตร์หูหนาน	B	✓	✓
40	华南师范大学	South China Normal University	มหาวิทยาลัยครุศาสตร์หวิงหนาน	B	✓	✓
41	广西师范大学	Guangxi Normal University	มหาวิทยาลัยครุศาสตร์กวางสี	B	✓	✓
42	四川师范大学	Sichuan Normal University	มหาวิทยาลัยครุศาสตร์เสฉวน	B	✓	✓
43	西北大学	Northwest University	มหาวิทยาลัยซีเป่ย์	B	✓	✓
44	西北师范大学	Northwest Normal University	มหาวิทยาลัยครุศาสตร์ซีเป่ย์	B	✓	✓
45	扬州大学	Yangzhou University	มหาวิทยาลัยหยางโจว	B	✓	✓
46	中国传媒大学	Communication University of China	มหาวิทยาลัยสื่อสารมวลชนจีน	B-	✓	✓
47	山西大学	Shanxi University	มหาวิทยาลัยซานซี	B-	✓	✓
48	辽宁大学	Liaoning University	มหาวิทยาลัยเหลียวหนิง	B-	✓	✓
49	上海交通大学	Shanghai Jiao Tong University	มหาวิทยาลัยเซี่ยงไฮ้เจียวทง	B-	✓	✓
50	安徽大学	Anhui University	มหาวิทยาลัยอันฮุย	B-	✓	✓
51	安徽师范大学	Anhui Normal University	มหาวิทยาลัยครุศาสตร์อันฮุย	B-	✓	✓
52	江西师范大学	Jiangxi Normal University	มหาวิทยาลัยครุศาสตร์เจียงซี	B-	✓	✓
53	曲阜师范大学	Qufu Normal University	มหาวิทยาลัยครุศาสตร์ชีวี่ฟู่	B-	✓	✓
54	华中科技大学	Huazhong University of Science and Technology	มหาวิทยาลัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีหวงจง	B-	✓	✓

55	湖北大学	Hubei University	มหาวิทยาลัยหูเป่ย์	B-	✓	
56	广西民族大学	Guangxi University for Nationalities	มหาวิทยาลัยชนชาติกว่างซี	B-	✓	
57	云南大学	Yunnan University	มหาวิทยาลัยยูนนาน	B-	✓	
58	兰州大学	Lanzhou University	มหาวิทยาลัยหลานโจว	B-	✓	
59	新疆大学	Xinjiang University	มหาวิทยาลัยซินเจียง	B-	✓	

ทำไมต้องศึกษาที่มหาวิทยาลัยครุศาสตร์ปักกิ่ง หรือ เป่ย์ชื้อต้า

มหาวิทยาลัยที่มีชื่อเสียงอันดับ 1 ใน 2 ของมหาวิทยาลัยด้านภาษาและอักษรจีนศึกษาของจีน จากผลการประเมินที่จัดทำโดยกระทรวงศึกษาธิการและศูนย์การศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ประจำปี 2021-2022

- ปี 1902 ก่อตั้งสาขาวิชาภาษาวรรณกรรมจีนศึกษา
- ปี 2003 เลื่อนวิทยฐานะเป็นคณะศิลปศาสตร์
- ปี 2017 สาขาวิชาภาษาจีน วรรณกรรมจีน และภาษาศาสตร์ของคณะวิชา ได้รับการจัดอยู่ในโครงสร้าง "Double First Class" แห่งชาติจีน

www.okaoyan.com/kaoyanzhuanye/221793_2.html

专业院校排名

0501 中国语言文学

本一级学科中，全国具有“博士授权”的高校共 65 所，本次参评64 所；部分具有“硕士授权”的高校 也参加了评估；参评高校共计 148 所(注：评估结果相同的高校排序不分先后，按学校代码排列)。

序号	学校代码	学校名称	评选结果
1	10001	北京大学	A+
2	10027	北京师范大学	A+

(สืบค้นเมื่อวันที่ 15 พ.ค. 2564)

ปัจจุบันด้านภาษาจีนศึกษา เป็นหนึ่งในสาขาวิชาหลักระดับชาติจีนแห่งแรก และมีสิทธิ์ในการให้ปริญญาในระดับมหาบัณฑิตและดุษฎีบัณฑิตแห่งแรกของจีน ด้านภาษาและวรรณกรรมจีน เป็นหนึ่งในคณะวิชาที่จีนเริ่มอนุมัติให้เพิ่มหลักสูตรสำหรับ post doctor มีศูนย์วิจัยวรรณกรรม-ศิลปะจีน และศูนย์วิจัยอักษรจีนในเอกสารโบราณที่บ้านแห่งแรกในสาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ของกระทรวงศึกษาธิการจีน

- ☒ มหาวิทยาลัยครุศาสตร์ปักกิ่งเป็น TOP 1 ใน 2 ของมหาวิทยาลัยจีนด้านภาษาและอักษรจีนศึกษา จากผลการประเมินที่จัดทำโดยกระทรวงศึกษาธิการและศูนย์การศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ประจำปี 2021-2022

- ☑ สาขาวิชาภาษาจีนโบราณของมหาวิทยาลัยครุศาสตร์ปักกิ่ง มีประวัติศาสตร์มาอย่างยาวนานกว่า 100 ปี ถือเป็นสาขาวิชาที่มีประวัติศาสตร์ยาวนานมากที่สุดของจีน โดยในปี 1902 เริ่มก่อตั้งสาขาวิชาภาษาวรรณกรรมจีนศึกษาขึ้น และในปี 2003 เลื่อนวิทยฐานะเป็นคณะศิลปศาสตร์จวบจนปัจจุบัน
- ☑ ด้านภาษาจีนศึกษาของมหาวิทยาลัยครุศาสตร์ปักกิ่ง เป็นหนึ่งในสาขาวิชาหลักระดับชาติจีนแห่งแรก และมีสิทธิ์ในการให้ปริญญาระดับมหาบัณฑิตและดุษฎีบัณฑิตแห่งแรกของจีน
- ☑ ด้านภาษาและวรรณกรรมจีนของมหาวิทยาลัยครุศาสตร์ปักกิ่ง เป็นหนึ่งในคณะวิชาที่จีนเริ่มอนุมัติให้เพิ่มหลักสูตรสำหรับ post doctor
- ☑ มหาวิทยาลัยครุศาสตร์ปักกิ่งมีการจัดตั้งศูนย์วิจัยวรรณกรรม-ศิลปะจีน และศูนย์วิจัยอักษรจีนในเอกสารโบราณที่บ้าน ซึ่งถือเป็นมหาวิทยาลัยแห่งแรกที่มีการจัดตั้งศูนย์วิจัยดังกล่าวในสาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ของกระทรวงศึกษาธิการจีน
- ☑ ในปี 2017 สาขาวิชาภาษาจีน วรรณกรรมจีน และภาษาศาสตร์ของคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยครุศาสตร์ปักกิ่ง ได้รับการจัดอยู่ในโครงสร้าง "Double First Class" แห่งชาติจีน

โครงสร้างหลักสูตรภาษาและอักษรจีนศึกษา

ระดับปริญญาโท ผู้เรียนจะต้องศึกษาประมาณ 32 หน่วยกิต

- หมวดวิชาศึกษาทั่วไป 9 หน่วยกิต
- หมวดวิชาเอกบังคับ 9 หน่วยกิต
- หมวดวิชาเอกเลือก 6 หน่วยกิต
- วิชาสภาพประเทศจีนโดยสังเขป และวิชาการเขียนวิทยานิพนธ์ภาษาจีน รวม 4 หน่วยกิต
- ฝึกงาน/ฝึกภาคปฏิบัติและสอบหัวข้อวิทยานิพนธ์ รวม 4 หน่วยกิต
- วิทยานิพนธ์เกี่ยวกับสาขาวิชาที่ตนศึกษาอยู่ จำนวน 1 เรื่อง

ระดับปริญญาเอก ผู้เรียนจะต้องศึกษาประมาณ 20 หน่วยกิต

- หมวดวิชาศึกษาทั่วไป 8 หน่วยกิต
- หมวดวิชาเอกบังคับ 7 หน่วยกิต
- หมวดวิชาเอกเลือก 5 หน่วยกิต
- นำเสนอและตีพิมพ์บทความในการประชุมวิชาการระดับชาติหรือนานาชาติ หรือตีพิมพ์บทความตามเกณฑ์ที่ทางคณะวิชากำหนด อย่างน้อย 2 เรื่อง (เกณฑ์ดังกล่าวอาจมีการเปลี่ยนแปลงได้ในแต่ละปีการศึกษา ทั้งนี้ให้อ้างอิงปีการศึกษาแรกเข้าเป็นหลัก)
- วิทยานิพนธ์เกี่ยวกับสาขาวิชาที่ตนศึกษาอยู่ จำนวน 1 เรื่อง
- ตีพิมพ์ผลงานวิจัย (มหาวิทยาลัยบางแห่ง)

4. สาขาวรรณกรรมเปรียบเทียบหรือวรรณกรรมโลก

หลักสูตรที่เปิดสอนมาตั้งแต่ปี พ.ศ.2540 เนื่องจากมีแนวทางการวิจัยที่ค่อนข้างกว้างและหลากหลาย จึงจัดเป็นหลักสูตรที่ได้รับความนิยมในวงกว้าง หลักสูตรสาขาวรรณกรรมเปรียบเทียบหรือวรรณกรรมโลกในประเทศไทยมีโครงสร้างหลักสูตรทั่วไป (主要课程) ประกอบด้วย

- บทความวิจัยตะวันตก 西方文论专题
- นิยายสมัยใหม่ตะวันตก 西方现代小说艺术
- สังเขปทฤษฎีวรรณกรรมเปรียบเทียบ 比较文学概论
- การศึกษาเปรียบเทียบวัฒนธรรมจีน-ตะวันตก 中外文化比较专题
- กวีนิพนธ์เปรียบเทียบจีน-ตะวันตก 中西比较诗学
- ประวัติศาสตร์วรรณกรรมตะวันตก 西方小说史
- ประพันธ์กรจีนยุคสมัยใหม่กับวรรณกรรมต่างประเทศ 中国现代作家与外国文学
- ประวัติศาสตร์วัฒนธรรมยุโรป 欧洲文化史
- วรรณกรรมคลาสสิกของยุโรป-อเมริกัน 欧美文学经典研究
- วรรณกรรมสมัยใหม่ยุโรป-อเมริกัน 欧美现代派文学研究
- ความเป็นมาแนวความคิดสมัยใหม่ของยุโรป-อเมริกัน 欧美文学思潮史
- บทกวีและบทละครเพลงภาษาอังกฤษ 英语诗歌和戏剧选讲
- ความรู้พื้นฐานงานวิจัย 学术前沿讲座
- ภาษาศาสตร์ปัจจุบัน 现代语言学专题

ทิศทางการเรียนและคุณสมบัติของผู้เรียน

- เรียนรู้วรรณกรรมจีนไปพร้อม ๆ กับวรรณกรรมตะวันตกและวรรณกรรมตะวันออก
- เรียนรู้และเข้าใจจากแง่มุมทางวัฒนธรรมที่แตกต่างกันของแต่ละประเทศ
- สามารถฝึกทักษะการอ่านบทความและข้อมูลภาษาต่างประเทศต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดี
- ผู้เรียนควรมีความรู้ภาษาที่ 3 และภาษาที่ 4 ติดตัวมา จึงจะเหมาะกับการเรียนด้านนี้

แนวทางการวิจัย

1. กวีนิพนธ์เปรียบเทียบ 比较诗学

เน้นทฤษฎีการวิจารณ์วรรณกรรม และการวิจัยการเปรียบเทียบแนวความคิดวรรณกรรมของจีนและต่างประเทศ เกี่ยวกับทฤษฎีการวิจารณ์วรรณกรรมจีนและต่างประเทศ วัฒนธรรมและมุมมองความคิดด้านวรรณกรรมทั้งวรรณกรรมโบราณร่วมสมัยและสมัยใหม่ รวมทั้งเนื้อหาเกี่ยวกับนักวิจารณ์ นักทฤษฎี และนักอุดมคติ

2. วิจัยการแปลวรรณกรรม 翻译文学研究

รวบรวมทฤษฎีทางวัฒนธรรมและทฤษฎีการแปลของตะวันตกในยุคร่วมสมัย ทฤษฎีวิจัยการแปลวรรณกรรม ขอบเขตของเนื้อหาและเป้าหมายของการวิจัย การพัฒนาการแปลวรรณกรรมในวัฒนธรรม วรรณกรรมประเทศจีนในยุค ศตวรรษที่ 20 ของจีน

เหตุผล ลักษณะเด่นของการพัฒนาการแปลวรรณกรรมในช่วงเวลาที่ไม่เหมือนกัน วิเคราะห์ผ่านปรากฏการณ์ต้นฉบับ ในประวัติศาสตร์การแปลวรรณกรรม ความสัมพันธ์ของการสร้างสรรค์วรรณกรรม และความหมายของการแปลวรรณกรรมและ นักแปลวรรณกรรมในประเทศจีน

3. ประวัติศาสตร์ความสัมพันธ์วรรณกรรมจีนกับต่างประเทศ 中外文学关系史

วิจัยเรื่องความสัมพันธ์วัฒนธรรม และวรรณกรรมประเทศจีนและต่างประเทศ ประวัติศาสตร์การแลกเปลี่ยน วรรณกรรมจีนและต่างประเทศ มุมมองของผลกระทบการวิจัยและการวิจัยแนวราบ ลักษณะทุกชนิดของวรรณกรรมจีนและ ต่างประเทศ

4. วรรณกรรมโลกและทฤษฎีทางวัฒนธรรม 文化理论与世界文学

ทฤษฎีการวิจัยวรรณกรรมร่วมสมัย และปรากฏการณ์สภาพวรรณกรรมทุกประเภทของวรรณกรรมโลกบนพื้นฐาน วิธีการวิจัย แนวความคิด ผลงานของนักเขียน รวมไปถึงวรรณกรรมชนกลุ่มน้อย วรรณกรรมอาณานิคม วรรณกรรมหลังอาณานิคม วรรณกรรมยุคหลังสมัยใหม่ วรรณกรรมสตรี วรรณกรรมนครหลวง วรรณกรรมยอตนิยม เป็นต้น

สาขาวรรณกรรมเปรียบเทียบและวรรณกรรมโลก

ตัวอย่างหลักสูตร มหาวิทยาลัยปักกิ่ง 北京大学

โครงสร้างหลักสูตรปริญญาโท

-> ระยะเวลาเรียน 1 ปีครึ่ง – 2 ปี

-> วิชาบังคับ 10 วิชา (21 หน่วยกิต)

1. ทฤษฎีวรรณกรรมโลก 世界文学理论
2. กวีนิพนธ์เปรียบเทียบ 比较诗学
3. ความสัมพันธ์ของวรรณกรรมตะวันออกและตะวันตก 东西方文学关系
4. วรรณกรรมโบราณตะวันตกและวัฒนธรรมจีนโบราณ 西方古典与中古文化
5. วรรณกรรมภาษาอังกฤษ 英语文学专题
6. วรรณกรรมภาษารัสเซีย 俄语文学专题
7. วรรณกรรมภาษาโปรตุเกส สเปน, ภาษาโปรตุเกส 西班牙语、葡萄牙语文学专题
8. วรรณกรรมภาษาฝรั่งเศส 法语文学专题
9. วรรณกรรมตะวันออก 东方文学专题
10. การเปรียบเทียบวัฒนธรรมจีนและตะวันตก 中西文化比较

-> วิชาเลือก 2-3 วิชา (5 หน่วยกิต)

โครงสร้างหลักสูตรปริญญาเอก

-> ระยะเวลาเรียน 3 – 4 ปี

-> วิชาที่จำเป็นต้องเรียน 7 วิชา (22 หน่วยกิต)

- 1.ลัทธิมาร์กซิสต์และแนวความคิดสมัยใหม่ในสังคมร่วมสมัย 马克思主义与当代社会思潮
- 2.ภาษาต่างประเทศ(ภาษาที่หนึ่ง) 第一外国语
- 3.ภาษาต่างประเทศ(ภาษาที่สอง) 第二外国语
- 4.การศึกษาลงานประพันธ์วรรณกรรมคลาสสิกยุโรป-อเมริกัน 欧美经典作家作品研究
- 5.การศึกษากวีนิพนธ์ภาษาอังกฤษ 英语诗歌研究
- 6.การศึกษากวีนิพนธ์เปรียบเทียบจีน-ตะวันตก 中西诗学比较研究
- 7.การศึกษาวิจัยตะวันตก 西方文论研究

การเรียนปริญญาเอกสาขาวรรณกรรมเปรียบเทียบและวรรณกรรมโลก ณ ประเทศจีน
 ประสบการณ์ ดร.สุพิชฌาย์ ทวีธนวริยา (ช่วงปี 2017-2020)

รายวิชาเรียน (22 หน่วยกิต)

- บรรยายพิเศษผู้เชี่ยวชาญจากต่างประเทศ
- การศึกษาตามแนวความคิด Postmodernism
- การศึกษาการแปลและทฤษฎีวรรณกรรมเปรียบเทียบ
- วัฒนธรรมกับวรรณกรรมตะวันออก
- ปัญหาทฤษฎีร่วมสมัยวรรณกรรมตะวันตก
- อภิปรายวิธีการศึกษาวรรณกรรมและภาษา
- การศึกษาแนวคิดของBakhtin
- การศึกษาเปรียบเทียบวรรณกรรมโบราณในทวีปเอเชีย
- วิชาการสมัยใหม่ด้านวรรณกรรมและภาษา

5. ความท้าทายและประโยชน์ของการเรียนต่อจีน

1. ศ.ดร.จรัสศรี จิรภาส

คำแนะนำการเรียนต่อจีนด้านภาษาและวรรณกรรมจีน คือ ควรเรียนภาษาและวรรณกรรมจีนให้ลึกที่สุด เพราะการเป็นครูสอนภาษาจีน เป็นนักวิชาการ หรือเป็นผู้เชี่ยวชาญทางด้านภาษาจีนที่ดี จะต้องวิเคราะห์และตีความภาษาจีน อักษรจีนและวรรณกรรมจีนได้เป็นอย่างดี

2. เขมรัฐ วงศ์ทิมารัตน์

ความท้าทายในช่วงการเรียนปริญญาเอก คือ การเรียนข้ามสาย จากสาขาการสอนภาษาจีนสำหรับชาวต่างชาติในระดับปริญญาโท มาเรียนสาขาวรรณคดีจีนโบราณ ก่อนที่จะมาเรียนปริญญาเอก ต้องเตรียมตัว อ่านหนังสือและตำราสาขาวรรณคดีจีนโบราณและสาขาวรรณกรรมทั้งภาษาจีน-อังกฤษ-ไทย เมื่อเริ่มเรียน ก็ขอรายชื่อตำราจากอาจารย์เพื่อศึกษาเพิ่มเติม ขอเข้าฟังการบรรยายของชั้นเรียนปริญญาโทในสาขาวิชาเดียวกัน เพื่อปรับพื้นฐาน พยายามเข้าฟังการบรรยายและเข้าร่วมงานสัมมนาวิชาการในสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องบ่อย ๆ เพื่อต่อยอดความรู้ ต้องอุทิศเวลาให้กับการศึกษาวิจัย และลงพื้นที่สำรวจข้อมูลในการเขียนบทความวิชาการ และวิทยานิพนธ์ทั้งที่ประเทศจีนและประเทศไทย เขมรัฐ มีเชื้อสายจีน ตอนเด็กมีโอกาสรียนภาษาจีนในโรงเรียนจีน เมื่อสมัครเรียนมหาวิทยาลัยที่จีน ได้เขียนจดหมายถึงอาจารย์ที่ปรึกษา โดยให้เหตุผลในการมาเรียนต่อที่จีนว่า “เพื่อกลับไปค้นหารากเหง้าของตนเอง (寻根)” และมีความคิดว่า ความสัมพันธ์ระหว่างไทยและจีนนั้นมีความใกล้ชิด สนิทสนมกันมาก เหมือนเป็นครอบครัวเดียวกัน (中泰一家亲) ประเทศไทยอยู่ใกล้ หนีจากจีนไม่พ้น อยากจะเป็นอิฐหรือหินก้อนเล็ก ๆ ก้อนหนึ่งในสะพานเชื่อมความสัมพันธ์ไทย-จีน ด้านภาษาและวัฒนธรรม

3. ศิริเพ็ญ กำแพงแก้ว

สิ่งที่ท้าทายมากที่สุดสำหรับการศึกษาต่อด้านนี้ คือ เนื้อหาและข้อมูลส่วนใหญ่ที่ต้องทำการศึกษาล้วนเป็นภาษาจีนโบราณทั้งสิ้น ซึ่งแตกต่างจากภาษาจีนที่ใช้ในปัจจุบันโดยสิ้นเชิง อีกทั้ง เป็นการศึกษาแบบข้ามสาขาวิชาและไม่ต่อเนื่องจากการศึกษาในระดับปริญญาโท “不入虎穴，焉得虎子” ซึ่งตรงกับสำนวนไทยที่ว่า “อยากได้ลูกเสือ ต้องเข้าถ้ำเสือ” ดังนั้น ถ้าอยากได้ทรัพย์สินสมบัติทางปัญญาของชาวจีนเหล่านี้กลับไป จักต้องมาตกตวงถึงที่ เพื่อที่จะได้นำกลับไปเผยแพร่ให้น้อง ๆ คนไทยต่อไป

4. ดร. สุพิชฌาย์ ทวีธนวริยา

ความท้าทาย คือ ทฤษฎีที่เรียนในระดับปริญญาเอก เพราะตอนที่ศึกษาในระดับปริญญาโท ไม่ได้จบสาขาที่เรียนในระดับปริญญาเอก การเรียนในห้องเรียนและการวางแผนในการเขียนวิทยานิพนธ์จึงเป็นสิ่งที่ท้าทายมากที่สุด จำเป็นต้องศึกษาอ่าน ทบทวนตำราอย่างหนัก สิ่งที่น่าสนใจมากที่สุด คือ เครือข่าย (Connection) จากการที่เราได้ไปเรียนที่จีน ได้มีโอกาสได้รู้จักคนหลาย ๆ คน ทั้งเพื่อนนักเรียน ท่านอาจารย์หลาย ๆ ท่านที่มีชื่อเสียง ถือว่าเป็นผลพวงจากการที่เราได้ไปเรียนที่ประเทศจีนค่ะ

Way Forward 2021

“รู้ภาษาจีน รู้ลึกอย่างไร ต้องเรียนที่ไหน”
Season มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ EP2

“คติชนวิทยา” จีนสอนอะไร อย่างไร

- คติชนวิทยาเรียนอะไร
- หลักสูตรคติชนวิทยาในประเทศจีนมีอะไรต่าง
- คติชนวิทยากับวิถีชนในศตวรรษที่ 21
- คติชนวิทยากับการพัฒนาต่อ ยอดในไทย

แขกรับเชิญ

ดร.เพ็ญพิสุทธิ์ สีภาแก้ว

อาจารย์ประจำวิทยาลัยนานาชาติจีน-อาเซียน
มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์
ปริญญาเอก สาขาคติชนวิทยา
East China Normal University

วิรัช เวโรจน์ฤดี

อาจารย์ประจำสาขาวิชาภาษาจีน
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน
กำลังศึกษาปริญญาเอก สาขาวรรณคดีพื้นบ้านจีน
Peking University

รัชฎาพรรณ วงษ์เลี้ยง

อาจารย์ประจำสำนักวิชาจีนวิทยา
มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง
กำลังศึกษาปริญญาเอก สาขาคติชนวิทยา
East China Normal University

ดร.สุกีนดา รัตนตั้งตระกูล

อาจารย์ประจำสาขาวิชาภาษาจีน
คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
ปริญญาเอก สาขาคติชนวิทยาในวรรณกรรม
East China Normal University

ชวนคุยโดย : เรื่องจีนกับเรา

วัชรินทร์ เศรษฐกุดั่น

หัวหน้ากองข่าวต่างประเทศ
ช่อง 9 MCOT HD 30 สำนักข่าวไทย

วันเสาร์ที่ 31 กรกฎาคม 2564

14.00 – 16.30 น. (ไทย)

15.00 – 17.30 น. (จีน)

LIVE

วิทยุโมตรียไทยจีน

ฝ่ายวิทยาศาสตร์ฯ สอท.ปักกิ่ง

zoom

Meeting ID: 872 6086 6280

Passcode: 352705

“คติชนวิทยา” จินสอนอะไร อย่างไร

Way Forward 2021 ครั้งที่ 11 Season มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ EP2

1. ศตวรรษที่ 21 เรายังเรียนคติชนวิทยาไปทำไม

ในโลกศตวรรษที่ 21 เป็นยุคที่ต้องการกำลังคนที่มีความรู้ทั้งเทคโนโลยี (Hard Skill) กับวัฒนธรรม (Soft Skill) “คติชนวิทยา” คือ ศาสตร์หนึ่งที่ศึกษาข้อมูลทางด้านวัฒนธรรม และเป็นศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับมนุษย์โดยตรง เมื่อพูดถึงจีนในปัจจุบัน เรานึกถึงอะไร

- ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีอวกาศ สังเกตที่ชื่อของยานอวกาศ
 - ฉางเอ๋อ (嫦娥) คือ เทพธิดาแห่งดวงจันทร์ตามความเชื่อปรัมปราของจีน
 - จู้หรง (祝融) คือ บุคคลสำคัญในประมวลเรื่องปรัมปราจีนและศาสนาพื้นบ้านจีน ยานสำรวจจู้หรงซึ่งตั้งชื่อตามเทพอัคคีของจีน
- มหาอำนาจทางเศรษฐกิจ “นโยบายเส้นทางสายไหม”
 - ชุดเส้นทางการส่งการค้าและวัฒนธรรม ซึ่งเป็นศูนย์กลางของอันตรกิริยาทางวัฒนธรรมผ่านภูมิภาคของทวีปเอเชียที่เชื่อมตะวันตกและตะวันออก
- ทุนเรียนภาษา “สถาบันขงจื๊อ” สังเกตที่ชื่อของสถาบันและชื่อทุนการศึกษา
 - ขงจื๊อ (孔子) คือนักปรัชญาจีนชื่อดัง ซึ่งคำสอนเกี่ยวกับความรู้ ความกรุณา ความซื่อสัตย์ และคุณธรรม กลายเป็นปรัชญาที่สำคัญและมีอิทธิพลต่อจีนมาอย่างยาวนานนับพันปี
- วัฒนธรรม
 - ตรุษจีน คือประเพณีของจีนที่สำคัญที่สุด ในประเทศจีน ยังมีอีกชื่อหนึ่งว่า "เทศกาลฤดูใบไม้ผลิ"
 - ศาลเจ้า คือสถานที่ศักดิ์สิทธิ์ที่อุทิศให้แก่บุคคลสำคัญทางศาสนา บรรพบุรุษ วีรบุรุษ มรณสักขี นักบุญ เทพเจ้าหรือบุคคลที่มีความสำคัญหรือเป็นที่นับถือผู้เป็นที่สักการะ
 - ไฉซิงเอี้ย คือเทพเจ้าของจีนที่ให้คุณทางด้านเงินทอง และโชคลาภ (เทพเจ้าแห่งโชคลาภ) สำหรับชาวจีนแล้วถือเป็นเทพเจ้าที่มีความสำคัญมากที่สุดในการเริ่มเข้าสู่ปีนักษัตรใหม่ (ตรุษจีน) เนื่องจากเป็นเทพเจ้าที่ได้รับการกราบไหว้เป็นองค์แรกทีเดียว
- วงการบันเทิง
 - ละครชื่อดังของจีนในยุคโบราณ เช่น จอมทัพหลานหลิงหวาง สามชาติสามภพ ปฐมจารย์ลัทธิมาร เปาบุ้นจิ้น ไซอิ๋ว ล้วนมีคุณค่าอย่างยิ่งในด้านวัฒนธรรมของจีนสมัยโบราณ ซึ่งเราสามารถสัมผัสกับวัฒนธรรมโบราณของจีนผ่านการแสดงอันหลากหลาย
 - ผู้ที่มีความรู้ทางด้านคติชนวิทยา สามารถทำงานทางด้านที่ปรึกษาทางด้านวัฒนธรรมให้กับวงการนี้ได้

ความสำเร็จทางเทคโนโลยี เศรษฐกิจ การขยายอำนาจทางวัฒนธรรมของจีน มี “วัฒนธรรม” หรือ รากเหง้า ตัวตน ความภูมิใจในความเป็นชาติจีน (สังเกตจากชื่อของเทคโนโลยีต่าง ๆ ชื่อทุน หรือชื่อนโยบายเศรษฐกิจ) สิ่งที่จะทำให้เรา เข้าใจ ความภาคภูมิใจในวัฒนธรรมของชาวจีน รู้ลึก รู้ซึ้ง และรู้ชัดใน “ความเป็นจีน” คือ “คติชน”

1.1 คติชนคืออะไร ศึกษาเกี่ยวกับอะไร เรียนคติชนจีนไปทำไม

Folk + Lore = Folklore

“คติชนวิทยา” คือ ศาสตร์ที่เกี่ยวกับขนบหรือธรรมเนียมต่าง ๆ ของ “คน” คติชนจึงมีขอบเขตการศึกษาที่กว้างขวาง ครอบคลุมเกือบทุกมิติทางวัฒนธรรม การศึกษาคติชนในจีนจึงมีความหลากหลาย และสามารถประกอบอาชีพหรือนำไป ประยุกต์ใช้ได้กว้างขวาง

- คติชนวิทยา – วัฒนธรรมระดับจิตวิญญาณ

คติชน คือศาสตร์ที่มีความเชื่อมโยงกับมนุษยวิทยา เรื่องราวที่คติชนจะศึกษาก็คือเรื่องราวเกี่ยวกับกลุ่มชนของคน และ คติความเชื่อของเขา โดยศึกษาข้อมูลลึกไปจนถึงวัฒนธรรมระดับจิตวิญญาณ เช่น

- กิจกรรมบูชาเทพเจ้าบนภูเขา ณ มณฑลซิงไห่เมืองยวี๋ ซู โดยจัดขึ้นในปีนักษัตรมะแม ซึ่งตรงกับปีที่เทพเจ้าประสูติ
- ป้ายขอพรในศาลเจ้าและวัดของจีน เพื่อขอพรหรือเพื่อขอบคุณเทพเจ้าที่ลบล้างเคราะห์

- คติชนวิทยา – วัฒนธรรมที่เป็นวิถีชีวิต

คติชน คือศาสตร์ที่ศึกษาวิถีชีวิตและความเป็นอยู่ การแต่งกาย เครื่องนุ่งห่มของผู้คน สังเกตได้ในปัจจุบัน จะเห็นได้จาก ลายผ้า ซึ่งบางพื้นที่ชุมชนหรือชาติพันธุ์นั้น ลายผ้าไม่ได้สะท้อนเฉพาะความงาม ไม่ได้สะท้อนแค่ศิลปะ บางทีอาจจะมีความเชื่อ บางอย่างที่สอดแทรกอยู่ด้วย บางลายผ้าสะท้อนความอุดมสมบูรณ์ บางลายผ้าก็เชื่อมโยงไปถึงบรรพบุรุษของตนเอง เป็นต้น

- คติชนวิทยา – วัฒนธรรมกับการท่องเที่ยวและเทศกาล

คติชน คือศาสตร์ที่เชื่อมโยงเกี่ยวกับวัฒนธรรมกับการท่องเที่ยวและเทศกาล เช่น การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ดังเช่น

- ภาพซ้าย คือหมู่บ้านหงซุน เมืองหวงซาน มณฑลอานฮุย โดยได้รับการขึ้นทะเบียนร่วมกันโดยยูเนสโกให้เป็นมรดกโลก ในปี 2543 เป็นหมู่บ้านโบราณที่จีนยังคงอนุรักษ์วัฒนธรรมดั้งเดิมไว้ ชาวบ้านก็ยังอาศัยอยู่ และในขณะเดียวกันก็มีนักท่องเที่ยวเดินทางเข้าไปท่องเที่ยวด้วย เพราะฉะนั้นก็ต้องมีระเบียบวิธีที่จัดการด้านการท่องเที่ยวที่ไม่กระทบกับชาวบ้านที่อาศัยอยู่ และต้องอนุรักษ์วัฒนธรรม ภูมิปัญญาที่เป็นเอกลักษณ์ของท้องถิ่นให้คงไว้เหมือนเดิม
- ภาพขวา คือเทศกาลแข่งเรือมังกร ตรงกับวันที่ 5 เดือน 5 ตามปฏิทินทางจันทรคติ นอกจากการไหว้บ๊ะจ่างแล้ว ปัจจุบันก็ยังคงมีผู้จัดประเพณีแข่งเรือมังกรอยู่

- คติชนวิทยา – วิถีชนกับชีวิตความเป็นเมือง

คติชน คือศาสตร์ศึกษาเกี่ยวกับวิถีชนกับชีวิตความเป็นเมือง คำว่า Folk หมายถึงกลุ่มคนหรือกลุ่มชน

เรียน “คติชนจีน” ไปทำไม

เข้าใจความแตกต่างและความหลากหลายทางวัฒนธรรม (Cross Cultural Communication) นำไปประยุกต์ใช้ได้หลากหลาย โดยเฉพาะในแง่ของชุมชน การพัฒนาการท่องเที่ยว

(การแสดงชุดแท่นพิมพ์ของจีน ในพิธีเปิดการแข่งขันกีฬาโอลิมปิกของจีน เมื่อปี 2008)

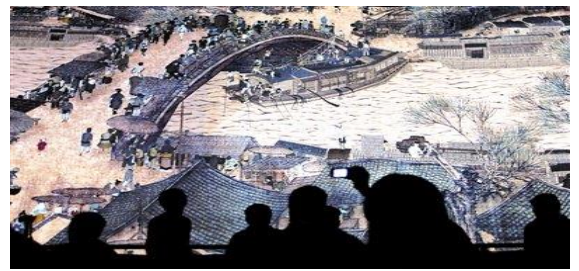
1.2 จีนในศตวรรษที่ 21 คติชนสำคัญยิ่ง

“เปิดกว้างมุมมอง ประยุกต์ใช้ได้กับหลายศาสตร์”

พิธีเปิดการแข่งขันกีฬาโอลิมปิกของจีน เมื่อปี 2008 จีนจัดการแสดงสุดอลังการ ชาบซึ่งตรึงใจสายตานับล้าน ๆ คู่ ทั่วโลก เช่น การแสดงชุดแท่นพิมพ์ของจีน แท่นพิมพ์จีน (印刷术) คือหนึ่งในสิ่งประดิษฐ์ที่เป็นสุดยอดของจีน ที่มีประดิษฐ์ตั้งแต่สมัยราชวงศ์ซ่ง การแสดงชุดแท่นพิมพ์ของจีน ถือเป็นการนำเอาข้อมูลวัฒนธรรมจีนมาประยุกต์ใช้กับการแสดงแสงสีเสียง และใช้อุปกรณ์เทคโนโลยีต่าง ๆ เข้ามาช่วย เพื่อให้วัฒนธรรมและเรื่องราวในสมัยโบราณได้กลับมาปรากฏอยู่ในสายตาและกลับมามีชีวิตชีวาได้อีกครั้ง จะเห็นได้ว่าในยุคศตวรรษที่ 21 เทคโนโลยีได้พัฒนาไปอย่างมากมาย มนุษย์เราก็มักจำเป็นต้องพึ่งพาเทคโนโลยี ดังนั้นในศตวรรษที่ 21 คือ ยุคที่นำเอาข้อมูลทางด้านวัฒนธรรมมาประยุกต์ใช้กับเทคโนโลยีต่าง ๆ

ภาพชิงหมิงซ่างเหอเถว (清明上河图)

ภาพการแสดงในงานเอ็กซ์โป 2010 เซี่ยงไฮ้

ในงานเอ็กซ์โป 2010 เซี่ยงไฮ้ ประเทศจีน มีการนำเอาข้อมูลทางด้านวัฒนธรรมมาประยุกต์ใช้กับเทคโนโลยีต่าง ๆ เพื่อให้ภาพชิงหมิงซ่างเหอเถว (清明上河图) หรือภาพ พื้นที่บริเวณรอบแม่น้ำในเทศกาลชิงหมิงที่เคลื่อนไหวและเล่าเรื่องราวในอดีตให้กลับมามีชีวิตชีวาได้อีกครั้ง

2. หลักสูตรคติชนวิทยา

คติชนวิทยาจีน โดยทั่วไปศึกษาเกี่ยวกับจีนใน 2 แง่มุม ได้แก่

1. เขตแดน แบ่งออกเป็น 2 พื้นที่ในการศึกษา ได้แก่

1.1 พื้นที่ในประเทศจีน (ศึกษาคติชนทั่วไปในประเทศจีน)

1.2 พื้นที่ต่างประเทศ (ศึกษาคติชนทั่วไปนอกประเทศจีน)

2. กลุ่มชาติพันธุ์ หลัก ๆ ศึกษา 2 กลุ่มชาติพันธุ์ ได้แก่

2.1 ชาติพันธุ์ฮั่น (เป็นกลุ่มชาติพันธุ์ในเอเชียตะวันออกและมีถิ่นกำเนิดในประเทศจีน ชาวฮั่นถือเป็นประชากรส่วนใหญ่ในประเทศจีน)

2.2 ชาติพันธุ์อื่น ๆ (จีนมีชนกลุ่มน้อยทั้งหมด 55 ชนเผ่า (ไม่รวมชาติพันธุ์ฮั่น) เช่น ชาติพันธุ์แมนจู (满族) ชาติพันธุ์มองโกเลีย (蒙古族) ชาติพันธุ์หุย (回族) ชาติพันธุ์ทิเบต (藏族) ชาติพันธุ์อุยกูร์ (维吾尔族) ชาติพันธุ์ม้ง (苗族) เป็นต้น)

各美其美，美人之美，美美与共，天下大同。

中国著名社会学家费孝通先生

ศาสตราจารย์เฟยเสี่ยวตงได้กล่าวไว้ว่า “ในแต่ละชาติพันธุ์ก็มีความสวยงามเฉพาะตน ทุกชาติพันธุ์ล้วนงาม ความงามทั้งหลายรวมกัน ได้หล้าจึงสงงาม” กล่าวคือเราทุกคนต้องยอมรับความหลากหลายของวัฒนธรรมในโลกและเคารพวัฒนธรรมของชาติต่าง ๆ วัฒนธรรมจากชาติพันธุ์ทั้งหมดบนโลกใบนี้ได้ทำให้ความเป็นมนุษย์สมบูรณ์ด้วยลักษณะทางชาติพันธุ์อันโดดเด่น และร่วมกันส่งเสริมการพัฒนาและความเจริญรุ่งเรืองของอารยธรรมมนุษย์ การรักษาความหลากหลายทางวัฒนธรรมของโลกเท่านั้นที่จะสามารถทำให้โลกมีสีสันมากขึ้น เต็มไปด้วยชีวิตชีวาและอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข

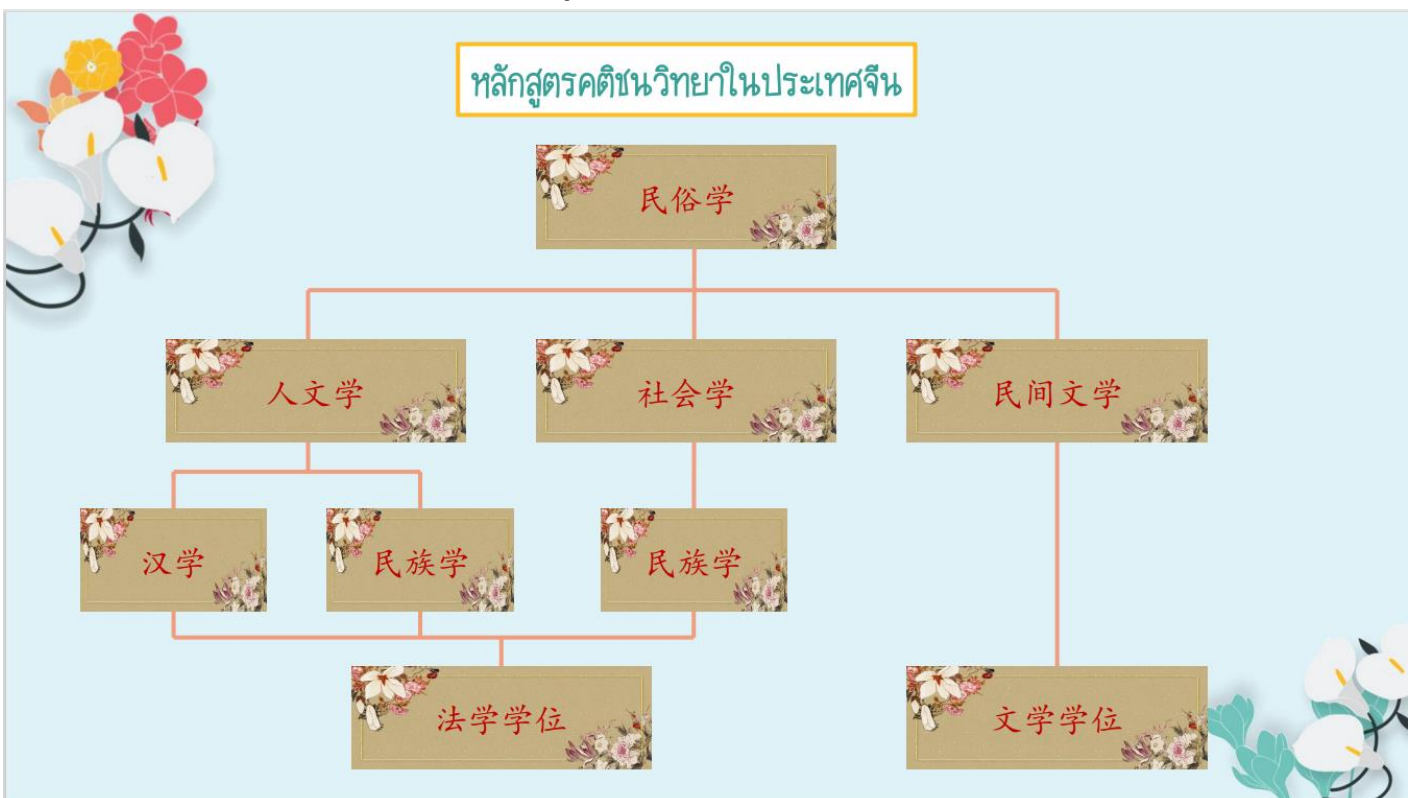
(ภาพการนำเอาทุกกลุ่มชาติพันธุ์ในประเทศจีนมาร้อยเรียงเป็นรูปแผนที่ประเทศจีน)

ชนชาติจีนประกอบด้วยกลุ่มชาติพันธุ์ 56 กลุ่ม กลุ่มชาติพันธุ์ฮั่นเป็นกลุ่มชาติพันธุ์หลักในประเทศจีน คิดเป็น 1,286.31 ล้านคน คิดเป็น 91.11% ของประชากรทั้งหมด และมีอีก 55 กลุ่มชาติพันธุ์ มีจำนวนประชากรของชนกลุ่มน้อยคือ 124.47 ล้านคน คิดเป็น 8.89% กลุ่มชาติพันธุ์ฮั่นเพิ่มขึ้น 4.93% จำนวนประชากรของชนกลุ่มน้อยเพิ่มขึ้น 10.26% และสัดส่วนของชนกลุ่มน้อยเพิ่มขึ้น 0.40% (การสำรวจสำมะโนประชากรแห่งชาติครั้งที่ 7)

民俗学 (人文学)			民俗学 (民族)		中国民间文学		民俗学 (社会学)	
中文读写研究			中文写作		学术规范与研究方法		科研论文写作	
专业论著选读					专书选读			
民俗学	文化学	文艺学	民俗学	社会学	民间文学	民俗学	民俗学	民族学
民俗学理论和方法			民俗学研究方法论	社会研究方法		民俗理论		
中国民俗学导论			民俗学概论	民族志研究方法		田野作业		
文艺民俗学导论			民俗学田野调查					
中国民俗学学术史			中国民俗学史		中国民间文学现代学术史			
中国文艺民俗审美	中西文化比较	民间文艺学	中国民俗文化创意产业研究		中国说唱艺术研究	中国节日研究	民俗学基本问题	当代中国的民族问题
胡适文艺思想研究	中国传承性日常生活文化研究	神话学			歌谣研究		国外民俗学	民族学专题研究
民俗传承与现代化	中国古代文学与传统文化				《山海经》研究		中国信仰民俗研究	中国宗教思想与仪式研究
	国别文化与跨文化交际				中国民间文学前沿问题研究		非物质文化遗产研究	
					中国上古史与神话研究			
					结构主义神话学			

(ตารางเปรียบเทียบบางรายวิชาในแต่ละหลักสูตรคติชนวิทยาของประเทศจีน)

หลักสูตรคติชนวิทยาในประเทศไทย

2.1 มหาวิทยาลัยที่เปิดหลักสูตรคติชนวิทยา

แบบที่ 1 หลักสูตรคติชนวิทยา (民俗学) ที่สังกัดสายมนุษยศาสตร์ (人文学)

No.	University	Faculty	Master	PhD
1	北京师范大学 Beijing Normal University	文学院	•	•
2	复旦大学 Fudan University	中国语言文学系	•	
3	河南大学 Henan University	文学院	•	
4	青海师范大学 Qinghai Normal University	人文学院	•	
5	山东大学 Shandong University	文史哲研究院	•	•
6	山西大学 Shanxi University	文学院	•	
7	山西师范大学 Shanxi Normal University	文学院	•	
8	上海大学 Shanghai University	文学院	•	
9	上海师范大学 Shanghai Normal University	人文与传播学院	•	
10	温州大学 Wenzhou University	人文学院	•	
11	云南大学 Yunnan University	人文学院中文系	•	
12	云南师范大学 Yunnan Normal University	人文学院	•	

แบบที่ 2 หลักสูตรคติชนวิทยา (民俗学) ที่สังกัดสายมนุษยศาสตร์ (人文学) ที่เน้นชาติพันธุ์วรรณา (民族)

No.	University	Faculty	Master	PhD
1	西南民族大学 Southwest University for Nationalities	博物馆	•	
2	新疆大学 Xinjiang University	人文学院	•	
3	云南民族大学 Yunnan Nationalities University	人文学院	•	
4	中央民族大学 Minzu University of China	民族学与社会学学院	•	•

แบบที่ 3 หลักสูตรคติชนวิทยา (民俗学) ที่สังกัดสายสังคมศาสตร์ (社会学)

No.	University	Faculty	Master	PhD
1	安徽大学 Anhui University	社会学系	•	
2	广西师范大学 Guangxi Normal University	历史文化与旅游学院	•	•
3	华东师范大学 East China Normal University	社会学院	•	•
4	辽宁大学 Liaoning University	文化传播学院	•	
5	内蒙古师范大学 Inner Mongolia Normal University	社会学民俗学学院	•	
6	南京师范大学 Nanjing Normal University	社会发展学院	•	
7	武汉大学 Wuhan University	社会学系	•	
8	中国人民大学 Renmin University of China	社会与人口学院	•	
9	中山大学 Sun Yat-sen University	人类学系	•	

แบบที่ 4 หลักสูตรวรรณคดีพื้นบ้านจีน (中国民间文学)

No.	University	Faculty	Master	PhD
1	北京大学 Beijing University	中国语言文学系	•	•
2	北京大学 Beijing University	外国语学院东方语言文学系 (亚非语言文学)	•	•
3	华中师范大学 Huazhong Normal University	文学院	•	•

3. การศึกษาคติชนในโลกที่เปลี่ยนไป

สิ่งต่าง ๆ รอบ ๆ ตัวเราเกิดการเปลี่ยนแปลงไปเร็วมาก ทั้งเทคโนโลยีหรือเรื่องอะไรก็ตาม แกนหลักของคติชนแม้จะเข้าถึงได้ง่ายแต่ก็ต้องได้ยาก เพราะบางสิ่งไม่มีตัวตน ยกตัวอย่างเช่น ความเชื่อ ความเชื่อบางอย่างเราก็ไม่สามารถรู้ได้หมด ความจริงแล้วโลกมันเต็มไปด้วยความหลากหลาย วิชาการทุกศาสตร์ทุกแขนงก็เช่นเดียวกัน เต็มไปด้วยความหลากหลาย ตอนนี้เราคิดว่าโลกอาจจะเปลี่ยนแปลงเร็ว เราต้องรีบเตรียมพร้อมปรับตัวให้ทันกับโลก และในขณะเดียวกันตัว การศึกษาสามารถช่วยให้บางที่เราอาจเป็นผู้กำหนดอนาคตของโลกได้ เพราะฉะนั้นเรื่องการศึกษาเป็นเรื่องสำคัญอันดับต้นๆ ในสังคมปัจจุบัน

3.1 เรียนคติชนได้อย่างไร

เรียนคติชนแล้วได้อะไร แบ่งออกเป็น 3 ประเด็นหลัก ๆ ได้แก่

ประเด็นแรก คือ เข้าใจคน คติชนวิทยา การศึกษาให้เห็นถึงสภาพทางสังคม ชีวิตความเป็นอยู่ตั้งแต่เกิดจนตาย ความเชื่อ ค่านิยม ตลอดจนแนวทางในการดำเนินชีวิต อยากให้มองการเรียนคติชนวิทยาเป็นภาพกว้าง เพราะทุกอย่างบนโลกมันเกี่ยวกับคนไปหมด สังคมโลกมันขับเคลื่อนด้วยคนมากเท่าไร เนื้อหาของคติชนวิทยานั้นกว้างขวางมากเท่านั้น ยากที่จะศึกษาได้ครบถ้วน ผู้ศึกษามักแยกศึกษา ตามแนวที่ตนถนัดและสนใจ แต่จุดร่วมที่เป็นพื้นฐานคือ การเข้าใจมนุษย์ เราคือใคร หรือเป็นอะไรกันแน่ คำถามง่าย ๆ ที่ดูจะตามมาด้วยคำถามต่อ ๆ มาหลายคำถาม เช่น มาจากไหน เกิดมาได้อย่างไร การศึกษาหาที่มาที่ไป พยายามแสวงหาคำตอบ หาเหตุผลของสิ่งที่เกิดขึ้น ทำให้มนุษย์มีความเข้าใจต่อโลกและตัวเองมากขึ้น การศึกษาคติชน สอนให้ผู้เรียนตีความ วิเคราะห์ ชี้แจง และให้คำตอบเรื่องต่าง ๆ หรือปัญหาต่าง ๆ ได้อย่างครบถ้วนอย่างเป็นเหตุเป็นผล จนหล่อหลอมให้เราเข้าใจคนในที่สุด แต่ถึงแม้ว่าเราจะเข้าใจมนุษย์ แต่ รัก โลภ โกรธ หลง ก็ยังคงมีอยู่เช่นเดียวกัน

ประเด็นที่สอง คือ ความบันเทิง สอดคล้องกับประเด็นที่ 1 ที่ได้กล่าวไปว่าคติชน คือ การศึกษาแนวทางการดำรงชีวิตของมนุษย์ เมื่อว่าด้วยสันตนาการและสิ่งบันเทิง ละคร การเดินรำ รูปแบบการเข้าสังคม นิยาย วรรณกรรม เป็นองค์ประกอบหนึ่งที่ผู้เรียนคติชนจะได้เข้าไปศึกษาอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ เพราะ สีสันเหล่านี้ เป็นอีกปัจจัยที่ทำให้เข้าใจเรื่องต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น ณ เวลานั้น ได้ความสุขหลายอย่างในชีวิตเกิดจากสันตนาการและสิ่งบันเทิงที่สอดแทรกในชีวิตประจำวันโดยที่เราไม่รู้ตัว

ซึ่งบางคนอาจจะเคยสงสัยว่า เวลาอ่านตำนาน นิยาย ฟังนิทานสอนใจ เช่นกาลครั้งหนึ่งนานมาแล้ว มีพระเอกหรือนางเอกคนหนึ่ง ที่อยู่มาวันหนึ่ง ต้องเกิดเรื่องราวอุปสรรค จุด จุด จุด ตัวละครต้องร่วมกันแก้ไขเหตุการณ์ จุด จุด จุดซึ่งเป็นช่วงที่พวกเราลุ้นและอินมาก และสุดท้ายดราม่าก็จะผ่านพ้นไป ละครจบ! ทั้ง ๆ ที่เรารู้อยู่แล้วว่าตอนจบจะเป็นแบบไหน ทำไมยังบันเทิงกันอยู่อีก คำตอบคือ เพราะว่าในละครแต่ละบทบาทที่เวลาเกิดอุปสรรคต่าง ๆ ไม่ใช่ตัวเราที่ต้องไปผจญเอง แต่เวลาเราดูเราจะซบซิบ ถือเป็นเรื่องบันเทิง การเรียนรู้ อย่างหนึ่ง เช่นเรื่อง น้ำพุ ตัวละครเอกติดยานัก ผจญอุปสรรคต่าง ๆ คนดูก็เห็นเป็น

บทเรียนไปด้วย รวมไปถึงการปลูกฝังแนวคิดบางอย่าง เชิงสังคม เช่น นิทานสอนใจ การไม่ยอมแพ้ง่าย ๆ ต่ออุปสรรค การช่วยเหลือผู้อื่น และอีกหลายอย่าง และเช่นเดียวกันกับ การเกิดขึ้นของพิธีกรรม ประเพณี ความเชื่อก็จะมีลักษณะร่วมกันอย่างหนึ่ง ก็คือเพื่อให้มนุษย์รู้สึก สุขใจ ปลอดภัย มั่นใจ ถ้าเรากินอาหารเพื่ออิ่มท้อง ความบันเทิงในคติชนจะทำให้เราอิ่มใจ

ประเด็นสุดท้าย คือ ความคิดและสร้างสรรค์ โลกเกิดการเปลี่ยนแปลงอยู่ทุกวัน ซึ่งคติชนก็มีความเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วเช่นเดียวกัน มนุษย์ต้องปรับตัวเพื่อการอยู่รอด เพราะฉะนั้น ความคิด ความเชื่อ แบบของความประเพณี ผลผลิตทางวัฒนธรรมของกลุ่มชนก็จะต้องมีการปรับเปลี่ยนตามกาลเวลา ทุกการปรับเปลี่ยนคือการแสดงพลังความคิด และการสร้างสรรค์อย่างหนึ่ง ไม่ว่าจะเป็นสร้างสรรค์เพื่อความอยู่รอด หรือสร้างสรรค์เพื่อความสวยงามก็ตาม สิ่งเหล่านี้เราเรียกได้ว่าเป็นภูมิปัญญาที่ไม่แบ่งแยกชนชั้น คือการแบ่งแยก ไม่มีสูงต่ำ เช่น ทำไมในวันแรกของฤดูหนาว ที่ภาษาจีนกลางเรียกว่า ตงจื่อ(冬至) แต่จิวเรียกว่าต้งโจ้ย ตามประเพณีต้องกินขนมอี ภาษาจีนกลางคือ หังหยวน ในแง่ของความเชื่อ เนื่องจากขนมปั้นจากแป้งเป็นทรงกลม โดยมีความเชื่อว่า เมื่อรับประทานแล้วคนในครอบครัวจะรักผูกพันกันยิ่งขึ้น ในแง่ของภูมิปัญญา เพื่อให้คนในครอบครัวได้กิน เพื่อเพิ่มความอบอุ่นให้แก่ร่างกาย สุขภาพจะได้แข็งแรงนั่นเอง

3.1 การประยุกต์ใช้คติชนสร้างสรรค์ในศตวรรษที่ 21

ชิงถวน 青团

หญ้าไ้ 艾草

ถุงหอม 香囊

ตัวอย่างภาพประกอบ ความเชื่อมโยงของภาพทั้งสามภาพนี้ เพื่อให้เข้าใจว่าเรียนคติชนแล้วจะเข้าใจอะไร

1) ชิงถวน

คนเริ่มใช้ความคิดสร้างสรรค์ ทดลอง พบว่าหญ้าไ้มีสีเขียวเมื่อนำมาต้ม ชาวบ้านนำหญ้าไ้มาใช้ผสมกับแป้งข้าวเหนียว ขนมในภาพมีชื่อว่า ชิงถวน บริโภคเข้าไปอร่อยด้วย สุขภาพแข็งแรงด้วย และเป็นขนมที่มีเฉพาะช่วงเทศกาลไหว้บ๊ะจ่างเท่านั้น

2) หญ้าไ้

ช่วงเทศกาลวันไหว้บ๊ะจ่าง ทุกครัวเรือนจะเก็บกวาดทำความสะอาด พร้อมทั้งนำหญ้าไ้มาแขวนไว้บนคิ้วประตู คนเชื่อว่าหญ้าไ้สามารถขจัดสิ่งชั่วร้ายออกไปได้ อีกทั้งยังเป็นสิ่งที่เรียกความเป็นสิริมงคล การแขวนหญ้าไ้ จึงกลายเป็นประเพณี ในช่วงเทศกาลวันไหว้บ๊ะจ่าง นี่เป็นเรื่องราวที่มีเขียนเล่าทั่วไป แล้วทำไมคนต้องปฏิบัติตามกันมา เป็นเพียงเพราะความเป็นสิริมงคลหรือ และทำไมต้องเป็นหญ้าไ้ ย้อนกลับไปในสมัยขุนขิวจั้นกั๋ว จวงจี นักปราชญ์ได้บันทึกถึงสรรพคุณของหญ้าไ้ไว้ เพื่อให้เกิดประโยชน์กับคนรุ่นหลัง ในแต่ละท้องถิ่นจะมีตำนานที่เกี่ยวกับหญ้าไ้แตกต่างกันไป เพราะอะไร? ก็เพื่อเป็นกุศโลบาย

ให้คนจำได้ถึงสรรพคุณและปฏิบัติตาม ประชาชนจะได้สุขภาพแข็งแรง ผู้คนมักชอบฟังเรื่องราวที่อรรถรยใจเสมอ มีคุณค่าทางจิตใจนั่นเอง ในทางวิทยาศาสตร์ วันไหว้บ๊ะจ่างคือฤดูร้อน เชื้อโรคแพร่พันธุ์ง่าย คนเจ็บป่วยเยอะ สมุนไพรชนิดหนึ่งที่สามารถใช้รักษาโรคได้ดีในฤดูร้อนคือ หญาไ้ เพราะหญาไ้มีคุณสมบัติ ข่าเชื้อโรค ลดไข้ แก้หวัด ขับลม ได้รู้อย่างนี้ ความเข้าใจ ก็เกิดขึ้น นำหญาไ้มาแขวนไว้บนคิ้วประตู หากจะใช้คำว่ามงาย ก็คงไม่ถูกต้องซะทีเดียว

3) ถูหมอม

เมื่อนำหญาไ้ไปตากจนแห้ง บรรจุเข้าถุงผ้าไหมมอบให้คนที่เรารักและหวังใยเป็นของขวัญ อุ่นใจทั้งผู้ให้และผู้รับ เป็นสิ่ส์นที่คติชนสอนให้สร้างสรรค์และต่อยอดขึ้นมาทั้งสามภาพนี้ เป็นตัวอย่างทั่วไปของภาพเชื่อมโยงที่มีความเกี่ยวข้องกับคติชนวิทยา ที่มีพัฒนาการผนวกจากสิ่งธรรมชาติให้มาไม่ผ่านการปรุงแต่ง สู่ศิลปะสร้างสรรค์แต่โลกแห่งการเปลี่ยนแปลง ไปไกลกว่านั้น

4) ศิลปะบนปากกา

จากกระดุมเสื่อค้อจีน สร้างสรรค์เป็นงานศิลปะบนปากกา

5) ชั้นวางหนังสือลวดลายหนังตะลุง

ชั้นวางหนังสือลวดลายหนังตะลุง หนังตะลุง คือ การตกผลึกของภูมิปัญญาและศิลปะของผู้คนมานับพัน ๆ ปี รูปแบบและความหมายของหนังตะลุง สามารถเชื่อมโยงเข้ากับชีวิตสมัยใหม่และถ่ายทอดวัฒนธรรมอันล้ำค่าหลายพันปีออกมาได้ นอกจากนี้ชั้น วางหนังสือยังสามารถเลือกความยาวของแกนรองรับได้ตามการใช้งานจริง

6) โฟสต็อท

การออกแบบชุดนี้ดึงเอาลักษณะเฉพาะของเคราและแขนเสื้อ ของชุดจิวปักกิ่ง มาออกแบบเป็นกระดาดไนต์ที่น่าสนใจ ตัวไนต์ถูกฉีกออก เปรียบเหมือนกับการโต้ตอบของตัวละครในจิวปักกิ่ง ภาพที่สดใส ง่าย และตลกขบขัน

7) หน้าต่างลวดลายกลีบดอกพุทธรักษา

ผลผลิตทางวัฒนธรรมและความคิดสร้างสรรค์ ใช้เทคนิคเชิงสัญลักษณ์ หน้าต่างลวดลายกลีบดอกพุทธรักษา เป็นสัญลักษณ์ ขอให้โชคดีและอายุยืนยาว มาประยุกต์ใช้ในงานฝีมือเงิน สำหรับการออกแบบเครื่องประดับ

3.2 จบสายคติชน ทำอะไรได้บ้าง

1) งานสายการศึกษา

ส่วนใหญ่จะประกอบอาชีพในสายการศึกษา งานทางด้านวิชาการ เช่น อาจารย์ นักวิจัย ซึ่งอาชีพเหล่านี้เป็นงานสายตรงที่สามารถทำได้หลังจากเรียนจบสายคติชน แต่เชื่อว่าการศึกษา บางครั้งผู้ที่ไปศึกษาอาจจะไปศึกษาเฉพาะในศาสตร์นั้นๆ ที่มีแง่มุมใดแง่มุมหนึ่งที่ตอบโจทย์กับเราเลือกศึกษา เพราะฉะนั้นไม่ว่าเราจะเลือกเรียนสายใดสายหนึ่งไปแล้ว ไม่ได้หมายความว่าเส้นทางนี้จะเป็นตัวตัดสินว่าเราจบแล้วต้องทำอะไรต้องไปเส้นทางไหน พื้นฐานที่ได้รับจากการศึกษามากกว่าที่สามารถนำไปต่อยอดกับทักษะที่เราเคยได้ ในเชิงเศรษฐศาสตร์ เรียกว่าเพิ่มมูลค่าก็ว่าได้

2) งานสายครีเอทีฟ

งานสายครีเอทีฟคือการสร้างสรรค์ถ่ายทอด เนื้อหาในรูปแบบที่น่าสนใจ มีกลไกที่ทำให้ง่ายต่อความเข้าใจและรับชม ผลงานความคิดสร้างสรรค์ต่าง ๆ ก็เพื่อตอบโจทย์ในการสื่อสาร หรือโจทย์ทางธุรกิจบางอย่าง เช่น การคิด โฆษณารูปแบบต่าง ๆ การคิดสินค้าใหม่ ๆ หรือแม้แต่การคิดบทละครต่าง ๆ จะเห็นได้ว่า “ครีเอทีฟ” เป็นตำแหน่งอาชีพที่สามารถอยู่ได้ในหลากหลายวงการมาก ๆ จากพื้นฐานความเข้าใจในมนุษย์ สิ่งที่ต้องการ ช่องว่างที่ขาดหาย ประกอบกับเรื่องราวที่อยู่รอบตัว ของที่มีอยู่แล้ว แต่ดึงและหยิบยกให้เป็นรูปธรรมใส่ความคิดสร้างสรรค์ลงไป พวกเราก็คงไม่ได้เห็นผลงานการสื่อสารแปลก ๆ ใหม่ ๆ ที่โดนใจเราในหลาย ๆ ครั้ง และหากผู้ผลิตผลงานมีทักษะข้างต้น จะสามารถทำให้เรื่องราวเก่า ๆ ได้กลับมามีชีวิตชีวาได้อีกครั้ง

อย่างนักเขียนคอนเทนต์หรือ Content Writer ที่เป็นผู้สร้างสรรค์คอนเทนต์จากอักษรกลั่นกรองเป็นเรื่องราวในรูปแบบของบทความ Content Marketing เป็นเบื้องหลังให้คำปรึกษาการสร้างคอนเทนต์เพื่อสร้างการรับรู้และยอดขายให้ธุรกิจหรือจะเป็น YouTuber ที่มักจะมีแนววิธีถ่ายทอดเอาของเก่า ๆ มาถ่ายทอดให้ดูใหม่และน่าสนใจได้ คอนเทนต์ในสื่อออนไลน์มีให้เราเสพเป็นจำนวนมาก แต่คอนเทนต์ที่ประสบความสำเร็จและได้รับความนิยมล้วนหนีไม่พ้นผลงานที่เนื้อหา มีความจริงใจซ่อนอยู่ เพราะนอกจากคนเสพสื่อจะต้องการความบันเทิงความสนุกสนานแล้วยังมีความหวังว่าจะได้รับประโยชน์และเนื้อหาที่รับชมอยู่

คติชนวิทยาสอนให้เรามีกรอบความคิดที่เป็นโครงสร้างเรียงลำดับจาก 1234 มีที่มาที่ไป การนำเอาองค์ความรู้ในด้านคติชนวิทยามาผลิตคอนเทนต์ก็จะทำให้เรื่องของการผลิตเนื้อหานั้นมีรูปแบบมีการวางแผนล่วงหน้าและมีความจริงใจซ่อนอยู่ในผลงานด้วย หากสามารถนำความรู้คติชนไปผนวกกับทักษะในศตวรรษที่ 21 อย่างการใช้สื่อออนไลน์และเทคโนโลยีเอไอต่าง ๆ ก็จะทำให้องค์ความรู้ที่เคยดูเก่า ดูน่าเบื่อ กลายเป็นองค์ความรู้ที่น่าสนใจแต่ยังคงเนื้อหาเอาไว้ได้อย่างครบถ้วน และสามารถโชว์เสน่ห์ของเรื่องราว รากเหง้าที่มีมานานให้น่าสนใจ คนจับต้องได้ อาจเป็นวิธีอนุรักษ์แนวใหม่ที่หยิบนำไปใช้ได้

ณ ปัจจุบัน โลกมันเปลี่ยนไปมากขึ้น ลักษณะการเรียนรู้เปลี่ยนไป มีกระบวนการของการคิดและการเรียนรู้การกระตุ้นระหว่างเรียน มีการฝึกปฏิบัติมากขึ้น มีการออกพื้นที่ภาคสนาม ตลอดจนศาสตร์ สาขาวิชา มีการเปิดสอนศาสตร์ใหม่ใหม่บูรณาการกับศาสตร์ดั้งเดิมที่มีอยู่เดิม คติชนสามารถเติบโตงอกเงยไปออกมาได้หลากหลายสาขา เมื่อก่อนตอนเราอยากรู้อะไรซักอย่างเราต้องเป็นคนไปค้นหาข้อมูล หรือถามคนที่มีประสบการณ์ ลุง ป้า น้า อา ยุคต่อมามีอินเทอร์เน็ตเข้ามาช่วย แต่ปัญหาคือ ข้อมูลมันเยอะ มันกระจุกกระจาย เราไม่รู้ว่าจะอันไหนถูกอันไหนผิดหรือลำดับที่ควรจะเป็นควรจะเป็นอย่างไร

สิ่งที่หนึ่ง ที่ได้จากการเรียนสายคติชนวิทยา คือ มันช่วยสอนให้เรา มีระบบการคิดเป็นโครงสร้างมากขึ้นเรารู้ 1234 เราจะทำอะไรที่เป็นโครงสร้างมากขึ้น เราจะจัดการมันได้ดีขึ้น

อย่างที่สอง คือ เรื่องของความคิดสร้างสรรค์ก็เข้ามาช่วยด้วย เหมือนกันคติชนทำให้เราได้ไอเดียในการดำรงชีวิต

สองอย่างนี้มันคือศาสตร์ที่ผสมกันได้อย่างลงตัว และเมื่อผนวกกับความคิดที่เป็นระบบด้วย เอามาต่อยอดมีความคิดใหม่ใหม่เข้ามาก็จะทำให้งานที่เราทำประสบความสำเร็จมากขึ้นกว่าเดิม ดังเช่น วิชาที่เรียนสายคติชนมา เรียนเรื่องคนวัฒนธรรม เรียนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับคติชน พอเรียนจบก็มาสงสัยว่าคติชนสร้างสรรค์คืออะไร คติชนภูมิศาสตร์คืออะไร แล้วก็ทำให้ค้นพบว่าวิชาการมันมีค่าในตัวเองจริง ๆ อาจจะบอกว่าอ่านหนังสือเองก็ได้ แต่เมื่อได้ตัดสินใจเรียนเพราะอยากรู้ว่าคนที่เรียนมาจนกระทั่งเป็นอาจารย์ พวกเขาจะพูดอะไรเพราะหนังสือที่วางวางอยู่มันไม่ได้ผนวกประสบการณ์ของแต่ละบุคคลมันไม่ได้แสดงทัศนะส่วนตัวของคนที่ตกผลึกแล้ว เพราะฉะนั้นการตัดสินใจไปเรียนถือเป็นการฟังผู้รู้ ก็จะทำให้เห็นมุมมองการศึกษาคติชนวิทยาที่ประเทศจีน มีสาขาต่าง ๆ มากมายที่ถือว่าเป็นประเทศแรกของโลกที่ทำหลักสูตรออกมา หากมีความสนใจในด้านนี้ คิดว่าตอบโจทย์แน่นอน

4. คติชนกับการพัฒนาต่อยอดในไทย

“เหลียวหลัง แลหน้า มุ่งสู่การขับเคลื่อนคติชนศึกษาในไทย”

“สำหรับผู้ที่สนใจศึกษาหรืออยากทำงานด้านคติชน อยากให้ลองจินตนาการว่าจริง ๆ แล้ว ด้านคติชนที่เราอยากจะศึกษา หรือเรื่องที่เกี่ยวข้องกับภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมที่เรามีอยู่ ทั้งที่จับต้องได้และไม่ได้มัน เบื้องลึกลึมนัยยะสำคัญอะไรและสะท้อนผ่านสิ่งใดบ้าง และสิ่งใดบ้างที่เป็นภาพแทนความเป็นไทยในเวทีโลก”

ส่วนที่สามารถนำมาปรับและประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์อย่างชัดเจนกับการศึกษาด้านคติชนในบริบทสังคมไทยได้ “เหลียวหลัง” คือ เริ่มจากการศึกษาด้านคติชน ศึกษาความเป็นมาของศาสตร์ พัฒนาการและจุดหักเหแล้ว “แลหน้า” เพื่อหาทางปรับให้เข้ากับยุคสมัยในยุคที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว เทคโนโลยีทำให้เราสามารถเข้าถึงมรดกทางปัญญาได้อย่างง่าย และความรู้เป็นสิ่งที่สำคัญขาดไม่ได้สำหรับการทำงานและการดำรงชีวิต แต่สิ่งสำคัญมากกว่านั้นคือความสามารถประยุกต์ใช้ความรู้จากองค์ความรู้หลายสาขาวิชา หลายศาสตร์ หรือจากการปฏิบัติ มาผสมผสานใช้ในการเรียนการสอน การวิเคราะห์ วิจัย และสังเคราะห์ขึ้นเป็นองค์ความรู้ใหม่ และพัฒนาเป็นอนุศาสตร์ เป็นสิ่งที่มีความจำเป็นและมีคุณค่า สิ่งนี้อาจจะสร้างสรรค์งานใหม่ ๆ ให้ด้านคติชนศึกษาได้ อาทิเช่น 文艺民俗学、都市民俗研究 (คติชนคนเมือง)、民间文艺学、神话学、民俗旅游研究 (คติชนเชิงท่องเที่ยว)、手工艺研究 (วิจัยด้านศิลปหัตถกรรม)、经济民俗学 (คติชนเชิงเศรษฐกิจ)、宗教民俗学 (คติชนเชิงศาสนา)、非物质文化遗产 (มรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม) 与公共民俗学等。

ตัวอย่างภาพ “หม้อไฟจีน” (火锅) ส่วนอีกภาพคือคนจีนใช้ เรียกชื่อ “หม้อไฟสไตล์ไทย” (泰式火锅) เป็นการนำเอาต้มยำกุ้งกับต้มข่าไก่ มาประยุกต์ในรูปแบบหม้อไฟจีน (鸳鸯锅) ด้วยรูปลักษณะ ภาชนะที่บรรจุยังคงวิธีการกินแบบหม้อไฟจีน โดยใช้อาหารที่เชื่อว่าเป็นอาหารประจำชาติไทยแทนเครื่องเทศแบบจีน หลายคนคงจินตนาการไม่ออกว่าต้มยำกุ้งและต้มข่าไก่ในรูปแบบหม้อไฟจะรสชาติเป็นอย่างไร หากไม่ได้รับประทานพร้อมข้าวสวยตามวิถีคนไทย แต่ในวันนี้เรามาลองมองในมุมของการเรียนคติชน ที่มีการประยุกต์ใช้องค์ความรู้ที่สามารถหยิบ จับเอาข้อมูลเชิงคติชนด้านอาหารมาผนวกเข้ากับธุรกิจ นับว่าการสื่อสารหรือการสนทนาข้ามสาย/ข้ามแวดวงระหว่างคติชนกับการจัดการบริหารธุรกิจ โดยการนำเอาเครื่องเทศท้องถิ่นของแต่ละที่ วิธีการปรุงอาหารที่มีการสืบทอดมาแต่โบราณหวนกลับมาให้คุณค่า ผลักดันให้เกิดการสร้างสรรค์สิ่งใหม่ สร้างมูลค่าและทำให้สิ่งนั้นเป็นที่รู้จักของคนภายนอก และนำไปสู่การแพร่กระจายทางวัฒนธรรม

นอกจากนี้ “ชื่อ” ร้าน/อาหาร/ภาชนะที่บรรจุ ก็บ่งบอกถึงควมมีเอกลักษณ์ของกลุ่มคน พื้นที่หรือชาตินั้น ๆ จุดนี้ก็เป็นการศึกษาเพิ่มเติมอีกด้าน คือ 语言民俗学 (คติชนเชิงภาษา) เช่น รูปป้ายร้าน 四川火锅 / 重庆火锅 / 泰式火锅 / “就是泰” 店名 ดังจะเห็นได้ว่าการใช้ภาษาเหล่านี้ ยังเป็นการแสดงออกของตัวตนหรืออัตลักษณ์ท้องถิ่น

หากเปิดใจมองการเรียนรู้ด้านคติชน จริง ๆ แล้วไม่ได้เป็นแค่ศาสตร์ที่พูดถึงแต่ของเก่าหรือรากเหง้าของวัฒนธรรมใดวัฒนธรรมหนึ่งเท่านั้น แต่ยังเป็นศาสตร์แห่งการแสดงให้เห็นการขับเคลื่อน การเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลาของวัฒนธรรม มีทั้งการรื้อสร้าง การผลิตซ้ำ การแพร่กระจาย และเมื่อมองในมุมการศึกษาเชิงสหวิทยาการ การประยุกต์เข้าหากันระหว่างสองหรือสามศาสตร์ หากต้องการจะแสดงออกถึงวัฒนธรรมบางอย่าง ข้อมูลด้านคติชนก็เป็นสิ่งที่จำเป็น ไม่ว่าจะเป็นเรื่องนิทาน ตำนาน เพลง อาหารการกิน ความเชื่อ ไม่เพียงแต่แสดงออกถึงเอกลักษณ์ดั้งเดิม แต่ยังสามารถสร้างอัตลักษณ์ในยุคสมัย เวลา พื้นที่ที่เปลี่ยนไป

ตัวอย่างภาพ 闹元宵和 “福倒了” คือ ภาพบรรยากาศในการฉลองเทศกาลตรุษจีนของจีนที่มณฑลเสฉวนเมืองหลางจง (阆中) ตรุษจีนถือเป็นเทศกาลสำคัญของจีนเป็นการฉลองปีใหม่ที่คนจีนให้ความสำคัญมาแต่สมัยอดีต แม้ปัจจุบันรูปแบบการเฉลิมฉลองจะเปลี่ยนไป นัยยะบางอย่างจะหายไปหรือมีสิ่งใหม่เพิ่มเข้ามา ที่สังเกตได้คือ ในงานฉลองที่จัดโดยภาครัฐได้มีการนำข้อมูลคติชนมาใช้เป็นข้อมูลหลักในหลาย ๆ ด้าน สังเกตได้จากภาพข้างบน เป็นการจัดแสดงนิทรรศการโคมไฟในงานฉลองวันตรุษจีน นัยยะสำคัญของวันตรุษจีนก็คือการที่ทุกคนในครอบครัวอยู่กันพร้อมหน้าพร้อมตา แสดงถึงความสามัคคี ภาพแรกเป็นหนึ่งในกิจกรรมที่สืบทอดต่อ ๆ กันมาจากรุ่นสู่รุ่น เป็นกิจกรรมที่กระทำจนเป็นขนบในช่วงก่อนถึงวันตรุษจีนสืบทอดต่อ ๆ กันมา และคนจีนจะทำความสะอาดบ้านครั้งใหญ่ ประดับตกแต่งโคมไฟ แปะคำกลอนคู่ และแปะอักษรจีนคำว่า 福 (โชคลาภวาสนา) แบบกลับหัวลงที่หน้าบ้าน สิ่งนี้สะท้อนความเชื่อของชาวจีน ถ้าใครที่มีพื้นฐานการเรียนรู้ภาษาจีนมานี้ก็เป็นอีกส่วนหนึ่งที่สะท้อนความคิดความเชื่อ และการรักษาประเพณีของคนจีนเอาไว้ และแสดงผ่านภาษาตัวนี้คือ “福倒了” (福倒了 = 谐音) หมายถึงว่า บุญวาสนาได้ตกมาถึงที่บ้านท่านแล้ว ส่วน “闹元宵” (เทศกาลโคมไฟ ตรงกับ 正月十五) ก็มีนัยยะสำคัญที่เกี่ยวข้องกับความหวังปรารถนาที่จะให้ครอบครัวมีความสามัคคี กลมเกลียว การอาหารที่ต้องกินตามเทศกาลก็คือ บัวลอย(汤圆) ทั้งชื่อและรูปร่างก็มีความหมายที่สอดคล้องกับเทศกาล

สิ่งเหล่านี้ทำให้เห็นว่า คนจีนมีการใช้ความรู้ข้อมูลทางคติชน ภูมิปัญญาดั้งเดิมเพื่อกระชับความสัมพันธ์ในท้องถิ่น สร้างความเชื่อมั่นแน่นทางสังคมตั้งแต่ระดับสถาบันครอบครัว สังคมจนกระทั่งระดับใหญ่กว่านั้น และยังเป็นการสร้างบรรยากาศของการพัฒนา ใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยก็เป็นการกระตุ้นให้ผู้คนมองการณ์ไกลออกไปอีก ดังนั้นความหมายของคติชนในด้านการศึกษาที่มีการประยุกต์ความรู้เข้ากับศาสตร์อื่น ๆ เพื่อมุ่งสู่เป้าหมายใดเป้าหมายหนึ่ง การใช้วัฒนธรรมเป็นสะพานเชื่อมโยงกับผู้คนโดยมีวัตถุประสงค์คือวัฒนธรรมและการศึกษาจึงเป็นสิ่งสำคัญ

4.1 งานภาคสนาม -ประสบการณ์ชีวิตจากการเดินทาง

นอกจากการหาประเด็นหัวข้อพูดคุยกันในชั้นเรียนแล้ว ในแต่ละรายวิชายังต้องลงสนาม ฝึกวิทยายุทธ์เพื่อเตรียมตัวทำวิจัยภาคสนาม การวิจัยภาคสนามเป็นวิถีวิทยาอย่างหนึ่ง จะทำให้เปิดมุมมองของเราที่มีต่อผู้คน ต่อพื้นที่ หรือแม้แต่ภูมิหลังทางประวัติศาสตร์

ในปัจจุบันที่มีการใช้สื่อโซเชียลมีเดียที่ทันสมัยอย่างอิสระ ก็จะทำให้วัยรุ่นวัยทำงานที่รักการเดินทางหาข้อมูลเชิงสารคดีในรูปแบบใหม่ เพื่อที่จะเขียนบล็อกหรือเพจนำเสนอเรื่องราว ชีวิตผู้คนอาหารการกิน ที่อยู่อาศัยของกลุ่มคนในชุมชนแห่งใดแห่งหนึ่ง แน่นอนว่าการกิจตรงนี้ก็มีความเหมือนหรือคล้ายกับงานภาคสนามของนักคติชน

งานภาคสนามคือมี 3 คำถามที่ต้องหาคำตอบ นั่นก็คือ อะไร ยังไง อย่างไร

1) งานวิจัยภาคสนามที่นำมาสู่การศึกษาเปรียบเทียบ

ภาพตัวอย่าง ภาคใต้ เช่น ศึกษาวัฒนธรรมของกลุ่มคนไทยเชื้อสายจีนในอำเภอเบตงจังหวัดยะลา หอนิทรศการสานอารยธรรมจังหวัดปัตตานี และจังหวัดสงขลา ภาคเหนือ เช่น ศึกษาความคล้ายคลึงกันของวัฒนธรรมระหว่างผู้คนในจังหวัดเชียงรายกับชาวสิบสองปันนา อาหารประเภทยำของไทยกับอาหารประเภทยำของสิบสองปันนา ใช้ประเด็นเหล่านี้เป็นกล้องเพื่อมองปัญหาใดปัญหาหนึ่ง หรือภาวะแวดล้อม

(รูปแรกคือ ส้มตำ ณ สิบสองปันนา ประเทศจีน รูปที่สอง คือ ส้มตำ ณ เชียงราย)

เห็นได้ว่างานด้านคติชนไม่ได้จำกัดอยู่แค่การศึกษาจากตัวบทในงานวรรณกรรม หากแต่มีความเป็นรูปธรรม และแตกออกไปได้หลายด้านหลายรูปแบบ อาจจะขยายขอบเขตไปถึงการศึกษาเชิงอาณาบริเวณ สถานที่ที่มีวัฒนธรรมหรืออัตลักษณ์ของกลุ่มคนที่เหมือนหรือใกล้เคียงกัน และสิ่งนี้อาจก่อให้เกิดความร่วมมือและเครือข่ายการวิจัย

2) ตะกอนความคิดจากการวิจัยภาคสนาม

1. รับรู้และเข้าใจแนวคิด วิถีชีวิตของกลุ่มคน / ชชาติพันธุ์ ในชุมชน สังคม ท้องถิ่นที่แตกต่างจากขอบเขตที่เราอยู่มากขึ้น การที่สามารถรับรู้ถึงความรู้สึกนึกคิดของผู้คนที่มาต่อสังคมและประสบการณ์ชีวิต ในลักษณะวิธีที่แตกต่างไปจากวิธีเข้าใจแบบชาติตะวันตก

2. เห็นถึงการนำเอาภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมกับทรัพยากรที่มีในท้องถิ่นมาต่อยอดเพื่อสร้างคุณค่า มูลค่าให้แก่ท้องถิ่น

3. ค้นพบบางประเด็นที่อาจจะเคยถูกมองข้ามไป หรือ บางเรื่องเหมือนเหรียญสองด้าน มองได้ต่างมุม หรือ เรื่องที่ไม่กระจ่างชัด คลุมเครือ ไม่ชัดเจน ก็สามารถตีความได้หลายแบบ

4. การเปลี่ยนแปลงและความหลากหลายความแตกต่างของวัฒนธรรมที่เกิดขึ้นพร้อมกับการเคลื่อนที่ของคน (คติชนคนเมือง) การศึกษาค้นคว้าด้านคติชนไม่ได้จะทำให้ผู้เรียนล้าสมัยหรือตามกระแสการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลกไม่ทัน แต่สิ่งสำคัญคือตัวเราเองต้องเป็นคนริเริ่มให้คุณค่ากับสิ่งที่เราเรียน สิ่งที่เราทำ เพราะเชื่อมั่นว่ามันจะมีประโยชน์ เราจึงทำ การออกภาคสนามเรามีโอกาสได้ไปสัมผัสชีวิตผู้คนนอกเหนือจากวงกรอบรอบรั้วของตัวเอง งานคติชนศึกษาทำได้ทุกด้าน แค่เพียงเราต้องชัดเจนว่ามองจากมิติไหน จะนำไปประยุกต์ใช้กับอะไรเพื่อให้เกิดประโยชน์แก่ทั้งตนเองและผู้อื่น

การจัดการทรัพยากรและกระบวนการ “本土化” (Localization)

3) ทางสังคมและวัฒนธรรม (资源应用)

การศึกษาเกี่ยวกับแนวคิดและรูปแบบการจัดการทรัพยากรทางสังคมและวัฒนธรรมเช่น การใช้ประโยชน์จากกลุ่มองค์กร และเครือข่ายทางสังคม ตลอดจนทรัพยากรทางวัฒนธรรม เป็นต้นว่า งานศิลปกรรมชนิดต่าง ๆ ความเชื่อ ประเพณี พิธีกรรม และภูมิปัญญา เพื่อการอนุรักษ์สืบทอดรวมถึงพัฒนาให้กลายเป็นทุนทางสังคมและวัฒนธรรม อันนำไปสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน ด้วยมุมมองเชิงการศึกษาแบบข้ามสาขา ประยุกต์ศาสตร์ต่าง ๆ เข้าหากัน

4) การพัฒนาการท่องเที่ยว

การศึกษาที่มุ่งเน้นทำความเข้าใจเกี่ยวกับแนวคิดทฤษฎีร่วมสมัยและเทคนิคและเครื่องมือ ช่องทาง กลไก และแนวทางปฏิบัติที่นำมาใช้ในการจัดการการท่องเที่ยว บทบาทของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวในด้านเศรษฐกิจ การเมือง สังคมวัฒนธรรม ในศตวรรษที่ 21 รวมทั้งแนวทางในการป้องกันแก้ไขผลกระทบต่าง ๆ ที่เกิดจากการท่องเที่ยว ตลอดจนวิธีการอนุรักษ์ส่งเสริมองค์ประกอบของการท่องเที่ยว อันจะนำไปสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน

ยุคปัจจุบันนี้ที่เรียกว่ามีความผันผวน ไม่แน่นอน ซับซ้อน และคลุมเครือ เตือนาคต์ได้ยาก ข้อมูลด้านคติชนก่อนหน้านี้เหมือนเป็นสิ่งใหม่ แต่พอมาปัจจุบันนี้ก็อาจจะกลับกลายเป็นเรื่องล้าสมัยดังนั้นการศึกษาคติชนก็เช่นกัน ผู้ศึกษามีความจำเป็นต้องปรับตัวเองให้ทันสถานการณ์อย่างต่อเนื่องอยู่เสมอ วัฒนธรรมบางอย่างก็เช่นเดียวกัน เมื่อมีการสร้างก็ย่อมต้องมีการรื้อถอน เปลี่ยนแปลง แต่จะอย่างไรให้สิ่งเดิมหรือที่เรียกว่าสิ่งที่ยอดเยี่ยมของวัฒนธรรม (精华部分) นั้น ๆ ยังคงอยู่เพื่อถูกนำกลับมาประยุกต์ใช้ใหม่

5) 本土化 (Localization)

ตัวอย่างจากการทำให้เป็น 本土化 ในแบบจีน (火锅) และการกลายเป็น 本土化 ในแบบไทย (ชวบนแห่งเจ้าในเทศกาลตรุษจีน กิจกรรมหมู่ ความบันเทิง)

คำว่า 本土化 (Localization) ไม่ใช่เป็นเป้าหมายสุดท้าย หากแต่เป็นกระบวนการที่จะใช้เป็นกลยุทธ์พิชิตใจคนท้องถิ่น เพื่อให้เข้าใจผู้คน เข้าใจท้องถิ่นนั้น ๆ ให้ความสำคัญกับผู้คนในท้องถิ่นนั้น ๆ การที่นำงานศึกษาด้านคติชนปรับใช้ร่วมกันกับศาสตร์อื่น ๆ เพราะงานด้านนี้มีสำคัญก็คือสามารถเข้าใจถึงจิตใจของผู้คน ความรู้สึกนึกคิดของผู้คน เห็นถึงความ เป็นมาเป็นไป ก็จะเข้าใจความต้องการของผู้คนได้ และการนำข้อมูลทางคติชนมาประยุกต์ใช้กับท้องถิ่นของเรา นำความรู้หรือ ข้อมูลทางคติชนวิทยามาสร้างอัตลักษณ์ให้กับวัฒนธรรมท้องถิ่น เช่น ในพื้นที่ทางภาคเหนือของไทยอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขงหรือทางชายแดนใต้ของไทย ศึกษาสภาพทางเศรษฐกิจ การเมือง สังคม วัฒนธรรม สิ่งแวดล้อมของประเทศ รวมทั้งความร่วมมือระหว่างประเทศ ตลอดจนการพัฒนาทั้งในระดับประเทศและระดับภูมิภาค ท่ามกลางความเปลี่ยนแปลงของสังคมโลก การเรียนรู้และสร้างจิตสำนึกของความเป็นภูมิภาคเดียวกัน หวังแทน จะนำไปสู่การอยู่ร่วมกันอย่างกลมเกลียว เมื่อเห็นถึงจุดนี้เองจะแนวคิดที่จะยกระดับความเข้มแข็งของเศรษฐกิจในพื้นที่นั้น ๆ ก็สามารทำได้ และเมื่อนั้นก็จะเห็นว่าจริง ๆ แล้วคติชนศึกษาไม่ได้เป็นศาสตร์ที่ล้าสมัย หากแต่เป็นศาสตร์ที่เต็มไปด้วยพลังในการสร้างสรรค์ และเป็นศาสตร์ที่ขาดไม่ได้ ไม่ว่ายุคสมัยจะเปลี่ยนไปอย่างไรก็ตาม

5. ความท้าทายและประโยชน์ของการเรียนต่อจีน

“แบกเป้ สะพายกล้อง ท่องโลกไปกับคติชนวิทยา”

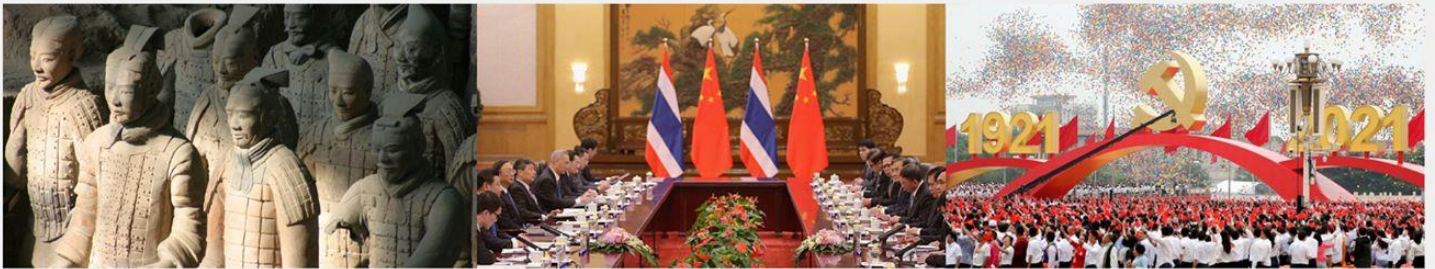
1. คติชนวิทยา เป็นศาสตร์ที่ต้องศึกษาเกี่ยวกับวัฒนธรรม ดังนั้น เราจะได้ไม่นั่งเรียนอยู่แต่ในห้องเพียงอย่างเดียว อาจารย์ที่ปรึกษาจะพาเราไปศึกษานอกพื้นที่อยู่บ่อย ๆ ซึ่งการที่เราจะเข้าใจความแตกต่างและความหลากหลายทางวัฒนธรรมได้อย่างลึกซึ้ง เราจำเป็นต้องออกไปศึกษา ออกไปสัมผัส ทำความเข้าใจเกี่ยวกับวัฒนธรรม ความเชื่อ วิถีชีวิต ความเป็นอยู่ของผู้คน ต้องออกไปสัมภาษณ์ ลงพื้นที่เก็บข้อมูลให้เป็น ถ้าชอบการท่องเที่ยวและการเดินทาง ชอบความแตกต่างทางด้านวัฒนธรรม คติชนวิทยา เป็นศาสตร์หนึ่งที่น่าสนใจ
2. อาจารย์ที่จีนมีความเชี่ยวชาญมาก ถึงเราจะเรียนคติชนวิทยาที่จีน แต่ตำราที่เรียนก็มีแปลตำราแนวคิด ทฤษฎีต่าง ๆ ทางฝั่งตะวันตกด้วย จีนเป็นชาติที่ศึกษาและแปลตำราเยอะมาก ๆ นั้นหมายความว่าต่อให้เราเรียนที่จีน ทฤษฎีทางฝั่งตะวันตกเราก็กจำเป็นต้องรู้ด้วยเช่นกัน เพียงแต่เราจะเรียนรู้ผ่านภาษาจีน ซึ่งหลักสูตรใช้ภาษาจีนในการเรียนการสอนค่ะ นอกจากนี้เรายังได้เรียนรู้แนวคิดของผู้เชี่ยวชาญทางฝั่งจีนอีกด้วย ถือเป็นองค์ความรู้ที่สำคัญที่ได้รับกลับมาที่ไทย
3. ในขณะที่ศึกษาร่วมกับเพื่อนชาวจีน เราจะต้องเรียนรู้ผู้อื่นให้มากกว่าที่จะนำเสนอตัวเองและต้องรับฟังผู้อื่นอยู่เสมอ การตระหนักถึงความแตกต่างทางด้านวัฒนธรรมในแต่ละชาติพันธุ์ ทำให้ทัศนคติและความรู้สึกนึกคิดของเรานั้นเปลี่ยนไปในทางที่ดีขึ้นและทำให้ลดอคติในตัวตน ในชาติพันธุ์ของเราลง กลายเป็นคนที่เปิดกว้าง คิดถึงผู้อื่นและพร้อมที่จะเรียนรู้อยู่เสมอ ถือเป็นสิ่งที่มีคุณค่ามากที่สุดสำหรับการศึกษาคติชนวิทยาที่ประเทศจีน
4. การเรียนคติชนที่จีน
 - ขอบเขตที่ศึกษาค่อนข้างกว้าง หลากหลาย และยืดหยุ่น ไม่ได้แค่จะศึกษาวัฒนธรรมจีนดั้งเดิมหรือคติชนจีนเพียงอย่างเดียว
 - การศึกษาเชิงสหวิทยาการและเก็บข้อมูลภาคสนามทำให้เปิดมุมมองใหม่ ๆ เข้าใจผู้คน พื้นที่ เวลา วัฒนธรรม นอกเหนือจากความคุ้นชินของตนเอง
5. การขับเคลื่อนคติชนศึกษาในไทย
 - ส่งเสริมการจัดการทรัพยากรทางสังคมและวัฒนธรรม การใช้ประโยชน์จากทรัพยากรต่าง ๆ ที่มีอยู่ เพื่อการอนุรักษ์สืบทอด และการพัฒนาอย่างยั่งยืน
 - ส่งเสริมการพัฒนาการท่องเที่ยว เพื่อการอนุรักษ์ ส่งเสริมและการพัฒนาอย่างยั่งยืน
 - ทำให้การเข้าใจท้องถิ่น และการสร้างอัตลักษณ์ให้กับวัฒนธรรมท้องถิ่น

Way Forward 2021

“รู้ภาษาจีน รู้ลึกอย่างไร ต้องเรียนที่ไหน”
Season มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ EP3

รู้ "เขา" จากประวัติศาสตร์ รู้ "เรา" บนความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ

- "ประวัติศาสตร์" และ "รัฐศาสตร์" เรียนอะไร
- หลักสูตรและมหาวิทยาลัยในจีน
- ทิศทางการศึกษาในปัจจุบัน
- เรียนรู้จากจีน ต่อยอดสู่ไทย

แขกรับเชิญ

ดร.ปิยะมาศ สรรพวีรวงศ์

ผู้อำนวยการโครงการวิเทศศึกษา (อาเซียน-จีน)
คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
ปริญญาเอก สาขาประวัติศาสตร์นิพนธ์จีน
Beijing Normal University

ดร.อุษณีย์ เลิศรัตนานนท์

อาจารย์จีนศึกษา วิทยาลัยนานาชาติปริทัศน์ พนมยงค์
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
ปริญญาเอก สาขาการทูต คณะความสัมพันธ์ระหว่าง
ประเทศ Peking University

ดร.พิภู บุษบก

รองคณบดีฝ่ายกิจการนักศึกษาและเอเชียศึกษา
อาจารย์ประจำภาควิชาประวัติศาสตร์
คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
ปริญญาเอก สาขาประวัติศาสตร์โลก
Xiamen University

ดร.สุราสีนิ พรสกุลไพศาล

นักวิจัยอิสระ
ปริญญาเอก สาขาการเมืองระหว่างประเทศ
คณะความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ
Peking University

ชวนคุยโดย : เรื่องจีนกับเรา

วัชรินทร์ เศรษฐกุดั่น

หัวหน้ากองข่าวต่างประเทศ
ช่อง 9 MCOT HD 30 สำนักข่าวไทย

วันเสาร์ที่ 14 สิงหาคม 2564

14.00 – 16.30 น. (ไทย)

15.00 – 17.30 น. (จีน)

LIVE

วิทยุโมตรี้ไทยจีน

ฝ่ายวิทยาศาสตร์ฯ สอท.ปักกิ่ง

zoom

Meeting ID: 879 0077 3444

Passcode: 145106

รู้ “เขา” จากประวัติศาสตร์ รู้ “เรา” บนความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ

Way Forward 2021 ครั้งที่ 9 Season มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ EP3

เกร็ดความรู้ทางประวัติศาสตร์จีน

“ภาพวาดปูหนิยน” ผลงานของเหียนลี่เป็น จิตรกรรมราชวงศ์ถัง เขียนถึงเหตุการณ์ที่ถึงไท่จงทรงต้อนรับทูตต่างเมือง

ในสมัยราชวงศ์ถัง จักรพรรดิถังไท่จง ซึ่งพระองค์เป็นจักรพรรดิของยุคต้นราชวงศ์ถัง แล้วเป็นผู้ที่ทำให้แผ่นดินของราชวงศ์ถังแผ่ดินจีนในสมัยนั้นเจริญรุ่งเรืองทั้งทางเศรษฐกิจสังคม วัฒนธรรม แผ่นดินมีความเป็นปึกแผ่น ในช่วงสมัยนั้นพระองค์มีขุนนางชั้นผู้ใหญ่คนหนึ่ง และเป็นขุนนางคู่พระทัยของพระองค์ชื่อว่า เว่ยเจิง ย่อมมีบทบาทในการช่วยจักรพรรดิถังไท่จงบริหารราชการแผ่นดิน แต่ว่าขุนนางผู้นี้เป็นผู้มีอุปนิสัยและลักษณะเฉพาะตัวอย่างหนึ่ง คือ เป็นคนที่พูดจาตรงไปตรงมา มาก ๆ เวลาสิ่งใดที่ไม่เห็นด้วยกับจักรพรรดิถังไท่จงก็จะมีกรกล่าวตักเตือนกันอย่างตรงไปตรงมา หลายครั้งก็กล่าวตักเตือนจนน่ากลัวว่าจะถูกลงโทษ แต่จักรพรรดิถังไท่จงด้วยความที่ทรงรู้ว่าเว่ยเจิงเป็นขุนนางที่ซื่อสัตย์สุจริต แล้วก็สิ่งต่าง ๆ ที่ได้กล่าวตักเตือนก็เพื่อประโยชน์ต่อแผ่นดินต่อราชวงศ์ถังทั้งสิ้น พระองค์จึงรับฟังแล้วก็นำไปประยุกต์ใช้กับการบริหารราชการแผ่นดินต่าง ๆ ซึ่งก็ทำให้แผ่นดินเจริญรุ่งเรือง จนเมื่อเว่ยเจิงสิ้นชีวิตไปก่อนพระองค์ พระองค์ก็ทรงระลึกถึงขุนนางเว่ยเจิงมาก ๆ และได้ทรงกล่าวกับขุนนางอื่น ๆ ว่า ใช้ทองแดงหรือสำริดเป็นกระจกส่อง จะทำให้เราสามารถที่จะแต่งกายด้วย เครื่องแต่งตัวแต่งองค์ทรงตั้งให้เป็นระเบียบเรียบร้อยได้ เราก็มองเห็นว่าเราแต่งกายเป็นเช่นไร เปรียบดังถ้าใช้ประวัติศาสตร์มาเป็นกระจกส่อง ก็จะทำให้เราได้รับรู้ถึงเรื่องราวในอดีตที่รุ่งเรือง เสื่อมถอยต่าง ๆ ถ้าใช้คนมาเป็นกระจกส่องจะทำให้เราเห็นถึงข้อดีและข้อด้อยของตัวเอง เมื่อเว่ยเจิงได้สิ้นชีวิตลงก็เท่ากับว่าได้สูญเสียกระจกไปหนึ่งบาน ในกระจกทั้งสามบาน จะเห็นได้ว่ามีกระจกหนึ่งบานที่พระองค์ได้พูดถึงประวัติศาสตร์ ภายหลังก็ได้ถูกนำประวัติศาสตร์มาเป็นกระจกเพื่อส่องดูความเจริญรุ่งเรืองและความเสื่อมถอย เพื่อเป็นการชี้ให้เห็นว่าประวัติศาสตร์ เป็นการพูดถึงเรื่องราวในอดีต แต่ภายใต้เรื่องราวในอดีตก็ได้ให้ข้อคิดต่าง ๆ นานา ทั้งสิ่งที่เราได้เห็นว่ารุ่งเรืองมาอย่างไร และเสื่อมถอยลงไปอย่างไร และเราจะนำเหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์มาเรียนรู้ วางแผนกระทำสิ่งต่าง ๆ ต่อไปในอนาคตได้อย่างไรให้ประสบความสำเร็จ

ประเทศจีนถือเป็นประเทศที่ให้ความสำคัญกับเรื่องราวทางประวัติศาสตร์เป็นอย่างมาก รวมไปถึงการเรียนการสอนด้านประวัติศาสตร์ ถือเป็นสาขาที่ใหญ่ในประเทศจีน และชาวจีนก็ให้ความสนใจในการศึกษาอย่างมาก โดยบางมหาวิทยาลัยจะมีเป็นภาควิชาโดยเฉพาะ บางมหาวิทยาลัยมีการก่อตั้งเป็นคณะทางประวัติศาสตร์โดยตรงเลย เช่น มหาวิทยาลัยครุศาสตร์ปักกิ่ง ซึ่งทางประเทศไทยถือว่ายังไม่มีคณะทางประวัติศาสตร์โดยตรง ถือเป็นจุดเด่นของประเทศจีน

1. หลักสูตรประวัติศาสตร์

1.1 ประวัติศาสตร์เรียนอะไร

ประวัติศาสตร์จีน	ประวัติศาสตร์โลก	ประวัติศาสตร์เฉพาะทาง
○ ประวัติศาสตร์จีนสมัยโบราณ ○ ประวัติศาสตร์จีนสมัยใหม่	○ ประวัติศาสตร์โลกสมัยโบราณ ○ ประวัติศาสตร์โลกสมัยใหม่ ○ ประวัติศาสตร์เชิงพื้นที่	○ ทฤษฎีประวัติศาสตร์ ○ ประวัติศาสตร์นิพนธ์ ○ ประวัติศาสตร์เศรษฐกิจและสังคม

การประวัติศาสตร์ในประเทศจีน แบ่งออกเป็น 2 วิชาเอก คือ ประวัติศาสตร์จีนและประวัติศาสตร์โลก

1. ประวัติศาสตร์จีน

แบ่งออก 2 สาขา คือ ประวัติศาสตร์จีนสมัยโบราณและประวัติศาสตร์จีนสมัยใหม่ ซึ่งสองสาขานี้ ภาพรวมของการเรียน คือ นักวิชาการจีนจะแบ่งประวัติศาสตร์จีนเป็นยุคสมัยโบราณ จะแบ่งในช่วงสงครามฝิ่นในปี ค.ศ. 1840

- ถ้าเรียนประวัติศาสตร์จีนสมัยโบราณก็ต้องเรียนตั้งแต่ปี ค.ศ. 1840 ลงไปจนกระทั่งถึงยุคโบราณ
- ถ้าเรียนประวัติศาสตร์จีนสมัยใหม่ก็ต้องเรียนในปี ค.ศ. 1840 เป็นต้นมาจนถึงปัจจุบัน

นอกจากนี้ยังมีสาขาอื่น ๆ ที่อยากแนะนำ คือ ประวัติศาสตร์เฉพาะทาง เช่น ทฤษฎี ประวัติศาสตร์ ประวัติศาสตร์นิพนธ์ ประวัติศาสตร์เศรษฐกิจและสังคมจีน ประวัติศาสตร์ศิลปะ และประวัติศาสตร์กลุ่มชาติพันธุ์ เป็นต้น ซึ่งจะมีเนื้อหาเรียนและการวิจัยเฉพาะตัว

2. ประวัติศาสตร์โลก

แบ่งออก 3 สาขา ประวัติศาสตร์โลกสมัยโบราณ ประวัติศาสตร์โลกสมัยใหม่ และประวัติศาสตร์เชิงพื้นที่

1.2 อันดับสาขาวิชา “ประวัติศาสตร์จีน” ของมหาวิทยาลัยในจีน

อันดับ	มหาวิทยาลัย	ผลการคัดเลือก
1	Beijing Normal University	A+
2	Fudan University	A+
3	Peking University	A
4	Nanjing University	A
5	Renmin University of China	A-
6	Nankai University	A-
7	Huazhong Normal University	A-

8	Sun Yat-sen University	A-
9	Tsinghua University	B+
10	Capital Normal University	B+
11	East China Normal University	B+
12	Xiamen University	B+
13	Shan Dong University	B+
14	Wuhan University	B+
15	Sichuan University	B+

ที่มา: <https://www.dxsbb.com/news/1827.html>

1.3 อันดับสาขาวิชา “ประวัติศาสตร์โลก” ของมหาวิทยาลัยในจีน

อันดับ	รหัสสถานศึกษา	มหาวิทยาลัย	ผลการคัดเลือก
1	10001	Peking University	A+
2	10269	East China Normal University	A+
3	10028	Capital Normal University	A-
4	10055	Nankai University	A-
5	10200	Northeast Normal University	A-
6	10027	Beijing Normal University	B+
7	10065	Tianjin Normal University	B+
8	10246	Fudan University	B+
9	10284	Nanjing University	B+
10	10486	Wuhan University	B+
11	10697	Northwest University	B+
12	10002	Renmin University of China	B
13	10183	Jilin University	B
14	10270	Shanghai Normal University	B
15	10335	Zhejiang University	B

ที่มา: <https://www.dxsbb.com/news/1827.html>

1.4 สาขาที่เด่น ๆ ของแต่ละที่

ประวัติศาสตร์จีน	ประวัติศาสตร์โลก
○ ประวัติศาสตร์จีนสมัยโบราณ ○ ประวัติศาสตร์จีนสมัยใหม่ ○ ประวัติศาสตร์ชาติพันธุ์ ○ ประวัติศาสตร์ศิลปะ	○ เอเชีย แอฟริกา ละตินอเมริกา ○ ยุโรปและอเมริกา

ยกตัวอย่างมหาวิทยาลัยปักกิ่ง รัฐบาลจีนมีนโยบายเรื่องของการผลักดันเรื่องของการยกระดับให้มหาวิทยาลัยและหลักสูตรให้พัฒนาให้เป็นชั้นนำในระดับโลก ประวัติศาสตร์จีนและประวัติศาสตร์โลกของมหาวิทยาลัยปักกิ่งล้วนผลักดันให้พัฒนาให้เป็นชั้นนำในระดับโลก พอเข้าไปเรียนก็แบ่งสาขาย่อย เช่นประวัติศาสตร์จีนสมัยโบราณ ประวัติศาสตร์จีนสมัยใหม่ ประวัติศาสตร์ชาติพันธุ์ เป็นต้น

2. หลักสูตรประวัติศาสตร์นิพนธ์ (Historiography)

ทำไมคนจีนถึงให้ความสำคัญกับประวัติศาสตร์ ทำไมถึงกับต้องเรียนประวัติศาสตร์ของวิชาประวัติศาสตร์อีกที ซึ่งนี่ก็เป็นหลักฐานที่แสดงให้เห็นถึงความใส่ใจเรื่องของการประวัติศาสตร์ของชาวจีน ถ้าย้อนกลับไปประมาณ 2,000 กว่าปี ก่อนจักรวรรดิฉิน ในยุคนั้น จ้านกั๋ว หรือถ้าคนไทยรู้จักก็อาจจะยุคที่ขงจื๊อหรือเล่าจื๊อมีชีวิตอยู่ในช่วงนั้น ย้อนกลับไปที่คือ 2,000 กว่าปี จีนมีคัมภีร์ประวัติศาสตร์ 2 เล่ม คือ คัมภีร์ 《尚书》 ช่วงชู่ และคัมภีร์ 《春秋》 ช่วงชิว ซึ่งเป็นบันทึกเกี่ยวกับประวัติศาสตร์ โดยอย่างชุนชิวเป็นบันทึกประวัติศาสตร์ของแคว้นหลู่ ซึ่งเป็นแคว้นของขงจื๊อหรือขงจื๊อที่คนไทยรู้จักกันและคัมภีร์สองเล่มนี้ยังได้ถูกจัดเข้ามาเป็น 2 ใน 6 คัมภีร์ที่สำคัญของสำนักปรัชญาหลู่เจีย (儒家) สังเกตว่าคัมภีร์ในยุคโบราณ 6 เล่มมี 2 เล่มที่เป็นเนื้อหาทางประวัติศาสตร์ถือเป็นหลักฐานสำคัญว่าคนจีนเรียนรู้จากประวัติศาสตร์ แล้วนอกจากนั้นยังมีสิ่งที่เรียกว่า 二十四史 หรือว่าประวัติศาสตร์ราชวงศ์ 24 ฉบับ หรือบางตำราก็จะบอกว่ามี 25 ฉบับ นี่ก็เป็นเรื่องของการให้ความสำคัญทางประวัติศาสตร์โดยที่เป็นชนบของแต่ละราชวงศ์ เมื่อว่าสิ้นราชวงศ์เก่าไปแล้ว ราชวงศ์ใหม่ที่มาสืบทอดแผ่นดินจีนจะมีการชำระและก็เขียนประวัติศาสตร์ขึ้น ยกตัวอย่างเมื่อสิ้นสุตราวงศ์หมิงไปแล้ว ก็มีราชวงศ์ชิง คือ ต่อให้เป็นชนชาติแมนจูไม่ใช่ชาวจีน ก็ยังรักษาขนบเดิมไว้และมาชำระประวัติศาสตร์ของยุคราชวงศ์หมิงต่อ

ซึ่งวิชาสำคัญในการศึกษาประวัติศาสตร์ราชวงศ์ชิง คือ มหาวิทยาลัยเรนมินประเทศจีน ซึ่งก็เป็นงานที่คนในยุคปัจจุบันกำลังดำเนินการชำระประวัติศาสตร์ราชวงศ์ชิง ซึ่งโครงการนี้ดำเนินการประมาณ 10 กว่าปีที่แล้ว โดยเริ่มตั้งแต่ปี ค.ศ.2005 และอีกหลักฐานหนึ่งที่แสดงให้เห็นว่าคนจีนให้ความสำคัญในเรื่องของการบันทึกและการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ อย่างเช่น ในยุคของราชวงศ์ชิง ซึ่งเป็นราชวงศ์สุดท้ายของจีน ก็จะมีสิ่งที่เรียกว่า 四库全书 หรือว่า แปลว่า ประมวลองค์ความรู้สี่หมวด ซึ่งก็เป็นงานราชการของจักรพรรดิเฉียนหลง 乾隆 ซึ่งให้บรรดานักวิชาการหรือราชบัณฑิตไปรวบรวมตำราที่สำคัญจากห้องสมุดทั่วประเทศ เพื่อมาชำระ ตรวจสอบดูความถูกต้อง คัดลอกในฉบับที่ถูกต้องและดูความน่าเชื่อถือต่าง ๆ และก็จัดเข้าหมวดหมู่เป็นตำราในหอสมุดหลวง ซึ่งแบ่งเป็นสี่หมวดใหญ่ ได้แก่ หมวดที่เรียกว่า 经、史、子、集 ซึ่งหมวดที่เป็น 经

หมวดแรกก็ถือเป็นคัมภีร์ โดยเฉพาะคัมภีร์โบราณของสำนักปรัชญาขงจื๊อ และลำดับที่สอง คือหมวด 史 หรือหมวดประวัติศาสตร์ คือ ตำรับตำราบันทึกประวัติศาสตร์ทั้งหลาย และหมวดที่สาม คือ 子 คือ คำสอนของสำนักปรัชญาต่าง ๆ คือ ไม่เพียงแต่ปรัชญาของสำนักขงจื๊อ 儒家 (ของขงจื๊อ) ก็จะมีคำสอนของสำนักเต๋า และสำนักอื่น ๆ ร้อยสำนัก และที่สุดท้ายถึงจะเป็นหมวด 集 หรือ วรรณคดี ซึ่งคนจีนค่อนข้างให้ความสำคัญกับวิชาประวัติศาสตร์และมีการสืบทอดสืบเนื่องอย่างเป็นระบบ

ใน Chinese History : A New Manual แบ่งตำราประวัติศาสตร์เป็นหลากหลายประเภทมาก มี Standard histories หรือ 正史 ซึ่งแปลว่าเป็นประวัติศาสตร์ที่เขียนโดยทางการ หรือ Annals คือ ประวัติศาสตร์ที่แบ่งตามปีหรือเป็น Topically arranged histories เป็นประวัติศาสตร์ที่แบ่งตามหัวเรื่องต่าง ๆ หรือมีประวัติศาสตร์ที่เกี่ยวกับพื้นที่ ภูมิศาสตร์ 地理 หรือ ฤดูกาลต่าง ๆ จะเห็นว่าการแบ่งหัวข้ออย่างละเอียดมาก

2.1 ประวัติศาสตร์นิพนธ์เรียนอะไร

ประวัติศาสตร์นิพนธ์ คือ การเรียนว่าเราจะศึกษาประวัติศาสตร์อย่างไร หรือว่าวิธีวิทยาในการศึกษาประวัติศาสตร์ การศึกษาประวัติศาสตร์อย่างไร เวลาศึกษาก็จะดูว่าตำราหรือหนังสือหรือบันทึกประวัติศาสตร์แต่ละเล่มใครเป็นผู้เขียน แล้วในเนื้อหาเขียนอะไร เขียนเมื่อไร แล้วในการวิเคราะห์ให้ลึกซึ้งขึ้นไปอีก คือ เขียนเพื่ออะไร แล้วเราจะทำการวิพากษ์วิเคราะห์วิจารณ์หนังสือหรือตำราเล่มนั้นอย่างไร ยกตัวอย่าง เช่น เอกสารประวัติศาสตร์จีนที่บันทึกเกี่ยวกับประเทศไทยในยุคโบราณ คือ การรวบรวมเอกสารประวัติศาสตร์จีนยุคราชวงศ์ หมิงที่บันทึกเกี่ยวกับสยาม

ยกตัวอย่าง เอกสารประวัติศาสตร์ที่รวบรวมในสมัยราชวงศ์หมิง มีผู้เขียนเรื่องเกี่ยวกับสยามไว้ 10 เล่ม มีใครเขียนบ้าง ก็อาจจะแบ่งเป็นสองฝั่ง ใหญ่ คือ ฝั่งที่เป็นทางการและฝั่งที่เป็นเอกชน ทางฝั่งเอกชนก็อาจจะมีทั้งคนที่มีโอกาสได้เดินเรือออกทะเลมาพร้อมกับเจิ้งเหอ เจิ้งเหอที่นำกองเรือมหาสมบัติมาออกทะเลในยุคราชวงศ์หมิง มีผู้ที่ติดตามกองเรือมาแล้วก็เขียนบันทึกกลับไป ก็ยังพอหลงเหลือตกทอดมาบ้างหรือว่าเป็นคนที่ไม่เคยออกไปไหนเลย แต่ว่าทำงานอยู่ที่ท่าเรือ และได้ยินได้ฟังมาก็จะมีคนเขียนและรวบรวมไว้ประมาณ 10 เล่ม ซึ่งเนื้อหาจะเหมือนกันและมีความต่างกันแน่นอน เพราะว่ารูปแบบทางการกับรูปแบบที่เป็นเอกชนจะไม่เหมือนกัน ทางทางการก็อาจจะมีเนื้อหาในเรื่องของราคาสินค้าหรือว่ามีจำนวนสินค้าที่มากับเรือแต่ละครั้ง ในขนาดที่เอกชนการเขียนก็อาจจะมีเนื้อหาที่มันอาจจะหวือหวา ตื่นเต้นมากกว่า ต่อมาก็มาศึกษาว่าเขียนเมื่อไร และเขียนไปเพื่ออะไร ก็จะมีวัตถุประสงค์ในการเขียนแตกต่างกันไป เราจะใช้ประโยชน์จากเอกสารนั้นยังไง ในกรณีคือเพื่อเป็นประโยชน์สำหรับการศึกษา ความสัมพันธ์ไทย-จีน หรือว่าเรื่องของการทำงานที่ประเทศจีนมองไทยหรือแม้กระทั่งการศึกษาเรื่องสภาพสังคมไทยในสมัยนั้น ซึ่งก็จะตรงกับสมัยอยุธยา ซึ่งสามารถใช้ประโยชน์ได้ เพราะว่าในแง่ของประเทศไทย เอกสารประวัติศาสตร์ของไทยค่อนข้างจะมีน้อย แล้วจะใช้เอกสารจริงยังไงก็จะเกี่ยวข้องกับทฤษฎีของประวัติศาสตร์นิพนธ์ คือ ดูว่าคนที่เขียนเป็นใคร มีความน่าเชื่อถือมากน้อยแค่ไหน นี่คือนักตัวอย่างพอให้เห็นภาพคร่าว ๆ

2.2 หัวข้อที่น่าสนใจเกี่ยวกับประวัติศาสตร์นิพนธ์

ในประเทศจีนจะมีการศึกษาที่มีขอบเขตที่กว้างมาก ๆ สามารถดูในวารสาร 《史学史研究》 หรือทฤษฎีประวัติศาสตร์นิพนธ์ เป็นหัวข้อบทความที่ส่งไปในวารสาร เช่น ประวัติศาสตร์กับความทรงจำ จะพูดในแง่ของทฤษฎีประวัติศาสตร์นิพนธ์ แล้วก็มีเรื่องที่ทันสมัยมาก คือ เรื่องความทรงจำศึกษา ตอนนี้ก็เป็นหัวข้อที่เข้าใจว่าทางวัฒนธรรมศึกษาวรรณคดีศึกษากำลังให้ความสำคัญ และในขนาดเดียวกันก็มีความเกี่ยวข้องกับเรื่องการเขียนประวัติศาสตร์ หรือว่าหัวข้อเรื่องนี้คือ Jacques Le Goff กับการทดลองเขียนชีวประวัติรูปแบบใหม่ คนจีนก็ไม่ได้สนใจแค่ประวัติศาสตร์นิพนธ์ของจีนอย่างเดียว ยังสนใจทฤษฎีประวัติศาสตร์นิพนธ์ของชาติต่าง ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งฝั่งตะวันตก เช่น Jacques Le Goff เป็นนักประวัติศาสตร์จากฝรั่งเศส

อีกหัวข้อหนึ่งเป็นหัวข้อเรื่องสืบค้น การสืบทอดและรูปแบบการบันทึก “ประวัติศาสตร์เกาหลี” คนจีนก็ให้ความสนใจกับเรื่องประวัติศาสตร์นิพนธ์ของประเทศเพื่อนบ้านเหมือนกัน หรือจะเป็นหัวข้อเรื่องการพรรณนาภาพลักษณ์ความเป็นมาองค์กรข่าวกรองสมัยราชวงศ์หมิงของนักวิชาการสมัยสาธารณรัฐจีนหมายถึงนักประวัติศาสตร์นิพนธ์เขาศึกษาว่า คนในสมัยสาธารณรัฐจีน เขาเขียนถึงเหตุการณ์ในสมัยราชวงศ์หมิงยังไง โดยที่หยิบยกเรื่องของกรบรรยายเรื่ององค์กรข่าวกรอง เป็นหน่วยงานทางทหารในสมัยราชวงศ์หมิง ซึ่งจะเห็นภาพฉายภาพที่กว้าง และเห็นถึงเรื่องการเจาะลึกความลึกซึ้งขององค์ความรู้ทางจีน จะเห็นว่ามึทั้งระดับที่กว้างและลึก ซึ่งเป็นข้อคิดสำหรับการพัฒนาองค์ความรู้ในประเทศไทยเหมือนกัน

2.3 จบประวัติศาสตร์แล้วทำอะไร

สำหรับผู้สนใจในระดับต้นแล้วไปศึกษาต่อระดับปริญญาตรี ทางหนึ่งก็คืออาจจะไปศึกษา เรียกว่าเป็นโอกาสและเป็นพื้นฐานที่สามารถไปศึกษาต่อยอดในสาขาอื่น ๆ ได้ ถ้าได้รู้ประวัติศาสตร์ก่อน จะช่วยสร้างความเข้าใจได้ดีมาก ๆ จริงๆ แล้วไม่ใช่ว่าเรียนประวัติศาสตร์แล้วไปได้แค่รัฐศาสตร์ เรียนประวัติศาสตร์แล้วไปต่อ ถ้าจะไปต่อในแนวลึกซึ้งก็จะเป็นปรัชญา หรือว่าไปในแนวที่อาจจะคิดว่าพอจะมีลักษณะของสาขาอาชีพอยู่ เช่น จิตวิทยาหรือสายบริหาร ซึ่งในแต่ละศาสตร์จะมีประวัติศาสตร์อยู่ด้วย เพราะฉะนั้นมันจะเป็นพื้นฐานในการต่อยอดในสาขาอื่น ๆ ได้

ในกรณีสำหรับคนที่อาจจะไม่ศึกษาต่อยอดในสาขาอื่น หรือว่าคนที่ศึกษาต่อยอดด้านประวัติศาสตร์โดยตรง อาชีพที่แน่นอนชัดเจนก็เป็นอาชีพนักวิชาการ อาจารย์สอนประวัติศาสตร์ หรือนักประวัติศาสตร์ ซึ่งคำว่า นักประวัติศาสตร์ ในประเทศไทยอาจจะไม่ค่อยชัดเจน อาจจะต้องใช้คำວ່านักวิจัย หรือว่าแม้กระทั่งสามารถไปเป็นนักการทูต หรือการเป็นอาชีพนักข่าว การรู้ประวัติศาสตร์ก็จะช่วยให้ทำความเข้าใจกับเหตุการณ์อะไรต่าง ๆ ได้ อาชีพนักข่าวก็สามารถทำได้

หรืออาชีพหนึ่งที่น่าสนใจก็คือเป็นนักเขียน โดยเฉพาะนักเขียนด้านสารคดีแน่นอนต้องอาศัยองค์ความรู้ด้านประวัติศาสตร์ เช่น คนที่เขียนนิยายเรื่อง บุพเพสันนิวาสจนโด่งดัง ถึงแม้ว่าจะไม่ได้จบประวัติศาสตร์โดยตรงก็คือจบสาขาโบราณคดี ซึ่งโบราณคดีจริง ๆ ก็จะมีนัยยะของเชิงประวัติศาสตร์ เพียงแต่ว่าอาจจะไปเน้นในเรื่องของการสืบค้นหลักฐานแนววัตถุ แต่ประวัติศาสตร์ก็คือเรียนรู้จากหลักฐานที่เป็นลายลักษณ์อักษร แต่องค์ความรู้จะคล้าย ๆ กัน จบประวัติศาสตร์ไปเป็นนักเขียนก็ได้ หรือที่สำคัญถ้ามองว่าประวัติศาสตร์มันก็คือวิชาที่เรียนเกี่ยวกับมนุษย์ เป็นวิชาสาขาสำคัญในมนุษยศาสตร์ ก็สามารถบอกแบบกว้าง ๆ ว่า ประวัติศาสตร์คือจบแล้ว เรียกว่าจบประวัติศาสตร์มีการบ่มเพาะในเรื่อง Cultural Intelligence

หรือ ความฉลาดทางวัฒนธรรม จริง ๆ มีคำว่า Diversity and Cultural Intelligence คือ ความฉลาดและทางวัฒนธรรมและความหลากหลาย มันทำให้โลกทัศน์เราเปิดกว้างขึ้น อีกทั้งมี Growth Mindset พร้อมทั้งจะยอมรับความคิดเห็นที่แตกต่าง เพราะว่าประวัติศาสตร์ต้องเรียนรู้เกี่ยวกับเรื่องหลักฐาน เมื่อได้หลักฐานใหม่ที่อาจจะลบล้างทฤษฎีเดิม เรียนรู้ที่จะยอมรับ หรือ Analytical Thinking ทักษะการคิดวิเคราะห์ และสิ่งที่สำคัญสำหรับศตวรรษนี้ คือการที่รู้จัก Embracing Change ตอบรับกับความเปลี่ยนแปลงได้

Photo: Central Tibetan Administration

ประวัติศาสตร์สอนอะไรเรามากกว่า เรียนประวัติศาสตร์ก็จะรู้เรื่องราว เหตุการณ์ในอดีต จะเข้าใจว่าในอดีตที่ผ่านมา นั้นมันเกิดอะไรขึ้นมาบ้าง จากการที่เรารู้เหตุการณ์เราจะมีใจ เข้าใจบริบทสังคมในแต่ละยุคสมัย ซึ่งเข้ากับตามหัวข้อเรื่อง รู้เขาในประวัติศาสตร์ สมมุติว่าเรามีความเข้าใจประวัติศาสตร์จีน ปัจจุบันเราเห็นเรื่องของ The Belt and Road Initiative (BRI, or B&R) คือข้อริเริ่มเชื่อมต่อและเส้นทาง ซึ่งมีที่มาจากเส้นทางสายไหมทางบกและทางทะเลในประวัติศาสตร์ ในเชิงปัจจุบันถ้าเกิดว่าเรารู้จักประวัติศาสตร์ก็จะทำความเข้าใจแนวคิดจากอดีตได้มากขึ้น และสิ่งที่คิดว่าสำคัญมากที่สุดเลยก็คือ ประวัติศาสตร์สอนให้เรามองสิ่งที่เป็ผลผลิตของมนุษย์อย่างปราศจากอคติ

ข้อที่สำคัญที่สุดสำหรับการที่เราได้เรียนประวัติศาสตร์ เพราะอย่างที่บอกว่าเป็นเรื่องของการเก็บหลักฐาน ต้องพร้อมจะเปิดใจว่า เมื่อหลักฐานชิ้นใหม่เกิดขึ้นและก็มีน้ำหนักเพียงพอที่จะลบล้างความคิดเก่าหรือความเชื่อเดิม ก็จะทำให้เราสามารถลบล้างอคติออกไปได้ จริง ๆ จะมีหลายอย่าง ถ้าเกิดว่าสืบย้อนไปในสมัยราชวงศ์ชิง ก็จะมีทฤษฎีที่เรียกว่า 考据 คือ สมมุติว่าบันทึกประวัติศาสตร์เล่มหนึ่งถูกคัดลอกกันสืบทอดมา เน้นนอนความผิดพลาดแรกสุดคืออาจจะจดลอกตัวอักษรผิด และในลักษณะของคนจีนไม่ว่าจะเป็นเรื่องของประวัติศาสตร์หรือคัมภีร์ หรือองค์ความรู้โบราณ คนที่ยุคถัดมาก็จะใส่ความคิดหรือคำอธิบาย เราเรียกว่า อรรถาธิบายแทรกลงไปด้วย 考据 คือ การค้นหาความจริงของประวัติศาสตร์นั้น โดยที่เสาะหาจากหลักฐานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งจริง ๆ อาจจะไม่ใช่แค่ตัวเอกสาร โดยเฉพาะในยุคปัจจุบันที่ตัวอย่างเช่น โบราณคดีที่ตัววัตถุ ที่ประเทศจีนก็ขุดค้นพบ หลักฐานใหม่ ๆ กันไม่เว้นแต่ละวัน ถือเป็นศาสตร์ที่น่าสนใจมาก ๆ เลยทีเดียว

3. หลักสูตรรัฐศาสตร์

รัฐศาสตร์ คือ ศึกษาเกี่ยวกับรัฐ สังคม การเมือง เปรียบเทียบแนวความคิดและระบบทางการเมือง เศรษฐกิจ และความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ และการบริหารรัฐ

รัฐศาสตร์ถ้าให้อธิบายอย่างให้เข้าใจง่ายที่สุด คือ การศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมของรัฐ ซึ่งรัฐ ประกอบมาจากคน คนหลาย ๆ คนมารวมกันเป็นรัฐ ดังนั้นผู้ที่สนใจอยากจะตั้งคำถามกับพฤติกรรมของรัฐ มีความสนใจในปัญหาบ้านเมือง ปัญหาสังคม ก็จะสามารถฝึกฝนตนเองได้ สามารถทำตามข้อกำหนดของมหาวิทยาลัยได้ เราก็สามารถจบการศึกษาได้เช่นเดียวกัน ซึ่งอยากจะแนะนำในส่วนของหลักสูตร การต่อยอดสู่ประเทศไทย

รัฐศาสตร์เป็นวิชาในหมวดของสังคมศาสตร์ที่ไทยจะใช้คำว่ารัฐศาสตร์ เป็นศาสตร์ที่ว่าด้วยการศึกษาเกี่ยวกับรัฐ สังคม การเมือง การเปรียบเทียบแนวความคิดแล้วก็ระบบทางการเมือง เศรษฐกิจ รวมถึงความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ และการบริหารรัฐ เป็นหนึ่งในศาสตร์ที่เป็นหนึ่งในสาขายอดนิยมในประเทศไทย แต่เนื่องจากการเรียนการสอนที่ไทยและจีนมีความแตกต่างกันค่อนข้างมาก เลยจำเป็นต้องอธิบายถึงการจัดการเรียนการสอนในไทยก่อน เพื่อที่จะได้เห็นภาพคร่าว ๆ เพื่อจะได้มองเห็นความแตกต่างได้อย่างชัดเจนมากยิ่งขึ้น

เรียนรัฐศาสตร์ที่ไทย	เรียนรัฐศาสตร์ที่จีน
○ สาขาการปกครอง หรือเรียกว่า การเมืองการปกครอง ○ สาขาการระหว่างประเทศหรือเรียกว่า ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ ○ สาขาบริหารรัฐกิจ ○ วิชาพื้นฐานที่ทุกสาขาหรือทุกแขนงต้องเรียน ได้แก่ ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับปรัชญาการเมือง รัฐศาสตร์ บริหารรัฐกิจ ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ การเมืองการปกครองของไทย พัฒนาการทางเศรษฐกิจและการเมืองในโลก	○ ให้ความสำคัญกับสาขาปรัชญาทางการเมืองของคาร์ล มากซ์ ที่เป็นทฤษฎีทางการเมืองที่พรรคคอมมิวนิสต์ ○ ยกสถานะให้กับการระหว่างประเทศหรือว่า ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศและกิจการกรรมการบริหารให้มีสถานะสูงยิ่งกว่า POLITICAL SCIENCE ○ ผู้ที่จบด้าน POLITICAL SCIENCE จะได้รับปริญญานิติศาสตร์และปริญญาการบริหาร ○ Political Scienceในของประเทศไทย ไม่ใช่Political Science แต่คือการต่างประเทศและการบริหารรัฐมากกว่า

ตามที่กระทรวงการศึกษาของจีนได้กำหนดรายนามสาขาระดับหนึ่งหรือที่เรียกว่า **First-level Discipline** ทั้งหมด 13 สาขา ชื่อของปริญญาที่จะได้ด้วยเมื่อสำเร็จการศึกษา ซึ่งสาขาที่เกี่ยวข้องกับรัฐศาสตร์ที่ได้กล่าวไปทั้งหมดเกี่ยวกับประเทศไทย ตามที่สถาบันการศึกษาของไทยได้จัดจะครอบคลุมอันไหนบ้างในจีน ก็ได้ยก 3 วิชาหลัก ที่เป็นรัฐศาสตร์ First-level Discipline เหมือนกัน คือ

- 政治学 Political Science
- 管理学 Administration and Management
- 马克思主义理论学 Marxist Theory

3.1 สาขาการเมืองการปกครอง (Political Science)

สาขาการเมืองการปกครอง เป็นหนึ่งในสาขา First-level Discipline เป็นศาสตร์ที่สืบทอดมาจากตะวันตกมาสู่จีน เป็นการศึกษากิจกรรมและพฤติกรรมของรัฐ รูปแบบ ระบบความสัมพันธ์ของรัฐด้วย รวมถึงศึกษารูปแบบและกฎเกณฑ์ การพัฒนาการเปลี่ยนแปลงของรัฐตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน ในฐานะที่เขาเป็นกลุ่มอำนาจทางสังคม ที่ในสาขานี้ยังแบ่งออกไปได้อีกเป็นสาขาระดับสองหรือเรียกว่า Second-level Discipline

อีก 6 สาขา ซึ่งในนี้ก็จะมียุทธศาสตร์อยู่ด้วย มีการเมืองระหว่างประเทศ การทูต การระหว่างประเทศและความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ การเมืองเศรษฐศาสตร์ ปรัชญา และกึ่งองค์การระหว่างประเทศและธรรมาภิบาลโลก เราจะสังเกตได้เห็นว่าสาขาย่อยของจีน 6 สาขานี้ส่วนใหญ่จะเป็นสาขาที่เกี่ยวข้องกับการระหว่างประเทศในความเข้าใจของคนไทยหรือว่าในรัฐศาสตร์แบบไทย ๆ ดังนั้นจะเห็นได้ว่า POLITICAL SCIENCE ที่แท้จริงในจีนแล้วไม่ได้ถูกนำมากำหนดเป็นชื่อคณะหรือแม้กระทั่งชื่อปริญญาเหมือนอย่างประเทศไทย เป็นเพียงหนึ่งสาขาในวิทยาลัยใด ๆ ก็ตาม ซึ่งจะกระจายกันไป

ตัวอย่างเช่น ในมหาวิทยาลัยปักกิ่ง จะไปอยู่ใน School of Government (SG) หรือว่าจะเรียกว่า วิทยาลัยการจัดการรัฐบาลหรือวิทยาลัยการปกครอง ส่วนมหาวิทยาลัยชิงหว่า ก็จะถูกจัดเข้าไปอยู่ในวิทยาลัยสังคมศาสตร์ในนั้นก็จะมี Department ของรัฐศาสตร์และความสัมพันธ์ระหว่างประเทศอยู่ในนั้นด้วยกันทั้งหมด ส่วนมหาวิทยาลัยเหอหนิงก็ถูกจัดอยู่ในวิทยาลัยความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ เช่นเดียวกันกับมหาวิทยาลัยฟู่ตัน จัดอยู่ในวิทยาลัยความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ และกิจกรรมสาธารณะเหมือนกัน

จีนยกสถานะให้กับการระหว่างประเทศหรือว่าความสัมพันธ์ระหว่างประเทศและกิจการการบริหารให้มีสถานะสูงยิ่งกว่า POLITICAL SCIENCE หรือว่าในความเข้าใจของคนไทยที่จะมีการจัดตั้งเป็นวิทยาลัยที่เป็นเอกเทศ ดังที่ได้กล่าวมาแล้ว มีมหาวิทยาลัยฟู่ตัน มหาวิทยาลัยเหอหนิงต้าและมหาวิทยาลัยปักกิ่ง ซึ่งผู้ที่จบด้าน POLITICAL SCIENCE จะได้รับปริญญานิติศาสตร์ เช่นเดียวกัน ในส่วนของมหาวิทยาลัยที่ได้รับการจัดอันดับให้อยู่ในระดับ A+ หรือดีมาก ได้แก่ มหาวิทยาลัยปักกิ่ง และมหาวิทยาลัยฟู่ตัน

3.2 สาขาการจัดการและการบริหาร (Administration and Management)

สาขาการจัดการและการบริหารเป็น First-level Discipline เหมือนกัน เป็นสาขาที่ใหญ่มาก เรียกว่าครอบคลุมทุกอย่าง ซึ่งถ้าอยู่ในประเทศไทยจะกระจายไปอยู่ตามคณะต่าง ๆ ตั้งแต่คณะบริหาร ศิลปศาสตร์ นิเทศศาสตร์ วิทยาศาสตร์ วิศวกรรมศาสตร์ รวมถึงรัฐศาสตร์ด้วย

ส่วนสาขาย่อยของจีนมีทั้งหมด 14 สาขา อย่างเช่น บริหารรัฐกิจ บริหารศาสตร์ แรงงานสวัสดิการสังคม การบริหารทรัพยากรดิน การบริหารเมือง การบริหารศุลกากร การจัดการการจราจร การจัดการทางทะเล การประชาสัมพันธ์ การบริการ และการจัดการด้านสุขภาพ การจัดการขนส่งและตำรวจทางทะเล การจัดการผลิตภัณฑ์ทางการแพทย์ การประกันสุขภาพและการจัดการบำนาญบำนาญ ก็จะเห็นว่าสาขานี้ครอบคลุม มีเนื้อหากว้าง กว้างมาก ๆ โดยรวมหลาย ๆ ศาสตร์เข้ามาอยู่ด้วยกัน หรือจะเรียกว่าที่จีนรวมทุกอย่างที่เกี่ยวข้องหรือว่าต้องการใช้ทักษะทางด้านการบริหาร การจัดการเข้ามาอยู่ด้วยกัน ซึ่งบริหารรัฐกิจก็เป็นหนึ่งในสาขาย่อยในนั้นด้วย ซึ่งแต่ละมหาวิทยาลัยก็จะจัดการเรียนการสอนไม่เหมือนกัน

อย่างมหาวิทยาลัยปักกิ่งก็จะจัดอยู่ในมหาวิทยาลัยรัฐบาลหรือว่าวิทยาลัย School of Government (SG) ส่วนมหาวิทยาลัยชิงหฺวาจะมีคณะโดยเฉพาะ คือ วิทยาลัยนโยบายสาธารณะและการจัดการ ส่วนมหาวิทยาลัยเหอหนิง จะมีวิทยาลัยการบริหารรัฐกิจและนโยบาย ส่วนของมหาวิทยาลัยฟู้ตันคือ วิทยาลัยความสัมพันธ์ระหว่างประเทศและกิจการสาธารณะ จากตรงนี้เราจะเห็นได้ชัดว่าที่จีนไม่ได้มองการบริหารรัฐหรือว่าบริหารรัฐกิจเป็นแค่สาขาหนึ่งของ POLITICAL SCIENCE ที่เหมือนกับประเทศไทย แต่มองว่ามันเป็นสาขาหนึ่งของการจัดการและการบริหารมากกว่า

จากรายงานสถิติจำนวนนักศึกษาในปี 2019 เราจะเห็นจำนวนผู้เข้าศึกษา ผู้สมัครเข้าศึกษาในสาขา Law หรือว่าในสาขานิติศาสตร์ มีผู้สมัครเข้าศึกษาถูกจัดอันดับอยู่ในระดับที่ 6 ส่วนผู้ที่สมัครเข้าศึกษาในสาขาของ Management หรือว่า Administration สูงเป็นอันดับที่ 2 ในจำนวนของผู้ที่สมัครเข้าศึกษาในระดับ ป.โท และ ป.เอก ในสาขาบริหาร ก็คือรองลงมาจากแค่สาขาของวิศวกรรมเท่านั้นเอง

3.3 สาขาปรัชญาทางการเมืองของคาร์ล มากซ์ (Marxist Theory)

สาขาปรัชญาทางการเมืองของคาร์ล มากซ์ เป็นทฤษฎีทางการเมืองที่พรรคคอมมิวนิสต์ ซึ่งมีการยึดถือมาตั้งนาน ประธานาธิบดี สี จิ้นผิงได้กล่าวในพิธีรำลึกวาระครบรอบสองร้อยปีชาตกาลของคาร์ล มาร์กซ์ ว่า การที่พรรคคอมมิวนิสต์ยึดมั่นในปรัชญาทางการเมืองของคาร์ล มาร์กซ์ นั้นเป็นสิ่งที่ถูกต้องทุกประการ ในการศึกษาปรัชญาทางการเมืองของคาร์ล มาร์กซ์ เป็นพื้นฐานการศึกษาในระดับอุดมศึกษา

ยกตัวอย่างเช่น มหาวิทยาลัยปักกิ่ง ซึ่งเป็นมหาวิทยาลัยที่เก่าแก่ที่สุดที่มีการบรรยายวิชานี้ โดยเริ่มบรรยายมาตั้งแต่ปี ค.ศ.1920 เริ่มก่อนที่จะมีการตั้งพรรคคอมมิวนิสต์ขึ้นมาเป็นทางการ กำหนดให้เป็นวิชาบรรยายพื้นฐานของมหาวิทยาลัยตั้งแต่ปี ค.ศ.1959 แต่ว่าวิชานี้ไม่บังคับสำหรับนักศึกษาต่างชาติ จากรายวิชาก็ได้พัฒนามาเป็นภาควิชา จนในที่สุดท้ายได้ยกสถานะมาเป็นวิทยาลัยหรือว่าเป็นหน่วยงานที่จัดการเรียนการสอนและการวิจัย และถูกกำหนดให้เป็นหนึ่งใน First-level Discipline หรือว่าสาขาระดับที่หนึ่งในสิบสามสาขา จะเห็นได้ว่าในขณะที่ประเทศไทยจัดวิชาทางด้านทฤษฎีการเมืองอยู่ภายใต้สาขาของการเมืองการปกครองหรือว่าการปกครอง แต่ว่าที่จีนแค่ปรัชญาของมาร์กซ์อย่างเดียวก็เพียงพอแล้ว ที่จะมีสถานะเป็นหนึ่งใน

First-level Discipline แล้วก็ถูกก่อตั้งเป็นวิทยาลัยที่ทำการสอนและการวิจัยในเรื่องนี้ด้วย ไม่ใช่เพียงแค่ที่มหาวิทยาลัยปักกิ่งเท่านั้น มหาวิทยาลัยชั้นนำในประเทศส่วนใหญ่จะมีวิทยาลัย ทฤษฎี หรือว่าปริญญาทางการเมืองของ คาร์ล มาร์กซ์ ด้วยทั้งหมด ไม่ว่าจะเป็น มหาวิทยาลัยชิงหวา มหาวิทยาลัยฟู้ตัน มหาวิทยาลัยเหรินต้า จะเห็นได้ว่าความสำคัญของปริญญาทางการเมืองของ คาร์ล มาร์กซ์ที่มีต่อประเทศจีน ซึ่งผู้ที่สำเร็จการศึกษาในสาขานี้จะได้รับปริญญานิติศาสตร์ เมื่อจบการศึกษา และจากการจัดระดับในเฉพาะสาขานี้เท่านั้น มหาวิทยาลัยที่ได้รับการจัดลำดับให้อยู่ในระดับ A+ ได้แก่ มหาวิทยาลัยเหรินต้า มหาวิทยาลัยชิงหวา (ยกตัวอย่างแค่สองมหาวิทยาลัย)

3.4 หลักสูตรที่ชาวต่างชาตินิยม

SIS หรือว่าวิทยาลัยความสัมพันธ์ระหว่างประเทศของมหาวิทยาลัยปักกิ่ง ซึ่งวิทยาลัยนี้เป็นวิทยาลัยที่เก่าแก่ที่สุดในสายหรือในศาสตร์ของความสัมพันธ์ระหว่างประเทศที่จัดตั้งขึ้นในหมู่มหาวิทยาลัยทั้งหลายในประเทศจีน เป็นในการฝึกฝนผู้เชี่ยวชาญ นักวิจัยที่ทำงานด้านนี้โดยเฉพาะ ได้รับการ Class Fight ให้อยู่ในระดับ A+ โดย SIS ก่อตั้งมาตั้งแต่ในปี ค.ศ. 1960 โดยเริ่มจากการเป็นภาควิชารัฐศาสตร์ เป็น Political Science มาก่อน แล้วค่อยปรับตัวเองให้เป็นภาควิชาการเมืองระหว่างประเทศ ก่อนที่จะไปรวมกับสถาบันวิจัย แล้วค่อยก่อตั้งขึ้นมาเป็นวิทยาลัยความสัมพันธ์ระหว่างประเทศในปัจจุบัน ประกอบไปด้วย 5 สาขา คือ สาขาการเมืองระหว่างประเทศ การทูต เศรษฐศาสตร์การเมืองระหว่างประเทศ สาขาการเมืองเปรียบเทียบ และสาขางค์การระหว่างประเทศและนโยบายสาธารณะ ซึ่งยังมีหน่วยงานสถาบันวิจัยอยู่ใน SIS ด้วย

ปัจจุบันเปิดหลักสูตรระดับปริญญาตรีทั้งหมด 4 หลักสูตร ได้แก่ การเมืองระหว่างประเทศ การทูต เศรษฐศาสตร์การเมืองระหว่างประเทศและองค์การระหว่างประเทศและนโยบายสาธารณะ

ในระดับของปริญญาโทมีทั้งหมด 15 หลักสูตรและก็มีมีการแลกเปลี่ยนกันกับมหาวิทยาลัยคู่สัญญาซึ่งเป็นมหาวิทยาลัยชั้นนำในระดับโลกหลายแห่ง ซึ่งตรงนี้ก็จะมีหลักสูตรที่เป็นภาษาอังกฤษ ตัวอย่างเช่น หลักสูตร MIPP หรือว่า MIR เป็นหลักสูตรนโยบายปริญญาโทนโยบายสาธารณะและกับปริญญาโทสาขาความสัมพันธ์ระหว่างประเทศที่สอนเป็นภาษาอังกฤษ ในระดับปริญญาเอกมีทั้งหมด 6 หลักสูตร เช่น สาขาการทูต เป็นต้น

ในส่วนของวิทยาลัยความสัมพันธ์ระหว่างประเทศและกิจการสาธารณะของมหาวิทยาลัยฟู้ตัน การเมืองระหว่างประเทศและการบริหารรัฐกิจมากกว่า ซึ่งจัดอยู่ภายใต้หลังคาอันเดียวกัน คือ School of International Relations and Public Affairs , Fudan จะสังเกตเห็นได้ว่ามีทั้งหมด 4 สาขาใหญ่ ๆ ได้แก่ สาขาการเมืองระหว่างประเทศ สาขารัฐศาสตร์ สาขาบริหารรัฐกิจ และกับสาขาการทูต ในระดับปริญญาตรีมีแค่ 3 หลักสูตร แต่ว่าปริญญาโทและเอกจะมีมากถึง 6-7 หลักสูตรด้วยกัน แต่ที่โดดเด่นสำหรับวิทยาลัยนี้ของมหาวิทยาลัย Fudan คือ มีหลักสูตรภาษาอังกฤษ International Program เยอะ ใครที่สนใจจะศึกษาต่อในระดับปริญญาโทหรือเอกที่อาจจะเรียกว่าไม่มีพื้นทางด้านภาษาจีนก็ไม่ต้องกังวล

หลักสูตรจีนก็จะมีเป็นหลักสูตรที่เป็นพื้นฐานสำหรับในทุกสาขาย่อย เป็นบทนำสู่การเมืองระหว่างประเทศ บทนำสู่การเมืองจีน ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับความมั่นคงของชาติ หลักเศรษฐศาสตร์ หลักรัฐศาสตร์ ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศของจีนและกับองค์การระหว่างประเทศและกฎหมายระหว่างประเทศ ซึ่งวิชาเรียนบังคับในสาขาจะเห็นว่ามันก็จะใกล้เคียงกับของไทย แล้วเขาเองก็ยังมีวิชาเลือกให้แต่ละเอกสามารถที่จะไปเลือกเรียนได้อีกเป็นร้อยสาขา ยกตัวอย่างเช่น ประวัติความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ การทูต ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับสังคมนิยมโลก ระบบการเมืองดั้งเดิมของจีน การเมืองเปรียบเทียบ เศรษฐกิจการเมืองระหว่างประเทศ แต่วิชาที่เป็นจุดเด่นในการศึกษา Political Science ของจีนซึ่งจะแตกต่างไปจากไทย

นอกจากที่เขาศึกษาปรัชญาทางการเมืองของคาร์ล มากซ์ ก็ยังมีวิชาในเรื่องของ ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับ TAIWAN ความสัมพันธ์ข้ามช่องแคบ คือ จีนกับไต้หวัน หรือว่าหนึ่งประเทศสองระบบ จะเน้นวิชาที่ศึกษาแง่มุมต่าง ๆ ของประเทศ สหรัฐอเมริกาและกับประเทศญี่ปุ่น แล้วก็ความสัมพันธ์ของสองประเทศในที่เชื่อมโยงเกี่ยวกับจีนด้วย ซึ่งจะโดดเด่นมากกว่า การศึกษาไม่ว่าจะเป็นการเมืองการปกครองของภูมิภาคใด ๆ ก็ตาม คืออเมริกาและญี่ปุ่นมันจะเป็นตัวชูโรงของเขาในสาขา Political Science

3.5 สรุป

POLITICAL SCIENCE ในความเข้าใจของคนจีนจะกว้างกว่าของคนไทย เพราะว่าจีนนอกจากจะรวมเอาปรัชญาทางการเมืองของคาร์ล มากซ์ เข้ามาแล้วด้วย POLITICAL SCIENCE ของจีนถึงแม้จะกว้างกว่าก็จริง แต่ไม่ได้ถูกยกระดับหรือไม่ได้เป็นตัวชูโรง ไม่ได้ถูกให้ความสำคัญมากเท่ากับในเรื่องของการระหว่างประเทศและการบริหาร ซึ่งในการจัดการเรียนการสอนที่เกิดขึ้นจริง ๆ แล้วจะเป็นแค่สาขาหรือภาคเดียวในวิทยาลัยใด ๆ ก็ตาม ซึ่งก็แตกต่างกันไปตามแล้วแต่มหาวิทยาลัย แต่ที่จีนเราจะเห็นจากที่วิทยาลัยใด ๆ ก็ตามจะไม่มีชื่อวิทยาลัย POLITICAL SCIENCE อันนี้อยู่ด้วย ตัวชูโรงของเขาที่แท้จริงก็จะเป็นความสัมพันธ์ระหว่างประเทศและการบริหารมากกว่า ไม่เหมือนกับที่ไทย ที่เป็นทั้งชื่อสาขา เป็นทั้งชื่อคณะ และยังเป็นชื่อปริญญาด้วย

ข้อที่สอง ในส่วนของ POLITICAL SCIENCE ในจีน จะเห็นได้ว่าจะได้รับปริญญา คือ ปริญญานิติศาสตร์และปริญญา การบริหาร ไม่เหมือนกับไทยที่จะตั้งชื่อว่าหลักสูตรปริญญารัฐศาสตร์หรือว่ารัฐประศาสนศาสตร์ใด ๆ ก็ตาม ทั้งนี้ที่ประเทศไทยคืออยากจะทำเพราะอะไร ประเทศไทยกระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศหลักเกณฑ์การกำหนดชื่อปริญญาเอาไว้ ว่าปริญญา มีสามประเภท ได้แก่ ปริญญาประเภทวิชาการ ซึ่งในประเภทวิชาการเขาก็จะแบ่งเป็นสามอันใหญ่ ๆ คือ ปริญญาศิลปศาสตร์ ปริญญาวิทยาศาสตร์ และปริญญาตามชื่อศาสตร์ ซึ่งรัฐศาสตร์ เศรษฐศาสตร์จะระบุในสาขานี้คือ เป็นหนึ่งในสาขาย่อยของประเภท วิชาการ และยังมีประเภทวิชาชีพ ซึ่งจะเป็นปริญญาที่เขาไว้เรียก สาขาที่ต้องมีใบอนุญาตประกอบวิชาชีพตามกฎหมายของ องค์การวิชาชีพ

สุดท้าย คือประเภทที่เรียกว่ากึ่งวิชาชีพและปฏิบัติการ เช่น สายการจัดการ ซึ่งบริหารรัฐกิจก็จะถูกจัดอยู่ในหมวดหมู่นี้ ด้วย ซึ่งประกาศนี้ เข้าใจว่าเป็นแนวทางในการกำหนดชื่อปริญญา พอเอาเข้าจริง ๆ แล้ว เราจะเห็นว่าการกำหนดชื่ออาจจะ ขึ้นอยู่กับหลักสูตร ขึ้นอยู่กับมหาวิทยาลัยด้วย โดยหลักสูตรรัฐศาสตร์ของธรรมศาสตร์ ไปลองตรวจสอบมาแล้ว ก็จะเรียกว่า รัฐศาสตร์บัณฑิตและก็ได้ปริญญาเป็น POLITICAL SCIENCE จริง ๆ แต่ในส่วนของจุฬาก่อนจะมาบรรยาย เราได้มีการ แลกเปลี่ยนข้อมูลกัน และทราบมาว่าจุฬาเขาจะเรียกว่า รัฐศาสตร์มหาบัณฑิตก็จริง แต่จะได้เป็น Bachelor of Law หรือ Master of law ตั้งแต่ปีค.ศ. 2015 ได้ถูกเปลี่ยนให้เป็น Bachelor of Arts ด้านหลังก็จะวงเล็บเป็น POLITICAL SCIENCE หรือ Government หรืออะไรก็ตาม ก็เลยเข้าใจว่าการตั้งชื่อ หรือ การระบุชื่อปริญญาที่น่าจะเป็นแนวทางให้ศึกษาโดย กระทรวงเท่านั้น ในส่วนของการจะตั้งชื่อขึ้นมาจริง ๆ มันก็ขึ้นอยู่กับหลักสูตรและผู้กำหนดหลักสูตรด้วย

อย่างที่ได้อธิบายไปแล้วความแตกต่างอย่างหนึ่งคือ POLITICAL SCIENCE จีนไม่ได้ถูกจัดอยู่ภายใต้คณะ POLITICAL SCIENCE แต่ว่าจะถูกจัดการเรียนการสอนแยกออกไป อาจจะอยู่ในคณะความสัมพันธ์ หรือว่าวิทยาลัยความสัมพันธ์ระหว่าง ประเทศ หรือ วิทยาลัยการจัดการ หรือการบริหารสาธารณะ

3.6 การต่อยอดของผู้จบการศึกษา

คุณลักษณะของผู้จบการศึกษานี้ คือ จะมีความรู้ทางสังคมศาสตร์แบบหลักหลาย เราจะสังเกตเห็นว่าวิชาพื้นฐานของเขาไม่ใช่เรียนเฉพาะทางรัฐศาสตร์เท่านั้น เขายังมีความรู้ทางด้านเศรษฐศาสตร์ด้วย กฎหมายอยู่ในนั้นด้วย รวมถึงการวิจัยวิเคราะห์สถิติด้วย ดังนั้น คุณสมบัติของผู้ที่จบมา เขาก็จะสามารถที่จะเชื่อมโยงและก็เปรียบเทียบทฤษฎีต่าง ๆ ที่อยู่ในสาขาของเขาได้ ให้มันเข้ากับปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นกับสังคมหรือว่ากับการเมืองในประเทศนั้น ๆ ได้ รวมถึงมีความเท่าทัน เข้าใจปรากฏการณ์ทางการเมืองและสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปเกือบจะตลอดเวลา สามารถที่จะจับประเด็นเหล่านั้นมาวิเคราะห์แบบมีทฤษฎีรองรับและสามารถวิพากษ์วิจารณ์ได้อย่างมีเหตุผลบนหลักวิชาการ และควรที่จะมีความกล้าในการพูดถึงปัญหาของสังคมหรือว่าสิ่งที่ผิดปกติ หรือว่ารวมถึงชี้แนะหรือว่ามีข้อเสนอแนะที่น่าจะเป็นประโยชน์ต่อสังคมได้ด้วย รวมถึงสามารถที่จะทำงานที่อยู่ในสาขานี้ได้อย่างในฐานะที่เป็นพลเมืองด้วย และในฐานะที่เป็นผู้ประกอบการวิชาชีพทางด้านรัฐศาสตร์ด้วย รวมถึงจะต้องมีทักษะทางด้านภาษาต่างประเทศด้วย เพราะว่าบางวิชา บางหลักสูตร รวมถึงวิชาภาษา วิชาการเขียนเข้าไปด้วยในนั้น แม้กระทั่งบางวิชาได้เป็นหลักสูตรที่มาเปิดเป็นภาษาอังกฤษก็มีด้วย ผู้ที่สำเร็จการศึกษาจะสามารถประกอบอาชีพได้เยอะเลย ทั้งหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน องค์กรอิสระหรือแม้กระทั่งองค์กรระหว่างประเทศ ก็จะเป็นนักวิจัย นักวิชาการ เจ้าหน้าที่งานในหน่วยงานของรัฐก็ได้ เป็นบุคคลที่อยู่ในองค์การบริหารในระดับต่าง ๆ สามารถเป็นนักวิเคราะห์ นักวางแผน ก็ได้ เจ้าหน้าที่การทูต นักการทูต เจ้าหน้าที่วิเทศสัมพันธ์ หรือเป็นนักวิชาการในสายยุติธรรม นักพัฒนาสังคม ตำรวจก็ยังได้เลย เจ้าหน้าที่ศาลปกครอง พนักงานปกครอง พนักงานคดีปกครอง นักวิชาการในสายของแรงงาน ในสายของกระทรวงศึกษาเอง หรือแม้กระทั่งนักบริหารทรัพยากรมนุษย์ เป็นศาสตร์ที่สามารถทำได้เยอะมาก สามารถเข้าไปอยู่ในสายงานของการสื่อสารมวลชนได้ด้วย เช่นเดียวกัน สามารถไปอยู่ในองค์กรอิสระได้ องค์กรระหว่างประเทศด้วย ไม่ว่าจะเป็นองค์การสหประชาชาติ ในส่วนของผู้ที่มาศึกษาสาขานี้ในประเทศจีน เท่าที่ได้เคยพบเจอ ส่วนใหญ่จะเป็นผู้ที่ได้รับทุนการศึกษาจากไม่ว่าจะเป็นรัฐบาลไทยหรือรัฐบาลจีนก็ได้ ซึ่งส่วนใหญ่ผู้ที่ได้รับทุนการศึกษาจากรัฐบาลไทยกลับมา เขาจะกลับเข้าไปอยู่ในหน่วยงานของภาครัฐ และที่พบเจอเยอะที่สุดคือเข้าไปอยู่ในกระทรวงการต่างประเทศ ถ้าไม่ได้โดยตรงนั้น ถ้าเกิดไปเรียนเองโดยไม่ได้รับทุนจากที่อื่นหรือไม่ได้รับทุนจากรัฐบาลไทยก็จะสามารถเข้าไปเป็นแรงงานให้ในเกือบจะทุกหน่วยงาน ทั้งภาครัฐและภาคเอกชนได้เลย

4. กศทางการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างประเทศในปัจจุบัน

1. ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างประเทศที่พัฒนาแล้ว เช่น

สหรัฐฯ	ยุโรป	ญี่ปุ่น
○ ศึกษาเปรียบเทียบ ○ หลังยุคสงครามเย็น ○ ความสัมพันธ์จีน-สหรัฐฯ	○ สหภาพยุโรป ○ เจาะจงประเทศ	○ ศึกษาเปรียบเทียบ ○ ความสัมพันธ์จีน-ญี่ปุ่น

2. ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศมหาอำนาจและความสัมพันธ์ระหว่างจีนกับประเทศเพื่อนบ้าน

3. ทฤษฎีความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ

4. ภูมิภาคศึกษาและศึกษาเจาะจงประเทศ เช่น

ตะวันออกกลาง	ทวีปแอฟริกา
○ เจาะจงประเทศ (เช่น ประเทศคาซัคสถาน) ○ หนึ่งแถบหนึ่งเส้นทาง (一带一路)	○ ความสัมพันธ์จีน-แอฟริกา ○ เจาะจงประเทศ

4.1 วิชาโดดเด่นและหลากหลาย ได้แก่

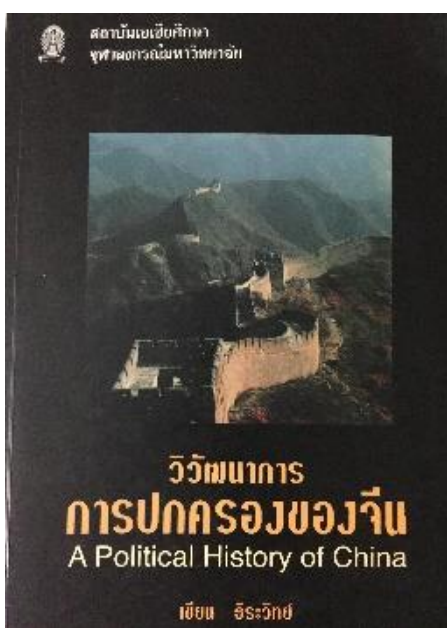
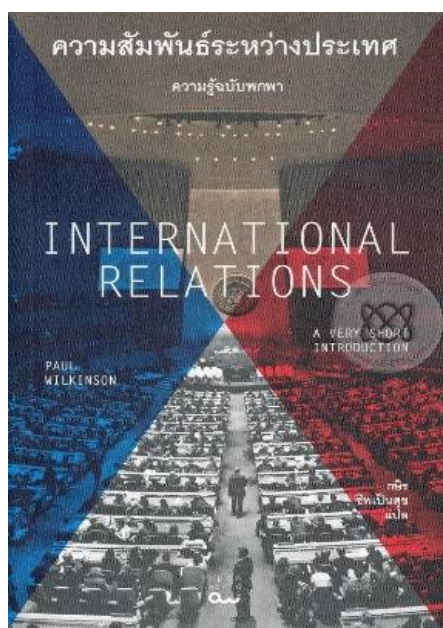
1. วิชาปรัชญาการเมือง
2. วิชาทฤษฎีความคิดทางการเมือง
3. วิชาเลือกที่หลากหลายและทันสมัย

4.2 จุดเด่นในการศึกษาที่ประเทศจีน มีทั้งหมดประมาณ 3 ประการ ได้แก่

1. วิชาเลือกที่หลากหลายและทันสมัย
2. การเข้าถึงทรัพยากร
3. สามารถออกไปทำวิจัยได้อย่างเต็มที่ โดยมีสถาบันวิจัยและทุนที่สนับสนุนวิจัย

5. แนะนำหนังสือและนักวิชาการจีน

5.1 หนังสือสำหรับเตรียมความพร้อมก่อนลุยจีน

1. ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ ผู้เขียน Paul Wilkinson ผู้แปล กษิร ชิพเป็นสุข

การรู้จักจีน เข้าใจจีน และรู้เท่าทันจีน เป็นสิ่งที่จำเป็น การเตรียมความพร้อมก่อนที่จะไปเรียนจึงเป็นสิ่งที่สำคัญมาก จึงอยากแนะนำหนังสือเรื่องความสัมพันธ์ระหว่าง หนังสือเล่มนี้ทำให้เห็นภาพรวมของความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ อธิบายถึงหลักการและความรู้เบื้องต้นที่สำคัญต่อการศึกษารื่องความสัมพันธ์ระหว่างประเทศและทางการทูต ไม่ว่าจะเป็นตัวแสดงหลักเวทีความสัมพันธ์ระหว่างประเทศที่เป็นรัฐและไม่ใช่อรัฐ นอกจากนี้ยังช่วยฉายภาพของความท้าทายในการเมืองนอกประเทศ เช่น ความร่วมมือภัยคุกคาม เป็นต้น

2. วิวัฒนาการการปกครองของจีน ผู้เขียน เขียน ธีระวิทย์

ผู้เขียน เขียน ธีระวิทย์ ผู้บุกเบิกการศึกษการเมืองการปกครองจีนในไทย หนังสือเล่มนี้จะเล่าเรื่องราวการเมืองของจีน ตั้งแต่อดีต โดยเริ่มตั้งแต่ประเทศจีนในยุคดึกดำบรรพ์ ยุคทองแห่งปรัชญาการเมืองของจีน ความร่วมมือและการเสื่อมสลายของระบอบสนทนาสิทธิราชในจีน ความเสื่อมโทรมของระบบจักรพรรดิ การสถาปนาระบอบสาธารณรัฐ วิวัฒนาการของพรรคขบวนการคอมมิวนิสต์ และสงครามโลกและศาสนาของจีนคอมมิวนิสต์

3. ครองแผ่นดินจีน: พรรค ผู้นำ อำนาจรัฐ ผู้เขียน วรศักดิ์ มหัทธโนบล

ฝ่าโครงสร้างการเมืองการปกครองที่น่าจีนสู่มหาอำนาจโลก แต่งโดย วรศักดิ์ มหัทธโนบล เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านจีนศึกษา อุทิศตนให้กับแวดวงจีนศึกษามากกว่า 30 ปี และได้ทำการศึกษาค้นคว้าจนเรียบเรียงออกมาเป็นหนังสือเล่มนี้ โดยใช้เวลาถึง 10 ปีในการศึกษาและรวบรวมข้อมูล ทำให้เห็นภาพรวมและโครงสร้างทั้งหมดของการเมือง หนังสือเล่มนี้ยังได้รับการสนับสนุนจากกระทรวงการต่างประเทศ

5.2 หนังสือแนะนำในสาขาวิชาความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ

1. E. H. Carr (1945). The Twenty Years' Crisis: 1919–1939: An Introduction to the Study of International Relations.
2. Hans J. Morgenthau (1948). Politics Among Nations: The Struggle for Power and Peace.
3. Kenneth Waltz (1959). Man, the State, and War.
4. Kenneth Waltz (1979). Theory of International Politics.
5. Joseph S. Nye (1990). Soft Power.
6. Henry Kissinger (1994). Diplomacy.
7. Henry Kissinger (2011). On China.
8. Samuel P. Huntington (1996). The Clash of Civilizations and the Remaking of World Order.
9. Samuel P. Huntington (1968). Political Order in Changing Societies.
10. Joseph S. Nye (1993). Understanding Global Conflict and Cooperation: An Introduction to Theory and History.

5.3 นักวิชาการจีนที่มีชื่อเสียงในสาขาวิชาความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ

	Tang Shiping (唐世平) Fudan University เชี่ยวชาญ : ทฤษฎีการเมือง ปรัชญาการเมือง การเมืองระหว่างประเทศ การเมืองเปรียบเทียบ ผลงาน : - 《塑造中国的理想安全环境》，中国社会科学出版社，2003 年版。 - Social Evolution of International Politics (牛津大学出版社，2013 年) - On Social Evolution: Phenomenon and Paradigm (Routledge/ Taylor&Francis, 2020). - A General Theory of Institutional Change (London: Routledge, 2011). - A Theory of Security Strategy for Our Time: Defensive Realism New York: Palgrave-Macmillan, 2010.
	Yan Xuetong (阎学通) Tsinghua University เชี่ยวชาญ : ทฤษฎี IR นโยบายต่างประเทศ ประเทศมหาอำนาจ ผลงาน : - 《世界权力的转移：政治领导与战略竞争》（2015） - 《历史的惯性：未来十年的中国与世界》（2013） - 《国际政治与中国》（2005） - 《美国霸权与中国安全》（2000） - 《中国国家利益分析》（1996）

	Wang Jisi (王缉思) Peking University เชี่ยวชาญ : นโยบายต่างประเทศจีน-สหรัฐฯ ความมั่นคงในเอเชียแปซิฟิก ผลงาน : - 《高处不胜寒：冷战后美国的全球战略与世界地位》 - 《文明与国际政治》 - 《中国学者看世界》（丛书总主编） - 《多元化与同一性并存：三十年世界政治变迁（1979-2009）》 - 《三十年世界政治变迁（1979-2009）》 - 《中美战略互疑：解析与应对》（与李侃如合著） - 《中国国际战略评论》（主编） - 《释疑：走出中美困局》
	Wang Zhengyi (王正毅) Peking University เชี่ยวชาญ : ทฤษฎี IPE ความร่วมมือในเอเชียตะวันออก ระบบโลกกับการผงาดขึ้นของจีน ผลงาน : - 《现代政治地理学》（南开大学出版社 1993 年） - 《边缘地带发展论：世界体系与东南亚的发展》（上海人民出版社 1997 年） - 《世界体系论与中国》（商务印书馆 2000 年） - 《国际政治经济学：理论范式与现实经验研究》（与张岩贵教授合著）（商务印书馆 2003 年；2004 年） - 《世界体系与国家兴衰》（北京大学出版社 2006 年） - 《亚洲区域合作的政治经济分析：制度建设、安全合作与经济增长》（与[美]Miles Kahler、[日]高木诚一郎共同主编）（上海人民出版社 2007 年） - 《国际政治经济学通论》（北京大学出版社 2010 年） - 《边缘地带发展论：世界体系与东南亚的发展》（第二版）（上海人民出版社 2018 年）
	Ni Shixiong (倪世雄) Fudan University เชี่ยวชาญ : ความสัมพันธ์จีน-สหรัฐฯ นโยบายต่างประเทศสหรัฐฯ ทฤษฎี IR ผลงาน : - 《我国的地缘政治及其战略研究》，经济科学出版社，2015 年 07 月。 - 《美国政治的理论研究》，复旦大学出版社，2014 年 09 月。 - 《国际关系理论探索文集》，复旦大学出版社，2013 年 05 月。 - 《结交一言重 相期千里至——一个中国学者眼中的中美建交 30 年》，复旦大学出版社，2009 年 09 月。 - 《中国国际关系理论研究》，复旦大学出版社，2007 年 04 月。 - 《我与美国研究(复旦大学美国研究中心成立二十周年纪念文集)》，复旦大学出版社，2005 年 05 月。 - 《中美国家利益比较研究》，时事出版社，2004 年 06 月。

Way Forward 2021

“รู้ภาษาจีน รู้ลึกอย่างไร ต้องเรียนที่ไหน”
Season มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ EP4

ศิลปภาษา - ดาวเด่นพาที

- ภาษาศาสตร์ เรียนที่ไหน อย่างไร
- ภาษาศาสตร์กับ AI ในศตวรรษที่ 21
- ฐานข้อมูลวิจัยสายภาษาศาสตร์ในประเทศจีน
- สำเร็จการศึกษาด้วยเงื่อนไขใด

แขกรับเชิญ

ดร.พิมพร วัฒนากมลกุล

อาจารย์สาขาวิชาภาษาจีน คณะศิลปศาสตร์
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
ปริญญาเอก สาขาวิชาการศึกษาภาษาจีนนานาชาติ
คณะศึกษานานาชาติ
Minzu University of China

ดร.สุรณี อุทัยสมบัติ

ผู้ประสานงานระหว่างประเทศ บริษัท โซน่า แมชชีน
(ประเทศไทย) จำกัด
ปริญญาเอก สาขาภาษาศาสตร์และภาษาศาสตร์
ประยุกต์ ภาควิชาภาษาและวรรณกรรมจีน
Peking University

ดร.ศิริวรรณ ตัน

อาจารย์สาขาวิชาภาษาจีนธุรกิจ วิทยาลัยนานาชาติจีน
มหาวิทยาลัยกรุงเทพ
ปริญญาเอก สาขาภาษาศาสตร์และนิรุกติศาสตร์
คณะมนุษยศาสตร์
Zhejiang University

สายนภา วงศ์วิศาล

อาจารย์สาขาภาษาจีน คณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ฯ
กำลังศึกษาปริญญาเอก สาขาการสอนภาษาจีนในฐานะ
ภาษาต่างประเทศ ศูนย์วิจัยภาษาและการศึกษาภาษา
Central China Normal University

ชวนคุยโดย : เรื่องจีนกับเรา

วิชิตนทร์ เศรษฐกุล

หัวหน้ากองข่าวต่างประเทศ
ช่อง 9 MCOT HD 30 สำนักข่าวไทย

วันเสาร์ที่ 28 สิงหาคม 2564

14.00 – 16.30 น. (ไทย)

15.00 – 17.30 น. (จีน)

LIVE

วิทยุโมตรียไทยจีน

ฝ่ายวิทยาศาสตร์ฯ สอท.ปักกิ่ง

zoom

Meeting ID: 896 3181 4480

Passcode: 802363

ศิลปภาษา - ศาสตร์พาที

Way Forward 2021 ครั้งที่ 9 Season มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ EP4

1. ภาษาศาสตร์ภาษาจีนคืออะไร

ความแตกต่างระหว่างการเรียนภาษาศาสตร์ภาษาจีนและการเรียนภาษาจีน

การเรียนภาษาจีน คือการเรียนรู้ภาษาจีน ซึ่งเป็นภาษาต่างประเทศโดยเน้นเพื่อใช้ในการสื่อสาร และเรียนรู้การออกเสียง ความหมายของคำศัพท์ และเรียนรู้ไวยากรณ์เพื่อใช้ในการเรียงประโยคเพื่อสนทนา รวมทั้งเน้นทักษะการฟัง พูด อ่าน เขียน และแปล

การเรียนภาษาศาสตร์ภาษาจีน ไม่เน้นท่องคำศัพท์ ไม่ได้เรียนเพื่อเอาทักษะที่ศึกษานำมาใช้สื่อสาร แต่เป็นการศึกษาภาษาจีนอย่างเป็นระบบด้วยหลักวิทยาศาสตร์ การศึกษาวิเคราะห์พิสูจน์ลักษณะทางภาษา และสรุปออกมาเป็นกฎเกณฑ์ได้ด้วยตนเอง ซึ่งต่างจากการเรียนภาษาทั่วไป คือแค่ท่องจำ และรู้แค่ว่าประโยคลักษณะนี้ใช้ถูกหรือผิด ซึ่งภาษาศาสตร์นั้นเราจะศึกษาภาษาอะไรก็ได้ ดังนั้นจะสรุปได้ว่าภาษาศาสตร์ภาษาจีน คือ การศึกษาภาษาจีนโดยใช้ทฤษฎีตามหลักภาษาศาสตร์ เพื่อวิเคราะห์ปัญหาปรากฏการณ์ทางภาษาที่เกิดขึ้น โดยจะศึกษาเกี่ยวกับองค์ประกอบของภาษา คือ 语音 (สัทศาสตร์) 词汇 (ศัพท์วิทยา) 语法 (ไวยากรณ์) 语义 วรรณศาสตร์ (ความหมายของคำ) 语用 วัจนปฏิบัติศาสตร์ (การใช้วัจนภาษาในรูปประโยค เน้นความหมายที่ใช้ในบริบททางภาษา) และ 句法 วากยสัมพันธ์ (การอธิบายถึงโครงสร้างความสัมพันธ์ทางไวยากรณ์ระหว่างประโยค) เป็นต้น

ภาษาศาสตร์สามารถแบ่งได้เป็น 2 กลุ่มใหญ่ ได้แก่

- 1) ภาษาศาสตร์ทั่วไป (语言学) คือ การเรียนหลักความเป็นมาของภาษานั้นอย่างเดียวนั้น ไม่เกี่ยวข้องกับศาสตร์อื่น ๆ
- 2) ภาษาศาสตร์ประยุกต์ (语言应用学) คือ การนำเอาความรู้ด้านภาษาศาสตร์มาบูรณาการประยุกต์กับศาสตร์อื่น ไม่ว่าจะเป็นด้านสังคมวิทยา มนุษยวิทยา จิตวิทยา คอมพิวเตอร์ เทคโนโลยี ปัญญาประดิษฐ์(AI) ตลอดจนถึงด้านการศึกษา การจัดการเรียนการสอน เป็นต้น

เรียนภาษาศาสตร์ที่จีนได้อย่างไร

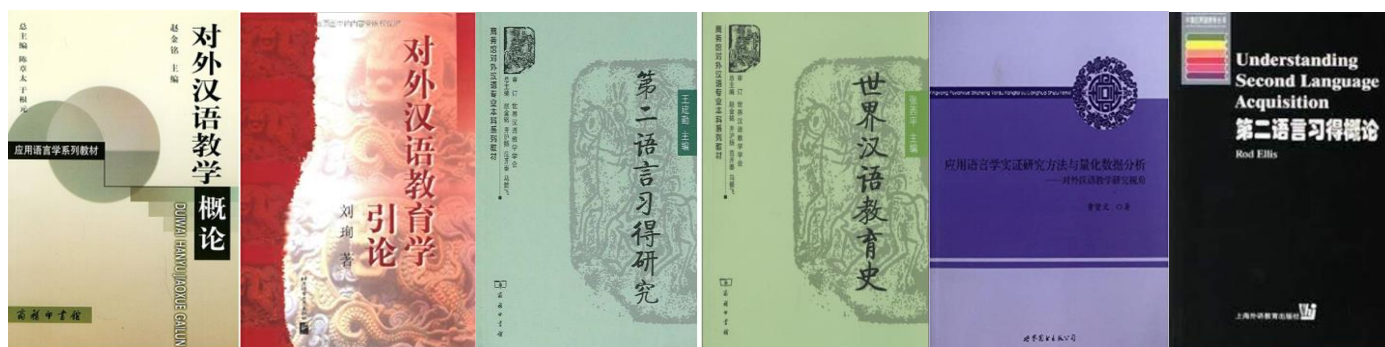
- ได้รับทั้งความรู้ทั้งองค์ความรู้ภาษาจีนและทฤษฎีทางภาษาศาสตร์
- ได้ความรู้ทั้งภาษาศาสตร์ตะวันออกและตะวันตกมาประยุกต์ใช้
- ค่าใช้จ่ายไม่สูงเมื่อเทียบกับไปเรียนประเทศตะวันตก
- มีโอกาสทำความรู้จักเพื่อนชาวต่างชาติภาษาอื่น
- มีโอกาสเรียนรู้ภาษา พร้อมกับเทคโนโลยีที่ก้าวล้ำนำสมัยของจีน

1.1 การเตรียมพร้อมก่อนไปศึกษาด้านภาษาศาสตร์ที่จีน

ตัวอย่างหนังสือด้านภาษาศาสตร์ทั่วไป (语言学)

ตัวอย่างหนังสือด้านภาษาศาสตร์ประยุกต์ (语言应用学)

- หนังสือความรู้ทางภาษาศาสตร์เบื้องต้นของ 叶蜚声、徐通锵 《语言学纲要》
- หนังสือต้นภาษาจีนปัจจุบัน ของ 邵敬敏 《现代汉语通论》 และ 黄伯荣, 廖序东 《现代汉语》 ความรู้เบื้องต้นภาพรวมของภาษาจีนปัจจุบันสำหรับผู้เริ่มเรียน หรือน.ศ.จีนในระดับป.ตรีที่ต้องเรียน
- หนังสือด้านไวยากรณ์ภาษาจีน 朱德熙 《语法讲义》 ตำราคำสอนด้านไวยากรณ์ โดยเริ่มตั้งแต่องค์ประกอบทางภาษา คำ หน่วยคำ วลี ตลอดจนด้านไวยากรณ์ วลีภาค รูปประโยค โครงสร้างประโยค เป็นต้น 王力 《中国现代语法》、陆俭明 《现代汉语语法研究教程》
- หนังสือด้านศัพท์วิทยาของผู้เขียน 符淮青 《现代汉语词汇》、刘叔新 《汉语描写词汇学》 จะอธิบายให้แนวคิดถึงความหมายของคำ หน่วยคำ ประเภทของคำซึ่งจะอธิบายใช้ศัพท์ที่อ่านง่าย สำหรับคนที่วิจัยด้านคำศัพท์
- ทฤษฎีภาษาศาสตร์ของนักภาษาศาสตร์ฝั่งตะวันตก เช่น Noam Chomsky นอม ชอมสกี และ Bloomfield บลูมฟิลด์
- ด้านภาษาศาสตร์ประยุกต์ สำหรับการสอนภาษาจีนในฐานะภาษาต่างประเทศของ 刘珣 《对外汉语教育学引论》、赵金铭 《汉语研究与对外汉语教学》 สองเล่มนี้สำหรับคนเรียนภาษาศาสตร์ประยุกต์ หรือการสอนภาษาจีนในฐานะภาษาต่างประเทศต้องรู้จัก เพราะจะรวบรวมเนื้อหาเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนในฐานะภาษาต่างประเทศทั้งด้านวิธีการสอนภาษาจีนสำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติ ทั้งด้านการสอนคำศัพท์ ไวยากรณ์ การออกเสียง และด้านการจัดการการเรียนการสอนในชั้นเรียน หรือรูปแบบการจัดการเรียนการสอนตามทักษะฟัง พูด อ่านและเขียน เป็นต้น
- หนังสือทฤษฎีการเรียนรู้ภาษาที่สองของ Rod Ellis และ 王建勤 เป็นทฤษฎีที่แนะนำตั้งแต่การเรียนรู้ภาษาที่สองคืออะไร ลำดับการเรียนรู้ทางภาษา การวิเคราะห์ข้อผิดพลาดในการใช้ภาษา การเปรียบเทียบภาษา การโอนถ่ายภาษาแม่เชิงลบ เป็นต้น

2. หลักสูตรภาษาศาสตร์

2.1 มหาวิทยาลัย

จากการอ้างอิงข้อมูลการประเมินจัดอันดับสาขาวิชาโดยศูนย์คุณวุฒิและการพัฒนาบัณฑิตวิทยาลัย กระทรวงศึกษาธิการจีน ซึ่งจะจัดลำดับ 4 ปี/ครั้ง ซึ่งข้อมูลล่าสุดก็คือปี 2017 การจัดอันดับนี้ทำการประเมินคุณภาพโดยรวมจากกลุ่มสาขาวิชาหลัก คือ กลุ่มสาขาวิชาภาษาและวรรณกรรมจีน (中国语言文学) ประกอบด้วยตัวชี้วัดหลัก 4 ตัวชี้วัด คือ ด้านทีมคณาจารย์และทรัพยากรที่ใช้จัดการเรียนการสอน ด้านคุณภาพในการจัดการเรียนการสอน ด้านระดับงานวิจัย และ ความมีชื่อเสียงและงานบริการวิชาการต่อสังคม ซึ่งมีมหาวิทยาลัยที่เข้าร่วมประเมินครั้งนี้ระดับปริญญาเอก จำนวน 64 แห่ง และหลักสูตรปริญญาโทบางส่วน รวมทั้งสิ้น 148 แห่ง

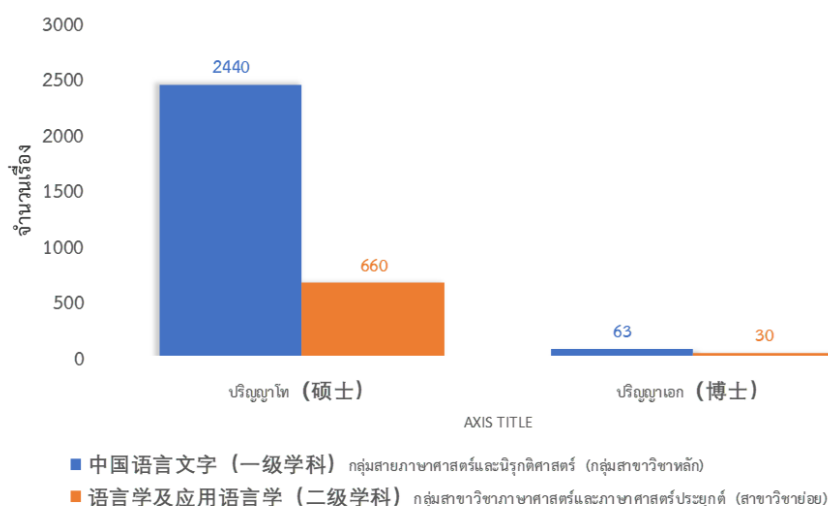
อันดับ	มหาวิทยาลัย	มณฑล	ผล คัดเลือก	"Double first-class" university		单位
1	Peking University	Beijing	A+	A 类	中国语言文学 现代语言学、语言学	中文系
2	Beijing Normal University	Beijing	A+	A 类	中国语言文学 语言学	语言学与 应用语言学 研究所
3	Fudan University	Shanghai	A	A 类	中国语言文学 现代语言学	中国语言文学系
4	East China Normal University	Shanghai	A	A 类		国际汉语文化学院, 中文系
5	Nanjing University	Jiangsu	A	A 类	中国语言文学	文学院
6	Zhejiang University	Zhejiang	A	A 类		人文学院
7	Shan Dong University	Shandong	A	A 类		文学院
8	Sichuan University	Sichuan	A	A 类		
9	Renmin University of China	Beijing	A-	A 类		文学院
10	Capital Normal University	Beijing	A-	一流学科建设 高校		中国语言文学系
11	Nankai University	Tianjin	A-	A 类		汉语言文化学院
12	Nanjing Normal University	Jiangsu	A-	一流学科建设 高校		文学院
13	Wuhan University	Hubei	A-	A 类		文学院
14	Sun Yat-sen University	Guangdong	A-	A 类		中国语言文学系
15	Tsinghua University	Beijing	B+	A 类	现代语言学	中国语言文学系
16	Beijing Language and Culture University	Beijing	B+	-		ขึ้นอยู่กับสังกัดของอ.ที่ปรึกษา

17	Central University for Nationalities	Beijing	B+	A 类		中国少数民族语言文学学院（语文系）
18	Jilin University	Jilin	B+	A 类		国际语言学院
19	Northeast Normal University	Jilin	B+	一流学科建设高校		国际汉学院
20	Shanghai Normal University	Shanghai	B+	—		对外汉语学院

ส่วนใหญ่จะเป็นมหาวิทยาลัยที่ถูกจัดให้เป็น 双一流 หรือ Double first class เกือบทั้งสิ้น คือเป็นมหาวิทยาลัยที่มีชื่อเสียงของโลกและของประเทศ โดยสาขาภาษาและวรรณกรรมจีน หรือภาษาศาสตร์ที่มีชื่อเสียง เช่น มหาวิทยาลัยปักกิ่ง มหาวิทยาลัยครุศาสตร์ปักกิ่ง มหาวิทยาลัยฟู้ตัน มหาวิทยาลัยเจ้อเจียง มหาวิทยาลัยครุศาสตร์หัวตง และมหาวิทยาลัยหนานจิง (สังเกตจากช่องที่1-6) และใน 20 อันดับนี้ กลุ่มภาควิชาที่เป็นเลิศทั้งด้านของชื่อเสียงมหาวิทยาลัยและด้านสายเกี่ยวข้องกับภาษาและวรรณกรรมหรือนิรุกติศาสตร์ 双一流学科 จะมีอยู่ไม่กี่แห่ง เช่น มหาวิทยาลัยปักกิ่ง มหาวิทยาลัยครุศาสตร์ปักกิ่ง มหาวิทยาลัยฟู้ตัน และมหาวิทยาลัยหนานจิง หรือแม้กระทั่งมหาวิทยาลัยชิงหัวที่มีชื่อเสียงด้านวิทยาศาสตร์ แต่ก็มีความโดดเด่นด้านภาษาศาสตร์ปัจจุบันเช่นกัน

จำนวนสถิติของคนไทยหรือคนที่ศึกษาด้านภาษาศาสตร์ของประเทศไทย

หากย้อนไปดูจำนวนงานวิจัยที่เกิดขึ้นในช่วงหลายปีที่ผ่านมาใน China National Knowledge Infrastructure (CNKI) สืบค้นเมื่อวันที่ 9 สิงหาคม 2564 สะท้อนได้ส่วนหนึ่งว่างานวิจัยที่ทำด้านภาษาจีนเกี่ยวกับประเทศไทยนั้นมีจำนวนกว่าสองพันเรื่อง โดยใช้คีย์เวิร์ดคำว่า “ประเทศไทย” และสามารถดูจากกราฟสีฟ้าและสีส้ม คือส่วนของผลงานวิทยานิพนธ์ระดับปริญญาโท สีฟ้าจะเป็นกลุ่มวิชาหลักด้านภาษาศาสตร์และนิรุกติศาสตร์ จะพบว่ามีถึง 2,440 เรื่อง แต่หากแตกย่อยลงกลุ่มวิชาย่อยคือ กลุ่มสาขาภาษาศาสตร์และภาษาศาสตร์ประยุกต์ จะมีประมาณ 660 เรื่อง ซึ่งก็จะมิงงานวิจัยที่คนไทย และชาวต่างชาติทำ ซึ่งคนไทยก็มีปริมาณค่อนข้างเยอะพอสมควรคือมากกว่าร้อยละ 60 แต่ปริญญาเอกด้านเกี่ยวข้องกับสาขาภาษาศาสตร์และภาษาศาสตร์ประยุกต์มีประมาณ 30 เรื่อง ซึ่งอาจจะน้อยเนื่องมหาวิทยาลัยใหญ่ ๆ บางแห่งจะเก็บเป็นความลับสามารถหาข้อมูลได้จากเว็บไซต์ของห้องสมุดมหาลัยนั้น ๆ เท่านั้น

แต่หากดูปีค.ศ. จะเห็นว่าแนวโน้มที่คนจบกันเยอะคือ ช่วงปี 2012-2014 ซึ่งจะมีปริมาณค่อนข้างมาก ซึ่งอนุมานหรือสะท้อนได้ส่วนหนึ่งคือ ปริมาณการเข้ามาศึกษาต่อที่ประเทศจีนของคนไทย หรือการที่ชาวจีนมาทำงานหรือเป็นอาสาสมัครในประเทศไทยในช่วงดังกล่าวค่อนข้างสูง และการได้รับทุนจากรัฐบาลจีนในช่วงเวลาดังกล่าวมีสูง และค่อย ๆ เริ่มลดลงตามลำดับ

รายละเอียดในหัวเรื่องปริญญาโทด้านภาษาศาสตร์จะพบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในด้านการประยุกต์กับการเรียนการสอน การสำรวจของนักเรียนไทย การวิเคราะห์ข้อผิดพลาด(error analysis) กลวิธีการเรียนการสอน และการเปรียบเทียบภาษา ซึ่งเป็นด้านภาษาศาสตร์ทั่วไป ตามลำดับ

สำหรับหัวข้อวิทยานิพนธ์ระดับปริญญาเอกจะค่อนข้างกระจาย หลัก ๆ คือ การเปรียบเทียบจีน-ไทย ศึกษาผู้เรียนชาวไทย และเป็นพวกการจัดการเรียนการสอนในระบบมหภาค และก็ศึกษาวิจัยในบางประเภทคำ และก็เป็นพวกภาษาศาสตร์ประยุกต์กับวิธีการเรียนการสอน เป็นต้น

จำนวนเรื่อง	หัวเรื่อง			
1	交际能力 语篇对比 泰语对应词 塞擦音 课程大纲 国际汉语 参考语法 历时考察	存在句 普通话 汉语能力 留学生 对应词 演讲语篇 泰国勉语 新年演讲	翻译失误 构词法 本科专业建设 汉语语言 教学策略 交际类型特征 汉语学习策略 本土汉语教师	饮食词语 汉藏语系语言《彷徨》《呐喊》 汉语名量词教学 非正规教育 汉语教育本科 汉语课程 汉语课堂
2	汉泰语	比较研究	泰国学习者	中小学

ภาษาศาสตร์เป็นองค์ความรู้ที่สามารถประยุกต์และต่อยอดกับหลายแขนงสาขาวิชาได้ รวมทั้งเทคโนโลยีในปัจจุบัน ตามนโยบายกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม คือเน้นทักษะความเข้าใจและใช้เทคโนโลยีดิจิทัล หรือ Digital literacy เพื่อนำไปต่อยอดอาชีพในอนาคตสำหรับยุคดิจิทัล

การเรียนรู้ภาษาศาสตร์ที่จีนเราจะได้รับทั้งความรู้ทั้งองค์ความรู้ภาษาจีนและทฤษฎีทางภาษาศาสตร์ ได้ความรู้ทั้งภาษาศาสตร์ตะวันออกและตะวันตกมาประยุกต์ใช้ มีโอกาสทำความรู้จักเพื่อนชาวต่างชาติภาษาอื่น และมีโอกาสเรียนรู้ภาษาพร้อมกับเทคโนโลยีที่ก้าวล้ำนำสมัยของจีน

2.2 หลักสูตรด้านภาษาศาสตร์

การเรียนรู้ภาษาศาสตร์เป็นการศึกษาภาษาเพื่อให้เข้าใจธรรมชาติหรือระบบของภาษามนุษย์ โดยใช้แนวคิดทฤษฎีและวิธีการวิจัยที่เป็นวิทยาศาสตร์ หากเรียนที่ประเทศจีน หลักสูตรทางด้านภาษาศาสตร์สังกัดในคณะ 文学院 (ศิลปศาสตร์) โดยจะแบ่งสาขาภาษาศาสตร์หลัก ๆ คือ ภาษาศาสตร์และภาษาศาสตร์ประยุกต์ ภาษาศาสตร์และนิรุกติศาสตร์ และการสอนภาษาจีนในฐานะภาษาต่างประเทศ

1) ภาษาศาสตร์และภาษาศาสตร์ประยุกต์

ภาษาศาสตร์ ศึกษาภาษาศาสตร์โดยตรงไม่ได้เชื่อมโยงกับศาสตร์แขนงอื่น การศึกษาในระดับเสียง คำ โครงสร้าง ไวยากรณ์ การเปลี่ยนแปลงของภาษา

ภาษาศาสตร์ประยุกต์ ศึกษาภาษาศาสตร์โดยเชื่อมโยงกับศาสตร์แขนงอื่น ๆ มีการประยุกต์ใช้ภาษาศาสตร์เพื่อใช้ในการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ เช่น การเรียนการสอนภาษาต่างประเทศ การบำบัดการพูด การสร้างเสียงสังเคราะห์ หรือ ปัญญาประดิษฐ์

เนื้อหาหลักสูตรภาษาศาสตร์และภาษาศาสตร์ประยุกต์

1. **ทฤษฎีภาษาศาสตร์ (语言理论)** ทฤษฎีภาษาศาสตร์เรียนรู้และสามารถนำวิธีการทางทฤษฎีด้านภาษาศาสตร์ทั้งในและต่างประเทศมาใช้ในการวิจัยภาษาจีน ภาษาจีนโบราณ หัวข้อหลักคือการวิจัยภายในของระบบภาษา เช่น สาขาสัทศาสตร์ คำศัพท์ ความหมาย ไวยากรณ์ และการใช้ภาษา
2. **ภาษาศาสตร์ประยุกต์ (应用语言学)** เรียนรู้และใช้วิธีเชิงทฤษฎีของภาษาศาสตร์ประยุกต์เพื่อศึกษาการประยุกต์ใช้ภาษาจีนและภาษาสมัยใหม่หลัก ๆ คือศึกษาวิจัยภาษาในด้านสังคม วัฒนธรรม จิตวิทยา เทคโนโลยี ฯลฯ รวมถึงภาษาศาสตร์สังคม ภาษาศาสตร์วัฒนธรรม ภาษาศาสตร์จิตวิทยา การศึกษาภาษาศาสตร์ การวางแผนภาษาศาสตร์
3. **การประมวลผลข้อมูลภาษาจีน (中文信息处理)** เรียนรู้และประยุกต์ใช้วิธีเชิงทฤษฎีของภาษาศาสตร์เชิงคำนวณ การประมวลผลข้อมูลภาษาจีนเพื่อศึกษาภาษาจีนสมัยใหม่ รวมถึงการแยกแยะเสียงและการประกอบกันของเสียงภาษาจีน การแบ่งกลุ่มคำอัตโนมัติและการทำสัญลักษณ์ การวิเคราะห์ของโครงสร้างประโยคและความหมายอัตโนมัติ การสร้างและการประยุกต์ใช้คลังข้อมูล การแปลด้วยคอมพิวเตอร์ การสืบค้นข้อมูล ฯลฯ
4. **การสอนภาษาจีนในฐานะภาษาต่างประเทศ (对外汉语教学)** เรียนรู้และประยุกต์ใช้วิธีทางทฤษฎีของภาษาศาสตร์และการสอนเพื่อศึกษาทฤษฎีและการปฏิบัติในการสอนภาษาจีนเป็นภาษาต่างประเทศ เน้นเรื่องการรับรู้

ภาษาที่สอง วิธีการสอนภาษาจีนเป็นภาษาต่างประเทศ การออกแบบและวิเคราะห์สื่อการเรียนการสอนสำหรับภาษาจีนเป็นภาษาต่างประเทศ การฝึกสอนและการวิเคราะห์ในห้องเรียนเป็นต้น

โครงสร้างหลักสูตร (ปริญญาโท) สาขาวิชาภาษาศาสตร์และภาษาศาสตร์ประยุกต์

- ◆ ระยะเวลาการเรียน 3 ปี (ไม่เกิน 4 ปี)
- ◆ รวมตลอดหลักสูตร 37 หน่วยกิต (แบ่งเป็นรายวิชาเรียน 35 หน่วยกิต การปฏิบัติการ 2 หน่วยกิต)

1. รายวิชาในหลักสูตร 25 หน่วยกิต

▲ หมวดวิชาศึกษาทั่วไป 6 หน่วยกิต

วิชาความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับประเทศจีนและวิชาพื้นฐานภาษาจีน (สำหรับนักศึกษาต่างชาติ)

▲ หมวดวิชาบังคับ 19 หน่วยกิต

หมวดวิชาบังคับ 9 หน่วยกิต/หมวดวิชาเอกบังคับ 10 หน่วยกิต

2. หมวดวิชาเลือก 10 หน่วยกิต
3. หมวดปฏิบัติการ 2 หน่วยกิต
4. วิทยานิพนธ์สาขาที่ศึกษา 1 เรื่อง

โครงสร้างหลักสูตร(ปริญญาเอก)สาขาวิชา ภาษาศาสตร์และภาษาศาสตร์ประยุกต์

- ◆ ระยะเวลาการเรียน 4 ปี (ไม่เกิน 6 ปี)
- ◆ รวมตลอดหลักสูตร 16-18 หน่วยกิต

1. รายวิชาในหลักสูตร แบ่งเป็นรายวิชาเรียน 12-14 หน่วยกิต การปฏิบัติการ 4 หน่วยกิต

▲ หมวดวิชาศึกษาทั่วไป 4 หน่วยกิต

วิชาความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับประเทศจีนและวิชาพื้นฐานภาษาจีน (สำหรับนักศึกษาต่างชาติ)

▲ หมวดวิชาบังคับ 6-10 หน่วยกิต

หมวดวิชาบังคับ (เรียนทั้งคณะ) 2 หน่วยกิต

หมวดวิชาเอกบังคับ (เรียนตามวิชาเอก วิชาบังคับในแต่ละสาขา) 4-8 หน่วยกิต

2. หมวดวิชาเอกเลือก ไม่กำหนด
3. หมวดปฏิบัติการ 4 หน่วยกิต
4. วิทยานิพนธ์สาขาที่ศึกษา 1 เรื่อง
5. นำเสนอและตีพิมพ์บทความตามเกณฑ์ที่คณะกำหนด อย่างน้อย 2 เรื่อง (ทั้งนี้ให้อ้างอิงจากปีที่เข้าศึกษาเป็นหลัก)

2) ภาษาศาสตร์และนิรุกติศาสตร์

การเรียนรู้ศึกษาประวัติความเป็นมา รูปแบบ วิธีใช้ วิธีพูดอ่านเขียนที่ใช้ตั้งแต่อดีตมาจนถึงปัจจุบัน รวมถึงวิวัฒนาการของภาษาและการเปลี่ยนแปลง

เนื้อหาหลักสูตรภาษาศาสตร์และนิรุกติศาสตร์

1. ไวยากรณ์ภาษาจีน (汉语语法) ไวยากรณ์ภาษาจีน ใช้วิธีทางทฤษฎีของไวยากรณ์เพื่อศึกษาปรากฏการณ์ทางไวยากรณ์ของจีน สำนวนทางไวยากรณ์ เน้นศึกษาองค์ประกอบและกฎการรวมกันของหน่วยไวยากรณ์ต่าง ๆ ในภาษาจีนสมัยใหม่ อธิบายปรากฏการณ์ต่าง ๆ ทางไวยากรณ์โดยหลักการทางวิทยาศาสตร์และคำอธิบายที่เป็นเหตุเป็นผล
2. การใช้ภาษาจีน (汉语语用) การใช้ภาษาจีน เพื่อศึกษาการใช้ภาษาจีนด้านทฤษฎีของศาสตร์เชิงปฏิบัติ โดยเน้นที่วาทศาสตร์สำนวนภาษาจีน การศึกษาภาษาจีน (รวมถึงการสอนภาษาจีนต่างประเทศ) และด้านอื่น ๆ ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการใช้ภาษากับรูปแบบภาษา รวมถึงความหมายของภาษา
3. ภาษาถิ่นจีน (汉语方言) การวิจัยในทิศทางนี้ส่วนใหญ่เกี่ยวข้องกับสองด้าน: 1. การศึกษาและวิจัยภาษาถิ่นภาษาจีน (การออกเสียง คำศัพท์ ไวยากรณ์) และอีกด้านหนึ่งคือทฤษฎีของภาษาถิ่น (เช่น วิธีการวิจัยภาษาถิ่น ภาษาถิ่นและภาษาทั่วไป ภาษาถิ่นและวัฒนธรรม การจำแนกภาษา เป็นต้น) ให้ความสนใจกับการ ใช้วิธีทางทฤษฎีขั้นสูงเพื่อทำการวิจัยเปรียบเทียบ แสดงลักษณะและกฎการใช้ภาษาถิ่น และสำรวจทฤษฎีและวิธีการทางภาษาศาสตร์ ข้อดีของทิศทางนี้คือการศึกษาวินิจฉัยไวยากรณ์ภาษาถิ่นจีน
4. ประวัติศาสตร์การพัฒนาภาษาจีน (汉语发展史) การวิจัยในทิศทางนี้ส่วนใหญ่เกี่ยวข้องกับศาสตร์ทางประวัติศาสตร์จีน คำศัพท์ประวัติศาสตร์จีน ไวยากรณ์ประวัติศาสตร์จีน สำนวนจีนโบราณ ฯลฯ

3) การสอนภาษาจีนในฐานะภาษาต่างประเทศ

การเรียนสาขานี้จะให้ความสำคัญกับทฤษฎีการสอน วิธีการสอน ทฤษฎีการเปรียบเทียบ ทฤษฎีการวิเคราะห์ข้อผิดพลาด การออกแบบการสอน เป็นต้น

เนื้อหาหลักสูตรการสอนภาษาจีนในฐานะภาษาต่างประเทศ

1. ทฤษฎีการสอนภาษาจีนในฐานะภาษาต่างประเทศ (对外汉语教学理论) ศึกษาประเด็นเชิงทฤษฎีเป็นหลักในการสอนภาษาจีนในฐานะภาษาต่างประเทศ รวมถึงทฤษฎีการสอนภาษาจีนในฐานะภาษาที่สอง ทฤษฎีการเรียนรู้ภาษา และทฤษฎีการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม
2. วิธีการสอนภาษาจีนในฐานะภาษาต่างประเทศ (对外汉语教学法) ศึกษาวิธีการสอนภาษาจีนเป็นภาษาที่สองเป็นหลัก ได้แก่ การออกแบบการสอน การเขียนตำรา การสอนในห้องเรียน และกิจกรรมการฝึกปฏิบัติภาษา นอก

ห้องเรียน การศึกษาเชิงทฤษฎีและเชิงปฏิบัติเกี่ยวกับการขั้นตอนการสอน เช่น กิจกรรมการทดสอบความสามารถในการเรียนรู้ภาษา และการวิจัยเชิงทฤษฎีและปฏิบัติ

2.3 เกณฑ์การจบการศึกษา

เกณฑ์จบการศึกษาระดับปริญญาโท ปริญญาเอกในประเทศจีนมีอยู่ 2 เกณฑ์ คือ

(1) วิทยานิพนธ์

ผู้ที่สำเร็จการศึกษาต้องเขียนวิทยานิพนธ์สำเร็จเป็นรูปเล่มและผ่านการสอบป้องกันวิทยานิพนธ์ ข้อนี้จึงถือเป็นเกณฑ์บังคับสำหรับผู้ศึกษาในระดับปริญญาโทและปริญญาเอก

(2) วิทยานิพนธ์และบทความ

ผู้ที่สำเร็จการศึกษาต้องเขียนวิทยานิพนธ์สำเร็จเป็นรูปเล่ม ผ่านการสอบป้องกันวิทยานิพนธ์และตีพิมพ์บทความวิชาการในฐานวารสารที่มหาวิทยาลัยนั้น ๆ กำหนด ซึ่งเกณฑ์ตีพิมพ์บทความไม่ได้เป็นเกณฑ์บังคับ ดังนั้นบางมหาวิทยาลัยในประเทศจีน ผู้เรียนไม่ต้องตีพิมพ์บทความก็สามารถสำเร็จการศึกษาได้

2.4 ประสบการณ์การเรียนที่ประเทศจีน

- เนื้อหาการเรียน มีทั้งแบบเรียนแบบปกติ (讲课) และแบบอภิปราย (讨论会)
- การสอบหัวข้อวิจัย (开题) ดำเนินการช่วงประมาณปีที่ 2
- การเรียนภาคฝึกปฏิบัติ ประกอบด้วย
 - ① การบรรยายบางรายวิชาหรือหัวข้อใดหัวข้อหนึ่งให้นักศึกษาปริญญาตรี
 - ② ผู้ช่วยอาจารย์ผู้สอน ตอบคำถาม หรือตรวจการบ้านให้นักศึกษา
 - ③ เป็นประธานในการอภิปรายในชั้นเรียน
 - ④ แนะนำการเขียนเรียงความ
 - ⑤ เข้าร่วมรับฟังบรรยายทางวิชาการในสาขาที่ศึกษา
- เข้าร่วมกิจกรรมที่อาจารย์ที่ปรึกษามอบหมาย
 - เข้าร่วมฟังการบรรยายด้านวิชาการ (讲座)
 - กิจกรรมประชุมเสวนา (沙龙)
 - นำหัวข้อหัวที่ศึกษานำเสนอและตีพิมพ์บทความในการประชุมวิชาการระดับชาติหรือนานาชาติ (发言)
- เข้าร่วมกิจกรรมอื่น ๆ ที่ทางคณะและมหาวิทยาลัยจัดขึ้น

2.5 บรรยาการการเรียน

การเรียนในระดับปริญญาโทและปริญญาเอกในประเทศจีน นอกจากเรียนในห้องแล้วยังมีการไปเข้าร่วมประชุมงานวิชาการที่จัดตามมหาวิทยาลัยต่าง ๆ รวมถึงการไปนำเสนอบทความวิชาการในงานประชุมวิชาการ

LAB เด็กภาษา เป็นสถานที่ให้นักศึกษาปริญญาโทและนักศึกษาปริญญาเอกไปนั่งอ่านหนังสือและเขียนบทความหรือวิทยานิพนธ์ อารมณ์คล้ายกับ Office ของคนทำงานที่เข้าไปทำงานและเย็นกลับบ้าน การไปLab ทำให้สังคมเพื่อนคนจีน ได้พูดคุย แลกเปลี่ยน ถกประเด็นปัญหาต่าง ๆ ในงานวิจัย

3. แนวทางการวิจัยสายภาษาศาสตร์

1. การวิจัยเชิงทฤษฎีทางภาษาศาสตร์ (语言学理论研究)

ภาษาศาสตร์เชิงทฤษฎีแบ่งออกเป็น ภาษาศาสตร์ทั่วไป และ ภาษาศาสตร์พิเศษ

(1) **ภาษาศาสตร์ทั่วไป** การประยุกต์ใช้และการสะท้อนผลการวิจัยในด้านภาษาของมนุษย์ เนื้อหาพื้นฐานของการวิจัยภาษาศาสตร์ทั่วไป ได้แก่ ธรรมชาติของภาษา โครงสร้างของภาษา ที่มาและการพัฒนาของภาษา วิธีการวิจัยทางภาษาศาสตร์สถานะของภาษาศาสตร์ในระบบวิชา เป็นต้น

ภาษาทั่วไปแบ่งอย่างละเอียดขึ้น จะแบ่งเป็นสัทศาสตร์ทั่วไป ศัพท์ทั่วไป ไวยากรณ์ทั่วไป ความหมาย ฯลฯ

(2) **ภาษาศาสตร์ภาษาพิเศษ** ใช้ภาษาเดียวหรือหลายภาษาเป็นเป้าหมายการวิจัยซึ่งศึกษาภาษาเฉพาะเช่นการศึกษาภาษาจีนที่เรียกว่า "ภาษาศาสตร์จีน" (汉语语言学) และการศึกษาภาษาอังกฤษ "ภาษาศาสตร์อังกฤษ" (英语语言学) ภาษาใด ๆ มีโครงสร้างแน่นอน ด้านที่ค่อนข้างคงที่ และด้านการพัฒนาแนวตั้งและด้านประวัติศาสตร์ ในการศึกษาและวิเคราะห์ภาษา จำเป็นต้องพิจารณาถึงสภาพร่วมสมัยและเข้าใจสถานะที่เป็นอยู่ แต่ยังคงพิจารณาลักษณะการพัฒนาและค้นหากฎแห่งวิวัฒนาการด้วย ดังนั้นภาษาเฉพาะสามารถเรียนภาษาจากมุมมองต่าง ๆ ได้ สามารถศึกษาประวัติศาสตร์การพัฒนาของภาษาและศึกษาสภาพของภาษาในแต่ละยุคสมัยได้

2. การวิจัยโครงสร้างประโยคและความหมาย (句法语义研究)

คือการศึกษากฎของความสัมพันธ์ของแบบแผน องค์ประกอบของประโยคในภาษาอันเป็นส่วนหนึ่งของหลักไวยากรณ์ภาษา มีความเกี่ยวข้องกับด้านความหมาย และส่วนต่าง ๆ ในประโยค การศึกษากฎหรือความสัมพันธ์ของภาษาอย่างเป็นแบบแผนที่ควบคุมการเรียงคำเป็นวลี และวลีเป็นประโยค

นอกจากจะวิเคราะห์โครงสร้างประโยค เช่น วิเคราะห์ลำดับชั้นของโครงสร้าง (句法层次分析) วิเคราะห์ความสัมพันธ์ (句法关系分析) วิเคราะห์รูปแบบประโยค (句型分析) แล้วยังวิเคราะห์ความหมายในโครงสร้างประโยค เช่น ความสัมพันธ์ด้านความหมาย (语义关系) ลักษณะพิเศษของความหมาย (语义特征)

3. การวิจัยสัทวิทยา (音系学研究)

สัทศาสตร์เกี่ยวข้องกับการศึกษาการผลิตเสียง อวัยวะในการผลิตเสียง ได้แก่ ปาก ลิ้น คอ จมูก ริมฝีปากและเพดานปาก จากอวัยวะเหล่านี้หรือส่วนต่าง ๆ ในปากจะเกิดเสียงต่าง ๆ สัทวิทยาเกี่ยวข้องกับการศึกษาลักษณะของเสียงและการเปลี่ยนแปลงของเสียง

การวิจัยสัทวิทยา เป็นการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับเรื่องเสียงในภาษา การวิเคราะห์ระบบสัทศาสตร์ของภาษาร่วมสมัยและการศึกษาการเปลี่ยนแปลงทางสัทศาสตร์ในอดีตมาจนถึงปัจจุบัน

4. การวิจัยเชิงทฤษฎีเกี่ยวกับการสอนภาษาจีนในฐานะภาษาต่างประเทศ (对外汉语教学理论研究)

งานวิจัยด้านนี้จะให้ความสำคัญกับการเรียนทฤษฎี การศึกษาวิจัย สอนอะไร (教什么)、สอนอย่างไร (怎么教)、เรียนอย่างไร (怎么学) ศึกษาทฤษฎีพื้นฐานภาษาศาสตร์ของภาษาจีนในฐานะภาษาต่างประเทศ ทฤษฎีการสอนภาษาจีนเป็นภาษาต่างประเทศ ทฤษฎีการรับรู้ภาษาจีน) และภาษาศาสตร์ประยุกต์ (การออกแบบการสอน การเขียนตำรา การสอนในห้องเรียน การวัดและการประเมินผล)

5. การวิจัยเกี่ยวกับภาษาศาสตร์คอมพิวเตอร์ (计算语言学研究)

วิเคราะห์และประมวลผลภาษาผ่านการสร้างแบบจำลองทางคณิตศาสตร์ที่เป็นทางการ และใช้โปรแกรมบนคอมพิวเตอร์เพื่อให้เข้าใจถึงกระบวนการวิเคราะห์และประมวลผล เพื่อให้เกิดการใช้เครื่องจำลองบางส่วนหรือทั้งหมดของภาษามนุษย์ วัตถุประสงค์ และความสามารถทางภาษา

ประเด็นหลักของภาษาศาสตร์เชิงคำนวณและการวิจัยการประมวลผลข้อมูลภาษาคือการทำความเข้าใจภาษาอัตโนมัติ และการสร้างอัตโนมัติแบบแรกรับรู้โครงสร้างวากยสัมพันธ์ของประโยค บนพื้นผิวของประโยค ตัดสินความสัมพันธ์ทางความหมายระหว่างองค์ประกอบ และสุดท้าย ชี้แจงความหมายของประโยค อันหลังเลือกคำจากความหมายที่จะแสดง และสร้างแต่ละองค์ประกอบตามความสัมพันธ์ทางความหมายระหว่างคำระหว่างโครงสร้างความหมายและโครงสร้างวากยสัมพันธ์ ประโยคสุดท้ายสอดคล้องกับไวยากรณ์และตรรกะ

6. การวิจัยภาษาทางสังคมศาสตร์ (社会语言学研究)

การศึกษาเกี่ยวกับผลกระทบในแง่ใด ๆ ทั้งหมดในสังคมต่อวิธีการใช้ภาษา คนที่มีอัตลักษณ์ทางสังคมต่างกันในการผลิตคำพูดต่างกัน ตัวอย่างเช่น เชื้อชาติ ชาติพันธุ์ เพศ อายุ ระดับการศึกษา และรสนิยมทางเพศที่แตกต่างกัน ล้วนมีรูปแบบการส่งต่อคำพูดที่เกี่ยวข้องกัน

งานวิจัยด้านนี้ ได้แก่ กิจกรรมการสื่อสารทางภาษา (การศึกษากระบวนการสนทนา กิจกรรมทางจิตวิทยาของการใช้ภาษา การเอาชนะภาษาถิ่น การประยุกต์ใช้ภาษาของคนในอาชีพต่าง ๆ)

กระบวนการวิธีวิจัยภาษา (语言研究的方法过程)

3.1 ฐานวารสารสายสังคมศาสตร์และภาษาศาสตร์

วารสารวิชาการด้านสังคมศาสตร์และภาษาศาสตร์ในประเทศจีนสามารถแบ่งออกเป็นสามกลุ่ม โดยกลุ่มที่หนึ่งและกลุ่มที่สองถือเป็นวารสารวิชาการหลัก (核心期刊) ส่วนกลุ่มที่สามเป็นวารสารวิชาการที่ยังไม่ได้ถูกจัดให้ขึ้นไปอยู่ในฐานหลัก

(1) วารสารวิชาการในกลุ่มที่ 1 (南大核心)

วารสารวิชาการในกลุ่มที่ 1 เป็นวารสารวิชาการที่อยู่ในฐาน 南大核心 [Chinese Social Science Citation Index] หรือเรียกสั้นๆว่า “CSSCI” ซึ่ง CSSCI เป็นฐานการจัดอันดับวารสารวิชาการที่จัดทำโดยมหาวิทยาลัยนานกิง

(2) วารสารวิชาการในกลุ่มที่ 2 (北大核心)

วารสารวิชาการในกลุ่มที่ 2 เป็นวารสารวิชาการที่อยู่ในฐาน 北大核心 หรือเรียกกันว่า 中文核心期刊 เวลาสืบค้นจะปรากฏชื่อว่า “核心期刊” เป็นฐานการจัดอันดับวารสารวิชาการที่จัดทำโดยมหาวิทยาลัยปักกิ่ง

(3) วารสารวิชาการในกลุ่มที่ 3 (普通期刊)

วารสารวิชาการในกลุ่มที่ 3 เป็นวารสารวิชาการที่ยังไม่ถูกจัดเข้าไปในฐานที่จัดทำโดยมหาวิทยาลัยนานกิงและมหาวิทยาลัยปักกิ่ง

เว็บไซต์สืบค้น

<https://www.cnki.net> หรือเรียกสั้นๆว่า CNKI เป็นเว็บไซต์สืบค้นงานวิชาการที่ใหญ่ที่สุดของประเทศจีน รวบรวมงานวิชาการทุกแขนง บทความวิจัย บทความวิชาการ และวิทยานิพนธ์เกือบทุกมหาวิทยาลัยในประเทศจีน สามารถดาวน์โหลดบทความและวิทยานิพนธ์มาอ่านได้ นอกจากนี้ยังใช้สืบค้นฐานวารสารและเป็นช่องทางที่ใช้สำหรับส่งบทความวิชาการเพื่อตีพิมพ์ได้อีกด้วย

คลังข้อมูลงานวิจัย

คลังข้อมูลวิจัยที่จะแนะนำในครั้งนี้มีด้วยกันทั้งหมด 4 คลังข้อมูล

(1) คลังข้อมูล CCL (CCL 语料库)

CCL เป็นคลังข้อมูลภาษาจีนสมัยใหม่และภาษาจีนโบราณ ในส่วนของภาษาจีนสมัยใหม่เป็นข้อมูลที่รวบรวมมาจากวรรณกรรม บทละคร หนังสือพิมพ์ หนังสือประวัติศาสตร์และเอกสารวิชาการด้านต่างๆ ส่วนข้อมูลภาษาจีนโบราณรวบรวมจากบทกวี หนังสือโบราณตั้งแต่สมัยราชวงศ์โจวถึงยุคราชวงศ์หมิง คลังข้อมูล CCL จัดทำโดยมหาวิทยาลัยปักกิ่ง

(2) คลังข้อมูล BCC (BCC 语料库)

BCC เป็นคลังข้อมูลภาษาจีนสมัยใหม่ สามารถเลือกเก็บข้อมูลตามปีได้ ข้อมูลส่วนใหญ่มาจากวรรณกรรมและหนังสือพิมพ์ คลังข้อมูล BCC จัดทำโดยมหาวิทยาลัยภาษาและวัฒนธรรมปักกิ่ง

Linguistics and Applied Linguistics

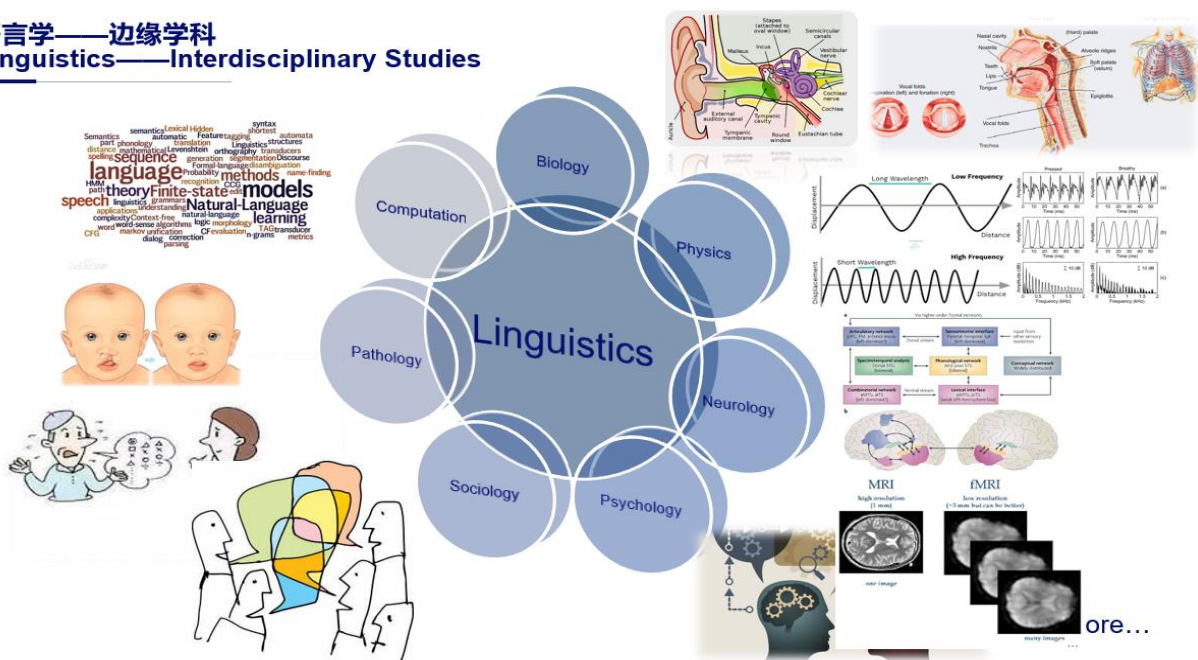
>>IN 21ST CENTURY

4. ภาษาศาสตร์และเทคโนโลยี

ภาษาศาสตร์กับเทคโนโลยีมีความคาบเกี่ยวกันอย่างไร และในยุคดิจิทัลนั้น ภาษาศาสตร์ได้มีส่วนเกี่ยวข้องหรือเข้ามามีส่วนร่วมอย่างไรกับชีวิตประจำวันของเราบ้าง

ก่อนอื่น ภาษาศาสตร์ไม่ได้เรียนแค่เนื้อหาของหลักภาษา แต่การเรียนภาษาศาสตร์จะต้องมีการเรียนเนื้อหาที่คาบเกี่ยวกับความรู้ศาสตร์อื่น ๆ ด้วย เช่น ชีววิทยา เวลาเราใช้ภาษาสื่อสารกัน โดยเฉพาะด้วยการพูดนั้น อวัยวะในร่างกายที่เกี่ยวข้องกับการพูดตั้งแต่กระบังลม ปอดที่กักเก็บลม หลอดลมที่เป็นท่อส่งผ่านลมขึ้นไปยังคอหอย ผ่านเส้นเสียง เส้นเสียงที่ถูกลมเป่าจนกระทบกันเกิดเป็นเสียงในลำคอ แล้วส่งขึ้นไปยังลิ้นไก่ เพดานอ่อน เพดานแข็ง ลิ้น ฟัน และริมฝีปาก ซึ่งการเปลี่ยนแปลงของรูปร่างและตำแหน่งของอวัยวะเหล่านี้จะเป็นตัวกำหนดว่าเสียงที่ผลิตออกมานั้นจะเป็นเสียงแบบไหน สระ พยัญชนะแต่ละตัวตำแหน่งลิ้นอยู่ที่ใด ริมฝีปากเป็นรูปอย่างไร จากนั้นเสียงนั้นจะถูกส่งออกไปผ่านตัวกลางจนไปถึงหูของผู้ฟัง ซึ่งคลื่นเสียงจะผ่านหูชั้นนอก หูชั้นกลาง ผ่านกระดูกสามชิ้นที่กระทบกันส่งต่อไปยังหูชั้นในเข้าไปยังคอเคลียร์ที่เป็นรูปก้นหอย ซึ่งคลื่นเสียงจะเข้าไปสั่นสะเทือนเซลล์ที่เป็นตัวรับคลื่นและส่งต่อไปยังสมองผ่านประสาทหู จากนั้นสมองจะวิเคราะห์ว่าเสียงที่ได้ยินคือเสียงอะไร แล้วทำการตอบสนองต่อไป

语言学——边缘学科 Linguistics——Interdisciplinary Studies

ความที่คลื่นเสียงเป็นคลื่นความถี่ ก็จะเกี่ยวข้องกับศาสตร์ทางด้านฟิสิกส์ คลื่นความถี่ต่ำ ความถี่สูง ต้นกำเนิดเสียงเป็นอย่างไร ตัวกลางที่ส่งคลื่นเสียงนั้นเป็นอากาศ ของเหลว หรือของแข็ง เป็นต้น เช่นตัวอย่างการออกเสียงข้างต้นนี้ เมื่อเสียงออกมาจากอวัยวะที่ใช้เปล่งเสียงแล้ว คลื่นเสียงนี้ก็จะถูกส่งผ่านตัวกลาง เช่น อากาศ และโมเลกุลในอากาศที่เรียงตัวกันเป็นแถว นั้นจะถูกสั่นสะเทือนและพาโมเลกุลแต่ละแถวไปกระทบกับแถวต่อ ๆ ไป และส่งต่อไปยังแถวถัดไปเรื่อย ๆ จนกระทั่งถึงหูของผู้ฟัง และอีกตัวอย่างที่เกี่ยวข้องกับภาษาศาสตร์โดยตรงก็คือ พยัญชนะ สระ วรรณยุกต์ จะมีรูปแบบของคลื่นที่ต่างกัน และค่าที่ใช้วัดหน่วยเสียงเหล่านี้ก็แตกต่างกันออกไปด้วย ซึ่งเราสามารถสังเกตได้ว่า แต่ละหน่วยเสียงมีลักษณะคลื่นเหมือนหรือแตกต่างกันอย่างไร

เมื่อเสียงถูกส่งไปทางเส้นประสาทสู่สมอง สมองก็จะมีส่วนที่เกี่ยวกับการฟังที่รับคลื่นความถี่มา และส่งต่อไปยังส่วนที่ประมวลเนื้อหาเพื่อวิเคราะห์ว่าเสียงที่เราได้ยินมาคืออะไร เมื่อเราจะตอบกลับ ก็จะมีสมองส่วนที่เรียบเรียงเนื้อหา แล้วส่งต่อไปยังส่วนที่ควบคุมการเคลื่อนไหว เพื่อส่งต่อไปยังอวัยวะต่าง ๆ ในการตอบสนองต่อไป เนื้อหาเหล่านี้ จะอยู่ในขอบเขตของภาษาศาสตร์ประสาทวิทยา ช่วงหลัง การวิจัยทางด้านประสาทวิทยาในขอบเขตเนื้อหาของภาษาศาสตร์มีมากขึ้น เช่น การวิจัยเกี่ยวกับวรรณยุกต์ภาษาไทย ที่วัดค่าคลื่นสมองส่วนที่ทำปฏิกิริยากับเสียงที่ได้ยินของเจ้าของภาษาไทย จีน และอังกฤษ เพื่อดูการตอบสนองของสมองของเจ้าของภาษาที่มีวรรณยุกต์กับไม่มีวรรณยุกต์ว่าเหมือนหรือแตกต่างกันอย่างไร

เมื่อสมองทำปฏิกิริยาแล้ว ส่วนที่จะตัดสินใจว่าสิ่งที่ได้รับมามีความหมายอย่างไร เราสามารถจัดกลุ่มได้อย่างไร เช่น เสียงสระ อา คนไทยฟังเสียงสระนี้ที่ตำแหน่งก่อนหน้าและก่อนหลังเป็นสระเสียงเดียวกัน แต่คนที่ใช้ภาษาอื่นอาจจะแยกออกเป็นเสียงที่ต่างกันอย่างชัดเจน และแต่ละเสียงยังให้ความหมายที่ต่างกันอีกด้วย เนื้อหาเหล่านี้จะอยู่ในขอบเขตของภาษาศาสตร์จิตวิทยา ซึ่งการวิจัยด้วยวิธีทางจิตวิทยาช่วงหลังได้รับความนิยมเป็นอย่างมาก เช่น การทดลองด้านการรับรู้ทางวรรณยุกต์ ซึ่งจะมีการสังเคราะห์เสียงแล้วให้ผู้เข้าร่วมการทดลองฟังและเลือกว่า เสียงที่ได้ยินคือคำใด หรือ เสียงสองเสียงเหมือนหรือแตกต่างกัน เพื่อทำการจัดกลุ่มให้แต่ละวรรณยุกต์ต่อไป

เมื่อเราเข้าใจเนื้อหาที่ได้รับมาแล้ว เราก็ต้องให้ผู้อื่นเข้าใจตรงกันกับเราด้วย การสื่อสารให้คนอื่นเข้าใจโดยไม่ผิดหลักภาษา ไม่ผิดหลักวัฒนธรรม ไม่ผิดหลักกฎหมาย การเมือง หรือสภาพสังคมใด ๆ ในเวลาใดเวลาหนึ่ง หรือภาษาของแต่ละวงการอาชีพ เนื้อหาเหล่านี้จะเกี่ยวข้องกับ sociolinguistics หรือ ภาษาศาสตร์เชิงสังคมวิทยาทั้งสิ้น

นอกจากนี้ ภาษาศาสตร์ยังมีเนื้อหาที่คาบเกี่ยวกับศาสตร์ทางการแพทย์อีกด้วย การผิดปกติไม่ว่าจะในด้านร่างกาย ประสาท หรือสมอง ที่ส่งผลกระทบต่อการใช้ภาษา เช่น เด็กปากแหว่งเพดานโหว่ เวลาพูดจะมีลักษณะเด่นอย่างไร และเมื่อทำการผ่าตัดแล้วจะสามารถฟื้นฟูความสามารถทางด้านภาษาได้อย่างไร หรือ ผู้ที่ได้รับอุบัติเหตุแล้วสมองส่วนที่มีผลต่อการใช้ภาษาหรือรับรู้ภาษาได้รับการกระทบกระเทือนจะมีอาการอย่างไร ซึ่งหลัก ๆ มีสองประเภท คือ เข้าใจเนื้อหาแต่เรียบเรียงเนื้อหาที่จะได้ตอบไม่ได้ กับ ไม่สามารถเข้าใจเนื้อหาที่ได้ยินได้เลย ซึ่งเนื้อหาเหล่านี้จะอยู่ในขอบเขตของ pathological linguistics หรือ ภาษาศาสตร์พยาธิวิทยานั่นเอง

Computational Linguistics ภาษาศาสตร์คอมพิวเตอร์

ผศ. ดร.อรรถพล อ่างรัตน์ฤทธิ์
ภาควิชาภาษาศาสตร์
คณะอักษรศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

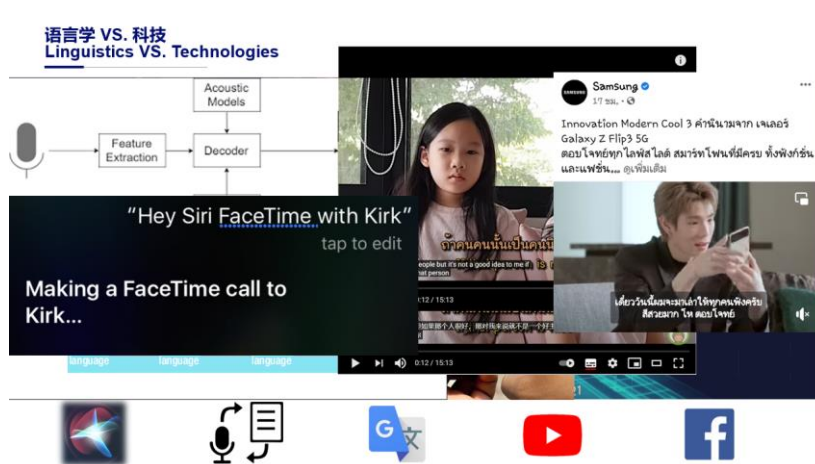
<https://attapol.github.io/compling/>

ส่วน computational linguistics หรือ ภาษาศาสตร์คอมพิวเตอร์ จะเป็นเนื้อหาที่มีความเกี่ยวข้องกับภาษาศาสตร์และเทคโนโลยี เช่น การวิเคราะห์ข้อมูลทางภาษาศาสตร์เพื่อนำไปป้อนให้กับระบบคอมพิวเตอร์ต่าง ๆ รวมไปถึงระบบปัญญาประดิษฐ์หรือ AI ซึ่งสามารถพบเห็นได้ในชีวิตประจำวัน เช่น

SIRI ที่เป็น AI assistance การโต้ตอบกับอุปกรณ์สื่อสารด้วยภาษาที่เราเล่นกัน SIRI นั้นสามารถแปลงเสียงที่เราพูดเป็นตัวอักษร แล้วทำการโต้ตอบกลับด้วยอักษรและเสียงพูด อีกทั้งเชื่อมต่อกับฟังก์ชันการทำงานอื่น ๆ ได้ด้วย

STT (Speech To Text) หรือการแปลงเสียงให้เป็นตัวอักษร เช่น การพูดแล้วให้โทรศัพท์พิมพ์ออกมาเป็นตัวหนังสือ แทนการพิมพ์ด้วยแป้นพิมพ์

TTS (Text To Speech) การแปลงตัวอักษรให้เป็นเสียง เช่น การให้โทรศัพท์อ่านหน้าจ่อออกมาเป็นเสียง การแปลงรูปภาพเป็นอักษรและแปลภาษาอัตโนมัติพร้อมแสดงออกมาเป็นตัวอักษร

การแปลงเสียงของภาษาหนึ่งให้กลายเป็นอีกภาษาหนึ่ง ซึ่งมีกระบวนการคร่าว ๆ คือ รับเสียงภาษาหนึ่งมา วิเคราะห์ว่าเสียงนี้คืออะไร และทำการแปล และแปลงเนื้อหาที่แปลเป็นเสียงอีกภาษาหนึ่ง การสร้างซับไตเติลอัตโนมัติ และการแปลซับไตเติลอัตโนมัติของยูทูบ และวิดีโอในเฟสบุ๊ก เป็นต้น

นี่เป็นเพียงตัวอย่างบางส่วนของเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องกับภาษาศาสตร์ที่เราสามารถเห็นได้ทั่วไปในชีวิตประจำวันของเรา ทั้งนี้ ในปัจจุบัน ภาษาศาสตร์คอมพิวเตอร์ ได้แยกตัวออกมาเป็นสาขาของตัวเอง ตัวอย่างเช่น มหาวิทยาลัยปักกิ่ง ที่ได้ก่อตั้งศูนย์วิจัยทางด้านภาษาศาสตร์คอมพิวเตอร์มาตั้งแต่ 1986 ซึ่งมีแนวทางการวิจัยหลักอยู่สามแนวทาง คือ

ทฤษฎีพื้นฐาน โมเดลและวิธีการประมวลผลภาษาธรรมชาติ เนื้อหาวิจัยได้แก่ ภาษาศาสตร์คอมพิวเตอร์พื้นฐาน การจัดการการประมวลผลภาษาธรรมชาติ หรือ Natural language processing (NLP) ไวยากรณ์ภาษาจีนปัจจุบัน การวิเคราะห์ด้านคำศัพท์ หลักไวยากรณ์ การสร้างโมเดลภาษาธรรมชาติ ทฤษฎีและวิธีการจัดการข้อมูลภาษา เป็นต้น

การวิจัยและการสร้างแหล่งข้อมูลพื้นฐาน เนื้อหาวิจัยได้แก่ พจนานุกรมคอมพิวเตอร์ คลังข้อมูลความรู้ทางภาษา คลังข้อมูลภาษาและเทคโนโลยี การจัดการข้อมูล ศัพท์เฉพาะ การคัดแยกศัพท์เฉพาะแบบอัตโนมัติ เป็นต้น

เทคโนโลยีประยุกต์พื้นฐาน เนื้อหาวิจัยได้แก่ วิธี เทคนิค และระบบการแปลอัตโนมัติด้วยคอมพิวเตอร์ การตรวจค้นและคัดแยกข้อมูล การประเมินระบบจัดการภาษาธรรมชาติ การใช้คอมพิวเตอร์ในการเขียนบทความ และการวิจัยบทกลอนโบราณจีน เป็นต้น

อย่างเช่นที่มหาวิทยาลัยชิงหวาก็มีสาขาด้านนี้เช่นกัน ชื่อสาขาภาษาศาสตร์ยุคปัจจุบัน ซึ่งเราต่างทราบกันดีว่า ชิงหวามีความแข็งแกร่งทางด้านสายวิทย์อยู่เป็นทุนเดิม ภายหลังเมื่อมีการนำมาประยุกต์กับศาสตร์ทางด้านภาษาศาสตร์ แสดงให้เห็นว่าภาษาศาสตร์มีความสำคัญกับยุคแห่งเทคโนโลยีอย่างปฏิเสธไม่ได้ ส่วนในประเทศไทยนั้น เมื่อปี พ.ศ. 2562 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยก็ได้มีการเปิดสาขาภาษาศาสตร์คอมพิวเตอร์แยกออกมาเป็นสาขาหนึ่ง ซึ่งหลักสูตรนี้เป็นหลักสูตรระดับปริญญาตรี และการที่มหาวิทยาลัยในไทยได้เปิดการเรียนการสอนและแยกตัวออกมาเป็นสาขาหนึ่งนั้น แสดงให้เห็นว่า ในประเทศไทยได้ให้ความสำคัญกับสาขานี้มากขึ้นเช่นกัน

自然语言处理部_自然语言处理数据标注分析师

百度(Baidu)- 北京市-

词典研发

每天接单

18-28k-14薪

北京-海淀区

硕士及以上 | 1-3年 | 英语 | 年龄不限

多语种合成-上海

海天瑞声

知识工程师 (语言)

百度(Baidu)- 北京市-

1-3年 | 语言不限 | 年龄不限

认知计算实验室 CCL_语言学方向实习生

行业数据分析师

8-13k-13薪

南京-鼓楼区

本科及以上 | 3-5年 | 语言不限 | 年龄不限

30-65万/年+股票: 阿里巴巴招聘语言学毕业生

本科及以上 | 1-3年 | 语言不限 | 年龄不限

AI训练师

来也科技

10-15k-15薪

杭州-西湖区

AI训练师

杭州-西湖区

语言学数据运营

字节跳动

18-25k

上海-七宝

统招本科 | 3-5年 | 语言不限 | 年龄不限

自闭症康复治疗师

武汉安生自在健康管理咨询有限公司

泰语项目协调

软通动力

7-9k

特殊儿童康复治疗师

武汉安生自在健康管理咨询有限公司

6-12k

40-60k-20薪

字节跳动

字节跳动

10000人以上

公司地址: 字节跳动总部国际商务广场工区

我感兴趣 请联系我

微信扫码关注

语言学家

竹间智能

15-30k

北京-海淀区

统招本科 | 1-3年 | 语言不限 | 年龄不限

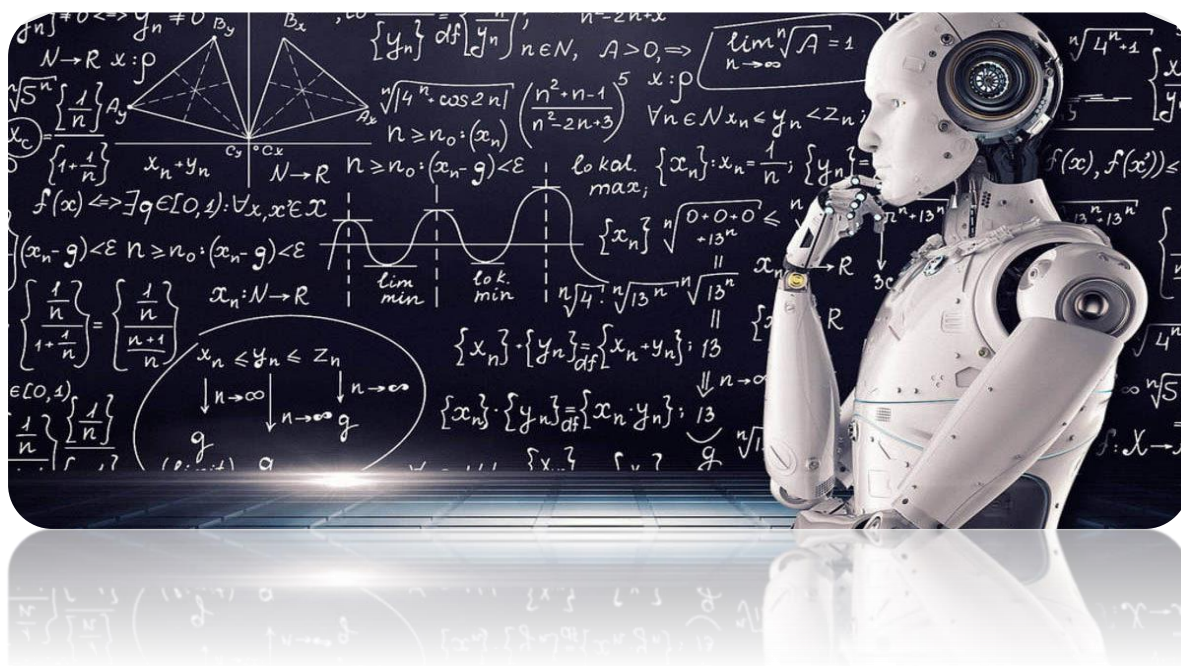
竹间智能

融资: C轮 公司规模: 100-499人

公司地址: 三惠大厦

曼威(大连)企业管理有限公司

นอกจากเนื้อหาการเรียนในระดับการศึกษาขั้นสูงแล้ว อาชีพที่ออกมารองรับบุคคลที่จบด้านภาษาศาสตร์ก็มีความหลากหลายมากขึ้นเช่นกัน ซึ่งในภาพจำของเรานั้น เมื่อเรียนภาษาศาสตร์มา จบไปก็อาจจะต้องเป็นครู อาจารย์ แต่ในความเป็นจริง บริษัทชั้นนำที่ประเทศจีน ได้มีการประกาศรับสมัครผู้ที่จบด้านภาษาศาสตร์มาประจำในทีมพัฒนาผลิตภัณฑ์ของบริษัท AI เพื่อทำงานร่วมกับวิศวกรคอมพิวเตอร์ มีหน้าที่ในการให้ข้อมูลทางด้านภาษา สรุปข้อมูลต่าง ๆ เหล่านี้ และส่งต่อข้อมูลให้กับวิศวกรไปเขียนโค้ด และทำเป็นระบบหรือโปรแกรมต่าง ๆ ต่อไป เช่น ในปี 2017 บริษัท Alibaba ได้มีการประกาศรับผู้จบปริญญาเอกทางด้านภาษาศาสตร์ประยุกต์ ภาษาศาสตร์คอมพิวเตอร์ ภาษาจีนปัจจุบัน เข้าทำงานในทีม IT เพื่อร่วมวิจัยและพัฒนา ระบบ AI ของบริษัทลูกของ Alibaba ซึ่งค่าตอบแทนก็จะอยู่ที่ประมาณ 1,500,000-3,250,000 บาทต่อปี หรือเฉลี่ย 125,000-270,833.33 บาทต่อเดือน และยังมีสิทธิ์ถือหุ้นของบริษัทอีกด้วย บริษัท ByteDance ที่เป็นบริษัทแม่ของ TikTok ที่มีการรับสมัครในตำแหน่งการจัดการข้อมูลทางภาษาศาสตร์ ค่าตอบแทนอยู่ที่ประมาณ 90,000-125,000 บาทต่อเดือน นอกจากนี้ยังมีอาชีพนักวิเคราะห์ข้อมูล นักบำบัดฟื้นฟูทางภาษาให้กับเด็กออทิสซึม เด็กที่ผ่านการผ่าตัดปากแหว่งเพดานโหว่ และเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้หรือพัฒนาการทางด้านภาษาอีกด้วย เชื่อว่าในอนาคตประเทศไทยจะมีอาชีพเหล่านี้มารองรับผู้ที่จบด้านภาษาศาสตร์มากขึ้นเช่นกัน เห็นได้จากการตั้งสาขาวิชาภาษาศาสตร์คอมพิวเตอร์แล้ว เชื่อว่าบริษัทต่าง ๆ จะมีการรับนักภาษาศาสตร์เข้าร่วมทีมพัฒนาผลิตภัณฑ์ทางเทคโนโลยีมากขึ้นในอนาคต

ข้อมูลข้างต้นนี้เป็นเพียงภาพรวมคร่าว ๆ ที่อยากให้ทุกคนได้เห็นว่าภาษาศาสตร์ไม่ได้มีแค่ภาษา ไม่ได้จบมาแล้วต้องเป็นอาจารย์เท่านั้น แต่ภาษาศาสตร์มีการคาบเกี่ยวกับศาสตร์อื่น ๆ มากมาย ภาษาศาสตร์มีอาชีพที่น่าสนใจรองรับอย่างหลากหลาย และภาษาศาสตร์ยังสอดแทรกอยู่ในชีวิตประจำวันของเราทุกคน

Way Forward 2021

“รู้ภาษาจีน รู้ลึกอย่างไร ต้องเรียนที่ไหน”
Season มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ EP5

**“เศรษฐศาสตร์” “กฎหมาย” และ “เรียนรู้จีน” ก้าวอย่างศตวรรษ 5.0++
ปิดประเด็นเสวนา Season มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์**

- “เศรษฐศาสตร์” และ “กฎหมาย” ในจีน ที่ไหน อย่างไร
- ความร่วมมือระหว่างหน่วยงานด้านกฎหมายไทย-จีน
- สถาบันวิจัยทางด้านเศรษฐกิจและการเงินของจีน
- ทิศทางส่งเสริมการศึกษาวิจัย มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ของไทย เรียนรู้จากจีน ต่อยอดสู่ไทย

วันเสาร์ที่ 4 กันยายน 2564

14.00 – 17.00 น. (เวลาไทย)

15.00 – 18.00 น. (เวลาจีน)

FACEBOOK: วิทยุโมตรี้ไทยจีน

ฝ่ายวิทยาศาสตร์ฯ สอท.ปักกิ่ง

ZOOM: Meeting ID: 876 7669 3465

Passcode: 802363

แขกรับเชิญ

ศ.ดร.จรัสศรี จิรภาส

ประธานคณะทำงาน ZTED
อาจารย์ประจำคณะเอเชียศึกษา
Beijing Foreign Studies University

ไพศาลย์ ยังสมบูรณ์

ประธานเจ้าหน้าที่บริหารบัญชีการเงินเขตประเทศจีน
เครือเจริญโภคภัณฑ์

ดร.กิจจาพัฒน์ เกศิรานนท์

ผู้ก่อตั้ง/นักเขียนเพจเฟซบุ๊ก
สถานีกฎหมายอวกาศ - Space Law Station
ปริญญาเอก สาขากฎหมายระหว่างประเทศ
China University of Political Science and Law

ดร.พัชรินรุจา จันทโรนานนท์

ที่ปรึกษารัฐมนตรีว่าการ
กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม
ปริญญาเอก การเมืองระหว่างประเทศ มหาวิทยาลัยปักกิ่ง

ดร.นิศาชล ไทยทอง

อาจารย์ประจำวิทยาลัยนานาชาติ และนักวิจัย
ศูนย์วิจัยจีน-อาเซียน มหาวิทยาลัยกวางซี
ปริญญาเอก เศรษฐศาสตร์ประยุกต์
การพัฒนาเขตการค้าจีน-อาเซียน มหาวิทยาลัยกวางซี

ชวนคุยโดย

วัชรินทร์ เศรษฐกิจ

หัวหน้ากองข่าวต่างประเทศ
ช่อง 9 MCOT HD 30 สำนักข่าวไทย

Martin Hart-Landsberg, A critical look at China's One Belt, One Road initiative, Retrieved August 29, 2021 (www.cadtm.org)

“เศรษฐศาสตร์” “กฎหมาย” และ “เรียนรู้อื่น” ตัวอย่างศตวรรษ 5.0++

Way Forward 2021 ครั้งที่ 9 Season มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ EP5

1. การศึกษาต่อสาขานิติศาสตร์หรือกฎหมายจีน

เมื่อปี 2556 นายสี จิ้นผิง ประธานาธิบดีของจีน ได้ประกาศริเริ่มเส้นทางสายไหมในอดีตที่เป็นแนวคิดเส้นทางสายไหมของจีนสมัยโบราณที่ค้าขายจากจีนไปสู่ทวีปอื่น ๆ มาต่อยอดและพัฒนาเป็น “เส้นทางสายไหมใหม่” หรือ One Belt One Road คือ โครงสร้างความร่วมมือในหลาย ๆ ด้าน ที่ไม่ใช่เศรษฐกิจอย่างเดียว แต่ตีความกว้างมากในหลาย ๆ ประเทศที่อยู่ในแถบเส้นทางนี้ ซึ่งประเทศไทยก็รวมอยู่ด้วย แต่ถ้าเป็นด้านความร่วมมือ จะรวมไปถึงเศรษฐกิจ การศึกษา สาธารณสุข โครงสร้างพื้นฐาน เป็นต้น เพราะฉะนั้น ถ้าเราศึกษาในประเทศจีน โอกาสที่เราจะทำงานที่จีน หรือได้ใช้จุดเกาะเกี่ยวเล็ก ๆ ระหว่างไทยกับจีน เพื่อประโยชน์ในอนาคต ปัจจุบันถือว่ามีโอกาสสูง เพราะทุกประเทศจะมีการเชื่อมโยงกันและยึดหลักของความเป็นหนึ่งเดียวและจะเติบโตไปด้วยกัน

1.1 พัฒนาการกฎหมายจีน

1. ยุคราชวงศ์ (ก่อน ค.ศ. 1911) แนวคิดเรื่อง เน้นไปที่ปรัชญาขงจื้อ หรือหลักคุณธรรมพื้นฐานของสังคม กฎหมายจะเป็นส่วนที่เสริมเข้ามา จนกระทั่งถึงยุคราชวงศ์ชิงล่มสลายลง
2. ยุคสาธารณรัฐจีน (ค.ศ. 1912 – 1949) ท่านเจียง คายเช็ค พยายามที่จะปรับปรุงกฎหมายแบบตะวันตก โดยมีการประมวลกฎหมายที่มีแนวความคิดแบบฝรั่ง แต่พบว่ามีความล้มเหลวอยู่บ้าง เพราะว่าประวัติศาสตร์จีนหลายพันปีที่ผ่านมา แนวคิดเรื่องคุณธรรม เช่น ปรัชญาขงจื้อได้หยั่งรากหรือปลูกฝังผู้คนมายาวนาน การที่จะนำเอากฎหมายตะวันตกมาพัฒนาและปรับใช้แบบตะวันตก จึงทำให้เกิดความขัดแย้งและเผชิญหน้ากันระหว่างแนวคิดสมัยเก่าและแนวคิดสมัยใหม่

3. ยุคสาธารณรัฐประชาชนจีน

3.1 ค.ศ. 1949 – 1953 เริ่มก่อตั้ง

3.2 ค.ศ. 1954 – 1974 รัฐธรรมนูญฉบับแรก เริ่มมีการบัญญัติเรื่องสิทธิขั้นพื้นฐาน สิทธิในการพูด สิทธิที่จะไม่ถูกจับกุมโดยไม่มีสาเหตุ

3.3 ค.ศ. 1975 – 1974 รัฐธรรมนูญฉบับที่ 2

3.4 ค.ศ. 1975 – 1981 รัฐธรรมนูญฉบับที่ 3

3.5 ค.ศ. 1982 - ปัจจุบัน รัฐธรรมนูญฉบับที่ 4 ในยุคปัจจุบันถือว่ามีความก้าวหน้าไปอย่างมาก เมื่อเทียบกับรัฐธรรมนูญของสหรัฐอเมริกา รัฐธรรมนูญของจีน ฉบับที่ 4 ได้มีการรับรองสิทธิต่าง ๆ ของประชาชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งสิทธิในทางเศรษฐกิจ หรือเพิ่มกิจกรรมทางเศรษฐกิจให้มีความคล่องตัวขึ้น และที่สำคัญได้มีการบัญญัติว่า “*ไม่มีใครมีสิทธิอื่นนอกเหนือไปจากรัฐธรรมนูญ*” (มาตรา5) ซึ่งจะเห็นได้ว่าจีนเริ่มมีแนวคิดในเรื่องความเท่าเทียมที่เหมือนกับตะวันตก และที่สำคัญ มาตรา36 ของสิทธิในการนับถือศาสนาของประชาชน ที่จะมีสิทธิในการเลือกนับถือศาสนาอะไรก็ได้ แต่จีนได้ไปมากกว่านั้น ในสิทธิที่สหรัฐอเมริกาก็ไม่มีในรัฐธรรมนูญ คือการบัญญัติว่า “*ประชาชนมีสิทธิที่จะนับถือศาสนาใด ๆ รวมถึงสิทธิที่จะไม่นับถือศาสนาด้วยเช่นกัน*” ซึ่งจีนเริ่มมีแนวคิดอะไรที่ไปไกลกว่าโลกตะวันออก จากที่เล่าประวัติศาสตร์จีนที่ผ่านมาในหลายพันปีผูกกับวัฒนธรรมขงจื้อและเรื่องหน้าที่คนในสังคมที่เรียกว่ามีลำดับชั้น มีการแบ่งชายหญิง และบทบาททางสังคมที่ชัดเจน

ปัจจุบันกฎหมายจีนแม้จะเป็นในลักษณะของกฎหมายสมัยใหม่ แต่ความสัมพันธ์ของคนในสังคม ก็ยังตกอยู่ภายใต้อิทธิพลเหล่านี้อยู่ ประเด็นแรก คือ แนววงสังคมและความสัมพันธ์ เป็นเรื่องเปิดเผยและปกติมากถ้าเราไปจีน เรามักจะได้ยินคำว่า 关系 หรือที่เขาเรียกว่าคอนเนคชั่น สำหรับคนที่ทำธุรกิจและการค้า คือ คนต่างชาติที่เข้าทำธุรกิจในจีน ถ้าหวังที่จะมีโอกาสก้าวหน้า การสร้างสัมพันธ์หรือคอนเนคชั่นเป็นเรื่องที่จำเป็นมากๆ อาจจะเริ่มจากการจ้างลูกจ้างชาวพื้นเมือง แต่ยังยึดแนวคิดและคุณธรรม จะเห็นว่าประเทศจีนจะให้ความสำคัญต่อผู้อาวุโสอย่างมาก ถึงแม้กฎหมายสมัยใหม่ที่ว่าทุกคนเท่าเทียมกัน ชายหญิงเท่าเทียมกัน แต่ทางสังคมจริงๆ ครอบครัวคือครอบครัว เขาจะแบ่งหน้าที่กันชัดเจนว่าชายและหญิงควรมีบทบาทเช่นไร

สำหรับนักศึกษากฎหมายที่เรียนจบในระดับปริญญาตรีแล้ว เราจำเป็นจะต้องรู้จักคำว่า Common law และ Civil law ซึ่งคือระบบกฎหมายใหญ่ ๆ สองข้อ

1. Common law (ระบบกฎหมายจารีตประเพณี) คือ หลักการที่ว่ากฎหมายจารีตประเพณี หลักกฎหมายที่มาจากจารีตประเพณี หรือศาลวางหลักกฎหมายได้ โดยพิพากษาจากจารีตในขณะนั้นๆ หรือสังคมนั้นๆ
2. Civil law (ระบบกฎหมายลายลักษณ์อักษร) คือ หลักการที่ว่ากฎหมายมีที่มาจาก ประมวลกฎหมาย หรือกฎหมายที่บัญญัติเป็นตัวลายลักษณ์อักษร ศาลจะสร้างกฎหมายเองไม่ได้ใน Civil law หรือระบบกฎหมายลายลักษณ์อักษร ซึ่งจะเป็นเรื่องที่ว่าต้องมีการบัญญัติกฎหมายตามกระบวนการรัฐสภาขึ้นมา แล้วถ้าถามว่าจีนเป็นระบบแบบไหน ซึ่งระบบกฎหมายของจีนจะค่อนข้างจะใกล้เคียงกับ Civil law คือ เป็นเรื่องของประมวลกฎหมาย และกฎหมายที่เป็นลายลักษณ์อักษร แต่จะมีความพิเศษอย่างหนึ่ง คือ ที่เรียกว่า ระบบกฎหมายสังคมนิยมที่มีเอกลักษณ์จีน ในส่วนนี้รัฐบาลจีนมีการทำเป็นเอกสารรายงานในการแปลความหมาย ซึ่งค่อนข้างจะเป็นนามธรรม แต่ความน่าสนใจเกี่ยวกับการสร้างระบบกฎหมายให้เอื้อต่อการพัฒนาเศรษฐกิจ โดยให้ความสำคัญกับทุกคนขึ้นอย่างเท่าเทียม

1.2 กฎหมายจีนที่น่าสนใจ

อนุญาโตตุลาการ คือ สมมุติว่า ปกติถ้าเรามีข้อพิพาทกันระหว่างคู่ความและจะต้องไปที่ศาล แน่แน่นอนว่าจะต้องเสียเวลาให้ลองจินตนาการว่า ถ้าเป็นคู่ความ ซึ่งปัจจุบันมีการค้าขายทางออนไลน์ ซึ่งเกิดขึ้นมากมายในหลายประเทศ ถ้าเราอยู่ประเทศหนึ่ง และจะส่งของในประเทศหนึ่ง แล้วมีข้อพิพาทกัน แล้วศาลประเทศไหนจะตัดสิน เราต้องนั่งเครื่องบินไปศาลประเทศอื่นไหม หรือเขาต้องนั่งเครื่องบินมา ทำให้เกิดความล่าช้าและมีต้นทุนเพิ่มขึ้น อนุญาโตตุลาการ จึงมีบทบาทเข้ามา เป็นระบบที่ตั้งคนกลางระหว่างคู่พิพาทมาวินิจฉัยข้อพิพาทได้ ซึ่งจีนก็มีหน่วยงานที่เรียกว่า China International Economic and Trade Arbitration Commission หรือเรียกสั้น ๆ ว่า (CIETAC) ได้ตั้งขึ้นมา เพื่อเป็นอนุญาโตตุลาการ ให้บริการข้อพิพาท เพื่อความรวดเร็วต่อธุรกิจ และต่างชาติก็สามารถทำได้

- 1) กฎหมายต่อต้านการผูกขาดทางการค้า เป็นกฎหมายที่น่าสนใจอย่างมาก ถ้าอนาคตสำหรับผู้ที่ยากทำธุรกิจการเงิน การลงทุน การค้าขาย ส่วนแบ่งกำไร ในตลาดเป็นอย่างไร ถ้ามีส่วนแบ่งตลาดมากเกินไปก็อาจเข้าข่ายการผูกขาดทางการค้าได้ พฤติกรรมทางธุรกิจบางอย่างก็อาจจะเป็นความผิดได้ สิ่งที่น่าสนใจคือ กฎหมายต่อต้านการผูกขาดทางการค้าของจีน แต่กฎหมายที่ไทยกลับไม่มี เช่น กรณีการประกวดราคา จะต้องมีการเสนอหลายรายเสนอราคาแข่งขันกัน หากมีรายใดรายหนึ่งให้สินบนแก่ผู้จัดการประกวดราคา และชนะการประกวดราคาไป นั่นเองผู้ประกอบการรายอื่นเสียประโยชน์ การให้สินบนถือเป็นการกระทำที่บั่นทอนการแข่งขัน และถือเป็นการกระทำที่ความผิดกฎหมาย ซึ่งกฎหมายต่อต้านการผูกขาดทางการค้าของไทยยังไม่ได้ผิดไปถึงตรงนั้น ถ้าตามกฎหมายจีนพอกระทำความผิด จะมีโทษแค่ปรับอย่างเดียวไม่พอ จะต้องจ่ายค่าเสียหายให้กับผู้ประกอบการอื่นที่เสียหายด้วย ซึ่งจะโดนสองต่อทั้งปรับและจ่ายไปพร้อมกัน

- 2) **กฎหมายอาญาและวิธีพิจารณาความอาญา** อาจจะมีเฉพาะบางท่านที่ทำงานที่เกี่ยวข้อง ที่สนใจและอยากรู้ว่ากฎหมายอาญาจีนเป็นอย่างไร ซึ่งก็พบว่ากฎหมายอาญาในไทยหรือทั่วๆ ไปที่เราทราบกัน โทษทางอาญามี 5 อย่าง คือ ประหารชีวิต จำคุก ยึดทรัพย์ กักขัง ปรับ แต่ของจีนจะเพิ่มมาอีกอย่าง คือ การเสียชีวิตทางการเมือง โดยมีการระบุไว้ว่า การกระทำบางอย่าง ความผิดบางฐาน เช่น ความผิดต่อทางด้านความมั่นคง นอกจากคุณจะมีโทษอาญาแล้ว ยังจะต้องเสียชีวิตทางการเมือง เช่น เสียสิทธิทางการเมืองตั้งแต่ เสียสิทธิในการชุมนุม เสียสิทธิในการดำรงตำแหน่งบางอย่าง เป็นต้น เป็นมาตรการบังคับสังคมที่ท่านใดสนใจก็สามารถไปศึกษาเพิ่มเติมได้

- 3) **กฎหมายอวกาศ** โดยหลักจะเป็นกฎหมายระหว่างประเทศ คือ ข้อตกลงระหว่างรัฐกับรัฐ แต่ว่าในจีนจะยังไม่มีกฎหมายพระราชบัญญัติในด้านอวกาศ

1.3 สาขาและมหาวิทยาลัย

ตัวอย่างสาขา

ป.โท	ป.เอก
- กฎหมายทั่วไป (กฎหมายจีน) - กฎหมายพาณิชย์ / การค้า / ธุรกิจ / เศรษฐกิจ - กฎหมายเปรียบเทียบ - กฎหมายระหว่างประเทศ - กฎหมายทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม - กฎหมายอาญา - กฎหมายปกครองและรัฐธรรมนูญ - ประวัติศาสตร์กฎหมาย	- กฎหมายทั่วไป (กฎหมายจีน) - กฎหมายเศรษฐกิจ / การค้าระหว่างประเทศ - กฎหมายเปรียบเทียบ - กฎหมายระหว่างประเทศ

ปริญญาโทมีหลักสูตรที่เปิดสอนหลากหลายสาขา ซึ่งโดยทั่วไปสำหรับผู้ที่จะไปเรียนจะเป็นกฎหมายเกี่ยวกับธุรกิจ และกฎหมายทั่วไป(กฎหมายจีน) ส่วนกฎหมายอาญาปกครองจะมีค่อนข้างน้อย อาจจะเว้นแต่ท่านที่ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้อง ส่วนหลักสูตรในระดับปริญญาเอกเปิดสอนจะแคบกว่าหลักสูตรในระดับปริญญาโท

ตัวอย่างมหาวิทยาลัยที่เปิดสอน

ชื่อ	ระดับในเอเชีย	ระดับโลก
Peking University	7	18
China University of Political Science and Law	291-300	1001-1200
Tsinghua University	2	17
Beihang University	114	383
Renmin University	60	601-650
Fudan University	6	31

*** QS World University Rankings 2022

เงื่อนไขการเข้าศึกษา

ทุน	ป.โท	ป.เอก
เงื่อนไขภาษา	CSC รัฐบาลจีนท้องถิ่น ทุนมหาวิทยาลัย อื่น ๆ	CSC รัฐบาลจีนท้องถิ่น ทุนมหาวิทยาลัย อื่น ๆ
ปริญญาก่อนหน้า	TOFLE IBT 95 IELTS 6.5 HSK 5	TOFLE IBT 95 IELTS 6.5 HSK 5 or 6
	1. ปริญญาทางกฎหมาย 2. ปริญญาสาขาอื่น ๆ เช่น รัฐศาสตร์ ประวัติศาสตร์ วิศวกรรมศาสตร์ เศรษฐศาสตร์	
เค้าโครงงานวิจัย	-	✓

เงื่อนไขการเข้าศึกษา

ปัจจุบันมีทุนรัฐบาลก่อนเยอะพอสมควร เช่น ทุนรัฐบาลจีน CSC หรือทุนรัฐบาลท้องถิ่น เช่น รัฐบาลปักกิ่ง แต่รัฐบาลปักกิ่งก็ต้องเป็นกรณีที่เราเข้าเป็นนักศึกษาแล้ว หลังจากนั้นจึงจะสามารถขอทุนได้ และมีทุนประจำมหาวิทยาลัย อื่นๆ เช่น ทุนองค์การระหว่างประเทศ เป็นต้น

เงื่อนไขภาษา

- กรณีเรียนภาษาจีนใช้ HSK กรณีเรียนภาษาอังกฤษใช้ TOFLE หรือ IELTS
- แต่ว่าถ้าสมมติว่า ปริญญาเก่อนหน้า เคยศึกษาจากประเทศที่ใช้ภาษาอังกฤษมาแล้วก็อาจจะได้รับการยกเว้นไม่ต้องสอบ TOFLE หรือ IELTS ก็ได้ เงื่อนไขปริญญาเก่อนหน้า ถ้าเราเรียนโทกฎหมายที่ไทย เราจะต้องจบปริญญาตรีนิติศาสตร์ แต่ที่จีนไม่จำเป็นเสมอไป แล้วแต่สาขาแล้วแต่มหาวิทยาลัยที่เปิดสอน บางมหาวิทยาลัย ปริญญาโททางกฎหมายก็ได้บังคับว่าเราจะต้องจบนิติศาสตร์ เนื่องจากการจบโททางกฎหมายก็ได้ทำให้คนคนนั้นสามารถที่จะประกอบอาชีพเป็นทนายความนักกฎหมายโดยตรงได้อยู่แล้ว จะคล้ายๆกับเรียนปริญญาโทฉบับไหนขึ้นมาเพื่อเป็นความรู้ทางกฎหมายเท่านั้น

เงื่อนไขสำเร็จการศึกษา

	ป.โท	ป.เอก
การตีพิมพ์	-	✓
การฝึกงาน	✓บางแห่ง	-
Course work	26-40 credits	16 credits
วิทยานิพนธ์	12,000 – 30,000 คำ ประมาณ	100,000-150,000 คำ

ตัวอย่างหลักสูตร (Master's Degree in Space Law and Policy at Beihang University)

School	Program	Course works	Thesis
Peking University	LL.M. in Chinese Law (English Program)	40 credits	12,000 words
Renmin University	LL.M. in Chinese Law (English Program)	34 credits	20,000 words
China University of Political Science and Law	LL.M. in Comparative Law (English Program)	26 credits	30,000 words
China University of International Business and Economics	Ph.D. in International Economic and Commercial Law (English Program)	27 credits	80,000 words

No.	Item	Class Hrs	Credits	Remark
Module I Platform Courses				
PC1-1	Introduction to Space Technology Application	32	2	Compulsory
PC3-1	Space Environment, Orbit and Spacecraft Systems	48	3	Compulsory
PC3-2	Basic theory of law	18	1	Compulsory
PC3-3	Space Technology and Space Economy	18	1	Optional
PC4-1	Introduction to China and Chinese Language	54	3	Compulsory
Module II Major Basic Courses & Major Courses				
MC2-1	Basic concepts of international law and space law	32	2	Compulsory
MC2-2	National Space Policy	16	1	Compulsory
MC2-3	National Space Legislation	32	2	Compulsory
MC2-4	Legal Issues related to RS&GIS	16	1	Compulsory
MC2-5	Legal Issues related to Satellite Communication	16	1	Compulsory
MC2-6	Legal Issues related to GNSS	16	1	Compulsory
MC2-7	Space commercialization and the development of Space Law	16	1	Compulsory
AL2-1	Policy and Legal Issues on Peaceful Use of Outer Space	4	1	Compulsory
AL2-2	Soft Law and new trend of Space Law	4		
AL2-3	UNPSA and related legal Issues	4		
AL2-4	Hot Topics on Space Technology Applications	4		
Module III Team Pilot Projects				
PP	Team Pilot Project	12 Weeks	8	Select one of them

1.4 การประกอบอาชีพภายหลังสำเร็จการศึกษา

ไทย	จีน	ประเทศอื่น ๆ
นักกฎหมายในสำนักงานกฎหมายเอกชน (Law firm)	นักกฎหมายในสำนักงานกฎหมายเอกชน (Law firm)	นักกฎหมายในสำนักงานกฎหมายเอกชน (Law firm)
นักกฎหมายประจำองค์กรเอกชน (In-house lawyer)	นักกฎหมายประจำองค์กรเอกชน (In-house lawyer)	นักกฎหมายประจำองค์กรเอกชน (In-house lawyer)
อาชีพนอกสาขา	อาชีพนอกสาขา	อาชีพนอกสาขา
อาจารย์ / นักวิจัย	อาจารย์ / นักวิจัย	อาจารย์ / นักวิจัย
ทนายความ		
ข้าราชการ / พนักงานรัฐวิสาหกิจ		
ผู้พิพากษา / อัยการ		

Law firm (นักกฎหมายในสำนักงานกฎหมายเอกชน) ก็สามารถทำได้ทั้งในไทย จีนและประเทศต่างๆ แต่การเป็นทนายความในจีนจะทำได้ เพราะจีนกำหนดไว้ว่าการจะได้ใบประกอบวิชาชีพต้องมีการสอบ ต้องมีสัญชาติจีน ซึ่งคนต่างชาติไม่ได้แน่นอน แต่การเรียนต่อปริญญาโทในจีนสองปี สามารถนำมาสอบผู้พิพากษา และสอบอัยการที่ไทยได้ สามารถรับราชการหรือทำงานในรัฐวิสาหกิจได้ และสามารถเป็นทนายความที่ไทยได้

1.5 โอกาสทำงานหน่วยงานอื่นที่ประเทศจีนและประเทศไทย

หน่วยงานอื่น ๆ ในประเทศจีน

- หอการค้าไทยในจีน
- สถานกงสุลไทยในจีน
- สถานทูตไทยในจีน
- บริษัทไทยที่ดำเนินกิจการในจีน
- บริษัทอื่น ๆ ในจีน
- องค์กรระหว่างประเทศ

หน่วยงานอื่น ๆ ในประเทศไทย

- สถานทูตจีนในไทย
- บริษัทจีนที่ดำเนินกิจการในไทย
- องค์กรระหว่างประเทศ

บริษัทไทยที่เข้าไปดำเนินกิจการในจีนมีอยู่หลายแห่ง ถ้าเราที่เรียนจบแล้วก็สามารถทำงานในจีนได้ หรือแม้กระทั่งทำงานในบริษัทจีนที่มาดำเนินกิจการในไทย องค์กรระหว่างประเทศก็สามารถเข้าไปทำได้ เพราะว่า องค์กรระหว่างประเทศ ยกตัวอย่างเช่น UN หรือ องค์กรสหประชาชาติ ในองค์กรนี้มี 6 ภาษาหลัก โดยมีภาษาอังกฤษเป็นพื้นฐาน และภาษาจีนก็เป็นหนึ่งในนั้น ซึ่งภาษาจีนเป็นภาษาที่มีผู้ใช้ภาษามากที่สุดในโลก เรียกได้ว่าเป็นหนึ่งในสามของโลกเลยทีเดียว

1.6 บรรยายการเรียน

บรรยายภาคในการเรียน ตอนผมเรียนเป็นหลักสูตรภาษาอังกฤษ การศึกษาในนั้นค่อนข้างต่างกับคลาสที่เป็นคนจีน คลาสที่ผมเรียนไม่มีคนจีนเลย อาจารย์ค่อนข้างปล่อยกว้างกับชาวต่างชาติ เราสามารถที่จะอภิปราย ยกมือซักถาม หรือเสนอไอเดียใหม่ๆ ได้เสมอครับ อาจารย์เข้าใจ ถามว่าตัวเลือกเปรียบเทียบระหว่างการศึกษสหรัฐอเมริกาและจีนต่างกันอย่างไร ความต่างอยู่ตรงไหนครับ ตอนที่ผมไปเรียนอเมริกาเนี่ย ตอนนั้นเปิดเทอม เจ้าหน้าที่คณะจะส่งอีเมลหานักศึกษาทุกคนนะครับ ว่าเทอมที่จะเปิดนี้คุณจะเรียนวิชาอะไรบ้าง แต่ละคาบเรียนคุณจะเรียนหัวข้ออะไรบ้าง และคุณต้องไปอ่านหนังสืออะไรบ้าง หรืออ่านตำราอะไร หรือดาวโหลดอะไรจากอินเทอร์เน็ต เราต้องพร้อมก่อนที่จะเข้าไปเรียน เพื่อที่จะอภิปราย และอาจารย์ที่อเมริกันก็จะไม่ได้บรรยายเยอะจะบรรยายคร่าวๆ และจะเรียกซักถาม ให้เราออกความเห็น ๗ แต่ที่จีน ตอนที่ผมไปเรียน บรรยายภาคก็จะคล้ายๆ กับที่ไทย เราเข้าไปเรียนได้เลย ได้รับความรู้ใหม่ๆ แต่เราก็อาจจะแสดงความคิดเห็นได้เช่นกัน และอาจารย์ก็อาจจะสอบถามได้เช่นกันนะครับ จะมีอาจารย์บางท่านนะครับที่อาจจะไม่นับบรรยาย เน้นถามด้วย

○ กิจกรรมวิชาการ

การไปเรียนที่จีน นอกจากเราจะได้คุณวุฒิและประสบการณ์แล้ว มีกิจกรรมทางวิชาการมากมายเลย เพราะอย่างที่ผมกล่าวไปเมื่อกี้นั้นมีเรื่อง One Belt One Road หรือ หนึ่งแถบหนึ่งเส้นทาง ที่ประเทศจีนต้องการที่จะเป็นจุดศูนย์กลางของนานาชาติ ซึ่งแน่นอนว่าทุกวันนี้คนต่างชาติไปที่จีนเยอะมาก ดังนั้น การแลกเปลี่ยนความรู้ใหม่ๆ การจัดสัมมนาทางวิชาการมันเกิดขึ้นเยอะมากครับ ซึ่งเราก็มีโอกาสนักศึกษาว่าถ้าเราอยากจะเขียนเปเปอร์สักอย่างเพื่อไปพรีเซนต์ในงานวิชาการต่างๆ มันทำได้ค่อนข้างง่าย ที่ผมไปมาก็มีวิทยุยุทธศาสตร์ไทยจีน ที่จัดระหว่าง วช. สำหรับวิจัยแห่งชาติไทยและมหาวิทยาลัยหัวเฉียวจีนร่วมกัน และก็ไป UN UN ก็ได้ไปจัดที่จีนนะครับ จะเห็นว่านานาชาติเริ่มเข้าไปที่จีนเยอะมาก เลยมีโอกาสนักศึกษาโดยยากมีคอนเน็คชั่นหรือมีโอกาสทำงานด้านวิชาการในต่างประเทศต่อไป ผมว่าเป็นโอกาสที่ดีเลยครับ

○ การฝึกงาน (สามารถฝึกได้ แต่ไม่บังคับ)

- หอการค้าไทยในจีน
- สถานกงสุลไทยในจีน
- สถานทูตไทยในจีน
- บริษัทไทยที่ดำเนินกิจการในจีน
- บริษัทอื่น ๆ ในจีน
- องค์กรระหว่างประเทศ

○ กิจกรรมอื่น ๆ

นอกจากกิจกรรมวิชาการแล้ว รัฐบาลจีนหรือมหาวิทยาลัยจีนเองค่อนข้างจะส่งเสริมให้ชาวต่างชาติได้เรียนรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรมจีนมากมายนะครับ เช่น ที่มหาวิทยาลัยที่ผมเรียน ให้นักศึกษาขงชาจีน เขียนพู่กันจีน หรือไท้เก๊ก เขาให้ชาวต่างชาติไปร่วมได้ บางครั้ง มหาวิทยาลัยก็อาจจะพานักศึกษาไปท่องเที่ยวตามที่ต่างๆด้วยเช่นกัน ตอนนั้นยังไม่มีโควิดนะครับ ตอนนี้ถ้าสถานการณ์ดีขึ้นคงได้ไปกัน

1.7 แนวโน้มความร่วมมือในอนาคต

● การศึกษา

ประเทศจีนและประเทศไทยความสัมพันธ์ค่อนข้างจะเหนียวแน่น นับปัจจุบัน ประเทศจีนมีบทบาทในไทยถือว่าเยอะมาก ไม่ว่าจะเป็นฝ่ายเอกชน ภาครัฐ หรือการศึกษา เช่น มีการเซ็นสัญญา MOU ร่วมกันระหว่างมหาวิทยาลัยชิงฮวาของจีน และมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ในการแลกเปลี่ยนนักศึกษาระหว่างกัน เพื่อไปเรียนกฎหมายปีละ 4 คน โดยที่นักศึกษาไทยมีโอกาสไปเรียนนิติศาสตร์ที่จีน และนักศึกษาจีนก็ได้มีโอกาสมาเรียนหลักสูตรนิติศาสตร์ที่ไทย เป็นต้น

หรืออีกกรณีหนึ่งที่ไม่เกี่ยวกับประเทศไทย แต่อยากให้มองว่าอนาคตอาจจะมีแนวโน้มได้คือ Georg August University เป็นมหาวิทยาลัยแห่งหนึ่งในประเทศเยอรมนี มีการเปิดสอนหลักสูตรปริญญาโททางกฎหมายจีน หรือหลักสูตร Chinese Law and Comparative Law (LL.M./M.A.) หมายความว่าประเทศจีนจะมีบทบาทมากขึ้นในประเทศเยอรมนี น่าสนใจว่าในประเทศไทย หรือในอนาคตปริญญาโททางกฎหมายที่มีตอนนี้ อาจจะมีกฎหมายหลักๆ กฎหมายแพ่ง กฎหมายอาญา ที่เฉพาะทาง กฎหมายมหาชน กฎหมายทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม แต่อนาคต ปริญญาโททางกฎหมายจีนที่สอนภาษาไทย แนวโน้มความร่วมมือในอนาคตอาจจะเกิดขึ้นก็ได้ เพราะปัจจุบันนี้คนที่เรียนจบกฎหมายจีนจากประเทศจีนแล้วกลับมาอยู่ไทยถือว่าค่อนข้างเยอะและมีเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ

ต่อมารณิของมหาวิทยาลัยหัวเฉียวได้เปิดศูนย์แนะนำกฎหมายสำหรับประชาชนของทางนิติศาสตร์มหาวิทยาลัยหัวเฉียว ซึ่งทางศูนย์มีบริการแนะนำเรื่องกฎหมายจีนด้วย หากท่านใดสนใจสามารถโทรไปสอบถามได้ที่คณะนิติศาสตร์มหาวิทยาลัยหัวเฉียว (รายละเอียดเพิ่มเติม <http://law.hcu.ac.th/law.php>)

มหาวิทยาลัยกรุงเทพ หลักสูตรนิติศาสตร์บัณฑิต เริ่มมีวิชากฎหมายจีน แต่เป็นกฎหมายธุรกิจจีน และมีหลักสูตรปริญญาโทเป็นวิชาเลือก จะเห็นว่ากฎหมายและการลงทุนในประเทศจีน และบทบาทของจีนกับการศึกษานิติศาสตร์ในไทยถือว่าค่อนข้างเยอะ แต่ที่ไทยยังไม่มีหลักสูตรกฎหมายจีนทั้งหลักสูตร แต่แนวโน้มในอนาคตอาจจะมีหลักสูตรกฎหมายจีนในไทย

● การทำงานเอกชน

ปัจจุบันมีการลงทุนจากคนจีนมาที่เข้ามาลงทุนในไทยค่อนข้างเยอะ ลอว์เฟิร์มชั้นนำแดนมังกรหรือสำนักงานกฎหมายบาเคียน ลอว์ กรุ๊ป คอนซันแทนซี (ประเทศไทย) จำกัด บริษัทที่ปรึกษาชั้นนำของประเทศจีนได้มาเปิดสาขาที่ไทยแล้ว ถือเป็นโอกาสที่ดี สำหรับคนไทยที่เคยเรียนกฎหมายที่จีน (รายละเอียด <https://mgronline.com/crime/detail/9610000128934>)

● ด้านวิชาการ

งานสัมมนายุทธศาสตร์ไทยจีน อาจจะไม่เกี่ยวกับกฎหมายโดยตรง แต่ว่าท่านใดที่อยากทำงานด้านวิชาการ สามารถร่วมกับศูนย์วิจัยยุทธศาสตร์ไทยจีนเพื่อตีพิมพ์หรือไปสัมมนาได้ โดยสามารถส่งบทความกฎหมายระหว่างไทย-จีน

ศูนย์วิจัยยุทธศาสตร์ไทย-จีน

สำนักงานการวิจัยแห่งชาติ

(รายละเอียดเพิ่มเติม <http://www.vijaichina.com/home>)

● ภาคราชการ

เนื่องจากจีนมีบทบาทในไทยมีค่อนข้างเยอะ ไม่ใช่แค่ในเอกชน แต่ในเรื่องของการบริหารรัฐกิจก็มีส่วนเข้ามาเยอะ เช่นเดียวกัน การติดต่อหรือการเจรจาทางราชการกับจีนก็มีค่อนข้างเยอะ ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ป.ป.ช.) เป็นองค์กรด้านต่อต้านทุจริต คือในประเทศไทยต้องอธิบายก่อนว่าในไทยจะมีกฎหมายมาตราหนึ่ง กรณีถ้าเราเป็นนักธุรกิจเราเปิดบริษัทเป็นนิติบุคคล แต่ถ้าลูกจ้างของเรา ไปให้สินบนเจ้าหน้าที่รัฐ ซึ่งนายจ้างจะต้องรับผิดชอบ ถือเป็นหลักกฎหมายที่ประเทศไทย ทางสำนักงาน ป.ป.ช. ซึ่งเป็นองค์กรของรัฐ ได้มีการจัดแปลคู่มือเกี่ยวกับการดำเนินธุรกิจตัวนี้เป็นภาษาจีน เพื่อนักลงทุนที่เป็นชาวจีนที่ทำธุรกิจในประเทศไทย เพื่อจะได้เข้าใจได้ว่าควรจะต้องวางมาตรการอย่างไรในการป้องกันการให้สินบน ซึ่งเราจะเห็นว่าในส่วนราชการก็มีการดำเนินการที่เกี่ยวกับประเทศจีนแล้ว

กรณีต่อมาเมื่อปี ค.ศ. 2009 ประเทศจีนและประเทศไทยมีการทำความตกลงกันเรื่องการส่งผู้ร้ายข้ามแดน พอมีการตกลงระหว่างประเทศ เจ้าหน้าที่ที่บังคับใช้กฎหมายภายในประเทศไทย เจ้าหน้าที่ตำรวจ หรือเจ้าพนักงานที่บังคับใช้กฎหมายอาญาเองก็ต้องมีหน้าที่ตามไปด้วยเช่นเดียวกัน จะเห็นว่าโอกาสมีค่อนข้างเยอะมาก สมมุติว่าท่านใดที่อยากบริหารราชการ ไปเรียนกฎหมายอาญาที่จีน กลับมาแล้วต้องได้ใช้แน่นอน เพราะทุกอย่างมีความเกี่ยวข้องกันหมด

2. เศรษฐศาสตร์ที่จีน

“ประเด็นแรกคือ เศรษฐศาสตร์คืออะไร? แล้วทำไมเราถึงต้องเรียนเศรษฐศาสตร์ที่ประเทศจีน นอกจากนั้นอาจารย์จะมานำมหาวิทยาลัยต่างๆและหลักสูตรเศรษฐศาสตร์ที่ประเทศจีนและหลังจากนั้นโอกาสที่เราจะทำงานทางด้านเศรษฐศาสตร์ที่ประเทศจีนหรือประเทศไทย เรามีโอกาสไหม? สุดท้ายประเด็นที่หลายคนอาจจะให้ความสนใจก็คือสถาบันวิจัยทางด้านเศรษฐกิจและการเงินที่ประเทศจีน มาดูกันค่ะ อย่างแรกเศรษฐศาสตร์คืออะไร? หลายคนคงคิดว่าเศรษฐศาสตร์คืออะไรนะ เป็นเรื่องไกลตัวของเราหรือเปล่า ”

เศรษฐศาสตร์ คือ ศาสตร์ที่ศึกษาเกี่ยวกับการเลือกใช้ทรัพยากรการผลิตที่มีอยู่อย่างจำกัด ไปในการผลิตสินค้าและบริการเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด

เศรษฐศาสตร์จะแยกเป็น 2 ภาคคือ เศรษฐศาสตร์จุลภาคและเศรษฐศาสตร์มหภาค

เศรษฐศาสตร์จุลภาค	เศรษฐศาสตร์มหภาค
○ อุปสงค์ อุปทาน ○ การผลิต ต้นทุน ○ ตลาดแข่งขันสมบูรณ์ ตลาดผูกขาด ○ การกำหนดราคา ○ ค่าเสียโอกาส	○ GDP ○ อัตราเงินเฟ้อ ○ อัตราดอกเบี้ย ○ อัตราแลกเปลี่ยน ○ นโยบายการคลัง

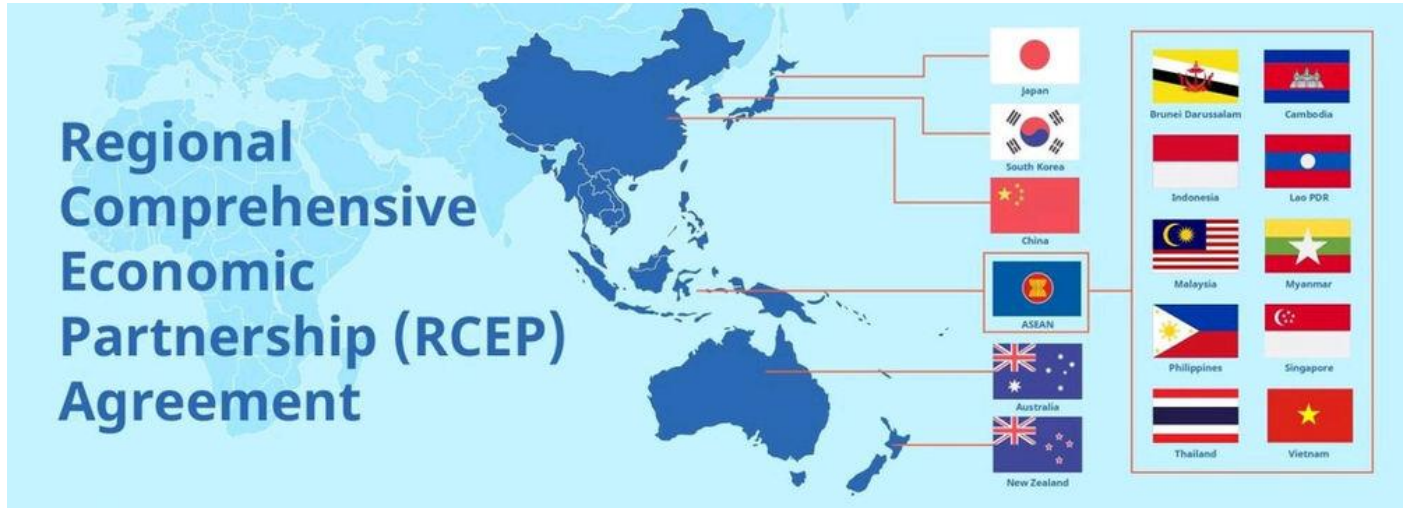
2.1 ความเข้าใจและความสำคัญของเศรษฐศาสตร์

เศรษฐศาสตร์จุลภาคคือหน่วยย่อย ยกตัวอย่างเช่น เราเป็นผู้ผลิตเราจะผลิตอะไร เพื่อใคร อย่างไรและเราจะกำหนดราคาอย่างไร แต่ถ้าในส่วนของเศรษฐศาสตร์มหภาค เราจะศึกษาในกรอบที่มันกว้างขึ้นและใหญ่ขึ้นในระดับของรัฐบาลหรือว่าในระดับโลก ยกตัวอย่างเช่น รัฐบาลจะจัดการกับงบประมาณของชาติอย่างไรดีหรือว่าถ้าตอบกับกระแส ณ ปัจจุบันยกตัวอย่างเช่น รัฐบาลจะจัดซื้อวัคซีนจากประเทศไหน เท่าไหร่ อย่างไร ยี่ห้ออะไร และจะจัดสรรให้กับบุคลากรหรือว่าบุคคลในส่วนไหนก่อน อาจจะเป็นบุคคลด่านหน้าก่อนหรือว่าบุคคลที่เขามีความเสี่ยงก่อนพวกนี้ต้องใช้หลักเศรษฐศาสตร์ในการคิดวิเคราะห์หาคำถามอย่างมีเหตุผล เศรษฐศาสตร์เป็นเรื่องที่ใกล้ตัวเรามาก ทำไมเราถึงต้องทำความเข้าใจและเรียนรู้ทางด้านเศรษฐศาสตร์ เพราะว่าจริงๆตั้งแต่เราตื่นขึ้นมามันมีศาสตร์ของเศรษฐศาสตร์อยู่ในชีวิตประจำวันของเราอยู่แล้ว ตั้งแต่เราตื่นขึ้นมาเราจะคิดว่าเราจะตื่นไปเรียนดีหรือเราจะนอนต่อคือการที่เราต้องเลือกและตัดสินใจ คือแนวคิดของเศรษฐศาสตร์ ถ้าสมมุติว่าเราจะเลือกเศรษฐศาสตร์เราควรจะไปเรียนประเทศไหนดี

“เศรษฐศาสตร์” ความสำคัญภายใต้บริบทความสัมพันธ์ไทย-จีน

สำหรับผู้ที่มีมองหาโอกาสทางด้านเศรษฐกิจ สังคมและพัฒนาทางด้านต่างๆในอนาคตสนใจหรืออยากจะเรียนเศรษฐศาสตร์ เมื่อก่อนคนอาจจะอยากไปเรียนอเมริกาหรือทางยุโรป แต่ในปัจจุบันด้วยตำแหน่งที่ตั้งความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจต่างๆ ประเทศที่เราน่าจะสนใจมาศึกษาต่อก็คือประเทศจีน ทำไมถึงแนะนำประเทศจีน ถ้ามองบนความสัมพันธ์ของไทย-จีน เรา

มักจะได้อินเสมอว่าไทย-จีนพี่น้องกัน เวลาที่อยู่เมืองไทยมีคนไทยหลายคนที่มีเชื้อสายจีนบางคนที่บ้านก็พูดภาษาจีนอยู่แล้ว ทำให้หลายคนตัดสินใจมาเรียนจีน แต่สำหรับบางคนที่ไม่เคยรู้เลยว่าสังคมที่จีนเป็นยังไง สภาพการใช้ชีวิต สภาพเศรษฐกิจและสภาพหลายๆอย่างที่จีนเป็นยังไง

ทางด้านเศรษฐกิจหรือก่อความร่วมมือต่างๆไทย-จีน เรามีความร่วมมือกันในหลายๆข้อตกลงหรือว่าสนธิสัญญาร่วมกัน ยกตัวอย่างเช่น (BRI) ขอรืเริ่มหนึ่งแถบหนึ่งเส้นทาง หรือโครงการของรัฐบาลจีนจีน โดยเสนอแนวคิดนี้ขึ้นมาเพื่อการมีคอนเนกชั่นที่เชื่อมต่อกับประเทศต่างๆ ซึ่งไทยก็ร่วมอยู่ในข้อตกลงนี้ด้วย แต่ว่าตอนนี้ที่เป็นประเด็นที่ได้รับความสนใจทางด้านเศรษฐกิจ คือ ข้อตกลงความตกลงหุ้นส่วนทางเศรษฐกิจระดับภูมิภาค (Regional Comprehensive Economic Partnership) หรือเรียกสั้นๆว่า “ RCEP” ที่รวมทั้งหมด 15 ประเทศ ก็มีอาเซียน10 ประเทศและเพิ่มอีก5ประเทศคือ จีน ญี่ปุ่น เกาหลี ออสเตรเลีย นิวซีแลนด์ อันนี้จะป็นข้อตกลงที่มีขนาดใหญ่มาก มีประชากรมากกว่า 2,200 ล้านคน และมีGDPรวมถึงประมาณ 793 ล้านล้านบาท ซึ่งเป็นกลุ่มเศรษฐกิจที่มีขนาดใหญ่มาก ซึ่งไทยกับจีนก็อยู่ร่วมใน“RCEP”ด้วยกัน นอกจากนั้นก็จะมีความร่วมมือทางด้านการค้าทั่วไป เช่น เขตการค้าเสรี จีนอาเซียน GMS คือ ในส่วนของกลุ่มแม่น้ำโขง แต่ความสัมพันธ์ไทยจีนที่โดดเด่นในช่วง3-5ปีที่ผ่านมา จีนเป็นประเทศคู่ค้าที่สำคัญและเป็นประเทศคู่ค้าอันดับหนึ่งของไทย ณ ปัจจุบันมีมูลค่าการค้าคิดเป็นประมาณ20%ของการค้าไทยกับทั่วโลก จีนเป็นประเทศหนึ่งที่มีความสัมพันธ์ทางด้านการค้าค่อนข้างโดดเด่นกับประเทศไทย

ในอดีตคนอาจจะคิดว่าการที่มาเรียนที่ประเทศจีน เราต้องมาเรียนได้แค่ทางด้านสายภาษาหรือแค่เรียนแค่ภาษาจีน แต่ในยุคปัจจุบันที่เศรษฐกิจและการเชื่อมโยงของโลกแบบไร้พรมแดน การที่จะแลกเปลี่ยนระหว่าง คน นักท่องเที่ยว วัฒนธรรม ภาษาค่อนข้างง่ายขึ้นมากกว่าในอดีต ดูจากสถิติที่นักท่องเที่ยวจีนเข้ามาเที่ยวในกลุ่มประเทศอาเซียน จะมีนักท่องเที่ยว นักศึกษาหรือว่านักธุรกิจนักสนใจที่จะไปท่องเที่ยวและลงทุนที่ประเทศไทยจำนวนมากและก็จะเป็โอกาสให้กับพวกเราผู้ที่จบการศึกษาทางด้านเศรษฐศาสตร์ บริหารธุรกิจ การเงิน หรือทางด้านกฎหมายที่จะสามารถประกอบอาชีพระหว่างไทยจีนได้ในอนาคต แต่ตอนนี้สิ่งที่สำคัญมากกว่านั้นคือ การเข้าสู่ยุคเศรษฐกิจดิจิทัล การเข้าสู่เศรษฐกิจดิจิทัล อันนี้เป็นสิ่งที่น่าจับตามองมากสำหรับประเทศจีนเป็นทั้งโอกาสและหลายๆอย่าง ซึ่งจีนก็พยายามดึงกลุ่มประเทศในอาเซียนเข้ามาทำความร่วมมือทางเศรษฐกิจดิจิทัลร่วมกันในมิติต่างๆ

ทำไมจีนถึงมีบทบาทสำคัญมากหรือน่าจับตามองในยุคนี้ที่เป็นเศรษฐกิจดิจิทัล เพราะว่าจีนได้มีการวางโครงสร้างพื้นฐานทางด้านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตหรือว่าเทคโนโลยีพื้นฐานต่างๆ อย่างที่เราคุ้นกันก็คือ 5G หรือว่า IoT หรือ Internet of Things (อินเทอร์เน็ตของสรรพสิ่ง) เมื่อก่อนเราอาจจะคิดว่าอินเทอร์เน็ตเป็นแค่การเชื่อมโยงทางด้านโทรหากันหรือว่าเล่นอินเทอร์เน็ต หาข้อมูลออนไลน์ แต่ในวันนี้การที่ชีวิตของเรามันเข้าใกล้เทคโนโลยีมากขึ้นทำให้หลายๆ อย่างก็ต้องมีการพัฒนาให้ตามทัน ในส่วนของเศรษฐศาสตร์ก็เช่นเดียวกัน เราก็ต้องมีการปรับตัวให้เข้ากับเทคโนโลยีและก็รูปแบบการศึกษา วิเคราะห์ วิจัย ข้อมูลตัวเลขแบบใหม่ๆ และอีกอย่างหนึ่งที่ค่อนข้างเห็นได้ชัดในช่วงการแพร่ระบาดของโรคโควิด 19 ทำให้มีการกักตัวอยู่ที่บ้าน work from home พฤติกรรมของผู้บริโภคเริ่มมีการเปลี่ยนไปก็คือ เราได้เกิดการซื้อของออนไลน์ บางคนเข้าใจคำว่า E-Commerce ก็คือการซื้อของออนไลน์ แต่ว่าตอนนี้ได้เกิดเป็นมิติใหม่ ถ้าตอนนี้คุณรู้สึกว่าเป็นเรื่องไกลตัวจริงๆ ไม่ใช่อีกต่อไป ถ้าคุณเป็นหนึ่งในลูกค้าของ Lazada (ลาซาด้า) จะเห็นฟังก์ชันลาซาด้า Global และสินค้าส่วนใหญ่ในลาซาด้า Global จะเป็นสินค้าจากจีน มีการขนส่ง การเคลียร์ภาษีศุลกากรทุกอย่างก็คือ one stop service ก็คือผู้ขายจากจีนมาถึงมือผู้บริโภคที่เมืองไทย เรียกว่า Cross Border E-Commerce แต่ในการที่จะสร้าง Cross Border E-Commerce จะมีฟังก์ชันต่างๆ ถ้าสมมติว่าการซื้อของออนไลน์ก็ต้องมีการจ่ายเงิน ซึ่งการพัฒนาทางด้านเทคโนโลยีทางด้าน Fintech ของจีนก็เป็นที่น่าจับตามองเหมือนกัน อย่างที่เราเห็นในร้านต่างๆ ของเมืองไทย เริ่มมีการตั้งคิวอาร์โค้ดซึ่งเป็น Fintech หรือว่า Payment ของจีนยกตัวอย่างเช่น Alipay หรือว่า Wechat pay ให้สแกนกัน และนี่คือการเข้ามามีบทบาทของจีนในกลุ่มประเทศอาเซียน

นอกจากนั้นที่น่าจับตามองอีกอย่างหนึ่ง คือ Digital Yuan และสองประเด็นสุดท้ายที่จีนค่อนข้างเป็นประเทศที่น่าสนใจถ้าสมมติว่าเราอยากมาเรียนต่อทางด้านเศรษฐศาสตร์ เพราะเศรษฐศาสตร์อย่างที่เราบอกไปแล้วก็คือการวิเคราะห์ข้อมูลอย่างมีเหตุผล เพื่อประกอบการตัดสินใจ ถ้าจีนประเทศไหนที่เราจะมีประชากรหรือว่ามีข้อมูลทางด้านเศรษฐกิจ พฤติกรรมของผู้บริโภคหรือว่ามีข้อมูลทางการเงินต่างๆ อย่างนี้ ก็ก็จะเป็นประเทศที่มีประชากรเยอะ ซึ่งจีนมีประชากรถึงกว่า 1,400 ล้านคน และอีกอย่างหนึ่งที่สนใจที่จะมาเรียนเศรษฐศาสตร์ที่จีน ทางด้านเศรษฐกิจการเงิน สังคมของจีนมีความโดดเด่นและจีนสามารถที่จะพัฒนาเทคโนโลยีต่างๆ ให้เป็นของตัวเอง ยกตัวอย่างเช่น จีนมี Search Engines เป็นของตัวเอง ก็คือ Baidu และก็มีแพลตฟอร์มในการทำ Payment ต่างๆ ยกตัวอย่างเช่น Alipay Wechat Pay แล้วก็มีแพลตฟอร์ม E-

Commerceที่ใหญ่ที่สุดเรียกว่า Taobao และสิ่งหนึ่งในช่วงกักตัวนี้ซึ่งทำให้พิชิตได้เร็วกว่าเทคโนโลยีหรือแอปพลิเคชันของจีนค่อนข้างเข้ามามีบทบาทและแผ่ขยายอำนาจไปได้ทั่วโลก ถ้าสมมุติว่าในระหว่างช่วงกักตัวคุณเป็นหนึ่งคนที่เล่นแอปพลิเคชันติ๊กต็อก ถ้านั้นเนียคุณได้เข้าสู่หนึ่งในโลกของประเทศจีน ตอนนี้จีนเข้ามาใกล้ตัวคุณมากกว่าที่คุณคิด แต่ว่าติ๊กต็อกในต่างประเทศกับติ๊กต็อกในจีนจะต่างกัน ติ๊กต็อกในต่างประเทศจะใช้ชื่อว่า TikTok แต่ว่าติ๊กต็อกในจีนจะใช้ชื่อว่า Douyin

2.1 แนะนำมหาวิทยาลัยและหลักสูตร

“โดยจะเน้นทางด้านเศรษฐศาสตร์เป็นหลัก ถ้าสมมุติว่าเราเรียนเศรษฐศาสตร์ที่จีน เราจะได้เรียนอะไรบ้าง คณิตศาสตร์ไม่เก่งเรียนได้ไหม มาดูการจัดอันดับมหาวิทยาลัยทางด้านเศรษฐศาสตร์ จากคะแนนเอนทรานซ์ประจำปีนี้ คือจริงๆหลายคนคงคิดว่า จีนเราจะต้องได้ภาษาจีนใหม่หรือว่าเขายังเป็นประเทศปิดหรือเปล่า จริงๆแล้วไม่ใช่”

การจัดอันดับมหาวิทยาลัยด้านเศรษฐศาสตร์

*ตามคะแนนสอบเข้ามหาวิทยาลัยประจำปี 2021

ลำดับ	ชื่อมหาวิทยาลัย		ที่ตั้ง
1	清华大学	Tsinghua University	北京
1	北京大学	Beijing University	北京
3	武汉大学	Wuhan University	湖北
3	复旦大学	Fudan University	上海
3	中国人民大学	Renmin University of China	北京
6	中南财经政法大学	Zhongnan University of Economics and Law	湖北
6	厦门大学	Xiamen University	福建
6	南开大学	Nankai University	天津
9	上海财经大学	Shanghai University of Finance and Economics	上海
9	辽宁大学	Liaoning University	辽宁

จีน ณ ปัจจุบันกับจีนเมื่อ30ปีที่แล้วแตกต่างกันอย่างชัดเจน ดูจากการจัดอันดับมหาวิทยาลัย มีมหาวิทยาลัยชิงหว่ามหาวิทยาลัยปักกิ่ง มหาวิทยาลัยอู๋อัน มหาวิทยาลัยฟู่ตัน มหาวิทยาลัยเหรินหมินแห่งประเทศจีน(Renmin University of China) มหาวิทยาลัยเศรษฐศาสตร์และกฎหมายจงหนาน มหาวิทยาลัยเซี่ยเหมิน (Xiamen University) Nankai University/Shanghai University of Finance and Economics/ Liaoning University คือการจัดอันดับจากคะแนนเอนทรานซ์ปีนี้ ถ้าเราอยากเรียนทางด้านเศรษฐศาสตร์จะแบ่งสถาบันการศึกษาเป็น 3 ประเภทใหญ่ๆ ก็คือ

1. มหาวิทยาลัยชั้นนำในเมืองใหญ่และเมืองยุทธศาสตร์
2. มหาวิทยาลัยเฉพาะทางเศรษฐกิจและการเงิน
3. สถานศึกษาภายใต้สถาบันวิจัยหรือในเครือบริษัท Alibaba Business College

ยกตัวอย่างคือ Alibaba Business College หลายคนคงคิดว่ามาเรียนจีนเราจะเทียบเท่าหรือว่าเราจะมีคอนเนกชันใหม่จริงๆอยากบอกคุณ ณ ปัจจุบันจีนค่อนข้างอินเตอร์มาก ดูได้จากการจัดอันดับมหาวิทยาลัยของจีน ซึ่งมหาวิทยาลัยชิง

หวาดิตTop10 ของโลก ซึ่งมหาวิทยาลัยใหญ่ๆในประเทศจีนจะมีคณะเศรษฐศาสตร์อยู่แล้ว คือมหาวิทยาลัยปักกิ่ง มหาวิทยาลัยเหรินหมินแห่งประเทศจีน(Renmin University of China) ทั้ง 3 แห่งนี้อยู่ที่ปักกิ่ง แต่จริงๆอยากจะแนะนำมหาวิทยาลัยที่อยู่ในเมืองใหญ่ๆด้วย คือ Zhejiang University/ Fudan University และXiamen University เป็นต้น

ในทุกมหาวิทยาลัยใหญ่ๆจะมีคณะเศรษฐศาสตร์ แต่ถ้าเราอยากเรียนเฉพาะทาง แนะนำให้เลือกมหาวิทยาลัยที่ข้างหลังมีเติมคำว่า经贸大学(....University of Economics and Business)หรือ.....财经大学 (.....University of Finance and Economics) จะเป็นมหาวิทยาลัยที่เน้นทางด้านเศรษฐกิจและการเงินโดยเฉพาะ ยกตัวอย่างเช่น University of International Business and Economics (UIBE) ค่อนข้างมีความโดดเด่น เพราะมีคณะที่น่าสนใจหลายอย่างและมีความสัมพันธ์กับกระทรวงพาณิชย์ของจีน การกำหนดนโยบายหรือวิชาเกี่ยวกับทางด้านเศรษฐกิจหรือเศรษฐศาสตร์มหาวิทยาลัยนี้ก็จะเป็นหนึ่งในมหาวิทยาลัยที่มีความโดดเด่น คณะทางด้านเศรษฐศาสตร์ที่มีชื่อเสียงก็คือ กฎหมายธุรกิจ การเงิน การค้าระหว่างประเทศ การจัดการ ยกตัวอย่างเช่น MBA หรือว่า EMBA / UIBE ถ้าทางด้านเศรษฐกิจเขาถือว่ามีความโดดเด่นมากของจีน และขอแนะนำอีกมหาวิทยาลัย คือ 中央财经大学 (Central University of Finance and Economics) ตั้งอยู่ที่ปักกิ่ง และอีกมหาวิทยาลัยคือ 上海财经大学(Shanghai University of Finance and Economics) ตั้งอยู่ที่เซี่ยงไฮ้ ในความเป็นจริงคำว่า 财经大学 ส่วนใหญ่ถ้าเป็นเมืองใหญ่ๆหรือว่าเมืองหลวงของมณฑล จะมี มหาวิทยาลัยที่เป็น 财经大学 อยู่แล้ว ถ้าสำหรับบางคนที่ไม่อยากไปเมืองใหญ่หรือว่าเมืองที่ค่อนข้างมีการแข่งขันสูง นักศึกษาก็สามารถเลือกไปในเมืองที่เป็นเมืองชั้นสองหรือว่ามาเรียนที่เมืองกวางสี

สถานศึกษาภายใต้สถาบันวิจัยหรือในเครือบริษัท ยกตัวอย่าง 2 สถาบัน ด้านซ้ายจะเป็นคือมหาวิทยาลัยภายใต้สถาบันวิจัยสังคมศาสตร์ของจีน ส่วนด้านขวาคือ Alibaba Business College ถ้าคนอยากเรียนในคณะนี้คือ Alibaba ทำความร่วมมือกับ Zhejiang Normal University หรือมหาวิทยาลัยครุศาสตร์เจ้อเจียง ถ้าสนใจด้านE-Commerce หรือว่าอยากจะไปเฉพาะทาง ก็สามารถที่จะเลือกเรียนในมหาวิทยาลัยนี้ได้

หลักสูตรเศรษฐศาสตร์ เราสามารถเลือกเรียนอะไรได้บ้าง

● สาขาที่ได้รับความนิยม

เศรษฐศาสตร์จะแบ่งเป็น 2 ภาค คือเศรษฐศาสตร์เชิงทฤษฎีกับเศรษฐศาสตร์ประยุกต์ โดยจะมีทั้งหมด 16 สาขาวิชาให้เลือก สาขาวิชาที่ได้รับความนิยมมากคือ เศรษฐศาสตร์นโยบายการเงิน เศรษฐศาสตร์นโยบายการเงิน สองสาขานี้จะรวมการบัญชี ส่วนใหญ่คนจบในสาขานี้จะทำงานธนาคารหรือนักวิเคราะห์การลงทุน ส่วนการเงิน เป็นหนึ่งในคณะที่ได้รับความนิยมมาก แต่ว่าส่วนใหญ่ตอนนี้หลักสูตรการเงินของจีนจะมีการบูรณาการกับเทคโนโลยีใหม่ๆ ต่อมาเป็นสาขาการค้าระหว่างประเทศ ให้ลองเลือกดูว่ามหาวิทยาลัยไหนจะตอบโจทย์ และสาขาสุดท้ายที่จะแนะนำ คือสาขาสถิติ ซึ่งสาขาทั้งสองสาขาทิศทางด้านเศรษฐศาสตร์เป็นที่ได้รับความนิยมสูงสุด

● หลักสูตรเศรษฐศาสตร์

ส่วนหลักสูตรเศรษฐศาสตร์จะแบ่งเป็น 2 หลักสูตร คือ หลักสูตรภาษาจีนและหลักสูตรนานาชาติ ถ้าหลักสูตรภาษาจีนผู้ที่มาเข้าเรียนจะต้องมีคะแนน HSK4 ขึ้นไปหรือถ้าจบ ป.ตรีทางด้านอักษรศาสตร์ภาษาจีนมาถ้าเรามีพื้นฐานภาษาจีนมาแล้ว ซึ่งไม่จำเป็นต้องมีคะแนน HSK ก็สามารถที่จะเข้าเรียนในระดับปริญญาโทหรือว่าปริญญาเอกต่อได้ แต่ถ้าในหลักสูตรนานาชาติผู้เรียนส่วนใหญ่จะเป็นนักศึกษาต่างชาติ ภาษาที่ใช้สอนจะเป็นภาษาอังกฤษ ถ้าสมมุติว่าเพิ่งจบการศึกษาจากมหาวิทยาลัยที่ต่างประเทศที่ใช้การเรียนการสอนเป็นภาษาอังกฤษจะไม่มีภาระคะแนนภาษาอังกฤษ แต่ถ้าสมมุติว่าไม่ได้เรียนหลักสูตรนานาชาติมา จะต้องยื่นคะแนนภาษาอังกฤษซึ่งเกณฑ์แต่ละมหาวิทยาลัยจะกำหนดคะแนนภาษาอังกฤษที่ต่างกัน แนะนำให้นักศึกษาเลือกมหาวิทยาลัยที่ตัวเองชื่นชอบก่อน เมืองที่ตัวเองคิดว่าสามารถใช้ชีวิตอยู่那儿ได้ หลังจากนั้นค่อยดูเงื่อนไขการรับสมัคร แต่อยากแนะนำ หลักสูตรทางด้านเศรษฐศาสตร์ที่เป็นหลักสูตรร่วมกับประเทศไทย ยกตัวอย่าง มหาวิทยาลัยกวาสี มีความร่วมมือระหว่างมหาวิทยาลัยสวนดุสิตประเทศไทยกับมหาวิทยาลัยกวาสีประเทศจีน โดยโครงการนี้เพิ่งลงนามกันไปเมื่อเดือนมิถุนายนปีค.ศ. 2021 และเริ่มเปิดรับนักศึกษาปีแรก โดยชื่อโครงการว่า 1+2+1 ซึ่งหลักสูตรจะเป็นหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาธุรกิจระหว่างประเทศ (ธุรกิจจีน-อาเซียน) เป็นหลักสูตร 2 ปริญญา ถ้าคนที่ลงเรียนในหลักสูตรนี้จะได้ปริญญาบัตรสองใบ คือ จากมหาวิทยาลัยสวนดุสิตและมหาวิทยาลัยกวาสี นักศึกษาใน 1 ปีแรกจะเป็นการรับนักศึกษาที่เรียนอยู่ในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6 โดยที่จะเริ่มเรียนวิชาปริญญาตรีในช่วงวันเสาร์ อาทิตย์หรือว่าช่วงเย็นหลังจากนั้นปริญญาตรีปี 1 ที่เริ่มเรียนตั้งแต่ 6 และ +2 คือมาเรียนปี 3 ปี 4 ที่ประเทศจีน ณ มหาวิทยาลัยกวาสี และหลังจากนั้นปี 4 คือ กลับไปเรียนที่มหาวิทยาลัยสวนดุสิต โดยจะได้วุฒิปริญญาของสองมหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยกวาสีจะให้ เป็น Bachelor in Economics Major in international Economy and Trade ซึ่งเป็นสิ่งที่น่าสนใจและก็น่าจะเป็นโอกาสและทางเลือกดีๆ สำหรับนักศึกษาที่สนใจหลักสูตรในระดับปริญญาตรี

● เงื่อนไข

คนที่จะมาเรียนหลักสูตรเศรษฐศาสตร์ที่ประเทศจีน อาจจะสงสัยว่ามีเงื่อนไขอะไรบ้าง

- ส่วนของอายุ ถ้าสมมุติว่าต้องการที่จะสมัครขอทุนการศึกษา ระดับปริญญาโทอายุไม่เกิน 35 ปี ปริญญาเอกอายุไม่เกิน 40 ปี ถ้าอยากสมัครขอทุนการศึกษา ซึ่งรูปแบบของทุนการศึกษาจะแบ่งเป็นหลายประเภท คือ ทุนรัฐบาลจีน ทุนมูลนิธิ ทุนท้องถิ่นหรือว่ากระทรวงพาณิชย์ เป็นต้น

- วุฒิการศึกษา ถ้าจะเรียนต่อทางด้านเศรษฐศาสตร์ที่ประเทศจีน ไม่มีการกำหนดว่าจะต้องจบทางด้านเศรษฐศาสตร์มาก่อน สามารถเรียนต่อทางด้านเศรษฐศาสตร์ได้
- ภาษา ภาษาจีนและภาษาอังกฤษ ซึ่งการที่จะมาเรียนจีนหรือการที่เราจะจบการศึกษาจากประเทศจีนสิ่งหนึ่งที่ค่อนข้างสำคัญมาก คือ เรามาเรียนที่จีนแล้ว เราได้ภาษาจีนกลับไป แต่ถ้าสมมุติว่าเราไม่มีพื้นฐานทางด้านภาษาจีน แนะนำว่าให้เลือกเรียนหลักสูตรภาษาอังกฤษน่าจะง่ายกว่า
- ความรู้ความสามารถทางคณิตศาสตร์ เป็นสิ่งที่สำคัญมาก เพราะว่าควรจะมีความรู้พื้นฐานทางคณิตศาสตร์บ้าง เพราะว่าจะมีวิชาที่ใช้ทักษะทางคณิตศาสตร์ ซึ่งค่อนข้างยากพอสมควร

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

ถ้าเรามาเรียนวิชาเศรษฐศาสตร์ที่จีน อาจารย์ได้กล่าวไว้ว่าวิชาปราบเซียนก็คือวิชาเศรษฐมิติ คือถ้าเราไม่มีพื้นฐานทางด้านคณิตศาสตร์มันจะค่อนข้างยาก และมีผลต่อการทำวิทยานิพนธ์ เพราะว่าถ้าสมมุติว่าเราเรียนจบปริญญาเอกที่จีนทางด้านเศรษฐศาสตร์ในวิทยานิพนธ์ของเราจำเป็นจะต้องมีโมเดลทางเศรษฐศาสตร์ คือจะต้องมีแบบจำลองทางเศรษฐกิจหรือว่ามีการวิเคราะห์ตัวเลข เพราะว่าถ้าไม่มีโมเดลจะเป็นวิทยานิพนธ์ที่ไม่ได้มาตรฐานของทางด้านเศรษฐศาสตร์

เรียนจีนทางด้านเศรษฐศาสตร์วิชาที่เราจะได้เรียนจะมี 3 วิชาหลัก คือ เศรษฐศาสตร์จุลภาค เศรษฐศาสตร์มหภาค และวิชาปราบเซียนเศรษฐมิติ แต่ถ้าสมมุติว่าไม่มีพื้นฐานทางด้านเศรษฐศาสตร์มาก่อนและข้ามสายมาเรียนเศรษฐศาสตร์จะต้องเรียนวิชาพื้นฐานทางเศรษฐศาสตร์เพิ่มอีกสองวิชา ซึ่งเป็นวิชาเลือกคุณสมบัตินเลือกตามสาขาที่เราจะเรียนต่อได้ สำหรับนักศึกษาต่างชาติเราต้องเรียนเพิ่มอีกสองวิชาก็คือความรู้พื้นฐานภาษาจีนความรู้พื้นฐานประเทศจีนและเลือกวิชาเฉพาะสาขา

การประกอบอาชีพหลังสำเร็จการศึกษา

เศรษฐศาสตร์มันเป็นศาสตร์ที่กว้างมาก หรืออาชีพที่สามารถทำได้ค่อนข้างกว้าง ในส่วนของอาจารย์ ณ ปัจจุบันอาจารย์ทำอยู่ในส่วนของอาจารย์และนักวิจัยเพราะว่าจากประสบการณ์ที่เราเรียนปริญญาโทและปริญญาเอกที่ประเทศจีนส่วนใหญ่จะได้ร่วมโครงการวิจัยต่างๆกับอาจารย์ที่ปรึกษา ที่จีนส่วนใหญ่ทางด้านเศรษฐศาสตร์หรือถ้าเรามาเรียนปริญญาตรีที่จีนทางด้านเศรษฐศาสตร์จะบังคับให้นักศึกษามีหน่วยกิตสำหรับการฝึกงาน ถือเป็นสิ่งหนึ่งที่สามารถทำให้เรามีโอกาสรู้ได้ว่าเราชอบทำงานประเภทไหนทางไหน หรือว่าในอนาคตเราอยากจะทำงานอย่างไร

3. สถาบันวิจัยทางด้านเศรษฐศาสตร์และการเงินที่จีน

1. สถาบันวิจัยสังคมศาสตร์จีน (CASS) ศูนย์วิจัยนี้เน้นศึกษาในภาครวม เศรษฐศาสตร์มหภาค ทั้งด้านเศรษฐกิจ เศรษฐศาสตร์สาธารณะ การเติบโตทางเศรษฐกิจ

2. สถาบันวิจัยการเงินแห่งชาติของจีนของมหาวิทยาลัยชิงหัว เป็นสถาบันวิจัยภายใต้มหาวิทยาลัย มุ่งเน้นที่จะสร้างทาง ความคิดทางด้านการเงินระดับโลก และเป็นการรวมตัวของสำนักงานวิจัยของธนาคารประชาชนแห่งประเทศจีน ศูนย์วิจัยของ คณะกรรมการกำกับดูแลหลักทรัพย์ของจีน สำนักงานวิจัยนโยบายของคณะกรรมการดูแลประกันภัยของจีนและมหาวิทยาลัย ชิงฮวาร่วมกันก่อตั้งขึ้น ซึ่งจะมีความโดดเด่นมากในการกำหนดนโยบายและควบคุมดูแลทางการเงินของประเทศจีน

โดยมหาวิทยาลัยชิงหัวยังมีอีกสถาบันวิจัยที่น่าสนใจ คือ National Institute of Finance, Tsinghua University เป็นสถาบันวิจัยด้านการเงินของมหาวิทยาลัยชิงหัวที่มีศูนย์วิจัยที่น่าสนใจ และน่าจับตามองคือในส่วนของหน่วยงานภายใน เช่น

- Smart Finance Research Center
- Blockchain Research Center
- Financial Big Data Research Center
- Cross-border Digital Capital Research Center
- Financial Security Research Center

3. สถาบันวิจัยภายใต้มหาวิทยาลัย UIBE สถาบันวิจัยนี้รัฐบาลจีนให้ความสำคัญเป็นอย่างมาก เพราะศูนย์วิจัยนี้เชื่อว่า ศูนย์วิจัยห่วงโซ่อุตสาหกรรมการผลิตของโลก คือเดิมประเทศจีน คนจะรู้จักว่าเป็นโรงงานของโลก แต่ว่า ศูนย์วิจัยนี้จะเน้นการศึกษาเพื่อประเทศจีน เพื่อการพัฒนาอุตสาหกรรมจีนในระดับโลก ดูว่าบทบาทของอุตสาหกรรมจีนในระดับโลกว่ามีความสำคัญอย่างไร มีโอกาสในอนาคตที่สามารถพัฒนาไปด้านไหนบ้าง ทำให้รัฐบาลจีนค่อนข้างให้ความสนใจกับสถาบันวิจัยนี้

4. CHINA-ASEAN RESEARCH INSTITUTE เป็นสถาบันวิจัยของมหาวิทยาลัยกวางซี มีความโดดเด่นคือ ทางรัฐบาลกลางกำหนดให้เขตปกครองตนเองกวางซี เป็นประตูสู่อาเซียน เพราะฉะนั้น ความร่วมมือทางด้านต่างๆ ที่ทำกับอาเซียนส่วนใหญ่จะมอบให้เป็นหน้าที่ความรับผิดชอบของกวางซี ศูนย์วิจัยนี้เน้นการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาความร่วมมือทางการค้าระหว่างจีนกับกลุ่มประเทศอาเซียน ศูนย์วิจัยนี้จะมีกลุ่มวิจัยทั้ง 10 ประเทศอาเซียน และมีผู้ที่ได้ภาษาจาก 10 ประเทศในอาเซียนที่มาทำงานสถาบันแห่งนี้

CHINA-ASEAN RESEARCH INSTITUTE

广西大学中国—东盟研究院立足地缘和区位优势，研究中国—东盟双边贸易以及CAFTA建设中的重大理论、政策及实践问题，在国内乃至东盟国家有重要影响。以广西大学中国—东盟研究院为主要建设载体的“中国—东盟经贸合作与发展”211重点建设学科群已经成为广西该领域独占鳌头的强势学科，主要学科（专业）建设或研究方向已经达到国内领先水平。

5. ศูนย์วิจัย AliResearch เป็นศูนย์วิจัยของเอกชนที่เน้นทางด้านการวิจัยE-Commerce เพื่อยกระดับธุรกิจหรือว่าการยกระดับอุตสาหกรรมและการศึกษาในภาครวม คือ เศรษฐศาสตร์มหภาค จะเป็นแนววิจัยเพื่อธุรกิจ เพื่อการพัฒนาธุรกิจในอนาคต

AliResearch
阿里研究院

ALI RESEARCH

阿里研究院是依托**阿里巴巴集团**海量数据、深耕小企业前沿案例、集结全球商业智慧，以开放、合作、共建、共创的方式打造具影响力的新商业知识平台。阿里研究，洞察数据，共创新知。

自2007年4月成立以来，阿里研究院与业界顶尖学者、机构紧密合作，聚焦**电子商务生态**、**产业升级**、**宏观经济**等研究领域，共同推出aSPI-core、aSPI、aEDI、aCCI、aBAI及数据地图等多个创新性数据产品、大量优秀信息经济领域研究报告，以及数千个经典小企业案例。

4. เรียนรู้จากจีน ต่อยอดสู่ไทย

การบรรยายโดย คุณไพศาลย์ ยังสมบูรณ์ ประธานเจ้าหน้าที่บริหารบัญชีการเงินเขตประเทศจีน เครือเจริญโภคภัณฑ์

สรุป Keyword ที่สำคัญในการประสบความสำเร็จ

1. **เราต้องมีความแตกต่างในตัวเอง** ถ้าหากว่าเรายังไม่ทราบว่าเราจะเรียนอะไร หรือว่าเรียนจบมาแล้ว เราจะทำอะไร สิ่งที่สำคัญคือ ต้องหาความแตกต่างของเราเองให้เจอ
2. **เราจะต้องมีความแตกต่างในด้านของการทำงาน** คือ เราจะต้องมองให้ออกกว่าบริษัทหรือหน่วยงานของรัฐว่าอะไรคือคุณสมบัติที่ต้องการจากเรา และมีงานส่วนไหนที่คนอื่นยังไม่ได้ทำ ก็เข้าไปทำโดยคิดว่าบริษัทหรือหน่วยงานนั้น ๆ เป็นของเรา อย่าเพิ่งไปคิดว่าเราจะไปได้อะไรจากองค์กร หรือว่าจากบริษัทนั้น ๆ และต้องทำงานให้ออกมาดีที่สุด
3. **เราจะต้องมีความแตกต่างในการทำธุรกิจ** คือ ต้องมองให้ออกว่าลูกค้าต้องการอะไร อะไรคือสิ่งที่สำคัญที่สุดของลูกค้า และเราต้องเข้าใจคน เข้าใจสังคม และเข้าใจลูกค้าด้วยเช่นเดียวกัน

เราควรจะมีอาชีพอะไรในอนาคต

“อาชีพอะไรในอนาคตทำให้ผมสามารถเปลี่ยนสถานะทางการเงินครอบครัวของผมได้ สิ่งที่สำคัญคือ เราจะต้องมองหาว่าความแตกต่างของเรานั้นคืออะไร ผมเรียนสายศิลป์-คำนวณ ผมมีความสามารถทางด้านบัญชี นั่นคือวิชาชีพที่ผมคิดว่าจะเปลี่ยนฐานะทางการเงินของผมได้ หลังจากนั้นก็เรียนรู้และศึกษาจากบุคคลที่ประสบความสำเร็จทางด้านบัญชี และนี่เป็นทางที่จะเปลี่ยนแปลงฐานะทางการเงินของผมได้ หลังจากนั้นก็เลือกสอบบัญชี และเรียนภาษาจีนเป็นวิชาโทไปพร้อมกัน นี่คือจุดพลิกผันว่าทำไมผมได้มาทำงานในบริษัทเครือเจริญโภคภัณฑ์หรือเรียกย่อ ๆ ว่า “บริษัท ซี.พี.”

“บริษัท ซี.พี. เห็นว่าผมเรียนจบเอกบัญชี แต่วิชาโทคือภาษาจีน ในช่วงนั้นบริษัท ซี.พี. ต้องการบุคลากรที่มีความรู้และความสามารถทางด้านภาษาจีน ไปทำงานในประเทศจีน ผมจึงได้มีโอกาสและมีความแตกต่างในจุดตรงนี้ ถ้ามองกลับไปเมื่อ 30 ปีก่อน ไม่ค่อยมีคนรู้ภาษาจีน และนั่นถือเป็นความพิเศษอีกอย่างของผม และทำให้ผมมีคู่แข่งน้อย ผมจึงถูกเลือกให้มาทำงานในบริษัท ซี.พี. ซึ่งคนรุ่นเดียวที่ทำงานในประเทศไทย ไม่สามารถที่จะเติบโตได้เร็วเท่านี้”

“การที่ผมได้มาทำงานในประเทศจีน ผมได้มีโอกาสอยู่ในเวทีที่มีคนเห็น และได้มีโอกาสพบปะกับผู้ใหญ่ ทำงานในตำแหน่งที่หน้าที่ที่สำคัญ เมื่อเราเรียนรู้ได้เร็ว เราต้องคิดว่าความแตกต่างในอนาคตที่ทำให้เราแตกต่างในวันนี้คืออะไร ถ้าเราเลือกทำในสิ่งที่แตกต่าง ผมมองว่าถ้าเก่งเฉพาะภาษาอังกฤษ ปัจจุบันนี้ในประเทศไทยไม่น่าจะมีความแตกต่าง แต่ถ้าเราเก่งภาษาจีน ภาษารัสเซีย ภาษานอร์เวย์ ผมคิดว่ามันคือความแตกต่าง ซึ่งความแตกต่างทางด้านภาษาถือเป็นความพิเศษ ซึ่งผมปลูกฝังลูกของผมเสมอว่า จะเรียนอะไรก็ได้ แต่ต้องไม่ทิ้งภาษา เราจะต้องหาให้เจอ ว่าความแตกต่างของเราคืออะไร เราจบออกไปแล้วเราจะทำงานอะไร และจะต้องเป็นสิ่งที่เราชอบ เราถึงจะอยู่กับสิ่งนั้นได้นาน”

เมื่อเรียนจบแล้ว ทำอย่างไรให้มีคุณสมบัติตรงตามที่หน่วยงานต้องการ

“ทุกหน่วยงานหรือสถาบัน ล้วนมีคุณสมบัติที่ต้องการแตกต่างกัน และเป็นสิ่งที่กำหนดตายตัวได้ยาก แต่ในมหาวิทยาลัยก็จะสอนให้เราทุกคนได้เรียนรู้ว่า ทุกคนต้องมีความเป็นผู้นำ ต้องมีวิสัยทัศน์ที่ดี มีความเสียสละ แต่ทว่าสิ่งเหล่านี้ในภาคปฏิบัติ ลำบากที่จะกำหนดได้ว่า คุณจะต้องทำอย่างไร ถึงจะเรียกว่าเสียสละ คุณจะต้องทำอย่างนั้น ถึงจะเรียกว่ามีความเป็นผู้นำ”

“ก่อนที่ผมจะเข้ามาทำงานในประเทศจีน ผมมีความตั้งใจไว้ว่าจะทำงานแค่ 3 – 5 ปี แต่ในช่วงเวลาที่ทำงาน ผมคิดเสมอว่าใน 3 – 5 ปีนั้น ผมควรจะทำอะไรให้งานออกมาดีที่สุด เพราะอะไรก็แล้วแต่ที่ไม่ใช่เรื่องของผม แต่เป็นเรื่องของบริษัท ไม่ใช่เรื่องของส่วนงานบัญชี แต่เป็นเรื่องของบริษัท ที่ไม่มีคนอื่นทำ ผมก็เข้าไปทำทั้งหมด เพราะฉะนั้นผมจึงถูกเลือกให้เลื่อนลำดับ หน้าที่และตำแหน่งงานขึ้นไปเรื่อย ๆ จนกระทั่งผมไม่สามารถที่จะกลับไปประเทศไทยได้ การที่ผมไม่สามารถกลับประเทศไทยได้ ก็เพราะว่าผมไม่สามารถหาเงินเดือนระดับเดียวกับที่ทำงานในประเทศจีนที่ประเทศไทยได้ และนี่คือสิ่งถ้าเราทำหรือเรามองว่าบริษัท การทำงานเป็นเรื่องของเรา เรามองว่าบริษัทนี้เป็นของเรา ถ้าคนอื่นไม่ทำ เราก็คงไปทำสิ่งเหล่านี้ แล้วเราก็จะถูกมองเห็น เราก็จะมีความแตกต่างจากคนอื่น”

เราต้องมีความแตกต่างในการทำงานกับคนอื่น

“ในวันนี้ที่ผมว่าใครที่เรียนในสายอาชีพทุกอาชีพ มี 2 อย่างที่จะต้องเจอแน่ ๆ คือ

1. การเป็นพนักงาน ไม่ว่าจะจะเป็นพนักงานของบริษัท หรือของรัฐ เราก็จะต้องเตรียมตัวอย่างดี อะไรที่บริษัทหรือรัฐต้องการ แต่ยังไม่มีคนทำ หรือถ้าเรามองว่าในหน่วยงานมีบางอย่างที่ไม่ดี เราก็คงต้องเปลี่ยนตัวเอง ไม่ทำในสิ่งเหล่านั้น เราอย่ามองว่าองค์กรนั้นเปลี่ยนแปลงอะไรไม่ได้ ถ้าเราเปลี่ยนได้ที่ตัวเราเองก่อน องค์กรของรัฐนั้นก็มีความแตกต่าง และในบริษัทก็เช่นเดียวกัน ถ้าเราอยากจะไปทำงานในตำแหน่งนั้น ก็ต้องมองให้ออกว่าบริษัทต้องการคุณสมบัติอะไร ถ้าเรามองออกและปฏิบัติตาม เราก็จะมีความแตกต่าง

2. ถ้าเราไม่ชอบที่จะไปเป็นพนักงานของใคร อยากมีธุรกิจเป็นของตนเอง ก็ต้องเข้าใจว่าถ้าหากเราไปทำธุรกิจที่เป็นของเราเอง ความต้องการของลูกค้าคือใคร วันนี้สิ่งที่ลูกค้าต้องการอะไรมากที่สุด เพราะฉะนั้นก็ต้องมองให้ออกก่อน มีหลายคนมากที่เรียนจบแล้วไม่ไปทำงาน ในอดีตเมื่อ 30-40 ปีก่อน ถ้าจะทำการธุรกิจค้าขายโดยที่ไม่มีต้นทุน ก็ไม่ต้องพูดหรือนึกถึงเลย แต่ในปัจจุบันมีแพลตฟอร์มมากมาย ซึ่งเราไม่จำเป็นต้องเป็นผู้ผลิต ไม่จำเป็นต้องมีแบรนด์ และไม่จำเป็นต้องมีร้านค้า ซึ่งแทบจะไม่มีเงินทุนอะไรเลย ก็สามารถที่จะสร้างธุรกิจที่เป็นของเราได้ ผมอยากยกตัวอย่าง เช่น คุณคมสันต์ ที่เรียนทางด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ คุณคมสันต์ เป็นประธานของบริษัทแห่งหนึ่งในประเทศไทย ในช่วงอายุไม่ถึง 30 ปี และเป็นคนที่มองหาโอกาสและช่องทางการค้าขายอยู่เสมอ รู้ว่าความต้องการของลูกค้าคืออะไร อะไรก็แล้วแต่เป็นความต้องการของลูกค้า พอเห็นแล้วเราไปทำนั่นคือโอกาส”

“เมื่อเราเรียนจบ เราก็ต้องคิดว่าเราจะทำอะไร ซึ่งมี 2 ทางให้เราเลือกแค่นั้นเอง ทางที่ 1 คือการเป็นพนักงาน ทางที่ 2 คือการทำธุรกิจหรือการมีกิจการที่เป็นของตัวเอง แต่สิ่งที่ต้องรู้ คือ **เราต้องไปทำเพื่อคนอื่น** ผมไม่อยากให้เราคิดว่า จะต้องได้อะไรจากบริษัท จะต้องได้สวัสดิการอะไรจากภาครัฐ หรือทำการค้าใครจะให้เงินทุนเรา ซึ่งผมแนะนำว่าเราอยากเรียนอะไรได้หมด แต่ต้องพยายามทำให้มีความแตกต่าง และมีความสามารถที่หลากหลาย ซึ่งจะอาศัยแค่ความขยันอย่างเดียวไม่ได้ จะต้องรู้จักการวางแผน และจะต้องเรียนรู้และเข้าใจอยู่เสมอว่าสังคมต้องการอะไร ผู้บริหารต้องการอะไร บริษัทต้องการอะไร ลูกค้าต้องการอะไร เพราะฉะนั้นวิชาสังคมศาสตร์ มนุษยศาสตร์ จะเป็นวิชาที่สามารถทำให้เราเข้าใจได้ และทุกมหาวิทยาลัยที่ผมเข้าไปเรียน วิชาที่ต้องเรียนคือ วิชาปรัชญา จิตวิทยา และประวัติศาสตร์ วิชาที่ผมกล่าวมาเหล่านี้แหละจะเป็นวิชาที่บอกเราว่า เราต้องเข้าใจสังคม เราต้องเข้าใจคน เราต้องเข้าใจธุรกิจและลูกค้า”

“อยากจะเน้นย้ำว่า ไม่ว่าจะเรียนอะไร **ความแตกต่างคือสิ่งสำคัญที่สุด** ซึ่งประเทศจีนเป็นหนึ่งในความแตกต่าง ที่ไม่ใช่มีความแตกต่างที่เหมือนในอดีต แต่ความแตกต่างในวันนี้ของประเทศจีนคือ มีโอกาสมากกว่าในอดีตเยอะ เพราะวันนี้แพลตฟอร์มมีในประเทศจีนมีมากมาย คนที่ใช้แพลตฟอร์มได้ดี คนที่ใช้เทคโนโลยีได้ดีจริงๆ ก็คือประเทศจีน วันนี้บริษัทซี.พี. เวลาที่จะเปิดรับสมัครหรือคัดเลือกพนักงาน ในอดีตเราอาจจะเลือกพนักงานที่เรียนเก่ง เกเรดี แต่วันนี้ไม่ใช่แล้ว เราเลือกพนักงานที่เป็นคนดีและเป็นคนเก่ง คนดีเรารู้ได้จากอะไร ซึ่งเราไม่สามารถรู้ได้เลย แต่เราเลือกได้จากคนที่เป็นนายกสมาคมนักศึกษา คนที่ทำกิจกรรม คนเหล่านี้จะบ่งบอกว่าเขาอยากทำเพื่อสังคม และในเวลาที่พวกเขามาทำงาน ก็จะมองภาพใหญ่ และทำเพื่อองค์กร”

“ผมขอยกตัวอย่างในประเทศจีน คนที่เป็นสมาชิกพรรคคอมมิวนิสต์ ในเวลาสมัครงานนั้น พวกเขาจะถูกพิจารณาเป็นพิเศษ เพราะเงื่อนไขของการเป็นสมาชิกพรรคคอมมิวนิสต์นั้น นักศึกษาจะต้องโชว์ความเสียสละ การทำคุณประโยชน์ต่อสังคม ก่อน ถึงจะได้เป็นสมาชิกพรรคคอมมิวนิสต์ได้ ซึ่งปัจจุบันประเทศจีนมีประชากรกว่า 1,400 ล้านคน แต่มีสมาชิกของพรรคคอมมิวนิสต์ ไม่เกิน 100 ล้านคน (ประมาณ 95.148 ล้านคน) ซึ่งแสดงให้เห็นว่าเขามีกฎเกณฑ์ที่เข้มงวดมากของการเป็นสมาชิกพรรคคอมมิวนิสต์จีน”

“การรับคนเข้ามาทำงานในวันนี้หรือในปัจจุบัน ไม่ใช่แค่เข้มงวดในเรื่องของวิชาการ ว่าเรียนเก่งแค่ไหน ไม่ได้ดูจากเกรดเฉลี่ยสะสมเพียงอย่างเดียว แต่จะเข้มงวดในเรื่องทัศนคติของการมองสังคมดีแค่ไหน เพราะในปัจจุบัน ผมมองว่าโอกาสนั้นมีมากมายเมื่อเทียบกับในอดีต ถ้าเรายังมองหาโอกาสไม่เจอ ก็ถือว่าเป็นเรื่องที่ยาก เพราะฉะนั้นความเก่ง ความขยันอย่างเดียวไม่พอ เราจะต้องมองเห็นความแตกต่างของตัวเอง และมองเห็นสิ่งที่คนอื่นต้องการได้”

5. “TASSHA” วิทยาลัยสังคมศาสตร์ มนุษยศาสตร์ และศิลปกรรมศาสตร์แห่งประเทศไทย Thailand Academy of Social Sciences, Humanities and Arts

บรรยายโดย ดร.พัชรินรญา จันทโรนานนท์ (ที่ปรึกษารัฐมนตรีว่าการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม)
ปริญญาเอก การเมืองระหว่างประเทศ มหาวิทยาลัยปักกิ่ง

“ ด้วยที่มีพื้นฐานด้านภาษาจีนมาอยู่แล้ว เลยเลือกที่จะศึกษาในระดับที่สูงขึ้นไป มองว่าการเรียนภาษาให้ลึกลงไป จะเป็นประโยชน์สำหรับการประกอบอาชีพ แต่ถ้าจะไปเรียนรู้สิ่งใหม่ที่นอกเหนือไปจากการเรียนด้านภาษาศาสตร์ ณ ตอนนั้นมองว่าการเมืองระหว่างประเทศมีความน่าสนใจมากกว่า ซึ่งสนใจด้านความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ ด้านรัฐศาสตร์ เป็นต้น จึงตัดสินใจไปศึกษาต่อที่มหาวิทยาลัยปักกิ่ง คณะความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ สาขาการเมืองระหว่างประเทศ ซึ่งจะได้เรียนการเมืองของทั่วโลก ว่ามีการเปลี่ยนแปลงและแนวโน้มเป็นอย่างไร ”

“ คณะความสัมพันธ์ระหว่างประเทศในมหาวิทยาลัยปักกิ่งมีความพิเศษมากที่สุด เพราะมีนักศึกษาต่างชาติเข้ามาเรียนเยอะมากที่สุด มีนักศึกษาต่างชาติที่หลากหลายจากทั่วทุกมุมโลก ทั้งหลักสูตรภาษาจีนและอังกฤษ ”

“ เวลาที่ศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ เรื่องราวที่เกิดขึ้นบนโลกมักจะมีคนเล่าที่แตกต่างกัน ถ้าคนเล่ามากประเทศกลุ่มหนึ่งหรือฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งเรื่องราวก็จะเป็นอีกแบบหนึ่ง การที่เราได้เรียนภาษาจีน คือเราได้เปิดโลกทัศน์ทางด้านวิชาการของจีน ถ้าเรารู้แค่ภาษาอังกฤษ เราจะเข้าถึงข้อมูลข่าวสารที่มีจำกัด ทำการเรียนภาษาจีนจึงเป็นโอกาสทั้งทางด้านธุรกิจและทางด้านวิชาการ นอกจากนี้ยังทำให้เราได้มีมุมมองที่กว้างขึ้น ”

วิทยาลัยสังคมศาสตร์ มนุษยศาสตร์ และศิลปกรรมศาสตร์แห่งประเทศไทย

กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (อว.) เปิดสำนักงาน “ธัชชา”

ขับเคลื่อนงานด้านสังคมศาสตร์ มนุษยศาสตร์ และศิลปกรรมของประเทศ

ศ.(พิเศษ) ดร.เอนก เหล่าธรรมทัศน์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงฯ ให้ความสำคัญกับทางด้านวิทยาศาสตร์อยู่แล้ว และทางด้านสังคมศาสตร์ก็ไม่ควรทอดทิ้ง เนื่องจากสภาพเศรษฐกิจ สังคมในยุคปัจจุบัน มีการพัฒนาด้านเศรษฐกิจ พัฒนาด้านการแพทย์ พัฒนาด้านวิทยาศาสตร์ และสาธารณสุขมาโดยตลอด ซึ่งมองว่าด้านนี้จะทำให้ประเทศเราสามารถพัฒนาไปเป็นประเทศที่พัฒนาแล้วได้ เราก็มุ่งเน้นพัฒนาในจุดนั้น แต่ในขณะเดียวกันในสภาพของสังคม สภาพของการเปลี่ยนแปลง และกระแสที่เปลี่ยนแปลงไปเร็วในยุคดิจิทัลที่เทคโนโลยีเข้ามามีบทบาทสำคัญ เพราะฉะนั้นจึงเกิดความท้าทายในเรื่องของความเข้าใจสังคม ความเข้าใจในเรื่องของประวัติศาสตร์ของประชาชนทั่วไป รวมไปถึงกลุ่มนักศึกษาและเยาวชน ความเข้าใจในเรื่องของประวัติศาสตร์ในประเทศ สังคมศาสตร์ที่เป็นรากเหง้าของเราถูกกลืนหายไป ทำให้ขาดความเชื่อมโยงจากอดีตถึงปัจจุบัน ทำให้องค์ความรู้ทางด้านสังคมศาสตร์ มนุษยศาสตร์ ประวัติศาสตร์ ศิลปกรรมศาสตร์ บางครั้งเราไม่รู้ว่าจะไปเข้าถึงมันได้อย่างไร

ศ.(พิเศษ) ดร.เอนก เหล่าธรรมทัศน์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงฯ มองเห็นถึงปัญหาในปัจจุบันนี้ จึงได้สนับสนุนและพยายามผลักดันกิจกรรม และนโยบายต่าง ๆ เพื่อตอบโจทย์ และช่วยพัฒนาองค์ความรู้ทางด้านสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ในประเทศ ซึ่งนำไปสู่การจัดตั้งสิ่งที่เรียกว่า “TASSHA” เป็นวิทยสถานด้านสังคมศาสตร์ มนุษยศาสตร์ และศิลปกรรมศาสตร์แห่งประเทศไทย ซึ่งเป็นนโยบายที่ถือว่าเป็นรูปธรรมมากในการที่จะส่งเสริม องค์ความรู้ในเรื่องของสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ในช่วงนี้ เพราะว่าเป้าหมายหลักที่เราอยากที่จะให้ประเทศของเราในเรื่องของประวัติศาสตร์มีความน่าสนใจมากขึ้น ซึ่งประวัติศาสตร์ที่ยาวนานเป็นสิ่งที่ควรค่าแก่การที่จะต่อยอด และต้องการที่จะทำให้องค์ความรู้ต่าง ๆ ตรงนี้ที่เราได้อยู่ได้ถูกผลักดันผ่านงานวิจัยผ่านการศึกษา ผ่านการต่อยอด ผ่านการเผยแพร่ เพื่อที่จะทำให้สังคมของเรามีความตระหนักรู้ในคุณค่าของประวัติศาสตร์ วัฒนธรรมของชาติมากขึ้น หลังจากนั้นมันจะเป็นพลัง คือจะทำให้คนไทยรู้สึกได้ถึงความภูมิใจในสิ่งที่เรามี ภูมิใจในประวัติศาสตร์รากเหง้าของเรา โดยเฉพาะกลุ่มเยาวชน ก็ต้องยอมรับว่าหนังสือเรียนอาจมีเนื้อหาที่ไม่ตรงหรือว่ามีเนื้อหาที่ไม่ละเอียด เพราะฉะนั้นจะทำให้บางครั้ง เยาวชนสมัยนี้ไม่สนใจในประวัติศาสตร์ ไม่สนใจรากเหง้าของเรา ซึ่งนโยบายของท่านรัฐมนตรีฯ อยากจะให้ประชาชนสร้างความภาคภูมิใจ แล้วก็นำไปสู่การสร้างคุณค่าร่วมกันของคนในชาติได้ว่าเราภูมิใจในรากเหง้าของเราประวัติศาสตร์ของไทย เราเป็นชาติที่เข้มแข็ง นี่ก็เป็นเพียงแง่มุมหนึ่งที่สามารถจะทำให้ทำให้สังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์และก่อให้เกิดผลประโยชน์กับชาติได้ และนอกจากนั้นเรายังสามารถที่จะผลักดันประเทศไทยของเราให้เป็นศูนย์กลางการศึกษาทางด้านสังคมศาสตร์มนุษยศาสตร์ เพราะว่าเรามีบุคลากรที่มีความชำนาญอยู่แล้ว และมีต้นทุนทางประวัติศาสตร์ที่มีที่มามีความล้ำค่าที่ประเทศอื่นไม่มี การก่อตั้ง “TASSHA” ขึ้นมาเพื่อที่จะบรรลุเป้าหมายตามนี้

ภารกิจที่เป็นรูปธรรมของ “TASSHA”

สำหรับโครงสร้างของธัชชาจะแบ่งงานเป็น 5 ด้าน หรือ 5 สถาบัน ดังนี้

- **สถาบันสุวรรณภูมิศึกษา** เป็นการศึกษาในเรื่องของประวัติศาสตร์โบราณคดี ส่งเสริมองค์ความรู้ที่จะในด้านทางโบราณคดีศึกษาให้มันยกระดับให้มันน่าสนใจ และให้ทันสมัย ซึ่งโบราณคดีตรงนี้ลงลึกไปจนถึงระดับในยุคสมัยสุวรรณภูมิ
- **สถาบันโลกคดีศึกษา** เป็นเรื่องของรัฐศาสตร์ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ โลกคดีศึกษาจะมุ่งศึกษาถึงสถานการณ์ต่าง ๆ ที่กำลังเกิดขึ้นระหว่างประเทศ เราก็จะจับตาคอยดูว่าทิศทางต่าง ๆ ของโลกเป็นยังไง แล้วบทบาทของไทยเราควรจะทำอย่างไรในแต่ละเหตุการณ์ที่กำลังเกิดขึ้นในความสัมพันธ์ระหว่างประเทศต่าง ๆ
- **สถาบันเศรษฐกิจพอเพียง** เป็นมรดกที่ส่งผ่านมาจากพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ในหลวงรัชกาลที่ 9 ของเรา ซึ่งเศรษฐกิจพอเพียงเนี่ย คือ องค์ความรู้ไม่เพียงแต่ที่จะทำให้ประชาชนคนไทยเนี่ยสามารถนำไปปฏิบัติใช้แล้วก็ยึดถือเป็นหลักการได้ แต่ว่าธัชชามีความตั้งใจที่จะยกระดับองค์ความรู้ตรงนี้ขึ้นสู่ระดับระหว่างประเทศ ด้วยการเผยแพร่ไปสู่ระดับนานาชาติ
- **สถาบันพิพิธภัณฑ์และศิลปกรรมแห่งชาติ** เป็นการส่งเสริมการเรียนรู้และการเข้าถึงของประชาชนทั่วไปในเรื่องของการศึกษาศิลปวัตถุ ศิลปกรรมเป็นเรื่องของศิลปะโดยภาพรวมไม่ว่าจะเป็นภาพวาดภาพเขียน รูปปั้นต่าง ๆ อยากจะให้คนไทยเห็นถึงตรงนี้ให้มากขึ้น
- **สถาบันช่างศิลป์พื้นถิ่น** เนื่องจากศิลปะของไทยในแต่ละภูมิภาคจะมีความหลากหลาย มีเอกลักษณ์ของตัวเอง ธัชชาจะส่งเสริมและพัฒนาช่างศิลป์ท้องถิ่นให้สามารถมีความโดดเด่นมากขึ้น แล้วขับเคลื่อนยกระดับเออคักยภาพของช่างศิลป์ท้องถิ่น

ตัวอย่างกิจกรรมที่ได้ดำเนินงาน

1. การเสวนาวิชาการซีรีส์กรุงศรีอยุธยา ครั้งที่ 1 “อยุธยา on the move” วันที่ 19 สิงหาคม 2564 นำรองศาสตราจารย์ ดร.ปรีดี พิศณุมิวดี อาจารย์ประจำคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล จัดโดยกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม โดยสำนักงานบริหารวิทยสถานสังคมศาสตร์ มนุษยศาสตร์ และศิลปกรรมศาสตร์แห่งประเทศไทย (ธัชชา) เพื่อเป็นเวทีในการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ ทางด้านประวัติศาสตร์และวิทยาศาสตร์ที่มีความหลากหลายและเชื่อมโยงกันในรูปแบบต่าง ๆ ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน
2. เสวนาวิชาการอาเซียนในยุคที่จีนกับสหรัฐขัดแย้งแข่งขันกันอย่างหนัก : มุมมองจากไทย วันที่ 2 สิงหาคม 2564
3. เสวนาวิชาการซีรีส์ไทยกับโลกและประเทศเพื่อนบ้าน : อัฟกานิสถานกับการเมืองโลก วันที่ 27 สิงหาคม 2564 จัดโดยสำนักงานวิทยสถานสังคมศาสตร์ มนุษยศาสตร์และศิลปกรรมศาสตร์แห่งประเทศไทย (ธัชชา) ณ ห้องแถลงข่าว ชั้น 1 อาคารพระจอมเกล้า สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม
4. อว.พาเที่ยว ครั้งที่ 1 “หลากหลายของดีที่ผั๊กให้” ต้นเหง้าและจุดกำเนิดของอยุธยา โดย TASSHA (Thailand Academy of Social Science Humanities and Arts) เมื่อวันที่ 28 สิงหาคม 64 รว.อว. ศ.(พิเศษ) ดร.เอนก เหล่าธรรมทัศน์ เปิดตัวโปรแกรมเรียนรู้นอกห้องเรียน "อว.พาเที่ยว" ครั้งแรก เปิดกรุเมืองเก่า พบชุมชน "ผั๊กให้" มีความเจริญทางศิลปวัฒนธรรมสูงควรค่าแก่การเรียนรู้ เพื่อรู้จักและเข้าใจตัวเองผ่านประวัติศาสตร์อยุธยา ร่วมจัดเสวนา โดย มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา และ สถาบันอยุธยาศึกษา ณ วัดยานอ่าทอง โดย รองศาสตราจารย์ ดร.ปรีดี พิศณุมิวดี คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล อาจารย์สุรินทร์ ศรีสังข์งาม ผู้อำนวยการสถาบันอยุธยาศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา และอาจารย์ปาริณท์ เครือทอง นักวิชาการด้านประวัติศาสตร์ พาเยี่ยมชมวัดสมัยอยุธยา ภายในบริเวณมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

6. กิถทางส่งเสริมการศีกษาวิจัยมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ของไทย เรียนรูจากจีน ต่อยอดสู่ไทย

บรรยายโดย ศ.ดร.จรัสศรี จีรภาส

1. การขับเคลื่อนการศึกษาขั้นพื้นฐานของไทยและการศึกษาวิจัยสายมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

1.1 ข้อเสนอแนะต่อการขับเคลื่อนการศึกษามนุษย์ศาสตร์-สังคมศาสตร์ในไทย

1) นโยบายขอบเขตปฏิบัติการของธชชช (TASSHA) ควรเป็นรูปธรรม เช่น

- การบูรณาการองค์ความรู้แบบสหวิทยาการ สู่การแก้ปัญหาแบบองค์รวม มีแนวทางปฏิบัติรูปธรรมอย่างไร
- สร้างเทคนิค รวบรวมองค์ความรู้ จากไหน อย่างไร
- การพัฒนางานวิจัยใหม่ ๆ ภายใต้กรอบ 5 ด้าน เพียงพอสำหรับธชชช (TASSHA) หรือไม่

2) จัดสรรทุนสนับสนุนงานวิจัยสายมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์อย่างเต็มที่ โดยเฉพาะทุนสนับสนุนสายศิลปศาสตร์หรือสายภาษาต่างประเทศ

3) ผสมผสานสหวิทยาการสายมนุษย์ สังคม และวิทย์

4) สร้างคลังความรู้ “จีนวิทยา” ร่วมกันผลักดัน “จีนศึกษา” และ “ศึกษาจีน”

5) ส่งเสริมและให้ทุนสนับสนุนการจัดทำหนังสือหรือสิ่งพิมพ์ที่มีสาระ เพื่อประโยชน์ทางการศึกษา และเพิ่มปริมาณและคุณภาพสิ่งพิมพ์ประเภทแบบฝึกหัดประกอบการเรียนการสอน โดยเฉพาะวิชาคณิตศาสตร์ ภาษาไทย

6) แก้ไขปัญหาการเขียนรายงานประเมินคุณภาพการศึกษาที่ซับซ้อน

7) รวบรวมเครื่องมือ 3 ส่วนในการสร้างคลังความรู้ “จีนวิทยา”

- กำลังใจ : ทำงานด้วยใจ ทำด้วยพลังบวก
- กำลังคน : สร้างเครือข่ายจีนผ่านบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาจากจีน สร้างเครือข่ายความร่วมมือสายสนับสนุนวิชาการ เพิ่มค่าตอบแทนในการว่าจ้างพนักงานประจำการในต่างประเทศ
- กำลังข้อมูล : ข้อมูลการศึกษาที่จีน งานวิจัยและนักวิชาการเด่น ๆ ของจีน ฐานข้อมูลวิชาการสำคัญของจีน แหล่งข้อมูลจากตัวบุคคล ประสบการณ์ และการแลกเปลี่ยน

- 8) เปิดใจมอง “จีนใหม่” และนวัตกรรมจีนยุคใหม่ ส่งเสริมผลักดันการศึกษาและวิชาการของไทย ยืนพื้น ไม่ทิ้งนวัตกรรมตะวันตก ไม่ทิ้งรากวัฒนธรรมจีนเก่าในไทย

1.2. ข้อเสนอแนะถึงองค์กรเอกชน (นอกเหนือมูลนิธิบำเพ็ญประโยชน์ต่าง ๆ ของไทย)

- 1) ให้ความสำคัญส่งเสริมสายมนุษย์-สังคม เพื่อเสริมสร้างพื้นฐานความแข็งแกร่งของการศึกษาไทย และความมั่นคงระยะยาวของสังคม และยังเป็นการส่งเสริมครูอาจารย์ของนักการเมือง นักธุรกิจ นักวิทยาศาสตร์ที่มีคุณภาพในอนาคต
- 2) ส่งเสริมและสนับสนุนทุนวิจัยและทุนสร้างเครื่องมือในการเรียนรู้เอเชียและจีน เช่น จัดตั้งกองทุนสนับสนุนการผลิตพจนานุกรม (เพื่อขยายเครื่องมือสื่อสารของศาสตร์แต่ละด้าน รวมถึงศาสตร์มาตริวิทยา ได้แก่ มาตริวิทยาเคมีและชีวภาพ ไฟฟ้า มิติ อุณหภูมิและแสง การผลิตงานแปลไทย-จีนและจีน-ไทย)
- 3) ให้ทุนเสริมส่งงานวิจัย “จีนศึกษา” ด้านภาษา วัฒนธรรม มนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ โครงการ “ร้อยล้านพันล้าน” อยากให้เกิดแก่ “ร้อยล้านในโครงสร้างการศึกษาขั้นพื้นฐาน”

1.3. ข้อเสนอด้านอื่น ๆ

- 1) การส่งข้าราชการมาศึกษาดูงานที่ประเทศจีนควรมีการติดตามผลการดูงาน ตั้งแต่การเขียนรายงานและวางแผนนำไปปฏิบัติงาน เพื่อให้เกิดประโยชน์เป็นรูปธรรม
- 2) ข้าราชการไทยควรเปิดใจกว้างในการยอมรับวัฒนธรรมต่าง
- 3) เร่งสร้างข้าราชการที่มีความรู้และรอบรู้เรื่องจีน ภาษาจีน วัฒนธรรมจีน

ฝ่ายวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
สถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงปักกิ่ง
เลขที่ 21 ถนนกวหวา เขตฉวหยาง กรุงปักกิ่ง 100600
สาธารณรัฐประชาชนจีน

โทรศัพท์ (86-10) 8531-8790

โทรสาร (86-10) 8531-8791

เว็บไซต์ www.stsbeijing.org

อีเมล stsbeijing@mhesi.go.th

เฟซบุ๊ก www.facebook.com/stsbeijing